

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 03.10.2001
COM(2001) 539 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

12^η Ετήσια Έκθεση για τα Διαρθρωτικά Ταμεία (2000)

Την παρούσα έκθεση συνέταξε η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε συνεργασία με τις Γενικές Διευθύνσεις Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων, Γεωργίας, Αλιείας και με τη συμβολή των Γενικών Διευθύνσεων Οικονομικών και Χρηματοοικονομικών Υποθέσεων, Επιχειρήσεων, Ανταγωνισμού, Ενέργειας και Μεταφορών, Περιβάλλοντος, Κοινωνίας της Πληροφορίας, Εσωτερικής Αγοράς, Προϋπολογισμού, καθώς και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας για την Καταπολέμηση της Απάτης.

Λόγω της εισαγωγής του ευρώ την 1^η Ιανουαρίου 1999, όλα τα χρηματικά ποσά που αναφέρονται στην παρούσα έκθεση εκφράζονται σε ευρώ, περιλαμβανομένων των πράξεων προγενέστερων ετών. Το σύμβολο « € » που χρησιμοποιείται σε αυτή την έκθεση δηλώνει το ECU για τα ποσά που αφορούν την περίοδο πριν από την 01.01.1999 και το ευρώ για τα ποσά μετά από αυτή την ημερομηνία.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2000 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ 2000-2006:.....	7
1.1. η έγκριση των υπολοίπων καταλόγων των περιφερειών του στόχου 2	7
1.2. η έγκριση των κπσ/εεπ/επ 2000-2006	7
1.3. οι κατευθυντήριες γραμμές για τις κοινοτικές πρωτοβουλίες	9
1.4. τα σχέδια κατευθυντήριων γραμμών για τις καινοτομές δράσεις	11
1.5. κλείσιμο των παλαιών προγραμμάτων.....	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:	14
2.1. γενική παρουσίαση.....	14
2.1.1. Η υλοποίηση των Στόχων 1, 2 και 3	14
2.1.2. Η υλοποίηση των κοινοτικών Πρωτοβουλιών.....	17
2.1.3. Οι καινοτόμες δράσεις και η τεχνική βοήθεια	18
2.1.4. Η εκ των προτέρων επαλήθευση της προσθετικότητας	21
2.2. η υλοποίηση των προγραμμάτων στα κράτη μέλη	26
2.2.1. ΒΕΛΓΙΟ	26
2.2.2 ΔΑΝΙΑ	29
2.2.3. ΓΕΡΜΑΝΙΑ	31
2.2.4. ΕΛΛΑΔΑ	35
2.2.5. ΙΣΠΑΝΙΑ	37
2.2.6. ΓΑΛΛΙΑ	40
2.2.7. ΙΡΛΑΝΔΙΑ.....	43
2.2.8. ΙΤΑΛΙΑ.....	46
2.2.9. ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ.....	50
2.2.10. ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ.....	51
2.2.11. ΑΥΣΤΡΙΑ.....	54
2.2.12. ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	57
2.2.13. ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ	59
2.2.14. ΣΟΥΗΔΙΑ.....	62
2.2.15. ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	65

2.3.	Συντονισμός με τα άλλα χρηματοδοτικά όργανα	69
2.3.1.	Συντονισμός με το Ταμείο Συνοχής.....	69
2.3.2.	Συντονισμός με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΑΕ)	70
2.3.3.	Η χρηματοδοτική συνδρομή για τα διευρωπαϊκά δίκτυα (ΔΕΔ)	72
2.4.	Συμβατότητα με τις άλλες κοινοτικές πολιτικές (κατά την έννοια του άρθρου 12 του γενικού κανονισμού για τα διαρθρωτικά ταμεία)	73
2.4.1.	Διαρθρωτικά Ταμεία και πολιτική απασχόλησης.....	73
2.4.2.	Διαρθρωτικά Ταμεία, πολιτική αγροτικής ανάπτυξης και αλιευτική πολιτική	75
2.4.3.	Διαρθρωτικά Ταμεία και περιβαλλοντική πολιτική.....	76
2.4.4.	Διαρθρωτικά Ταμεία και πολιτική ανταγωνισμού.....	78
2.4.5.	Διαρθρωτικά Ταμεία και πολιτική για τις δημόσιες συμβάσεις	79
2.4.6.	Διαρθρωτικά Ταμεία και πολιτική ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών	79
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	82
3.1.	Εκ των προτέρων αξιολόγηση του στόχου 2	82
3.2.	Τελική αξιολόγηση του εκτ (1994-1999).....	85
3.3.	Διάσκεψη του Εδιμβούργου για την αξιολόγηση	87
3.4.	Διενεργηθέντες έλεγχοι.....	89
	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΔΙΑΛΟΓΟΣ / ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ.....	94
4.1.	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.....	94
4.2.	Επιτροπές των ταμείων	95
4.3.	Διάλογος με την οικονομική και κοινωνική επιτροπή και την επιτροπή των περιφερειών.....	98
4.4.	Κοινωνικοί εταίροι.....	99
4.5.	Ενημέρωση / δημοσιότητα.....	101
	ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	104

Παράρτημα 1: Εκτέλεση του προϋπολογισμού το 2000 ανά Στόχο

Παράρτημα 2: Εκτέλεση του προϋπολογισμού της τεχνικής βοήθειας το 2000

Παράρτημα 3: Εκτέλεση του προϋπολογισμού

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΘΕΣΗ

Η παρούσα έκθεση υποβάλλεται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 45, παράγραφος 2, του Γενικού Κανονισμού για τα Διαρθρωτικά Ταμεία (ΕΚ) αριθ. 1260/1999. Στόχος της έκθεσης είναι να παρουσιάσει την εφαρμογή κατά τη διάρκεια του 2000 των κανονιστικών διατάξεων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, κυρίως την υλοποίηση των Στόχων 1, 2 και 3 και των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών.

Πέρα από τις κανονιστικές απαιτήσεις, η έκθεση εξετάζει στο πρώτο κεφάλαιο τα σημαντικά στοιχεία του έτους 2000, και ιδίως την έγκριση των εγγράφων προγραμματισμού και την έναρξη της πρακτικής υλοποίησης των πρώτων παρεμβάσεων.

Το έτος 2000

Δύο είναι τα βασικά στοιχεία που χαρακτήρισαν τη δραστηριότητα του προηγούμενου έτους στον τομέα της πολιτικής οικονομικής και κοινωνικής συνοχής:

1. Η έγκριση των προγραμμάτων της περιόδου 2000-2006 και των κατευθύνσεων για τις κοινοτικές Πρωτοβουλίες και τις καινοτόμες δράσεις

Συνεχίζοντας τις τελευταίες προπαρασκευαστικές εργασίες του 1999 (βλέπε την 11^η ετήσια έκθεση), η Επιτροπή ήταν σε θέση να εγκρίνει, ήδη από το πρώτο έτος υλοποίησης, πολλά έγγραφα προγραμματισμού (ΚΠΣ/ΕΕΠ/ΕΠ).

Η κατάσταση είναι ιδιαίτερα ικανοποιητική όσον αφορά τα προγράμματα του Στόχου 1 (αναπτυξιακά καθυστερημένες περιφέρειες), εφόσον εγκρίθηκε το σύνολο των 7 ΚΠΣ και 19 ΕΕΠ, πλην ενός προγράμματος (γαλλικό εθνικό πρόγραμμα πληροφορικής). Έχουν εγκριθεί τα μισά περίπου από τα ΕΠ που περιλαμβάνονται στα ΚΠΣ (46 εγκρίθηκαν το 2000· 51 αναμένεται να εγκριθούν εντός του 2001).

Όσον αφορά τον Στόχο 2 (περιοχές οικονομικής ανασυγκρότησης), εγκρίθηκαν μόνο τα ΕΕΠ της Φινλανδίας, της Σουηδίας και της Δανίας, δηλαδή συνολικά 8 ΕΕΠ, επειδή τα περισσότερα σχέδια υποβλήθηκαν στην Επιτροπή μόλις στις αρχές του 2000.

Όσον αφορά τον Στόχο 3 (ανθρώπινο δυναμικό), κατά τη διάρκεια του 2000 εγκρίθηκαν τα ΚΠΣ/ΕΠ ή ΕΕΠ όλων των κρατών μελών.

Συνολικά, το έτος 2000 εγκρίθηκαν 111 παρεμβάσεις (ΕΕΠ και ΕΠ) των Στόχων 1, 2 και 3.

Η Επιτροπή ενέκρινε κατά τη διάρκεια του έτους τις κατευθυντήριες γραμμές για τις τέσσερις κοινοτικές Πρωτοβουλίες: INTERREG III, URBAN II, EQUAL, LEADER+.

Υπενθυμίζουμε ότι το INTERREG III περιλαμβάνει τρεις συνιστώσες: διασυνοριακή συνεργασία· διεθνική συνεργασία· διαπεριφερειακή συνεργασία.

Το URBAN II αποσκοπεί στην ανάπλαση ορισμένων αστικών συνοικιών που αντιμετωπίζουν κρίση.

Η Πρωτοβουλία EQUAL έχει στόχο την ίση μεταχείριση στην αγορά εργασίας και την προώθηση της ισότητας ανάμεσα στους άνδρες και τις γυναίκες.

Το LEADER+, που αποτελεί συνέχεια των προγραμμάτων LEADER I και II, αφορά παρεμβάσεις υπέρ της αγροτικής ανάπτυξης.

Στον τομέα των καινοτόμων δράσεων, η Επιτροπή ενέκρινε το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών τον Ιούλιο. Βάσει των τροποποιήσεων τις οποίες ζήτησε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, η τελική διατύπωση των κατευθυντήριων γραμμών εγκρίθηκε τον Ιανουάριο του 2001.

Μετά την έγκριση των εγγράφων προγραμματισμού των Στόχων 1, 2 και 3, ξεκίνησε η υλοποίηση ορισμένων προγραμμάτων ήδη από αυτό το πρώτο έτος εφαρμογής. Έτσι, **οι αναλήψεις υποχρεώσεων ανήλθαν στο 13% των συνολικών πιστώσεων και οι πληρωμές στο 5% μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000**. Αυτά τα ποσοστά εκτέλεσης είναι συγκρίσιμα με τα ποσοστά του 1994, που ήταν το πρώτο έτος της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού (1994-1999).

2. Το κλείσιμο των παλαιών προγραμμάτων

Κατά τη διάρκεια του 2000, πραγματοποιήθηκε το κλείσιμο πολλών προγραμμάτων των προηγούμενων περιόδων. Έτσι, όσον αφορά τις παρεμβάσεις της περιόδου πριν από το 1989, ο αριθμός των προγραμμάτων που εκκρεμούν για κλείσιμο μειώθηκε από 89 σε 35. Καταβλήθηκε ιδιαίτερα μεγάλη προσπάθεια για το κλείσιμο των ιταλικών προγραμμάτων, εφόσον ήταν τα περισσότερα που παρέμεναν σε εκκρεμότητα.

Όσον αφορά τα προγράμματα της περιόδου 1989-1993, πραγματοποιήθηκε το κλείσιμο 73 προγραμμάτων κατά τη διάρκεια του έτους. Δεν έχει ακόμη πραγματοποιηθεί το κλείσιμο 101 προγραμμάτων. Η πρόοδος ήταν ιδιαίτερα μεγάλη για τα ιταλικά και βρετανικά προγράμματα.

Κατά τη διάρκεια του 2000, ξεκίνησε επίσης το κλείσιμο των προγραμμάτων του Στόχου 2 της περιόδου 1994-1996.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 2000 ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ 2000-2006:

1.1. Η ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΥΠΟΛΟΙΠΩΝ ΚΑΤΑΛΟΓΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ 2

Μετά τον καθορισμό των ανώτατων ορίων επιλέξιμου πληθυσμού την 1^η Ιουλίου 1999, η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη να της υποβάλουν πριν από τις 31 Αυγούστου 1999 τις προτάσεις τους για τις επιλέξιμες περιοχές του Στόχου 2. Οι προτάσεις αυτές υποβλήθηκαν κατά την περίοδο από 16 Αυγούστου έως 3 Δεκεμβρίου 1999.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή είχε ήδη λάβει, το 1999, αρχικές αποφάσεις για ορισμένους καταλόγους: οι αποφάσεις αυτές αφορούσαν τη Φινλανδία, το Βέλγιο, τη Δανία, τις Κάτω Χώρες, τη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ισπανία. Οι οριστικές αποφάσεις για τα πέντε πρώτα προαναφερόμενα κράτη μέλη ελήφθησαν επίσης το 1999.

Στις 18 Ιανουαρίου 2000, η Επιτροπή εξέδωσε τις αρχικές αποφάσεις για τους καταλόγους των επιλέξιμων για τον Στόχο 2 περιοχών όσον αφορά τα υπόλοιπα κράτη μέλη που υπάγονται σε αυτό τον Στόχο (Γαλλία, Σουηδία, Αυστρία, Λουξεμβούργο), με εξαίρεση την Ιταλία για τους καταλόγους της οποίας ελήφθη αρχική απόφαση τον Ιούλιο. Οι οριστικές αποφάσεις για τους καταλόγους που δεν είχαν εγκριθεί ελήφθησαν κατά τη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 2000, με εξαίρεση την Ιταλία (τρίτο τρίμηνο).

1.2. Η ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΠΣ/ΕΕΠ/ΕΠ 2000-2006

Επειδή **τα περισσότερα σχέδια του Στόχου 1** παρελήφθησαν από την Επιτροπή πριν τις 31 Δεκεμβρίου 1999, όλα τα ΚΠΣ και τα ΕΕΠ στάθηκε δυνατό να εγκριθούν εντός του 2000, με εξαίρεση το γαλλικό εθνικό πρόγραμμα πληροφορικής, το οποίο εγκρίθηκε στις αρχές του 2001. Όσον αφορά τα ΕΠ που προσαρτώνται στα ΚΠΣ, η κατάσταση παρουσιάζει διαφορές μεταξύ των κρατών μελών (βλέπε κατωτέρω πίνακα).

Όσον αφορά τον Στόχο 2, οι κατάλογοι των επιλέξιμων περιοχών καταρτίστηκαν αργότερα (βλέπε σημείο 1.2 ανωτέρω) και η Επιτροπή δεν έλαβε κανένα σχέδιο πριν από την 31^η Δεκεμβρίου 1999. Όλα σχεδόν τα εν λόγω σχέδια ελήφθησαν κατά το διάστημα από 1^{ης} Ιανουαρίου έως 30 Απριλίου 2000. Τα ΕΕΠ που εγκρίθηκαν το 2000 αφορούν μόνο τρία κράτη μέλη από τα δώδεκα που υπάγονται στον Στόχο 2 (Φινλανδία, Σουηδία, Δανία). Για τα υπόλοιπα κράτη μέλη, οι περισσότερες παρεμβάσεις του Στόχου 2 εγκρίθηκαν κατά το πρώτο τρίμηνο του 2001.

Όσον αφορά τον προγραμματισμό του Στόχου 2, πρέπει να επισημάνουμε ότι η Γαλλία είναι το μόνο κράτος μέλος που επέλεξε να εντάξει τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης (που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεων, το οποίο δεν είναι Διαρθρωτικό Ταμείο) στα ΕΕΠ. Σε όλα τα άλλα κράτη μέλη, το σύνολο των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης ενσωματώθηκε σε ειδικό «σχέδιο αγροτικής ανάπτυξης».

Πρέπει επίσης να αναφερθεί ότι ορισμένα κράτη μέλη επέλεξαν να μην εντάξουν το ΕΚΤ στον προγραμματισμό του Στόχου 2 και προτίμησαν να χρησιμοποιήσουν τη

στήριξη αυτού του Ταμείου στο πλαίσιο του προγραμματισμού του Στόχου 3 (που συγχρηματοδοτείται αποκλειστικά από το ΕΚΤ).

Το 2000, εγκρίθηκαν τα ΚΠΣ/ΕΠ ή ΕΕΠ του Στόχου 3 όλων των ενδιαφερόμενων κρατών μελών (η Πορτογαλία, η Ελλάδα και η Ιρλανδία δεν υπάγονται στον Στόχο αυτό, επειδή καλύπτονται εξ ολοκλήρου από τον Στόχο 1 ή χρηματοδοτούνται προσωρινά βάσει του Στόχου 1). Συνολικά εγκρίθηκαν 39 παρεμβάσεις (δηλαδή 25 ΕΠ για την Ιταλία, την Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο καθώς και 14 ΕΕΠ για τα υπόλοιπα κράτη μέλη).

Όσον αφορά τις παρεμβάσεις του ΧΜΠΑ εκτός του Στόχου 1, το 2000 εγκρίθηκαν εννέα ΕΕΠ (Γερμανία, Αυστρία, Βέλγιο, Δανία, Ισπανία, Φινλανδία, Γαλλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Σουηδία). Το ΧΜΠΑ δεν αφορά τις τρεις χώρες που καλύπτονται εξ' ολοκλήρου από τον Στόχο 1 (Ελλάδα, Ιρλανδία και Πορτογαλία) ή που λαμβάνουν μεταβατική στήριξη βάσει του Στόχου 1. Εκκρεμούσαν για έγκριση τα δύο ΕΕΠ για την Ιταλία και τις Κάτω Χώρες. Δεν προβλέπεται καμία παρέμβαση για το Λουξεμβούργο.

Συνολικά, κατά τη διάρκεια του 2000 εγκρίθηκαν 111 παρεμβάσεις (ΕΕΠ και ΕΠ) των Στόχων 1, 2 και 3. Οι 64 από τις παρεμβάσεις αυτές αφορούν τον Στόχο 1: 18 ΕΕΠ και 46 ΕΠ (εγκρίθηκε το μεγαλύτερο μέρος των ιταλικών, πορτογαλικών και γερμανικών ΕΠ· δεν είχε ακόμη εγκριθεί κανένα ΕΠ για την Ελλάδα και εκκρεμούσαν για έγκριση πολλά ισπανικά προγράμματα). Οκτώ ΕΕΠ αφορούν τον προγραμματισμό του Στόχου 2 και 39 παρεμβάσεις αφορούν τον Στόχο 3.

Παρεμβάσεις που εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του 2000:

ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ	ΚΠΣ / ΕΕΠ ΣΤΟΧΟΣ 1		ΕΠ ΣΤΟΧΟΣ 1		ΕΕΠ ΣΤΟΧΟΣ 2		ΣΤΟΧΟΣ 3	
	Εγκρίθη- καν το 2000	Προς έγκριση το 2001	Εγκρίθη- καν το 2000	Προς έγκριση το 2001	Εγκρίθη- καν το 2000	Προς έγκριση το 2001	Εγκριθέ- ντα ΚΠΣ/ ΕΕΠ	Εγκριθέ- ντα ΕΠ
Βέλγιο	1 ΕΕΠ					7 ΕΕΠ	5 ΕΕΠ	
Δανία					1 ΕΕΠ		1 ΕΕΠ	
Γερμανία	1 ΚΠΣ		6	3		11 ΕΕΠ	1 ΕΕΠ	
Ελλάδα	1 ΚΠΣ			25				
Ισπανία	1 ΚΠΣ		5	17		7 ΕΕΠ	1 ΚΠΣ	7
Γαλλία	6 ΕΕΠ	1 ΕΕΠ				22 ΕΕΠ	1 ΕΕΠ	
Ιρλανδία	1 ΚΠΣ		6	1				
Ιταλία	1 ΚΠΣ		12	2		14 ΕΕΠ	1 ΚΠΣ	15
Λουξεμβούργο						1 ΕΕΠ	1 ΕΕΠ	
Κάτω Χώρες	1 ΕΕΠ					4 ΕΕΠ	1 ΕΕΠ	
Αυστρία	1 ΕΕΠ					8 ΕΕΠ	1 ΕΕΠ	
Πορτογαλία	1 ΚΠΣ		17	2				
Φινλανδία	2 ΕΕΠ				3 ΕΕΠ		2 ΕΕΠ	
Σουηδία	2 ΕΕΠ				4 ΕΕΠ		1 ΕΕΠ	
Ην. Βασίλειο	5 ΕΕΠ 1 ΚΠΣ			1		14 ΕΕΠ	1 ΚΠΣ	3
ΣΥΝΟΛΟ	7 ΚΠΣ 18 ΕΕΠ	1 ΕΕΠ	46 ΕΠ	51 ΕΠ	8 ΕΕΠ	88 ΕΕΠ	3 ΚΠΣ 14 ΕΕΠ	25 ΕΠ

1.3. ΟΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Η Επιτροπή ενέκρινε στις 28 Απριλίου 2000¹ τις κατευθυντήριες γραμμές για τη νέα κοινοτική Πρωτοβουλία **INTERREG III** (2000-2006) καθώς και την ενδεικτική κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων ανά κράτος μέλος. Η συνολική συνδρομή του ΕΤΠΑ ανέρχεται σε 4.875 εκατ. ευρώ (σε τιμές 1999) για το σύνολο της περιόδου.

Η Πρωτοβουλία INTERREG δημιουργήθηκε το 1990 για να συμβάλει στην ανάπτυξη της διασυνοριακής συνεργασίας και για να βοηθήσει τις παραμεθόριες περιφέρειες κατά μήκος των εσωτερικών και εξωτερικών συνόρων της Ένωσης να ξεπεράσουν τα προβλήματα της απομόνωσής τους. Η νέα Πρωτοβουλία INTERREG III για την περίοδο 2000-2006 επεκτείνει το πεδίο δράσης της παρέχοντας επίσης στήριξη υπέρ της διαπεριφερειακής και διεθνικής συνεργασίας. Έτσι, η INTERREG III αφορά τρία επίπεδα εδαφικών ενοτήτων:

- **Σκέλος Α: τη διασυνοριακή συνεργασία** ανάμεσα σε παραμεθόριες όμορες κοινότητες, η οποία αποσκοπεί στην ανάπτυξη οικονομικών και κοινωνικών διασυνοριακών πόλων και στρατηγικών χωρικής ανάπτυξης·
- **Σκέλος Β: τη διεθνική συνεργασία** ανάμεσα σε εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, η οποία αποσκοπεί στην όσο το δυνατό μεγαλύτερη ολοκλήρωση στο εσωτερικό μεγάλων ομάδων περιφερειών. Προβλέπεται η εφαρμογή 13 προγραμμάτων που κατανέμονται στο σύνολο της Ένωσης·
- **Σκέλος Γ: τη διαπεριφερειακή συνεργασία** που αποσκοπεί στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των μέσων περιφερειακής ανάπτυξης, κυρίως με την οργάνωση σε δίκτυο των περιφερειών και των αρμοδίων για τις περιφερειακές πολιτικές δημόσιων αρχών. Το σκέλος αυτό αφορά επίσης τη συνεργασία ανάμεσα σε περιοχές που δεν συνορεύουν μεταξύ τους.

URBAN II: Μετά την ευνοϊκή γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή ενέκρινε, στα τέλη Απριλίου του 2000, τις κατευθύνσεις της νέας κοινοτικής της Πρωτοβουλίας URBAN II (2000-2006), οι οποίες δημοσιεύθηκαν στην ΕΕ C 141 της 19^{ης} Μαΐου 2000.

Η Πρωτοβουλία **EQUAL** αποτελεί συνέχεια των κοινοτικών Πρωτοβουλιών ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ και ADAPT και βασίζεται στην εμπειρία που αποκτήθηκε από αυτά τα προγράμματα. Διαφέρει από το κεντρικό πρόγραμμα του Κοινωνικού Ταμείου κατά το ότι εστιάζεται στην πειραματική εφαρμογή νέων προτεραιοτήτων πολιτικής και δίνει έμφαση στην εταιρική σχέση στο πλαίσιο της διεθνικής συνεργασίας. Οι βασικές αρχές της Πρωτοβουλίας EQUAL είναι:

- **Εταιρική σχέση:** περιλαμβάνει δημόσιες αρχές (κυρίως οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής διοίκησης), αντιπροσώπους εργαζομένων και εργοδοτών, τις επιτροπές ισότητας, εκπροσώπους της εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, των θελοντών και τοπικών κοινοτήτων και τις αρμόδιες εθνικές διαχειριστικές αρχές·

¹ ΕΕ C 143/6 της 23^{ης} Μαΐου 2000

- **Θεματική προσέγγιση:** δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στη διερεύνηση νέων τρόπων αντιμετώπισης των προβλημάτων, τα οποία είναι κοινά όσον αφορά τις διάφορες μορφές διακρίσεων και ανισοτήτων, παρά σε μια συγκεκριμένη ομάδα στόχου.
- **Διεθνικός χαρακτήρας:** συνεργασία με εταίρους από άλλα κράτη μέλη, συναγωγή συμπερασμάτων, ανάπτυξη νέων μεθόδων και τρόπων προσέγγισης της κατάρτισης και της δημιουργίας θέσεων απασχόλησης.
- **Ενδυνάμωση / συμμετοχή:** οι ομάδες στόχου των ενισχύσεων θα έχουν τη δυνατότητα να επηρεάζουν τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων που αποσκοπούν στην υποστήριξή τους.
- **Καινοτομία:** περιλαμβάνει νέες μεθόδους εφαρμογής, νέα συστήματα ή καινοτόμες δράσεις για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίζονται σε βασικές εκθέσεις, π.χ. από τη μονάδα κοινωνικού αποκλεισμού.
- **Διάδοση και ένταξη σε κεντρικό προγραμματισμό:** πληροφόρηση για τις εξελίξεις πολιτικής σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι χρηματοδοτικοί πόροι που διατίθενται για την Πρωτοβουλία EQUAL είναι περιορισμένοι: 2.847 εκατ. ευρώ. Παρόλ' αυτά, ο στρατηγικός χαρακτήρας και η σημασία της EQUAL είναι πολύ μεγαλύτερα, λόγω της καινοτόμου προσέγγισης και της μετάβασης σε περισσότερο «κλασσικά» προγράμματα (κεντρικός προγραμματισμός – διάδοση ορθών πρακτικών).

LEADER+: Στις 14 Απριλίου 2000, η Επιτροπή ενέκρινε τις κατευθυντήριες γραμμές που απευθύνονται στα κράτη μέλη για τη νέα κοινοτική Πρωτοβουλία αγροτικής ανάπτυξης, το LEADER². Η συνολική κοινοτική συνεισφορά στο LEADER+ κατά την περίοδο 2000-2006 θα ανέλθει σε 2.020 εκατ. ευρώ, από τους πόρους του ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Προσανατολισμού.

Όπως συνάγεται από την ονομασία της, η LEADER+ δεν θα είναι μια απλή συνέχεια της τρέχουσας Πρωτοβουλίας LEADER II, αλλά μια περισσότερο φιλόδοξη Πρωτοβουλία, με στόχο να ενθαρρύνει και να στηρίζει υψηλής ποιότητας και μακρόπνοες ολοκληρωμένες στρατηγικές για την τοπική αγροτική ανάπτυξη. Θα δίνει επίσης μεγάλη έμφαση στη συνεργασία και την οργάνωση δικτύων ανάμεσα στις αγροτικές περιοχές. Όλες οι αγροτικές περιοχές της ΕΕ θα είναι, κατ' αρχήν, επιλέξιμες.

Τα τέσσερα θέματα προτεραιότητας που προτείνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο αφορούν βασικές πτυχές της ανάπτυξης στην αγροτική Ευρώπη: βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών προϊόντων και υπηρεσιών, μέσω της χρησιμοποίησης νέας τεχνογνωσίας και νέων τεχνολογιών· βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές· καλύτερη προώθηση των τοπικών προϊόντων μέσω συλλογικών μεθόδων διάθεσης στην αγορά· βελτίωση και προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς.

² ΕΕ αριθ. C 139 της 18.05.00, σελ. 5

1.4. ΤΑ ΣΧΕΔΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 22 του γενικού κανονισμού, ποσοστό μέχρι 0,4% του ετήσιου προϋπολογισμού του ΕΤΠΑ μπορεί να διατίθεται για τη συγχρηματοδότηση καινοτόμων δράσεων. Στις 12 Ιουλίου 2000, η Επιτροπή ενέκρινε την πρόταση των νέων κατευθυντήριων γραμμών για τις καινοτόμες δράσεις του ΕΤΠΑ. Οι κατευθυντήριες γραμμές αντανακλούν την επιθυμία που διατυπώνεται στον γενικό κανονισμό για μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα κατά τη χρησιμοποίηση των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων, κυρίως μέσω προτάσεων για:

- την υιοθέτηση προσέγγισης προγράμματος αντί σχεδίου·
- τη μείωση του αριθμού των στρατηγικών θεμάτων από οκτώ σε τρία·
- στενότερη συνεργασία ανάμεσα στις καινοτόμες δράσεις και τα βασικά προγράμματα των Στόχων 1 και 2·
- την αποκεντρωμένη διαχείριση και εφαρμογή σε περιφερειακό επίπεδο.

Ο βασικός στόχος των νέων περιφερειακών προγραμμάτων καινοτόμων δράσεων είναι να βελτιωθεί η ποιότητα των προγραμμάτων των Στόχων 1 και 2 σε σχέση με τα ακόλουθα τρία στρατηγικά θέματα:

- περιφερειακές οικονομίες που να βασίζονται στη γνώση και την τεχνολογική καινοτομία: να βοηθηθούν οι λιγότερο ευνοημένες περιοχές να βελτιώσουν το τεχνολογικό τους επίπεδο·
- E-EuropeRegio: η κοινωνία της πληροφορίας στην υπηρεσία της περιφερειακής ανάπτυξης·
- περιφερειακή ταυτότητα και αειφόρος ανάπτυξη: προώθηση της περιφερειακής συνοχής και ανταγωνιστικότητας μέσω ολοκληρωμένης προσέγγισης των οικονομικών, περιβαλλοντικών, πολιτιστικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων.

Με βάση το νέο σύστημα που περιγράφεται στις κατευθυντήριες γραμμές, καλούνται όλες οι περιφέρειες της ΕΕ να υποβάλουν χωριστό πρόγραμμα εφαρμογής που να καθορίζει στρατηγική για την προώθηση της καινοτομίας στο πλαίσιο της περιφερειακής ανάπτυξης. Η στρατηγική πρέπει να χαράσσεται στα πλαίσια εταιρικής σχέσης στην οποία συμμετέχουν όλοι οι περιφερειακοί φορείς και πρέπει να βασίζεται σε ανάλυση των ειδικών πλεονεκτημάτων και αδυναμιών της κάθε περιοχής. Τα περιφερειακά προγράμματα πρέπει να θεωρούνται ως εργαστήριο πειραματικής εφαρμογής που προσφέρει στις περιφέρειες την ευκαιρία να δοκιμάσουν στην πράξη νέες ιδέες, με τρόπους που δεν είναι πάντοτε δυνατοί στα κεντρικά προγράμματα των Διαρθρωτικών Ταμείων. Εντούτοις, ο τελικός στόχος πρέπει να είναι η μεταφορά των επιτυχών αποτελεσμάτων στα επιχειρησιακά προγράμματα, ώστε να είναι δυνατή η εφαρμογή τους σε ευρύτερη κλίμακα. Για να επιτευχθεί αυτό, πρέπει να υπάρξει στενή συνεργασία ανάμεσα στους υπευθύνους των καινοτόμων δράσεων και στις αρχές που είναι υπεύθυνες για την υλοποίηση των Στόχων 1 και 2.

Σε αντίθεση με τις προηγούμενες πρακτικές, η Επιτροπή δεν θα επιλέγει πλέον μεμονωμένα σχέδια. Εφόσον οι περιφερειακές αρχές είναι σε θέση να προσδιορίζουν

καλύτερα τί παρουσιάζει μεγαλύτερη καινοτομία γι αυτές, η επιλογή των μεμονωμένων σχεδίων θα πραγματοποιείται από τις περιφερειακές εποπτικές επιτροπές. Τα σχέδια αυτά μπορεί να είναι ευρείας κλίμακας και να περιλαμβάνουν μελέτες, πρότυπα έργα, την προετοιμασία στρατηγικών σχεδίων, την οργάνωση δικτύου κλπ. Τα πρότυπα έργα πρέπει να έχουν ως ομάδα στόχου τις ΜΜΕ και τις μικροεπιχειρήσεις.

Η οργάνωση δικτύου έχει μεγάλη σημασία και οι συμμετέχουσες περιφέρειες πρέπει να διαθέτουν ποσοστό από 1% έως 3% του προϋπολογισμού τους γι αυτό τον σκοπό. Επιπλέον, η Επιτροπή προτίθεται να συγχρηματοδοτήσει περιορισμένο αριθμό ειδικών προγραμμάτων οργάνωσης δικτύου, στα οποία πρέπει να συμμετέχουν τουλάχιστον πέντε περιφέρειες από πέντε κράτη μέλη που επιθυμούν να δημιουργήσουν νέα δίκτυα για την προώθηση της καινοτομίας σε σχέση με τα τρία προαναφερόμενα στρατηγικά θέματα.

Η Επιτροπή τροποποίησε το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών για να λάβει υπόψη τις προτάσεις της επιτροπής του ΕΤΠΑ και της επιτροπής περιφερειακής ανάπτυξης, τουρισμού και μεταφορών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Η Επιτροπή ενέκρινε επίσημα τις κατευθυντήριες γραμμές τον Ιανουάριο του 2001. Η έναρξη της εφαρμογής των πρώτων προγραμμάτων αναμενόταν στα τέλη Μαΐου του 2001. Κάθε έτος της περιόδου 2001 έως 2005, η Επιτροπή θα επιλέγει προγράμματα που θα συγχρηματοδοτούνται βάσει συνόλου αντικειμενικών κριτηρίων με έμφαση στην ποιότητα και τον καινοτόμο χαρακτήρα της πρότασης. Η χρηματοδοτική συνεισφορά του ΕΤΠΑ θα κυμαίνεται από ελάχιστο ποσό 300.000 ευρώ σε ανώτατο ποσό 3 εκατ. ευρώ για ανώτατο διάστημα δύο ετών. Όταν αρχίσει η εφαρμογή των περιφερειακών προγραμμάτων, η Επιτροπή θα οργανώσει δύο διαγωνισμούς για τον εντοπισμό των καλύτερων έργων ή δράσεων που συμβάλλουν στην προώθηση της καινοτομίας σε σχέση με την περιφερειακή ανάπτυξη.

1.5. ΚΛΕΙΣΙΜΟ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Η δραστηριότητα κλείσιματος παλαιών προγραμμάτων ήταν εντατική κατά τη διάρκεια του 2000. Στις αρχές Μαρτίου 2001 διενεργήθηκε καταγραφή κατά την οποία προσδιορίστηκε ο αριθμός των προγραμμάτων που έκλεισαν για κάθε περίοδο προγραμματισμού. Σύμφωνα με αυτήν:

- όσον αφορά τις παρεμβάσεις της περιόδου πριν από το 1989, ο αριθμός προγραμμάτων που εκκρεμούν για κλείσιμο μειώθηκε από 89 (30 Ιουνίου 2000) σε 35 (τέλη Φεβρουαρίου 2001). Το προς εκκαθάριση ποσό ανέρχεται σε 124 εκατ. ευρώ. Μεταξύ των φακέλων που έκλεισαν, πρέπει να επισημάνουμε ότι μειώθηκε σημαντικά ο αριθμός των ιταλικών προγραμμάτων που παρέμεναν σε εκκρεμότητα και αποτελούσαν το μεγαλύτερο μέρος των προγραμμάτων που έπρεπε να κλείσουν (75 ιταλικά προγράμματα επί συνόλου 89 στα μέσα του 2000): έτσι, στα τέλη Φεβρουαρίου, τα ιταλικά προγράμματα που εκκρεμούσαν για κλείσιμο δεν ήταν περισσότερα από 24.
- όσον αφορά τα προγράμματα της περιόδου 1989-1993, ο αριθμός προγραμμάτων που έκλεισαν μετά τις 30 Ιουνίου 2000 ανέρχεται σε 73 και αντιπροσωπεύει συνολικό ποσό 516 εκατ. ευρώ. Στα τέλη Φεβρουαρίου 2001, εκκρεμούσαν ακόμη για κλείσιμο 101 φάκελοι, που αντιπροσωπεύουν συνολικό ποσό 714 εκατ. ευρώ. Η πρόοδος είναι εξαιρετικά μεγάλη όσον αφορά τα ιταλικά προγράμματα (έκλεισαν 33 φάκελοι) και τα βρετανικά

προγράμματα (έκλεισαν 26 φάκελοι). Η προσπάθεια συνεχίζεται και αναμενόταν να ολοκληρωθεί το κλείσιμο ισπανικών (17) και γαλλικών (11) προγραμμάτων το πρώτο εξάμηνο του 2001.

- σύμφωνα με τις προβλέψεις, άρχισε το κλείσιμο των προγραμμάτων του Στόχου 2 (1994-1996), ο αρχικός αριθμός των οποίων ήταν 65 και αφορούσε ποσό 759 εκατ. ευρώ. Αναμένεται ότι το κλείσιμο των προγραμμάτων του Στόχου 2 της περιόδου 1994-1996 θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του θέρους του 2001, χωρίς να υπάρξουν ιδιαίτερες δυσκολίες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

2.1. ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Το παρόν κεφάλαιο παρουσιάζει αποκλειστικά την υλοποίηση των νέων προγραμμάτων 2000-2006. Η συνέχεια της εφαρμογής των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999 παρουσιάζεται εν συντομία για κάθε κράτος μέλος στο κεφάλαιο 2.2, εφόσον αυτό δικαιολογείται από σημαντικά στοιχεία. Οι καινοτόμες δράσεις εξετάζονται στο παρόν κεφάλαιο, εφόσον δεν αποτελούν αντικείμενο κατανομής πιστώσεων ανά κράτος μέλος.

2.1.1. Η υλοποίηση των Στόχων 1, 2 και 3

Το 2000 ήταν έτος σταδιακής εφαρμογής των παρεμβάσεων της περιόδου 2000-2006. Εξάλλου, συνεχίστηκε η επιτόπου εφαρμογή του μεγαλύτερου μέρους των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999.

Πιστώσεις υποχρεώσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων της περιόδου 2000-2006 σε εκατ. ευρώ (τιμές 1999), πλην των κοινοτικών Πρωτοβουλιών και των καινοτόμων δράσεων:

Κράτος μέλος	Στόχοι					ΧΜΠΑ (εκτός του Στόχου 1)	Σύνολο
	1	Μεταβατική υποστήριξη Στόχου 1	2	Μεταβατική υποστήριξη Στόχου 2	3		
Βέλγιο	0	625	368	65	737	34	1.829
Δανία	0	0	156	27	365	197	745
Γερμανία	19.229	729	2.984	526	4.581	107	28.156
Ελλάδα	20.961	0	0	0	0	0	20.961
Ισπανία	37.744	352	2.553	98	2.140	200	43.087
Γαλλία	3.254	551	5.437	613	4.714	225	14.794
Ιρλανδία (2)	1.315	1.773	0	0	0	0	3.088
Ιταλία	21.935	187	2.145	377	3.744	96	28.484
Λουξεμβ.	0	0	34	6	38	0	78
Κάτω Χώρες	0	123	676	119	1.686	31	2.635
Αυστρία	261	0	578	102	528	4	1.473
Πορτογαλία	16.124	2.905	0	0	0	0	19.029
Φινλανδία	913	0	459	30	403	31	1.836
Σουηδία (3)	722	0	354	52	720	60	1.908
Ηνωμ. Βασίλειο (2)	5.085	1.166	3.989	706	4.568	121	15.635
EUR15	127.543	8.411	19.733	2.721	24.224	1.106	183.738

(2) Περιλαμβανομένων των πιστώσεων της Πρωτοβουλίας PEACE (2000-2004)

(3) Περιλαμβανομένων των πιστώσεων του ειδικού προγράμματος για τις σουηδικές παράκτιες περιοχές

Εκτέλεση των πιστώσεων για όλους τους Στόχους:

Κατά τη διάρκεια του 2000 εγκρίθηκαν 115 παρεμβάσεις (ΕΠ και ΕΕΠ), ορισμένες από τις οποίες άρχισαν να υλοποιούνται στην πράξη από το πρώτο έτος της περιόδου προγραμματισμού (το κεφάλαιο 2.2 περιέχει λεπτομερή παρουσίαση ανά κράτος μέλος). Εξάλλου, για τα περισσότερα προγράμματα ίσχυσε η αναδρομική επιλεξιμότητα των αντίστοιχων δαπανών από την 1^η Ιανουαρίου 2000, όπως προβλέπει ο γενικός κανονισμός. Όμως, λόγω του μικρού αριθμού προγραμμάτων που εγκρίθηκαν για τον Στόχο 2, το συνολικό ποσοστό εκτέλεσης για το εξεταζόμενο έτος δεν ήταν ικανοποιητικό.

Έτσι, για το σύνολο των Στόχων, **οι αναλήψεις υποχρεώσεων επί των διαθέσιμων πιστώσεων της περιόδου 2000-2006 ανήλθαν στο 13% και οι πληρωμές στο 5%.** Τα εν λόγω ποσοστά εκτέλεσης είναι συγκρίσιμα με αυτά του 1994, έτος έναρξης της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού 1994-1999. Είναι πιθανό κατά το 2001 να σημειωθεί σημαντική επιτάχυνση του ρυθμού εκτέλεσης, εφόσον κατά το τρέχον έτος αρχίζει η πρακτική εκτέλεση των προγραμμάτων του Στόχου 2. Οι μηχανισμοί προκαταβολής του 7% και της αυτόματης ετήσιας ανάληψης υποχρέωσης διευκολύνουν ουσιαστικά την υλοποίηση των δράσεων.

Το παράρτημα 1 παρουσιάζει την εκτέλεση των πιστώσεων των Ταμείων ανά κράτος μέλος και ανά Ταμείο (αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές σε σχέση με τις διατεθείσες συνολικές πιστώσεις).

Το παράρτημα 3 παρουσιάζει την εκτέλεση του ετήσιου προϋπολογισμού (δηλαδή τις αναλήψεις υποχρεώσεων και πληρωμές σε σχέση με τον διαθέσιμο προϋπολογισμό του έτους).

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, συνολικά οι αναλήψεις υποχρεώσεων ανήλθαν στο 51,8% των διαθέσιμων πιστώσεων του έτους για το σύνολο των Στόχων, των κοινοτικών Πρωτοβουλιών και των καινοτόμων δράσεων. Η ανάληψη των πιστώσεων παρουσιάζει πολύ μεγάλες διακυμάνσεις ανάλογα με τα κονδύλια του προϋπολογισμού: πράγματι, ο Στόχος 3 ανάλωσε το 94,6% των διαθέσιμων πιστώσεων του έτους, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για τον Στόχο 2 είναι μόλις 4,6% (βλέπε τις εξηγήσεις κατωτέρω). Επίσης, το ΧΜΠΑ εκτός του Στόχου 1 παρουσιάζει υψηλότατο ποσοστό χρησιμοποίησης των διαθέσιμων πιστώσεων υποχρεώσεων. Όσον αφορά τις πιστώσεις πληρωμών, παρατηρούνται περίπου τα ίδια ποσοστά, με ικανοποιητικότατο ποσοστό ανάληψης των διαθέσιμων πιστώσεων του Στόχου 3 καθώς και του ΧΜΠΑ εκτός του Στόχου 1, χαμηλό ποσοστό ανάληψης των πιστώσεων πληρωμών του Στόχου 2 και καμία πληρωμή για τις κοινοτικές Πρωτοβουλίες. Αυτή η ελλειπής απορρόφηση των πιστώσεων το 2000 συνεπάγεται τη μεταφορά ορισμένων πιστώσεων στα επόμενα έτη.

Οι μεταφερθείσες πιστώσεις υποχρεώσεων από το 2000 στα επόμενα έτη:

Επειδή δεν στάθηκε δυνατή η έγκριση ή η έναρξη της υλοποίησης ορισμένων παρεμβάσεων ήδη από το έτος 2000, η Επιτροπή πρότεινε τη μεταφορά πιστώσεων υποχρεώσεων του 2000 στα έτη 2002-2006, η οποία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Μάιο του 2001. Πρόκειται συνολικά για ποσό 6,152 δις ευρώ πιστώσεων υποχρεώσεων, οι οποίες συνίστανται σε: 3,589 δις € για τον Στόχο 1· 864 εκατ. € για τον Στόχο 2· 4,5 εκατ. € για το ΧΜΠΑ εκτός του Στόχου 1 και 1,695 δις

€ για τις κοινοτικές Πρωτοβουλίες. Η μεταφορά πιστώσεων αυτού του τύπου είναι δυνατή αποκλειστικά για το έτος 2000, επειδή είναι το πρώτο έτος υλοποίησης των παρεμβάσεων της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006.

Η υλοποίηση του Στόχου 1 (αναπτυξιακά καθυστερημένες περιφέρειες):

Το 2000 εγκρίθηκαν όλα σχεδόν τα ΕΕΠ καθώς και όλα τα ΚΠΣ. Το ίδιο έτος εγκρίθηκαν επίσης και τα μισά περίπου ΕΠ που περιέχονται στα ΚΠΣ (εγκρίθηκαν 46 ΕΠ, ενώ 51 αναμένεται να εγκριθούν το 2001). Έτσι, στάθηκε δυνατό να αρχίσουν οι αναλήψεις πιστώσεων και να ξεκινήσει η υλοποίηση πολλών δράσεων στην πράξη. Με τον τρόπο αυτό, όλα τα κράτη μέλη, με μοναδική εξαίρεση την Ελλάδα, μπόρεσαν να θέσουν σε εφαρμογή τα προγράμματά τους ήδη από το έτος 2000. Η πρόοδος της υλοποίησης των προγραμμάτων είναι αρκετά ομοιογενής στα διάφορα κράτη μέλη σε όρους ανάληψης των πιστώσεων· πρέπει, ωστόσο, να επισημάνουμε ότι η Ιρλανδία παρουσιάζει σαφώς υψηλότερο ποσοστό αναλήψεων υποχρεώσεων από τον κοινοτικό μέσο όρο (21% με μέσο όρο 9%), γεγονός που οφείλεται κυρίως στην καλύτερη προετοιμασία της εταιρικής σχέσης (σύσταση και διαβούλευση της επιτροπής παρακολούθησης) και στο ότι υπήρχαν εκ των προτέρων επιλέξιμα έργα «σε αναμονή» συγχρηματοδότησης. Σε όρους πληρωμών, οι αποκλίσεις είναι πολύ μεγαλύτερες: έτσι, ενώ τα περισσότερα κράτη μέλη παρουσιάζουν ποσοστό πληρωμών που κυμαίνεται γύρω στο 7%, το οποίο αντιστοιχεί στην προκαταβολή που πραγματοποιείται με την έγκριση του προγράμματος, τρία κράτη μέλη παρουσιάζουν σχετική καθυστέρηση (Γερμανία, Γαλλία και, κυρίως, Ισπανία). Η καθυστέρηση αυτή οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στο γεγονός ότι τα προγράμματα εγκρίθηκαν μόλις πριν από τη λήξη του έτους 2000 (ορισμένα στα τέλη Δεκεμβρίου), με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατό να πραγματοποιηθούν οι αντίστοιχες πληρωμές το ίδιο έτος. Οι πρώτες πληρωμές πραγματοποιήθηκαν στις αρχές του 2001. Έτσι, το μέσο ποσοστό πληρωμών για τις παρεμβάσεις του Στόχου 1 ανέρχεται στο 3,3%.

Η υλοποίηση του Στόχου 2 (ανασυγκρότηση των περιοχών που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές δυσκολίες):

Μόνο τα ΕΕΠ τριών κρατών μελών (Δανίας, Φινλανδίας, Σουηδίας) εγκρίθηκαν κατά τη διάρκεια του 2000. Κατά συνέπεια, μόνον αυτά τα κράτη μέλη μπόρεσαν να ξεκινήσουν την υλοποίηση των προγραμμάτων τους στην πράξη. Εντούτοις, πρέπει να επισημάνουμε ότι τα σουηδικά ΕΕΠ του Στόχου 2 εγκρίθηκαν στα τέλη Δεκεμβρίου του 2000· έτσι, δεν ήταν δυνατό να πραγματοποιηθεί καμία πληρωμή το 2000. Τόσο η Δανία όσο και η Φινλανδία παρουσιάζουν ποσοστό πληρωμών 7%, το οποίο αντιστοιχεί, όπως και για τον Στόχο 1, στην προκαταβολή η οποία καταβάλλεται με την έγκριση των προγραμμάτων. Ο κύριος όγκος των προγραμμάτων των υπολοίπων κρατών μελών εγκρίθηκε από την Επιτροπή το πρώτο τρίμηνο του 2001, γεγονός που θα επιτρέψει να αρχίσει μαζικά η επιτόπου υλοποίησή τους, και προβλέπεται ικανοποιητική πρόοδος των δράσεων το 2001. Το συνολικό ποσοστό αναλήψεων υποχρεώσεων εκτιμάται στο 15% και το ποσοστό πληρωμών στο 4%.

Η υλοποίηση του Στόχου 3:

Ο Στόχος 3 στηρίζει δραστηριότητες για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού σε όλες τις περιοχές πλην των περιοχών που υπάγονται στον Στόχο 1. Τα ¾ περίπου των πόρων του ΕΚΤ για τον Στόχο 3 θα διατεθούν μόνο σε τέσσερα κράτη μέλη:

Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ηνωμένο Βασίλειο. Οι αποκλίσεις ως προς την κλίμακα της χρηματοδότησης του ΕΚΤ στα κράτη μέλη ήταν σημαντικό στοιχείο και των διαπραγματεύσεων και του περιεχομένου των προγραμμάτων. Τα μεγαλύτερα προγράμματα εγκρίνονται στις χώρες που εφαρμόζουν ήδη ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας. Τα μικρότερης κλίμακας προγράμματα του ΕΚΤ δίνουν συνήθως μεγαλύτερη έμφαση σε περισσότερο καινοτόμες δράσεις με στενότερο πεδίο εφαρμογής.

Κατά τη διάρκεια του 2000, εγκρίθηκαν πολλά έγγραφα προγραμματισμού για τον Στόχο 3. Έτσι, άρχισε η επιτόπου εφαρμογή τους ήδη από το πρώτο έτος προγραμματισμού. Όμως, τα ΚΠΣ των τριών κρατών μελών που επέλεξαν προγραμματισμό μέσω ενός ΚΠΣ που αποτελείται από περισσότερα ΕΠ (σε αντίθεση με τα υπόλοιπα κράτη μέλη που επέλεξαν προγραμματισμό με ΕΕΠ), εγκρίθηκαν το 2000, ενώ τα επιμέρους προγράμματά τους δεν στάθηκε δυνατό να εγκριθούν πριν από το 2001 (Ισπανία, Ιταλία, Ηνωμένο Βασίλειο). Έτσι εξηγείται γιατί ο Στόχος 3 παρουσιάζει χαμηλότερο ποσοστό εκτέλεσης σε σχέση με τους Στόχους 1 και 2, ιδίως όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων. Το συνολικό ποσοστό αναλήψεων υποχρεώσεων ανέρχεται στο 10% και το ποσοστό πληρωμών στο 4,5%.

2.1.2. Η υλοποίηση των κοινοτικών Πρωτοβουλιών

INTERREG III:

Μετά την έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών για την Πρωτοβουλία INTERREG III, τα κράτη μέλη εκλήθησαν να υποβάλουν λεπτομερείς προτάσεις εντός έξι μηνών από την ημερομηνία δημοσίευσης της τελικής ανακοίνωσης στην *Επίσημη Εφημερίδα*³.

Κατά τα τέλη του 2000, η Επιτροπή έλαβε προτάσεις 46 προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας (σκέλος Α) και 7 προγραμμάτων διεθνικής συνεργασίας (σκέλος Β). Οι υπηρεσίες της Επιτροπής άρχισαν να εξετάζουν πολλά από τα προγράμματα αυτά και να διενεργούν διαπραγματεύσεις με τις ενδιαφερόμενες περιφερειακές αρχές, με στόχο να επιτευχθεί η έγκρισή τους το συντομότερο δυνατό. Κατά συνέπεια, η υλοποίηση των προγραμμάτων στην πράξη άρχισε το 2001.

URBAN II:

Μετά τη δημοσίευση των κατευθυντήριων γραμμών της Πρωτοβουλίας URBAN II, η Επιτροπή βοήθησε τους συνεργαζόμενους με αυτήν φορείς στα κράτη μέλη να προετοιμάσουν τα νέα προγράμματα, κυρίως μέσω ενός οδηγού. Ο οδηγός αυτός ήταν διαθέσιμος στον εξυπηρετητή Inforegio του Διαδικτύου ήδη από τον Σεπτέμβριο του 2000.

Τα κράτη μέλη υπέβαλαν στην Επιτροπή αιτήσεις για αριθμό που υπερβαίνει κατά πολύ τις αρχικά 55 προβλεφθείσες πόλεις. Η Επιτροπή κατέβαλε ιδιαίτερη προσπάθεια για να δεχθεί να ενταχθούν στο πρόγραμμα URBAN συνολικά 70 πόλεις. Εντούτοις, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000 είχαν υποβληθεί μόνο 28 προγράμματα.

³

E C 143/6 της 23^{ης} Μαΐου 2000

EQUAL:

Οι κατευθυντήριες γραμμές της Πρωτοβουλίας EQUAL εγκρίθηκαν στη Λισαβόνα, στις 14 Απριλίου 2000, κατά τη διάρκεια της πορτογαλικής προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μετά την παραλαβή των σχεδίων προγραμμάτων, τον Σεπτέμβριο του 2000, άρχισαν οι διαπραγματεύσεις ανάμεσα στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη. Οι διαπραγματεύσεις διενεργήθηκαν καθόλη τη διάρκεια του φθινοπώρου και του χειμώνα, ενώ από τον Μάρτιο του 2001 και μετά εγκρίθηκαν 17 προγράμματα (το Βέλγιο υπέβαλε δύο χωριστά προγράμματα: ένα για το γαλλόφωνο και γερμανόφωνο τμήμα της χώρας και ένα άλλο για το φλαμανδόφωνο τμήμα· η Βόρεια Ιρλανδία έχει ειδικό πρόγραμμα στο εσωτερικό του Ηνωμένου Βασιλείου).

LEADER + :

Η κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+ θα υλοποιηθεί μέσω 73 προγραμμάτων, τα 12 από τα οποία θα εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο και τα 61 σε περιφερειακό επίπεδο. Τα προγράμματα αυτά εγκρίθηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο του 2001.

2.1.3. Οι καινοτόμες δράσεις και η τεχνική βοήθεια

Οι καινοτόμες δράσεις:

Το 2000 δεν τέθηκαν σε εφαρμογή νέες καινοτόμες δράσεις ή έργα. Παραλληλικά με την προετοιμασία των νέων κατευθυντήριων γραμμών για την περίοδο 2000-2006, συνεχίστηκε η εφαρμογή και ολοκλήρωση των «παλαιών» έργων που είχαν εγκριθεί κατά την περίοδο 1994-1999. Στην αρχή του 2000, συνεχίζονταν η υλοποίηση 295 από τα αρχικά 329 έργα. Έως το τέλος του 2000, ο αριθμός των έργων μειώθηκε σε 252: το κλείσιμο πολλών από αυτά θα πραγματοποιηθεί το 2001, ενώ των υπολοίπων το 2002.

Ορισμένα γεγονότα ιδιαίτερης σημασίας σε σχέση με τα εν λόγω έργα κατά το 2000 ήταν τα ακόλουθα:

- Μετά από δέκα έτη, πραγματοποιήθηκε στο Παλέρμο της Σικελίας, τον Δεκέμβριο του 2000, η τελική εκδήλωση EUROPARTENARIAT, με πρωτοβουλία της Επιτροπής. Στη συνέχεια, εκδηλώσεις αυτού του τύπου είναι δυνατό να οργανώνονται από τις περιφερειακές αρχές στο πλαίσιο των προγραμμάτων των Στόχων 1 και 2.
- Σεμινάριο για τις περιφέρειες που συμμετέχουν στις ΠΣΚ/RITTS (τεχνολογία της πληροφόρησης) πραγματοποιήθηκε στη Μαδρίτη τον Ιούνιο του 2000. Στο σεμινάριο έλαβαν μέρος περισσότεροι από 200 αντιπρόσωποι από εκατό περίπου ευρωπαϊκές περιφέρειες, περιλαμβανομένων και των υποψήφιων για ένταξη χωρών, και δόθηκε η ευκαιρία ανταλλαγής ορθών πρακτικών και ανάπτυξης περαιτέρω διαπεριφερειακών συνεργασιών για την προώθηση της καινοτομίας.
- Το RINNO (τεχνική βοήθεια για την ανάπτυξη βάσης δεδομένων σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησης μέτρων περιφερειακής καινοτομίας) είναι κοινό έργο 1 εκατ. ευρώ των ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και ΓΔ Επιχειρήσεων, που τέθηκε σε εφαρμογή τον Ιανουάριο του 2000 και θα διαρκέσει δύο χρόνια. Το RINNO αποτελεί κεντρική πηγή πληροφόρησης των περιφερειών και διάδοσης ορθών

πρακτικών σχετικά με την πρακτική άλλων περιφερειών στον τομέα της προώθησης της (τεχνολογικής) καινοτομίας, ιδίως όσον αφορά τις ΜΜΕ.

- Η εφαρμογή των σχεδίων δράσης των Περιφερειακών Στρατηγικών Καινοτομίας (ΠΣΚ) συνεχίστηκε το 2000 σε 30 περιφέρειες και έξι διαπεριφερειακά έργα μεταφοράς τεχνολογίας (RTTS) αναπτύχθηκαν κατά τα τελευταία στάδια της φάσης υλοποίησής τους.
- Έργα RISI 1/RISI 2/RISI+ (περιφερειακής πρωτοβουλίας για την κοινωνία της πληροφορίας): 6 έργα ολοκληρώθηκαν το 2000· συνεχίζεται η υλοποίηση 22 έργων. Από αυτά, 13 έργα RISI+ κατόρθωσαν να βοηθήσουν τις περιφέρειες να εντάξουν τα αποτελέσματα των πρότυπων έργων στα κεντρικά προγράμματα των Στόχων 1 και 2. Πραγματοποιήθηκε διάσκεψη στην Σοβία της Ισπανίας, τον Ιούλιο του 2000, στην οποία συμμετείχαν 50 περίπου περιφέρειες. Στόχος της διάσκεψης ήταν να εξοικειωθούν οι περιφέρειες με τρόπους ανάπτυξης μιας περιφερειακής κοινωνίας της πληροφορίας σε ευρύτερη κλίμακα. Οι δράσεις αυτές χρηματοδοτούνται είτε από το είτε από το ΕΤΠΑ είτε από το ΕΚΤ.
- ECOS-OUVERTURE (διαπεριφερειακή συνεργασία με μη κράτη μέλη): τον Ιανουάριο του 2000 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες σεμινάριο για τις συμμετέχουσες περιφέρειες. Σήμερα, και τα 63 έργα βρίσκονται στο στάδιο της υλοποίησης.
- Σεμινάριο για τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης πραγματοποιήθηκε στη Νάπολη τον Ιούλιο του 2000, στο οποίο συμμετείχαν περισσότερα από 400 άτομα. Συζητήθηκαν παραδείγματα τοπικών συμφώνων απασχόλησης (ΤΣΑ) που είχαν ενσωματωθεί σε γενικά προγράμματα. Η χρηματοδότηση της τεχνικής βοήθειας για τα τοπικά σύμφωνα, η οποία χορηγείται βάσει του άρθρου 10 του κανονισμού του ΕΤΠΑ, θα λήξει το αργότερο τον Δεκέμβριο του 2001. Ορισμένα από τα σύμφωνα έχουν ήδη εξασφαλίσει τη συνέχιση των δραστηριοτήτων τους στα νέα ΕΕΠ και τα επιχειρησιακά προγράμματα της περιόδου 2000-2006.
- ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ: έχει πραγματοποιηθεί το κλείσιμο των περισσότερων από τα 37 έργα. Εντούτοις, δεν έχουν ακόμη υποβληθεί οι τελικές εκθέσεις για 3 έργα και απαιτούνται συμπληρωματικές πληροφορίες για άλλα 11 έργα. Η υλοποίηση ενός εκ των έργων συνεχίζεται μέχρι τα μέσα του 2001.

Σύμφωνα με αξιολόγηση των έργων της περιόδου 1994-1999, η οποία πραγματοποιήθηκε το 1999, τα περισσότερα από αυτά είχαν θετικά αποτελέσματα. Η επιτυχία τους μπορεί επίσης να εκτιμηθεί από το γεγονός ότι αυτοί οι τύποι δραστηριοτήτων εντάσσονται πλέον σταθερά στους κεντρικούς προγραμματισμούς. Το γεγονός αυτό έδωσε στην Επιτροπή τη δυνατότητα να ξεκινήσει την εφαρμογή μιας νέας γενιάς καινοτόμων δράσεων, που βασίζεται στη στρατηγική προσέγγιση η οποία χρησιμοποιείται από τις ΠΣΚ και τα RISI και εστιάζεται στις ανάγκες της νέας οικονομίας.

Στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού (άρθρο 6 του κανονισμού του ΕΚΤ) σημειώθηκε επίσης πρόοδος το 2000:

- Νέες πηγές απασχόλησης: Τα περισσότερα από τα έργα που επελέγησαν αρχικά το 1996 και 1997 ολοκληρώθηκαν μέχρι τα τέλη Δεκεμβρίου 2000. Επειδή το περιεχόμενό τους παρουσιάζει μεγάλη συνάφεια με το πρότυπο έργο «Τρίτου

Σύστημα και Απασχόληση»⁴, πραγματοποιήθηκε επιλογή των έργων στο πλαίσιο της διαδικασίας «κεφαλαιοποίησης» που άρχισε για τα έργα του Τρίτου Συστήματος. Αυτό είχε θετικά αποτελέσματα σε τομεακό επίπεδο (π.χ. πολιτισμός ή εκ του σύνεγγυς υπηρεσίες)· σε οριζόντιο επίπεδο (π.χ. δημιουργία θέσεων απασχόλησης, νέες τεχνολογίες της πληροφόρησης) ή σε επίπεδο μέσων (ανάπτυξη εργαλείων και χρηματοδότηση).

Στις αρχές του 2000, η Επιτροπή δημοσίευσε κατάλογο έργων που περιέχει περιγραφές και τα στοιχεία υπευθύνων επαφής για τα 82 έργα που χρηματοδοτούνται βάσει των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του 1996 και 1997⁵. Ο κατάλογος αυτός διανεμήθηκε σε ευρεία κλίμακα οργανώσεων, περιλαμβανομένων των αποστολών του ΕΚΤ στα κράτη μέλη.

- Τοπικές δημόσιες υποδομές: Την 1^η Σεπτεμβρίου 1999 άρχισε η υλοποίηση σε δώδεκα κράτη μέλη 30 έργων στο πλαίσιο της πρότυπης δράσης για τις τοπικές δημόσιες υποδομές. Η πρότυπη δράση θα επιτρέψει τον εντοπισμό ορθών πρακτικών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 4 παράγραφος 2 του κανονισμού του ΕΚΤ, όσον αφορά τα προγράμματα των Στόχων 1 και 3. Οι ενδιαμέσσοι οργανισμοί του τοπικού κοινωνικού κεφαλαίου είναι οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν χρηματοδοτική και τεχνική στήριξη σε μικροέργα, τα οποία έχουν στόχο την αποκατάσταση της κοινωνικής συνοχής, την ενίσχυση των τοπικών δικτύων και ομάδων που προωθούν την κοινωνική ένταξη και τη δημιουργία μικροεπιχειρήσεων και συνεταιρισμών.

Από τις 8 έως τις 11 Ιουλίου 2000, πραγματοποιήθηκαν στις Βρυξέλλες «θερινά μαθήματα» στα οποία συμμετείχαν αντιπρόσωποι όλων των ενδιαμέσων οργανισμών, των εξωτερικών αξιολογητών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι συνεδριάσεις εστιάστηκαν σε ειδικά πρακτικά θέματα, όπως η επιλογή και παρακολούθηση μικροέργων και η διαχείριση εταιρικών σχέσεων, βάσει των συνομιλιών που είχαν αρχίσει στο ηλεκτρονικό φόρουμ διαλόγου CIRCA. Τα θερινά μαθήματα έδωσαν επίσης τη δυνατότητα στους φορείς υλοποίησης έργων να συναντηθούν και να ανταλλάξουν πληροφορίες και εμπειρίες.

Το Νοέμβριο του 2000, οι εξωτερικοί αξιολογητές υπέβαλαν την πρώτη ετήσια έκθεση για την ενδιάμεση και εκ των υστέρων αξιολόγηση της πρότυπης δράσης στο σύνολό της. Η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι, γενικά, η πρότυπη δράση έχει καθιερωθεί και είναι πλήρως επιχειρησιακή (περιλαμβανομένων των συστημάτων δημοσιονομικής διαχείρισης) και ότι υπάρχει σημαντικός αριθμός μικροέργων και τοπικών εταιρικών σχέσεων που λειτουργούν ικανοποιητικά. Η έκθεση παρουσιάστηκε στη συνεδρίαση της επιτροπής του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στις 15 Δεκεμβρίου 2000.

- Κινητικότητα των εργαζομένων: Για να προωθήσει την καινοτομία κατά τη στήριξη των στόχων του προγράμματος δράσης για την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων (COM(97) 586), το ΕΚΤ χρηματοδότησε 13 έργα που συνδέονται με τις αλλαγές και την αναδιάρθρωση της βιομηχανίας. Τα έργα

⁴

http://europa.eu.int/comm/employment_social/empl/esf/3syst/index_en.htm

⁵

«Κατάλογος έργων 96/97–Νέες πηγές απασχόλησης, άρθρο 6 του κανονισμού του ΕΚΤ» ISBN 92-828-7728-0. Οι πληροφορίες αυτές διατίθενται επίσης στον κόμβο http://europa.eu.int/comm/employment_social/actions/index_en.htm.

εστιάζονται στην επίπτωση των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία και/ή γεωγραφική στήριξη και την επαγγελματική κινητικότητα. Τα έργα αυτά βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο της υλοποίησής τους.

- Διεπαγγελματικός και τομεακός κοινωνικός διάλογος: Μετά από πρόσκληση υποβολής προτάσεων η οποία υποβλήθηκε στις αρχές του 1999 στις ευρωπαϊκές ενώσεις κοινωνικών εταίρων, χρηματοδοτούνται 9 έργα στους τομείς των νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας, των νέων μεθοδολογιών κατάρτισης και νέων μορφών διαλόγου.

Η τεχνική βοήθεια:

Εκτός από τα μέτρα τεχνικής βοήθειας που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των ΚΠΣ και των παρεμβάσεων (ΕΠ και ΕΕΠ), η Επιτροπή μπορεί να αναλαμβάνει ενέργειες τεχνικής βοήθειας κοινοτικού ενδιαφέροντος, για να ικανοποιήσει τις ειδικές ανάγκες που συνδέονται με την υλοποίηση των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων. Πράγματι, συχνά η Επιτροπή αντιμετωπίζει καθήκοντα τα οποία δεν μπορεί να εκπληρώσει χωρίς τη βοήθεια εξωτερικών εμπειρογνομόνων. Η παροχή αυτών των υπηρεσιών πραγματοποιείται στο πλαίσιο συμβάσεων ή επιχορηγήσεων.

Για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, η εν λόγω τεχνική βοήθεια, με πρωτοβουλία της Επιτροπής, ορίστηκε με το άρθρο 23 του γενικού κανονισμού. Ο κανονισμός καθορίζει ως ανώτατο ποσό τεχνικής βοήθειας το 0,25% του ετήσιου προϋπολογισμού του κάθε Ταμείου.

Η εκτέλεση του προϋπολογισμού των ενεργειών τεχνικής βοήθειας σε κοινοτικό επίπεδο κατά το έτος 2000 ήταν η ακόλουθη (σε εκατ. €):

	ΕΤΠΑ	ΧΜΠΑ	ΣΥΝΟΛΟ
Αναλήψεις υποχρεώσεων	12,154	0,794	12,948
Πληρωμές	3,762	0,418	3,762

Το παράρτημα 2 παρουσιάζει τους τύπους χρηματοδοτούμενων μέτρων και τα αντίστοιχα ποσά.

Στην αρχή του οικονομικού έτους, σύμφωνα με το άρθρο 48 παράγραφος 3 στοιχείο (γ) του κανονισμού, η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής, που είναι υπεύνη για τη διαχείριση του ΕΤΠΑ, υποβάλλει για γνωμοδότηση στην αρμόδια επιτροπή ανάπτυξης και ανασυγκρότησης των περιφερειών (στην οποία συμμετέχουν αντιπρόσωποι των κρατών μελών) τις προβλέψεις απορρόφησης των πιστώσεων κατά τη διάρκεια του έτους.

2.1.4. Η εκ των προτέρων επαλήθευση της προσθετικότητας

Από το 1989 και μετά, οι κανονισμοί για τα Διαρθρωτικά Ταμεία προβλέπουν την εφαρμογή της αρχής της προσθετικότητας. Η αρχή αυτή υποχρεώνει τα κράτη μέλη να διατηρούν τουλάχιστον στο ίδιο επίπεδο τις εθνικές διαρθρωτικές δαπάνες (εκτός της συνδρομής της ΕΕ), σε πραγματικούς όρους, από τη μια περίοδο προγραμματισμού στην άλλη. Οι εν λόγω δημόσιες διαρθρωτικές δαπάνες περιλαμβάνουν τόσο τις δαπάνες συγχρηματοδότησης των προγραμμάτων των

Διαρθρωτικών Ταμείων, όσο και τις δαπάνες οι οποίες θα ήταν επιλέξιμες για συγχρηματοδότηση.

Για την περίοδο 2000/2006, απλουστεύθηκε η διαδικασία αξιολόγησης της προσθετικότητας. Αντί για το προηγούμενο σύστημα της ετήσιας επαλήθευσης, στο εξής θα υπάρχουν τρία στάδια: επαλήθευση εκ των προτέρων, ενδιάμεση (2003) και πριν από τη λήξη, το 2005. Επιπλέον, το επίπεδο των δαπανών που πρέπει να διατηρηθεί την περίοδο 2000/2006 σε σύγκριση με την περίοδο 1994/1999 λαμβάνει υπόψη τις επικρατούσες γενικές μακροοικονομικές συνθήκες σε κάθε κράτος μέλος καθώς και ορισμένες ειδικές συνθήκες, όπως οι ιδιωτικοποιήσεις, τα έκτακτα επίπεδα διαρθρωτικών δαπανών κατά την προηγούμενη περίοδο και η ενδεχόμενη μείωση της ενίσχυσης των Διαρθρωτικών Ταμείων την περίοδο 2000/2006, σε σύγκριση με την περίοδο 1994/1999.

Η επαλήθευση της προσθετικότητας συνίσταται στα ακόλουθα:

- κατά την εκ των προτέρων αξιολόγηση και με εξαίρεση ορισμένες περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 11 του γενικού κανονισμού για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, επαληθεύεται αν οι μέσες ετήσιες δαπάνες που προβλέπονται την περίοδο 2000-2006 ανέρχονται τουλάχιστον στο επίπεδο των μέσων ετήσιων δαπανών της προηγούμενης περιόδου·
- κατά την αξιολόγηση στα τέλη του 2003, θα επαληθευθεί αν οι ετήσιες μέσες δαπάνες κατά την περίοδο 2000-2002 ανήλθαν τουλάχιστον στο μέσο επίπεδο δαπανών της περιόδου 2000-2006 που συμφωνήθηκαν κατά την εκ των προτέρων αξιολόγηση·
- κατά την αξιολόγηση στα τέλη του 2005, θα επαληθευθεί αν οι ετήσιες μέσες δαπάνες της περιόδου 2000-2004 ανήλθαν τουλάχιστον στο μέσο επίπεδο δαπανών της περιόδου 2000-2006, που συμφωνήθηκαν κατά την εκ των προτέρων αξιολόγηση ή αναθεωρήθηκαν κατά την ενδιάμεση αξιολόγηση.

Το κράτος μέλος πρέπει να τηρήσει αυτό τον όρο, συνολικά για τις δαπάνες που αφορούν το σύνολο των περιφερειών του Στόχου 1. Για τις περιοχές που υπάγονται στους Στόχους 2 και 3 λαμβάνονται υπόψη οι δαπάνες που πραγματοποιούνται σε εθνικό επίπεδο.

Σύνδεση ανάμεσα στον προγραμματισμό και την προσθετικότητα

Η προσθετικότητα συνδέεται με τον προγραμματισμό και με τα διάφορα στάδια αξιολόγησης των προγραμμάτων των Διαρθρωτικών Ταμείων: εκ των προτέρων, ενδιάμεση και τελική αξιολόγηση. Ως εκ τούτου συνδέεται με τις διάφορες αποφάσεις της Επιτροπής κατά τον προγραμματισμό, και ιδίως:

- κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 του γενικού κανονισμού, η Επιτροπή εγκρίνει το ΚΠΣ/ΕΕΠ μόνον εφόσον έχει επαληθευτεί η προσθετικότητα κατά την εκ των προτέρων αξιολόγηση·
- η Επιτροπή έχει περιλάβει ρήτρα στα ΚΠΣ/ΕΕΠ, σύμφωνα με την οποία δεν θα εγκρίνει τον ενδιάμεσο αναπρογραμματισμό, εάν το κράτος μέλος δεν υποβάλει μέχρι το τέλος του 2003 τα δεδομένα που θα επιτρέψουν την ενδιάμεση επαλήθευση της προσθετικότητας. Σε έκτακτες και δεόντως αιτιολογημένες περιστάσεις, και για να αποφευχθεί η υπερβολική καθυστέρηση κατά τη

διαδικασία προγραμματισμού, η Επιτροπή μπορεί να περιλάβει στην απόφαση για την ενδιάμεση επανεξέταση ρήτρα που προβλέπει την αναστολή νέων αναλήψεων υποχρεώσεων, σε περίπτωση που δεν της παρασχεθούν όλες οι πληροφορίες που συνδέονται με την ενδιάμεση επαλήθευση της προσθετικότητας·

- στο τέλος του 2005, εάν η Επιτροπή διαπιστώσει, βάσει των στοιχείων που θα έχει στη διάθεσή της, ότι ένα κράτος μέλος δεν τηρεί πραγματικά την αρχή της προσθετικότητας (το στοιχείο αυτό δεν αφορά πλέον τη διαβίβαση των πληροφοριών αλλά τη μη τήρηση του επιπέδου των δαπανών), είναι δυνατό να προβλεφθεί μείωση της χορήγησης των Διαρθρωτικών Ταμείων για το εν λόγω κράτος μέλος για την επόμενη περίοδο.

Εκ των προτέρων επαλήθευση 2000/2006.

Πριν να εγκριθεί οποιοδήποτε πρόγραμμα κράτους μέλους για τη νέα περίοδο, πρέπει να ολοκληρωθεί η εκ των προτέρων επαλήθευση της προσθετικότητας. Η εργασία αυτή πραγματοποιήθηκε χωριστά για τις περιφέρειες του Στόχου 1, αφενός, και για τις περιοχές των Στόχων 2 και 3, αφετέρου. Η μεθοδολογία επαλήθευσης τροποποιήθηκε ριζικά σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού.

Στόχος 1

Για τον Στόχο 1, ο κανονισμός ορίζει την ανάγκη καθορισμού του επιπέδου των δημόσιων ή εξομοιωσίμων διαρθρωτικών δαπανών, τις οποίες το κράτος μέλος οφείλει συνολικά να διατηρήσει για τις περιφέρειές του που υπάγονται στον Στόχο 1. Γενικά, το επίπεδο αυτών των δαπανών πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο, σε πραγματικούς όρους, με το ποσό που δαπανήθηκε κατά την προηγούμενη περίοδο. Ο κατωτέρω πίνακας παρουσιάζει τα βασικά αποτελέσματα αυτών των υπολογισμών, οι οποίοι δόθηκαν από τα κράτη μέλη και ελέγχθηκαν εξονυχιστικά από την Επιτροπή.

Εξετάζοντας τον πίνακα, είναι δύσκολο να κάνουμε σύγκριση μεταξύ των κρατών μελών, κυρίως λόγω των αποκλίσεων ως προς το μέγεθος του πληθυσμού και των οικονομιών των περιφερειών του Στόχου 1 στα διάφορα κράτη μέλη. Επιπλέον, τα διαφορετικά θεσμικά πλαίσια των κρατών μελών απαιτούν ειδικά προσαρμοσμένες μεθοδολογίες και υποθέσεις για να διατηρηθούν οι διοικητικές δαπάνες της επαλήθευσης της προσθετικότητας σε εύλογα επίπεδα. Για τον λόγο αυτό, κατά τον καθορισμό των μεθοδολογιών δόθηκε μεγαλύτερη έμφαση στη δυνατότητα σύγκρισης των δεδομένων στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους, σε διάρκεια χρόνου, παρά στην πλήρη δυνατότητα σύγκρισης των δεδομένων μεταξύ των κρατών μελών.

Καθοριστική σημασία έχουν τα στοιχεία της στήλης για την περίοδο 2000-06, η οποία παρουσιάζει το επίπεδο των ετήσιων μέσων δαπανών τις οποίες το κράτος μέλος οφείλει να πραγματοποιήσει και το οποίο θα επαληθευθεί πριν από το τέλος του 2003 και εκ νέου πριν από το τέλος του 2005. Οι δαπάνες κατά την περίοδο 1994-99 παρέχουν ένα πλαίσιο αναφοράς για τον καθορισμό του επιπέδου των δαπανών κατά την περίοδο 2000-06. Όμως, επειδή η εκ των προτέρων επαλήθευση αναμενόταν να ολοκληρωθεί στα τέλη του 1999 ή στις αρχές του 2000 για τα περισσότερα κράτη μέλη, πολλά αριθμητικά στοιχεία για τα έτη 1998 και 1999 εξακολουθούσαν να είναι προσωρινά. Συγκρίνοντας τις ποσοστιαίες μεταβολές μεταξύ των περιόδων 1994-99 και 2000-06, πρέπει να επισημανθεί ότι:

- Η Επιτροπή θεωρεί ότι η μείωση των δαπανών της Γερμανίας κατά 10% είναι σύμφωνη με τις απαιτήσεις της προσθετικότητας, διότι ο κανονισμός ορίζει ότι, κατά τον εκ των προτέρων καθορισμό του επιπέδου δαπανών οι οποίες πρέπει να πραγματοποιηθούν κατά τη διάρκεια της περιόδου, «πρέπει να λαμβάνονται υπόψη (...) ένα ασυνήθιστο επίπεδο διαρθρωτικών προσπαθειών ή εξομοιωσίμων προσπαθειών του κράτους μέλους κατά τη διάρκεια της προηγούμενης περιόδου προγραμματισμού». Αυτό ισχύει σαφώς για τη Γερμανία μετά την επανένωση.
- Στις χώρες της συνοχής, υπάρχουν σημαντικές αυξήσεις που απορρέουν τόσο από τις απαιτήσεις συγχρηματοδότησης όσο και από τις προσπάθειες που πρέπει να καταβληθούν για να περιοριστούν περαιτέρω οι αποκλίσεις όσον αφορά τους φυσικούς πόρους και το ανθρώπινο δυναμικό σε σχέση με την υπόλοιπη ΕΕ. Στη συγκεκριμένη περίπτωση της Ιρλανδίας, η προβλεπόμενη αύξηση κατά 100% περίπου οφείλεται σε ένα εξαιρετικά φιλόδοξο εθνικό αναπτυξιακό σχέδιο που καθορίστηκε για να ξεπεραστούν τα εμπόδια της ανάπτυξης, με στόχο να καταστεί δυνατή η συνέχιση του υψηλού ρυθμού ανάπτυξης.
- Στην Ιταλία, η αύξηση των δαπανών κατά 20% πρέπει να εξετασθεί σε σχέση με τις χαμηλότερες από το αναμενόμενο επίπεδο δαπάνες της περιόδου 1994-99 και βασίζεται στη δέσμευση της κυβέρνησης να αυξήσει τις κεφαλαιουχικές δαπάνες για να προωθήσει την οικονομική ανάπτυξη του Νότου.
- Οι υπόλοιπες χώρες αντιμετωπίζουν λιγότερο έντονα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα στις περιφέρειες του Στόχου 1 και για το λόγο αυτό δεν απαιτούνται αναγκαστικά σημαντικές αυξήσεις των δαπανών από τη μία περίοδο στην άλλη.

Πίνακας: Ετήσιος μέσος όρος των εθνικών δημόσιων ή εξομοιωσίμων διαρθρωτικών δαπανών στις περιφέρειες του Στόχου 1 και στις περιφέρειες που θα παύσουν να υπάγονται στον Στόχο 1 (σε εκατ. ευρώ, τιμές 1999)

	1994-99	2000-06	Ποσοστιαία μεταβολή
Βέλγιο	906,3	939,3	+3,6
Γερμανία	27.146,1	24.474,5	-9,8
Ελλάδα	6.884,0	8.952,0	+30,0
Ισπανία	12.690,0	13.917,0	+9,7
Γαλλία	2.259,7	2.325,1	+2,9
Ιρλανδία	2.258,2	4.464,6	+97,7
Ιταλία	16.308,03	19.591,55	+20,1
Κάτω Χώρες	372,8	406,0	+8,9
Αυστρία	138,0	138,2	+0,1
Πορτογαλία	4.496,0	5.109,0	+13,6

Φινλανδία	893,0	899,0	+0,7
Σουηδία	2.776,2	2.776,2	0,0
Ηνωμένο Βασίλειο	5.260,5	5.547,7	+5,5

Για τους Στόχους 2 και 3 συνολικά:

Τα κράτη μέλη οφείλουν να υποβάλουν τις εθνικές δαπάνες που συνδέονται με την ενεργό πολιτική για την αγορά εργασίας και, ενδεχομένως (και με αιτιολόγηση από το κράτος μέλος), άλλων δαπανών που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των Στόχων 2 και 3. Ως εκ τούτου:

- για τους Στόχους 2 και 3, πραγματοποιείται μία μόνον επαλήθευση, βάσει των ίδιων δεδομένων·
- οι δαπάνες αφορούν το σύνολο της επικράτειας του κράτους, περιλαμβανομένων των περιφερειών που υπάγονται στον Στόχο 1: πρόκειται λοιπόν για δεδομένα που υπάγονται άμεσα στις στατιστικές σε εθνικό επίπεδο.

Για να διευκολυνθεί η ανάπτυξη ενός διαφανούς πλαισίου αναφοράς για τις δημόσιες δαπάνες, η Επιτροπή ενθάρρυνε τα κράτη μέλη να καταρτίσουν δεδομένα για τις ενεργητικές πολιτικές αγοράς εργασίας συγκρίσιμα με τα στοιχεία του ΟΟΣΑ. Για περισσότερο από μία δεκαετία, ο ΟΟΣΑ παρήγε ετήσια δεδομένα αναφορικά με τις δαπάνες των κρατών μελών για τις ενεργητικές πολιτικές αγοράς εργασίας. Τα δεδομένα είναι διεθνώς αναγνωρισμένα, με αποδεδειγμένα ικανοποιητικά αποτελέσματα και τα ίδια τα κράτη μέλη παρέχουν τα δεδομένα βάσει καθορισμένων ορισμών. Τα περισσότερα κράτη μέλη προτιμούν να χρησιμοποιούνται τα δεδομένα ως βάση των συζητήσεων σχετικά με τις τάσεις των δαπανών για την εκτίμηση της προσθετικότητας.

Εντούτοις, η προώθηση της χρησιμοποίησης ενός κοινού συνόλου δεδομένων δεν είχε στόχο τον καθορισμό ενός αυστηρού συστήματος επαλήθευσης της προσθετικότητας. Στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη παρουσίασαν πειστικά επιχειρήματα ότι τα δεδομένα δεν αντανακλούσαν πλήρως όλο το φάσμα των προγραμμάτων για την αγορά εργασίας (Σουηδία) ή τις υφιστάμενες αλλαγές των οικονομικών δεδομένων (Φινλανδία), τότε οι πίνακες με τα στοιχεία για την προσθετικότητα τροποποιήθηκαν, προκειμένου να ληφθούν υπόψη αυτοί οι παράγοντες. Κατά την περίοδο προγραμματισμού, η χρησιμοποίηση δεδομένων του ΟΟΣΑ θα εξασφαλίσει πολύτιμο πλαίσιο αναφοράς για να εκτιμηθεί κατά πόσο τα κράτη μέλη τηρούν την αρχή της προσθετικότητας στο πλαίσιο των προγραμμάτων των Διαρθρωτικών Ταμείων για τους Στόχους 2 και 3.

2.2. Η ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

2.2.1. ΒΕΛΓΙΟ

Περίοδος 1994-1999

Σύμφωνα με τον τελικό απολογισμό των αναλήψεων υποχρεώσεων του ΕΕΠ του Στόχου 1 της περιφέρειας Hainaut, που έκλεισε στα τέλη 1999, το ποσοστό αναλήψεων υποχρεώσεων υπερβαίνει το 98%. Τα μέτρα άμεσων ενισχύσεων στις επιχειρήσεις (επενδυτικές ενισχύσεις και ενισχύσεις για έρευνα) καθώς και τα έμμεσα μέτρα στήριξης (διευθέτηση βιομηχανικών περιοχών) ήταν οι βασικοί δικαιούχοι των Διαρθρωτικών Ταμείων. Συνεχίστηκε επίσης η ανάπτυξη και ο εξοπλισμός των επιστημονικών κέντρων και των πόλων επιστημονικής αριστείας. Η αποτίμηση ως προς τον αριθμό των θέσεων απασχόλησης που δημιουργήθηκαν είναι θετική, εφόσον μόνο το μέτρο για τις επενδυτικές ενισχύσεις έχει ήδη συμβάλει στη δημιουργία 6.692 θέσεων απασχόλησης έναντι της αρχικής πρόβλεψης για 4.800 θέσεις. Σύμφωνα με τις διαθέσιμες αξιολογήσεις, είναι εύλογο να αναμένεται η δημιουργία 12.000 θέσεων απασχόλησης.

Συνεχίστηκαν οι ενέργειες εκσυγχρονισμού της εκπαίδευσης. Οι ενέργειες αυτές υλοποιούνται σε συνδυασμό και κυρίως μετά από προγράμματα κατάρτισης του διδακτικού προσωπικού, τόσο στο επίπεδο των νέων τεχνολογιών όσο και του αντικειμένου των παιδαγωγικών τους καθηκόντων. Ο τομέας των νέων τεχνολογιών της πληροφόρησης και επικοινωνίας (NTPE) δεν προωθήθηκε μόνο στα σχολεία, αλλά έχει ως αποδέκτες και άτομα που ζητούν εργασία και εργαζόμενους των ΜΜΕ. Για την υλοποίηση του μέτρου αυτού δημιουργήθηκαν νέοι μηχανισμοί, όπως το CEMI (Κέντρο βιομηχανικής αριστείας σε θέματα συντήρησης), το Κέντρο προηγμένων τεχνολογιών και το CEQUAL.

Συνεχίζονται οι δράσεις που προβλέπονται στο ΕΕΠ του Στόχου 2 της περιοχής Meuse Vesdre. Μέχρι τα μέσα Ιουνίου, υπολογίστηκε ότι είχαν ήδη δημιουργηθεί 906 θέσεις εργασίας και χρηματοδοτήθηκαν 63 ερευνητικά έργα. Για τα περισσότερα έργα υποδομών (δημιουργία υποδομών πρόσβασης και υποδοχής, E&TA, τουριστικά έργα, αποκατάσταση εγκαταλελειμμένων βιομηχανικών χώρων) συνεχίζονται ή έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες. Στο πλαίσιο του ΕΕΠ της Aubange, έχει αρχίσει η κατασκευή του Κέντρου τηλεματικής υποστήριξης στη ζώνη οικονομικών δραστηριοτήτων του και συνεχίζεται η υλοποίηση των έργων οικονομικής ανάπτυξης.

Στη Φλάνδρα, μετά την τελευταία τροποποίηση των αποφάσεων το 1999, έχουν αναληφθεί όλα τα διαθέσιμα κεφάλαια. Ο ρυθμός των πληρωμών δείχνει ότι τα δύο προγράμματα του Στόχου 2 πραγματοποιούνται σύμφωνα με το προβλεφθέν χρονοδιάγραμμα. Και για τις δύο περιοχές (Λιμβούργο και Turnhout), τα προγράμματα εστιάζονται στην ανάπτυξη του τομέα των υπηρεσιών, κυρίως των υπηρεσιών που αναμένεται ότι θα συμβάλουν στη δημιουργία πρόσθετων θέσεων απασχόλησης για γυναίκες.

Στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού, τα μέτρα ταχύρρυθμης κατάρτισης των εργαζομένων και των ατόμων που ζητούν εργασία καθώς και τα μέτρα κατάρτισης στον τομέα των νέων τεχνολογιών σημείωσαν πραγματική επιτυχία. Οι ολοκληρωμένες κοινές δράσεις του ΕΚΤ / ΕΤΠΑ που αφορούν την ενίσχυση των ερευνητικών κέντρων παρουσίασαν ικανοποιητικά αποτελέσματα. Τα μέτρα υπέρ

της ανάπτυξης της κοινωνικής οικονομίας άρχισαν να υλοποιούνται στην πράξη μόλις το 2000 και αναμένεται ότι θα παρουσιάσουν ικανοποιητικό αποτέλεσμα, αν και κατώτερο των προσδοκιών.

Στόχος 3: στη Φλάνδρα, οι διαθέσιμοι πόροι χρησιμοποιήθηκαν κυρίως για δράσεις υπέρ των μακροχρόνια ανέργων, πρώην φυλακισμένων, μεταναστών, ατόμων με ειδικές ανάγκες και ατόμων με χαμηλό επίπεδο μόρφωσης.

Στη γαλλόφωνη κοινότητα (Βαλλονία και Βρυξέλλες), η δημιουργία των μηχανισμών επαγγελματικής ένταξης ήταν καρποφόρος. Τα «σταυροδρόμια της κατάρτισης» εκπληρώνουν πλήρως την αποστολή τους ως μέσα πληροφόρησης και παροχής συμβουλών, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό διαφάνεια στην προσφορά και διάδοση των πληροφοριών υπέρ των ατόμων και των τοπικών οικονομικών παραγόντων.

Στις Βρυξέλλες, το μεγαλύτερο μέρος των πόρων του προγράμματος του Στόχου 3 χρησιμοποιήθηκε για την ανάπτυξη των μέτρων στήριξης και πλαισίωσης και των κέντρων προώθησης στην κοινωνική πρόνοια (κοινωνικές αποστολές).

Στόχος 4: στη Φλάνδρα, καταβλήθηκαν συμπληρωματικές προσπάθειες στον τομέα της κατάρτισης. Τα τομεακά ταμεία ανάθεσαν σε συμβούλους να εκτελέσουν εργασία προώθησης και προετοιμασίας φακέλων κατάρτισης σε επιχειρήσεις. Το 2000, τα σχέδια αυτά έλαβαν συγκεκριμένη μορφή μέσω προγραμμάτων κατάρτισης.

Το σύνολο των χρηματοδοτήσεων για τη γαλλόφωνη κοινότητα χρησιμοποιήθηκε σχεδόν εξ' ολοκλήρου μέχρι το τέλος του 2000, παρά τις αρχικές δυσκολίες. Το Παρατηρητήριο της Βαλλονίας για την Απασχόληση, η δημιουργία του οποίου ξεκίνησε στο πλαίσιο του Στόχου 4, παράγει μελέτες και έρευνες στους τομείς υπό αλλαγή / ανασυγκρότηση, στους νέους τομείς και στον τομέα των μη εμπορεύσιμων υπηρεσιών. Τα διάφορα μέτρα υπέρ των ΜΜΕ και των μικροεπιχειρήσεων συνεχίζονται, και ιδίως το έργο PLATO που συνδυάζει πρόγραμμα κατάρτισης σε θέματα διαχείρισης για τις ΜΜΕ με την αναδοχή τους από στελέχη μεγάλων επιχειρήσεων, με στόχο την επανεκπαίδευση των διευθυντικών στελεχών των ΜΜΕ μέσω της ανταλλαγής εμπειριών και τεχνογνωσίας.

Περίοδος 2000-2006

Το ΕΕΠ του **Στόχου 1** της περιφέρειας Hainaut (υπό καθεστώς μεταβατικής στήριξης) εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 15 Μαΐου 2000. Η συνδρομή των κοινοτικών Διαρθρωτικών Ταμείων ανέρχεται σε 645 εκατ. ευρώ.

Επελέγησαν οι ακόλουθες έξι προτεραιότητες:

- να εστιαστεί η οικονομική μεγέθυνση στην ανάπτυξη της παραγωγικής βάσης,
- να αναπτυχθεί και να αξιοποιηθεί το δυναμικό της περιφέρειας Hainaut στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής καινοτομίας,
- να αξιοποιηθεί η δυναμική της γεωργίας, της δασοκομίας, της υδατοκαλλιέργειας και του αγροτικού χώρου,

- να ενισχυθεί η ελκυστικότητα της περιοχής μέσω της ανάπλασης και της προβολής της εικόνας της,
- να προληφθεί η ανεργία και
- να αναπτυχθούν οι ικανότητες του εργατικού δυναμικού και να βελτιωθεί η επαγγελματική επανένταξη.

Ειδική ομάδα δράσης, που είναι υπεύθυνη να εξετάσει αν υπάρχει αντιστοιχία ανάμεσα στις προτεραιότητες του ΕΕΠ και στα σχέδια που υπέβαλαν οι οικονομικοί φορείς, άρχισε τις εργασίες της και θα κοινοποιήσει, κατά τους πρώτους μήνες του 2001, το αποτέλεσμα αυτής της ανάλυσης στην κυβέρνηση της Βαλλονίας, η οποία θα επιλέξει τα έργα που θα χρηματοδοτηθούν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Τα σχέδια ΕΕΠ του **Στόχου 2** για τη περιοχή Meuse-Vesdre (συνδρομή του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ ύψους 158 εκατ. ευρώ) και για την αγροτική περιοχή Dinant-Philippeville (συνδρομή του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ ύψους 58 εκατ. ευρώ) υποβλήθηκαν στην Επιτροπή και κρίθηκαν αποδεκτά τον Ιούλιο του 2000. Κατά το δεύτερο εξάμηνο του 2000 πραγματοποιήθηκαν οι διαπραγματεύσεις για αυτά τα δύο ΕΕΠ.

Παρομοίως, το ΕΕΠ του Στόχου 2 της περιοχής Βρυξελλών-Πρωτεύουσας (συνδρομή του ΕΤΠΑ ύψους 43 εκατ. ευρώ) κοινοποιήθηκε στην Επιτροπή και κρίθηκε αποδεκτό τον Μάιο του 2000.

Η Φλάνδρα υπέβαλε τέσσερα προγράμματα για τον Στόχο 2, καθένα από τα οποία περιλαμβάνει και ένα σκέλος σταδιακής παύσης της ενίσχυσης: Λιμβούργο, Αμβέρσα, Δυτική Φλάνδρα και Ανατολική Φλάνδρα. Η συνολική χορήγηση για αυτά τα προγράμματα (από τους πόρους του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ) ανέρχεται σε 148,2 εκατ. ευρώ για τις νέες περιοχές του Στόχου 2 και σε 38,2 εκατ. ευρώ για τις περιοχές που θα πάσουν να υπάγονται σε αυτό τον Στόχο. Τα προγράμματα επικεντρώνονται: στην ανάπτυξη του τουρισμού σε σχέση με τον αγροτουρισμό, στη βελτίωση της ελκυστικότητας των βιομηχανικών αστικών περιοχών για την εγκατάσταση επιχειρήσεων και ενδεχομένως νέων κατοίκων, την επαναχρησιμοποίηση των χώρων των παλαιών ορυχείων και τη λήψη μέτρων για τη βελτίωση των ικανοτήτων του τοπικού εργατικού δυναμικού. Οι διαπραγματεύσεις για τα τέσσερα προγράμματα τείνουν να ολοκληρωθούν και τα προγράμματα εκτιμάται ότι θα εγκριθούν κατά τον Απρίλιο–Μάιο του 2001.

Η Επιτροπή ενέκρινε πέντε προγράμματα του **Στόχου 3** στο Βέλγιο υπέρ της επαγγελματικής κατάρτισης και της απασχόλησης, για συνολικό ποσό 737 εκατ. ευρώ καθώς και πρόγραμμα για τη μεταβατική στήριξη της περιοχής του Hainaut το οποίο περιέχει σκέλος που χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ με 192 εκατ. ευρώ.

ΕΕΠ του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Απασχόλησης και Εργασίας: 69,1 εκατ. ευρώ. Το μισό από αυτό το ποσό θα διατεθεί σε μέτρα επανένταξης στην αγορά εργασίας κοινωνικών ομάδων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση. Άλλα μέτρα αφορούν τη σταθεροποίηση της απασχόλησης και ενέργειες υπέρ της ισότητας των ανδρών και των γυναικών στην αγορά εργασίας.

ΕΕΠ Φλάνδρας: 376,2 εκατ. ευρώ. Η αγορά εργασίας της Φλάνδρας αντιμετωπίζει τα προβλήματα της έλλειψης ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, χαμηλού ποσοστού απασχόλησης των μεγαλύτερων σε ηλικία εργαζομένων και υψηλού ποσοστού ανεργίας των νέων, των γυναικών και των μεταναστών.

ΕΕΠ Βαλλονίας / Βρυξελλών: 285,5 εκατ. ευρώ. Εξακολουθεί να δίνεται προτεραιότητα στην καταπολέμηση της ανεργίας, δεδομένου ότι ο κοινωνικός και επαγγελματικός αποκλεισμός πλήττει πολλούς άνδρες και πολλές γυναίκες.

ΕΕΠ Βρυξελλών-Πρωτεύουσας: 23,7 εκατ. ευρώ. Αν και η περιφέρεια αυτή είναι η πρώτη πηγή απασχόλησης της χώρας, έχει το υψηλότερο ποσοστό ανεργίας του Βελγίου. Τα εγκριθέντα μέτρα αποσκοπούν στην κοινωνική και επαγγελματική ένταξη των ατόμων που ζητούν εργασία.

ΕΕΠ γερμανόφωνης κοινότητας: 10,7 εκατ. ευρώ. Η ενίσχυση αποσκοπεί στη μείωση της μακροχρόνιας ανεργίας, στην ενθάρρυνση της ένταξης στην αγορά εργασίας ομάδων ατόμων που βρίσκονται σε δυσχερή θέση, στην προώθηση της κατάρτισης και της εκπαίδευσης, στην ανάπτυξη της ικανότητας προσαρμογής και του επιχειρηματικού πνεύματος και, τέλος, στην προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών.

ΕΕΠ Hainaut: 191,9 εκατ. ευρώ. Το ποσό αυτό θα χρησιμοποιηθεί κατά κύριο λόγο στο πλαίσιο δύο μονοταμειακών αξόνων προτεραιότητας του ΕΚΤ: προληπτική προσέγγιση της αγοράς εργασίας και βελτίωση της επαγγελματικής επανένταξης και της κοινωνικής ένταξης.

ΧΜΠΑ εκτός του Στόχου 1: Το εγκριθέν πρόγραμμα προβλέπει τη χορήγηση ποσού 35,3 εκατ. ευρώ που προορίζεται για τον τομέα της μεταποίησης ιχθύων και την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό του αλιευτικού στόλου.

2.2.2 ΔΑΝΙΑ

Περίοδος 1994-1999

Τα προγράμματα του Στόχου 2 των περιοχών Lolland και Nordjylland 1997-99 βρίσκονται στο τελικό στάδιο εφαρμογής τους.

Οι επιδόσεις και των δύο προγραμμάτων ήταν ικανοποιητικές κατά την περίοδο 1997-99, τόσο σε όρους εκτέλεσης του προϋπολογισμού όσο και πρακτικής υλοποίησης. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι οι δημιουργηθείσες θέσεις απασχόλησης υπερέβησαν τους στόχους του προγράμματος. Επίσης, η ζήτηση για το πρόγραμμα αυτό ήταν μεγάλη και, κατά συνέπεια, αναλήφθηκε το σύνολο των διαθέσιμων πιστώσεων μέχρι το τέλος του 1999.

Στον τομέα της αλιείας, η εφαρμογή του προγράμματος κατά το 2000 συνεχίστηκε σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα. Η Επιτροπή πραγματοποίησε όλες τις πληρωμές για το πρόγραμμα, πλην της τελικής πληρωμής, η οποία θα καταβληθεί μετά το κλείσιμο του προγράμματος.

Περίοδος 2000-2006

Στις 9 Νοεμβρίου 2000, η Επιτροπή έλαβε την τελική απόφαση για το πρόγραμμα του Στόχου 2 της Δανίας για την περίοδο 2000-6. Το συνολικό κόστος του

προγράμματος ανέρχεται σε 617 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων 189 εκατ. ευρώ αποτελούν τη χρηματοδότηση της ΕΕ (από αυτά, ποσό 27 εκατ. ευρώ αφορά τις περιοχές που θα πάψουν να υπάρχουν σε αυτό τον Στόχο).

Γενικά, η Επιτροπή έκρινε ότι η πρόταση του προγράμματος ήταν υψηλής ποιότητας. Εντούτοις, η Επιτροπή πρότεινε ορισμένες τροποποιήσεις όσον αφορά την ανάλυση-SWOT και το κεντρικό αντικείμενο της στρατηγικής. Οι αρχές της Δανίας συμφώνησαν με τις εν λόγω προσαρμογές και προέβησαν στις αντίστοιχες αναθεωρήσεις του προγράμματος.

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στη δημιουργία των όρων αυτοτροφοδοτούμενης ανάπτυξης στις περιοχές της Δανίας που αντιμετωπίζουν διαρθρωτικές δυσκολίες. Σημαντικότερο είναι το γεγονός ότι το πρόγραμμα θα συμβάλει, με φιλικό προς το περιβάλλον τρόπο, στη δημιουργία και διασφάλιση περισσότερων από 6.000 θέσεων εργασίας, στη μείωση των εισοδηματικών ανισοτήτων, στην αύξηση της ικανότητας καινοτομίας των νέων και υφισταμένων μικρών επιχειρήσεων και στην παροχή κατάρτισης σε χιλιάδες δικαιούχους, βελτιώνοντας το επίπεδο της εκπαίδευσής τους (ιδίως των γυναικών).

Το πρόγραμμα συνδυάζει δράσεις που χρηματοδοτούνται με κοινοτικούς πόρους κατά 71% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και κατά 29% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ).

Για την επίτευξη αυτών των στόχων επελέγησαν οι ακόλουθες τρεις προτεραιότητες: 1) Ανάπτυξη της περιφέρειας –με έμφαση στους όρους για την επίτευξη της ανάπτυξης (υποδομές, παροχή συμβουλών, μελέτες κλπ), 2) Ανάπτυξη επιχειρήσεων –κυρίως ανάπτυξη ΜΜΕ (επενδυτική στήριξη, παροχή συμβουλών, αναπτυξιακά σχέδια κλπ) και 3) Ανάπτυξη ικανοτήτων / ανθρώπινου δυναμικού (ειδικότερα, ανάπτυξη των ικανοτήτων των εργαζομένων σε επιχειρήσεις, ανάπτυξη στρατηγικής υποδομής και βελτιστοποίηση της χρησιμοποίησης των πόρων του ΕΚΤ). Επιπλέον, χορηγούνται χρηματοδοτήσεις για τεχνική βοήθεια (παρακολούθηση, αξιολόγηση, ενημερωτικές εκστρατείες, σεμινάρια κλπ).

Η πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής παρακολούθησης για τα προγράμματα του Στόχου 2 πραγματοποιήθηκε στις 6 Μαρτίου 2001. Στη συνεδρίαση αυτή παρουσιάστηκε το συμπλήρωμα προγραμματισμού.

Στόχος 3: Το 2000, η Επιτροπή ενέκρινε πρόγραμμα για τη στήριξη της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής κατάρτισης και της απασχόλησης στη Δανία κατά την επόμενη επταετία, το οποίο θα χρηματοδοτήσει με ποσό 379 εκατ. ευρώ.

Το πρόγραμμα ορίζει **πέντε προτεραιότητες**, που αντιστοιχούν στους στόχους του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Απασχόληση του 1999:

- ενίσχυση ενεργών πολιτικών για την αγορά εργασίας, με στόχο την πρόληψη της μακροχρόνιας ανεργίας και τη βελτίωση των διαρθρώσεων της αγοράς εργασίας·
- παροχή σε όλους ίσων ευκαιριών για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας·
- ανάπτυξη ειδικών ικανοτήτων και κατάρτιση·
- ενθάρρυνση του επιχειρηματικού πνεύματος και της καινοτομίας·

- συμπληρωματικό ποσοστό 3% του προϋπολογισμού (12 εκατ. ευρώ) θα διατεθεί για τεχνική βοήθεια για τη διαχείριση, την εφαρμογή και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων του προγράμματος.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος της Δανίας ανέρχεται σε 758 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 285 εκατ. ευρώ θα χορηγηθούν από τον δημόσιο τομέα, τα 379 εκατ. ευρώ από την ΕΕ και ποσό 94 εκατ. ευρώ από άλλες πηγές.

Υπεύθυνη για τον καθημερινό συντονισμό, τη διαχείριση και την παρακολούθηση του ΕΕΠ είναι η Εθνική Αρχή Αγοράς Εργασίας στο εσωτερικό του Υπουργείου Εργασίας. Οι περιφερειακές επιτροπές του Κοινωνικού Ταμείου των κομητειών θα συμμετέχουν επίσης στην υλοποίηση των μέτρων και των έργων. Η επιτροπή παρακολούθησης θα αποτελείται από εκπροσώπους των αρμόδιων Υπουργείων, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ένωσης Συμβουλίων των Κομητειών, της Ένωσης Κοινοτικών Συμβουλίων, των κοινωνικών εταίρων και των ομάδων συμφερόντων.

Όσον αφορά το πρόγραμμα αλιείας, θα διατεθεί ποσό 205 εκατ. ευρώ από το ΧΜΠΑ. Οι βασικοί τομείς προτεραιότητας του προγράμματος είναι η μεταποίηση των προϊόντων, οι λιμενικές εγκαταστάσεις και ο εκσυγχρονισμός του στόλου για να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας και η επιλεκτικότητα των αλιευτικών εργαλείων.

2.2.3. ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Περίοδος 1994-1999

Μέχρι τα τέλη του 1999 πραγματοποιήθηκαν και οι τελευταίες αναλήψεις υποχρεώσεων για την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 1994-1999. Η υλοποίηση των έργων που επελέγησαν τελευταία συνεχίστηκε καθόλη τη διάρκεια του 2000 και σχεδιάστηκε να ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 2001. Βάσει των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν για τα διάφορα προγράμματα, η Επιτροπή μπόρεσε να δεσμεύσει το σύνολο των διαθεσίμων κεφαλαίων, με εξαίρεση δύο προγράμματα (του Saarland για τον Στόχο 5β και της Βόρειας Ρηνανίας-Βεστφαλίας για τον Στόχο 5β). Ολοκληρώθηκαν οι αναλήψεις υποχρεώσεων για όλες τις κοινοτικές Πρωτοβουλίες.

Όσον αφορά τις πληρωμές του ΕΤΠΑ που καταβάλλονται από την Επιτροπή, τα προγράμματα του Στόχου 1 παρουσιάζουν τις καλύτερες επιδόσεις, εφόσον έχει ήδη καταβληθεί στη Γερμανία κατά μέσον όρο ποσοστό 93% του διαθέσιμου προϋπολογισμού του ΕΤΠΑ. Για ορισμένα προγράμματα του Στόχου 2 (της περιόδου 1997-1999) και για ορισμένα ειδικά προγράμματα κοινοτικής Πρωτοβουλίας, το ποσοστό των πληρωμών από την Επιτροπή είναι κατώτερο από το προβλεπόμενο. Πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή κατά το 2001, εφόσον είναι το τελευταίο έτος πληρωμών.

Περίοδος 2000-2006

Στόχος 1: Οι διαπραγματεύσεις για το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης (ΚΠΣ) συνεχίστηκαν το 2000. Δέκα χρόνια μετά την επανένωση της Γερμανίας, τα νέα ομόσπονδα κράτη εισέρχονται σε κρίσιμο στάδιο της διαρθρωτικής προσαρμογής τους, εφόσον η διαδικασία ανάκτησης του χαμένου εδάφους παρουσιάζει ουσιαστική στασιμότητα. Χορηγώντας ένα σημαντικό πακέτο ενισχύσεων στα νέα ομόσπονδα κράτη, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συμβάλει στην ανάπτυξη του διαθέσιμου δυναμικού,

ώστε να ξεπεραστούν τα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα αυτών των περιφερειών. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση και οι κυβερνήσεις των ομόσπονδων κρατών θα εφαρμόσουν εννέα επιχειρησιακά προγράμματα (εκ των οποίων το ένα είναι το τελευταίο πρόγραμμα για το Ανατολικό Βερολίνο) που εντάσσονται στο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης για τα νέα ομόσπονδα κράτη και το Ανατολικό Βερολίνο:

Ένα περιφερειακό πολυταμειακό πρόγραμμα για κάθε κρατίδιο με συγχρηματοδότηση από το ΕΤΠΑ, το ΕΚΤ και το ΕΓΤΠΕ-Π.

Τρία τομεακά μονοταμειακά προγράμματα για τη συνολική επιλέξιμη περιοχή: μέτρα υποδομών μεταφορών, η σημασία των οποίων υπερβαίνει το περιφερειακό επίπεδο (ΕΤΠΑ)· ομοσπονδιακό αναπτυξιακό πρόγραμμα για την απασχόληση (ΕΚΤ)· πρόγραμμα αναδιάρθρωσης του τομέα της αλιείας (ΧΜΠΑ).

Η συνολική συνεισφορά της ΕΕ ανέρχεται σε 20,7 δις ευρώ. Μια σημαντική αλλαγή σε σύγκριση με το προηγούμενο ΚΠΣ είναι η μετατόπιση του κέντρου βάρους (σε σχετικούς όρους) από τις παραγωγικές επενδύσεις στις υποδομές (που καλύπτουν, εκτός από τις βασικές υποδομές, και τις υποδομές Ε&ΤΑ, εκπαίδευσης και τις αστικές υποδομές). Οι σημαντικότερες προτεραιότητες του ΚΠΣ είναι οι υποδομές (που λαμβάνουν το 27,7% της ενίσχυσης του ΕΚΤ) και το ανθρώπινο δυναμικό (27,1%) και ακολουθούν οι παραγωγικές επενδύσεις (19,3%), η γεωργία / αλιεία (17%), το περιβάλλον (7,2%) και η τεχνική βοήθεια (1,8%).

Το ΚΠΣ εκτιμάται ότι θα συμβάλει στη δημιουργία και τη διασφάλιση 370.000 νέων θέσεων εργασίας και 265.000 θέσεων προσωρινής απασχόλησης. Περίπου 1,35 εκατομμύρια άτομα θα λάβουν επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο χρηματοδοτούμενων από το ΕΚΤ προγραμμάτων. Ένας από τους βασικούς στόχους των μέτρων για την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού είναι να μειωθεί ο αριθμός των μακροχρόνια ανέργων (που σήμερα ανέρχονται στο 31% περίπου του συνόλου των ανέργων).

Στους τομείς της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης, δίνεται προτεραιότητα σε επενδύσεις και σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις, στα μέτρα δασοκομίας, στην ανακατανομή αγροτεμαχίων και στην ανάπτυξη και ανάπτυξη χωριών και την προστασία και διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς. Τα προγράμματα δίνουν λιγότερη βαρύτητα στη βοήθεια για πρόωρη συνταξιοδότηση και στη χρηματοοικονομική τεχνική.

Το πρόγραμμα για την αλιεία εστιάζεται κατά κύριο λόγο στις επενδύσεις σε αλιευτικούς λιμένες.

Στο πλαίσιο του εγκριθέντος ΚΠΣ, συνεχίστηκαν οι διαπραγματεύσεις για τα διάφορα επιχειρησιακά προγράμματα, οι οποίες ολοκληρώθηκαν πριν από το τέλος του 2000 για όλα, εκτός από δύο προγράμματα. Οι διαπραγματεύσεις για το ΕΠ υποδομών μεταφορών ολοκληρώθηκαν και για το ΕΠ ανθρώπινου δυναμικού είχαν σχεδόν ολοκληρωθεί πριν από το τέλος του έτους. Τα προγράμματα αυτά εγκρίθηκαν στις αρχές του 2001.

Το 2000 πραγματοποιήθηκαν ήδη οι πρώτες συνεδριάσεις των επιτροπών παρακολούθησης των νέων προγραμμάτων, στις οποίες συζητήθηκαν οι κανόνες εντολής και τα σχέδια συμπληρωματικού προγραμματισμού. Μέχρι το τέλος του

έτους κρίθηκε αναγκαίο να γίνει η πρώτη τροποποίηση του ΚΠΣ, για να εξασφαλιστεί η πλήρης συνοχή ανάμεσα στο σχέδιο χρηματοδότησης του ΚΠΣ και στα σχέδια χρηματοδότησης των εννέα προγραμμάτων του.

Στόχος 2: Για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006, η Γερμανία δικαιούται ποσό 3.096 εκατ. ευρώ για τον Στόχο 2 και 530 εκατ. ευρώ για τις περιοχές που λαμβάνουν μεταβατική υποστήριξη (είναι επιλέξιμες μέχρι το τέλος του 2005).

Η Επιτροπή έλαβε, κατά το πρώτο εξάμηνο του 2000, έντεκα προτάσεις προγραμμάτων του Στόχου 2. Οκτώ από τα προγράμματα αυτά υποβλήθηκαν πριν από τις 30 Απριλίου 2000 και έγιναν αποδεκτά από την Επιτροπή για διαπραγματεύσεις: οι δαπάνες για τα προγράμματα αυτά είναι, συνεπώς, επιλέξιμες από την 1^η Ιανουαρίου 2000. Τα σχέδια προγραμμάτων για το Baden-Württemberg, το Αμβούργο και το Βερολίνο ή δεν ελήφθησαν πριν από τις 30 Απριλίου ή δεν κρίθηκαν πλήρη: κατά συνέπεια, ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών για τα προγράμματα αυτά καθορίζεται η ημερομηνία παραλαβής των τελευταίων απαιτούμενων στοιχείων για το πλήρες έγγραφο.

Η Επιτροπή ενέκρινε κατ' αρχήν έξι προγράμματα στις αρχές του 2001 και η ανάληψη υποχρέωσης από τον προϋπολογισμό του 2000 μπορούσε να μεταφερθεί για τα προγράμματα αυτά στο 2001. Οι διαπραγματεύσεις για τα άλλα πέντε προγράμματα (Εσσης, Αμβούργου, Σλέσβιχ-Χολστάϊν, Δυτικού Βερολίνου, Βαυαρίας) συνεχίστηκαν στις αρχές του 2001· γι αυτά τα πέντε προγράμματα, ο προϋπολογισμός του έτους 2000 χρειάστηκε να διαχωριστεί και να μεταφερθεί σε άλλα οικονομικά έτη.

Οι συζητήσεις ανάμεσα στην Επιτροπή και τις γερμανικές αρχές για τα προγράμματα του Στόχου 2 εστιάστηκαν στα εξής στοιχεία (εκτός από τα θέματα που είχαν ήδη αναφερθεί για τον Στόχο 1):

- στην ένταξη πολυταμειακών προτεραιοτήτων στα προγράμματα στα οποία μέτρα του ΕΚΤ και του ΕΤΠΑ εντάσσονται στην ίδια προτεραιότητα και όταν το χρηματοδοτούμενο από το ΕΚΤ μέτρο ανταποκρίνεται στη στρατηγική του Στόχου 2 (σε αντίθεση με τα ευρύτερα μέτρα οριζόντιου χαρακτήρα στο πλαίσιο του Στόχου 3)·
- στην αρχή της εταιρικής σχέσης: ρόλος των διαφόρων εταίρων πριν και μετά την έγκριση των προγραμμάτων·
- στη θέσπιση νέων χρηματοδοτικών μέσων στα προγράμματα·
- στην επικέντρωση σε προτεραιότητες επιχειρηματικής ανάπτυξης των ΜΜΕ·
- στη διαφοροποίηση των στρατηγικών ανάμεσα στις περιοχές του Στόχου 2 και στις περιοχές που θα πάψουν να υπάγονται σε αυτό τον Στόχο, στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος·
- στη διαφοροποίηση των στρατηγικών για τα ομόσπονδα κράτη τα οποία καλύπτουν πόλεις (Αμβούργο, Βρέμη), για τα ομόσπονδα κράτη που αποτελούνται σε μεγάλο βαθμό από αστικές περιοχές οι οποίες καλύπτονται από τον Στόχο 2 και για τα ομόσπονδα κράτη που αποτελούνται σε μεγάλο βαθμό από

αγροτικές περιοχές που καλύπτονται από τον Στόχο 2: έχει δοθεί ιδιαίτερη έμφαση σε αστικές προβληματικές περιοχές.

Οι γερμανικές αρχές είχαν υποβάλει ένα ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού (ΕΕΠ) για τον **Στόχο 3**, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης και των έντεκα ομόσπονδων κρατών που υπάγονται σε αυτό τον Στόχο. Οι διαπραγματεύσεις που είχαν ήδη αρχίσει κατά τα τέλη του 1999 συνεχίστηκαν μέχρι το καλοκαίρι του 2000 και εστιάζονταν στα ακόλουθα σημεία:

- ενίσχυση της προληπτικής προσέγγισης κατά της μακροχρόνιας ανεργίας σε ομοσπονδιακό επίπεδο και σε επίπεδο ομόσπονδων κρατών·
- ανάπτυξη των επαγγελματικών ικανοτήτων των μεγαλύτερων σε ηλικία εργατών·
- ενίσχυση των υπηρεσιών·
- μείωση του κινδύνου εγκατάλειψης της σχολικής φοίτησης·
- βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης.

Λόγω της σημασίας του όσον αφορά την ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση, το πρώτο θέμα (ενίσχυση της προληπτικής προσέγγισης) κυριάρχησε κατά τις διαπραγματεύσεις. Σε αυτές η Επιτροπή αναγνώρισε τις προσπάθειες τις οποίες κατέβαλε η Γερμανία στο πλαίσιο της πολιτικής της για την αγορά εργασίας για να ενισχύσει τον προληπτικό χαρακτήρα της, ενώ η ομοσπονδιακή κυβέρνηση και οι αρχές των ομόσπονδων κρατών ανέλαβαν τη δέσμευση να αυξήσουν το ποσοστό των χρηματοδοτούμενων από το ΕΚΤ μέτρων που αφορούν τη βραχυχρόνια ανεργία κατά τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος.

Η βελτίωση του συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησης ήταν ένα άλλο σημαντικό αποτέλεσμα των διαπραγματεύσεων. Πράγματι, αποφασίστηκε να συλλεγεί, κατά τη διαδικασία παρακολούθησης, ένα «ελάχιστο κοινό» σύνολο δεδομένων για τα αποτελέσματα. Σημαντικότερη είναι η συμφωνία για τη συλλογή δεδομένων για κάθε δικαιούχο χωριστά, για κάθε επιχείρηση και κάθε εκπαιδευτή (Stammblattverfahren). Ο συντονισμός των εργασιών παρακολούθησης και αξιολόγησης θα πραγματοποιείται από πρότυπη ομάδα στην οποία συμμετέχουν αντιπρόσωποι της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, των ομόσπονδων κρατών και των υπηρεσιών της Επιτροπής, αλλά και αντιπρόσωποι των υπευθύνων για τον Στόχο 1 δημόσιων διοικήσεων.

Το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού εγκρίθηκε στις 10 Οκτωβρίου 2000. Η συνδρομή του ΕΚΤ ανέρχεται σε 4,756 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων το 95% διατίθεται για τη χρηματοδότηση των πέντε τομέων πολιτικής που ορίζονται από τον κανονισμό του ΕΚΤ. Επιπλέον, ποσοστό 1% διατίθεται σε έργα μικρής κλίμακας για τη βελτίωση της απασχολησιμότητας και την τοπική κοινωνική ανάπτυξη, ενώ ποσοστό 4% διατίθεται για μέτρα τεχνικής βοήθειας. Το ΕΕΠ περιγράφει επίσης τον τρόπο με τον οποίο τα θέματα οριζόντιου χαρακτήρα –τοπικές πρωτοβουλίες για την απασχόληση, κοινωνία της πληροφορίας και προγραμματισμός για την ισότητα των δύο φύλων– έχουν ληφθεί υπόψη κατά τη χάραξη της στρατηγικής και την επιλογή προτεραιοτήτων του Στόχου 3.

Τα μέτρα για την αλιεία εκτός του Στόχου 1 (111,1 εκατ. ευρώ) εστιάζονται στους τομείς της μεταποίησης και διάθεσης των ιχθύων στην αγορά και στην ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό του αλιευτικού στόλου.

2.2.4. ΕΛΛΑΔΑ

Το 2000 χαρακτηρίζεται βασικά ως περίοδος διαπραγματεύσεων, τόσο για το ελληνικό ΚΠΣ της περιόδου 2000-2006 όσο και για τα 24 επιχειρησιακά προγράμματα που περιέχει: 11 επιχειρησιακά προγράμματα για ειδικούς τομείς σε εθνικό επίπεδο και 13 περιφερειακά επιχειρησιακά προγράμματα, δηλαδή ένα για κάθε περιφέρεια της χώρας.

Μετά την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων, η Επιτροπή ενέκρινε το ΚΠΣ το Νοέμβριο του 2000. Το ΚΠΣ προβλέπει συνολική αναπτυξιακή στρατηγική για τη χρησιμοποίηση των ενισχύσεων του Διαρθρωτικών Ταμείων ύψους 22,71 δις ευρώ (και 3,32 δις ευρώ ενισχύσεων του Ταμείου Συνοχής). Το συνολικό επενδυτικό σχέδιο, λαμβανομένης υπόψη της εθνικής χρηματοδοτικής συνεισφοράς του κράτους μέλους και της συνεισφοράς του ιδιωτικού τομέα, υπερβαίνει τα 50 δις ευρώ.

Οι βασικοί άξονες της αναπτυξιακής στρατηγικής του ΚΠΣ της περιόδου 2000-2006 για την Ελλάδα είναι οι ακόλουθοι:

- βελτίωση του επιπέδου των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού (αντιπροσωπεύει περίπου το 10% της συνολικής επένδυσης του ΚΠΣ)
- συνέχιση των προσπαθειών για την ολοκλήρωση των βασικών υποδομών μεταφορών (περίπου 27%)
- αύξηση της ανταγωνιστικότητας του παραγωγικού τομέα (περίπου 18%)
- ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και της γεωργίας (περίπου 8,5%)
- βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της υπαίθρου (περίπου 4%)
- πρόσβαση και χρησιμοποίηση της τεχνολογίας της κοινωνίας της πληροφορίας (περίπου 4%)
- μέτρα για την προώθηση της ισόρροπης ανάπτυξης των περιφερειών της χώρας (26%).

Τόσο η Επιτροπή όσο και οι ελληνικές αρχές έχουν πλήρη επίγνωση ότι το παρόν φιλόδοξο ΚΠΣ αποτελεί σημαντική πρόκληση για τη διαχειριστική ικανότητα των εκτελεστικών οργανισμών. Ο κανονισμός των Διαρθρωτικών Ταμείων απαιτεί από την Ελλάδα να δημιουργήσει νέες διαχειριστικές δομές για τη διαχείριση του ΚΠΣ και των επιχειρησιακών προγραμμάτων του. Η επιτυχία θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από την αποτελεσματικότητά τους και, ειδικότερα, από την ποιότητα της εκτέλεσης των έργων και τις διαδικασίες επιλογής.

Στις 31 Οκτωβρίου 2000, το ελληνικό κοινοβούλιο ψήφισε νόμο για την οργάνωση της διαχείρισης του ΚΠΣ. Ο νόμος αυτός αποτελεί σημαντικό βήμα προς τα εμπρός και δημιουργεί νέο νομοθετικό πλαίσιο που είναι αναγκαίο για μια αποτελεσματική και διαφανή διαχείριση του ΚΠΣ και των επιχειρησιακών του προγραμμάτων.

Όσον αφορά τα επιχειρησιακά προγράμματα, οι διαπραγματεύσεις σημείωσαν σημαντική πρόοδο μέχρι το τέλος του 2000. Τα περισσότερα επιχειρησιακά προγράμματα εγκρίθηκαν κατά το πρώτο τρίμηνο του 2001 και ένας μικρότερος αριθμός προγραμμάτων τον Απρίλιο του 2001. Ταυτόχρονα, οι ελληνικές αρχές όφειλαν να έχουν σημειώσει ουσιαστική πρόοδο όσον αφορά τη σύσταση και τη λειτουργία των νέων διαχειριστικών αρχών και δομών, βάσει των διαδικασιών οι οποίες προβλέπονται από τον προαναφερθέντα νέο νόμο. Το νέο Σύστημα Πληροφοριών Διαχείρισης που καλύπτει όλα τα έργα και τις δράσεις του ΚΠΣ και του Ταμείου Συνοχής έπρεπε να έχει τεθεί μέχρι τότε σε λειτουργία. Με τον τρόπο αυτό, η εφαρμογή του ΚΠΣ στην Ελλάδα θα αρχίσει σε υγιή βάση και με όρους που θα αποτελούν την καλύτερη δυνατή εγγύηση για την επιτυχία αυτής της τεράστιας επενδυτικής και αναπτυξιακής προσπάθειας.

Τα μέτρα του ΕΚΤ εστιάζονται ειδικά σε δύο επιχειρησιακά προγράμματα («προώθηση της απασχόλησης και συνεχής κατάρτιση» και «εκπαίδευση και αρχική επαγγελματική κατάρτιση»). Οι βασικοί στόχοι αυτών των μέτρων είναι: η πρόληψη της μακροχρόνιας ανεργίας μέσω ενεργητικών, προληπτικών και εξατομικευμένων παρεμβάσεων· η προώθηση ίσων ευκαιριών για την πρόσβαση όλων στην αγορά εργασίας· η προώθηση και βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης και της εκπαίδευσης· η προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος και της ικανότητας προσαρμογής και της αποδοτικότητας του εργατικού δυναμικού· η βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης των γυναικών στην αγορά εργασίας.

Στους τομείς της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης, η παρέμβαση του ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμού αφορά τη συγχρηματοδότηση των αξόνων γεωργίας και περιφερειακής ανάπτυξης με συνολικό ποσό 2.260,3 εκατ. ευρώ για το σύνολο της περιόδου 2000-2006.

Το Τμήμα Προσανατολισμού του ΕΓΤΠΕ χρηματοδοτεί αποκλειστικά την υλοποίηση του άξονα για τη γεωργία με ποσό 1.233,4 εκατ. ευρώ. Παρεμβαίνει επίσης, από κοινού με τα άλλα Ταμεία, για την υλοποίηση του άξονα περιφερειακής ανάπτυξης με ποσό 1.026,9 εκατ. ευρώ. Τα βασικά μέτρα έχουν στόχο:

- Τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας, μέσω ολοκληρωμένων παρεμβάσεων στο επίπεδο των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, παρεμβάσεων στο επίπεδο της μεταποίησης, της τυποποίησης και διάθεσης των γεωργικών και δασικών προϊόντων στην αγορά και παρεμβάσεων στο επίπεδο των γεωργικών προϊόντων.
- Την αειφόρο και ολοκληρωμένη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και την αποκατάσταση της κοινωνικής ισορροπίας, τη βελτίωση των μηχανισμών στήριξης της πληροφόρησης – ευαισθητοποίησης του αγροτικού πληθυσμού και των ολοκληρωμένων αναπτυξιακών σχεδίων των αγροτικών περιοχών.
- Τη διατήρηση του περιβάλλοντος και της κοινωνικής συνοχής μέσω της ανάπτυξης και της προστασίας των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος.

Κατά τη διάρκεια του 2000, δεν αναλήφθηκε καμία από τις προβλεπόμενες δαπάνες.

Οι κατευθυντήριες γραμμές του προγράμματος για την αλιεία (χρηματοδοτείται από το ΧΜΠΑ με 211,1 εκατ. ευρώ) είναι παρόμοιες με αυτές του προηγούμενου προγράμματος, με εξαίρεση το ότι δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στη βελτίωση της

ποιότητας των προϊόντων της αλιείας και των συνθηκών εργασίας καθώς και στην καταπολέμηση της περιβαλλοντικής ρύπανσης.

2.2.5. ΙΣΠΑΝΙΑ

Περίοδος 1994-1999

Στόχος 1: Όσον αφορά τα προγράμματα της περιόδου 1994-99, έχουν αναληφθεί όλοι οι διαθέσιμοι πόροι και οι εκκρεμότητες για το κλείσιμο των προγραμμάτων αφορούν αποκλειστικά τις πληρωμές. Η Επιτροπή έχει ήδη στη διάθεσή της έναν πρώτο απολογισμό της δράσης του ΕΤΠΑ για αυτή την περίοδο, ο οποίος καταρτίστηκε από ανεξάρτητο αξιολογητή μετά από αίτημα των ισπανικών αρχών.

Η έκθεση κάνει έναν σαφώς θετικό συνολικό απολογισμό καταδεικνύοντας τα αποτελέσματα και τη συνοχή τους με τις αρχικές ανάγκες, την αποτελεσματικότητα σε σχέση με τους προβλεφθέντες στόχους, το επίπεδο επάρκειας στη χρησιμοποίηση των πόρων και την τήρηση των κοινοτικών πολιτικών και αρχών.

Παρά τα ανωτέρω, ο απολογισμός επισημαίνει αρκετές αδυναμίες που αφορούν κυρίως την περιπλοκότητα του συστήματος, τον συντονισμό ανάμεσα στους διάφορους οργανισμούς, τον υπερβολικά κλασικό χαρακτήρα των παρεμβάσεων, τους εξαιρετικά περιορισμένους πόρους που διατίθενται για επενδύσεις των επιχειρήσεων σε άυλα στοιχεία και την έλλειψη ευαισθησίας των διαχειριστών ως προς την αρχή της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών. Κατά τη διαπραγμάτευση του τρέχοντος ΚΠΣ ελήφθησαν υπόψη όλα αυτά τα στοιχεία.

Στόχος 2: Όσον αφορά τα προγράμματα της περιόδου 1997-99, οι αποφάσεις αναπρογραμματισμού υπεγράφησαν τον Μάιο (ΕΠ Βαλεαρίδων, Λα Ριόχας και Ναβάρρας), τον Ιούνιο (ΕΠ Αραγωνίας) και τον Οκτώβριο (ΕΠ Χώρας των Βάσκων)· οι δύο αποφάσεις που παρέμεναν σε εκκρεμότητα υπεγράφησαν το 2001 (ΕΠ Καταλωνίας και Μαδρίτης).

Στον τομέα των πληρωμών, οι πληρωμές που πραγματοποίησε το ΕΤΠΑ μέχρι το τέλος του 2000 για τις επτά επιλέξιμες παρεμβάσεις κυμαίνονται από 50% για τη Χώρα των Βάσκων έως 84% για την Αραγωνία.

Όσον αφορά τα προγράμματα της περιόδου 1994-96, μετά την τελική διατύπωση των εκθέσεων κλεισίματος για τις παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ, μέχρι το τέλος του 2000 ολοκληρώθηκαν όλες οι πληρωμές, με εξαίρεση την πληρωμή του ΕΠ Μαδρίτης (η τελική πληρωμή πραγματοποιήθηκε το 2001). Η απορρόφηση των διαθέσιμων κοινοτικών πιστώσεων ήταν πλήρης σε τέσσερις περιπτώσεις (Αραγωνία, Καταλωνία, Ναβάρρα και Χώρα των Βάσκων) και σχεδόν πλήρης σε δυο περιπτώσεις (Βαλεαρίδες και La Rioja).

Περίοδος 2000-2006

Στόχος 1: Το ισπανικό ΚΠΣ της περιόδου 2000-2006 εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 19 Οκτωβρίου 2000 και προβλέπει, σε τρέχουσες τιμές και εκτός του αποθεματικού επίδοσης, τη χορήγηση κοινοτικών πιστώσεων ύψους 39,548 δις ευρώ, ή το 28% περίπου των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων που διατίθενται για τον Στόχο 1, ενώ η συνολική επένδυση θα ανέλθει σε 84,754 δις ευρώ. Χρηματοδοτούμενο από τα τέσσερα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ένωσης (ΕΤΠΑ 61,2% του συνόλου, ΕΚΤ 22,4%, ΕΓΤΠΕ 12,6% και ΧΜΠΑ 3,8%), το ΚΠΣ είναι το

σημαντικότερο χρηματοδοτικό μέσο διαρθρωτικών ενισχύσεων για την περίοδο 2000-2006. Οι ισπανικές περιφέρειες που καλύπτονται από αυτό τον Στόχο είναι οι ίδιες με αυτές της προηγούμενης περιόδου (Ανδαλουσία, Αστούρια, Κανάριες νήσοι, Κανταβρία, Καστίλλη-Λεόν, Καστίλλη-Λα Μάντσα, Εστρεμαδούρα, Γαλικία, Μουρθία, Βαλένθια, Θέουτα και Μελίλλα)· πρέπει, ωστόσο, να επισημάνουμε ότι η αυτόνομη κοινότητα της Κανταβρίας είναι επιλέξιμη για τον Στόχο 1 υπό καθεστώς μεταβατικής στήριξης.

Οι προτεραιότητες του προγράμματος είναι οι ακόλουθες: βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξη του παραγωγικού ιστού· καινοτομία, Ε&ΤΑ, κοινωνία της πληροφορίας· περιβάλλον, φυσικοί πόροι και υδατικοί πόροι, ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, της απασχόλησης και της ισότητας των ευκαιριών· τοπική και αστική ανάπτυξη· δίκτυα μεταφορών και ενέργειας· γεωργία και αγροτική ανάπτυξη· διαρθρώσεις αλιείας και υδατοκαλλιέργεια.

Σε σχέση με το προηγούμενο ΚΠΣ, μπορούμε να επισημάνουμε τις ακόλουθες σημαντικότερες καινοτομίες:

- Ενίσχυση της αρχής της εταιρικής σχέσης, τόσο σε θέματα προγραμματισμού όσο και διαχείρισης των κεφαλαίων. Αυτό εκφράζεται, στα περιφερειακά ΕΠ, με τη συγκεκριμενοποίηση της έννοιας της συνυπευθυνότητας ανάμεσα στην κεντρική διοίκηση και τις περιφερειακές διοικήσεις για την άσκηση των διαχειριστικών καθηκόντων και, στο επίπεδο των οικονομικών και κοινωνικών εταίρων, μέσω της συμμετοχής τους, για πρώτη φορά, στην υλοποίηση των παρεμβάσεων των Ταμείων στην Ισπανία και στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρακολούθησης τόσο του ΚΠΣ όσο και των διαφόρων ΕΠ.
- Η συντονισμένη δράση των διαφόρων Ταμείων (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΕΓΤΠΕ) σε περιφερειακό επίπεδο στο πλαίσιο των «Ολοκληρωμένων Επιχειρησιακών Προγραμμάτων», η οποία συμβάλλει, εκτός από τον πραγματικό συντονισμό τους, και στην αποτελεσματικότητα και την ευελιξία στην πράξη.
- Ως επακόλουθο του προηγούμενου στοιχείου, το τρέχον ΚΠΣ διακρίνεται από σημαντική μείωση των μορφών παρέμβασης (23 έναντι 73 της προηγούμενης περιόδου). Αυτό δεν επιφέρει μόνον απλούστευση των μέσων διαχείρισης, αλλά και καλύτερη συγκέντρωση των πόρων, τόσο σε περιφερειακό όσο και σε τομεακό επίπεδο.
- Τέλος, στο επίπεδο των βασικών τομεακών ισορροπιών, τροποποιήθηκαν οι αναπτυξιακές επιλογές με προτεραιότητα στις δράσεις που αφορούν την κοινωνία της γνώσης και το περιβάλλον, κυρίως σε βάρος των δικτύων μεταφορών και ενέργειας.

Η εκ των προτέρων αξιολόγηση του ΚΠΣ προβλέπει συμπληρωματική ετήσια μέση αύξηση του ΑΕΠ κατά 0,34%, γεγονός που εκτιμάται ότι, μέχρι το τέλος της περιόδου, το ΑΕΠ των επιλέξιμων ισπανικών περιφερειών θα είναι κατά 2,4% υψηλότερο από αυτό που θα αναμενόταν χωρίς το ΚΠΣ. Σύμφωνα με το ίδιο μοντέλο πρόβλεψης, εκτιμάται ότι το ΚΠΣ θα συμβάλει στη δημιουργία ή τη διατήρηση κατά μέσο όρο 219.000 θέσεων απασχόλησης ετησίως κατά την περίοδο 2000-2006.

Το ΚΠΣ υλοποιείται μέσω 23 επιχειρησιακών προγραμμάτων. Δώδεκα από αυτά είναι περιφερειακά προγράμματα που καλύπτουν κάθε μία από τις περιφέρειες του Στόχου 1, ενώ τα υπόλοιπα έντεκα προγράμματα έχουν πολυπεριφερειακό χαρακτήρα. Η Επιτροπή ενέκρινε στις 29.12.2000 τα ΕΠ Ανδαλουσίας, Εστρεμαδούρας, Μουρθίας, Θέουτας και Μελίλλας. Για τεχνικούς λόγους δεν στάθηκε δυνατό να εγκριθούν την ίδια ημερομηνία τα υπόλοιπα προγράμματα για τα οποία είχαν ολοκληρωθεί οι διαπραγματεύσεις. Τα προγράμματα αυτά εγκρίθηκαν το πρώτο τρίμηνο του 2001, με εξαίρεση το πρόγραμμα της κοινωνίας της πληροφορίας, το οποίο υποβλήθηκε από τις ισπανικές αρχές μετά τα άλλα προγράμματα.

Στόχος 2: Οι ισπανικές αρχές επέλεξαν και πάλι το πρότυπο ενός ΚΠΣ που υλοποιείται μέσω 7 ΕΠ για τις επτά περιφέρειες που καλύπτονται από τον Στόχο 2. Η Επιτροπή ενέκρινε στις 29.12.2000 το σύνολο αυτών των προγραμμάτων, με εξαίρεση το πρόγραμμα της Μαδρίτης.

Η προβλεπόμενη κοινοτική συνδρομή για τις επιλέξιμες περιοχές ανέρχεται σε 2.649 εκατ. ευρώ. Η χορήγηση αυτή αντιπροσωπεύει το 12,93% της συνολικής ενίσχυσης που χορηγεί η Ένωση για τις επιλέξιμες περιοχές του Στόχου 2, ποσοστό ταυτόσημο με τον ισπανικό πληθυσμό που είναι επιλέξιμος σε σχέση με τον συνολικό κοινοτικό πληθυσμό. Η κατανομή αυτού του ποσού στα 7 ΕΠ είναι ανάλογη με τον πληθυσμό που καλύπτεται σε κάθε περιφέρεια σε σχέση με τον συνολικό ισπανικό πληθυσμό.

Η προβλεπόμενη κοινοτική συνδρομή για τις περιοχές υπό καθεστώς μεταβατικής υποστήριξης ανέρχεται σε 99 εκατ. ευρώ.

Τα 7 ΕΠ συναρθρώνονται γύρω από πέντε άξονες προτεραιότητας των παρεμβάσεων και από έναν έκτο άξονα που αφορά τις ενέργειες τεχνικής βοήθειας: βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και της απασχόλησης και ανάπτυξη του παραγωγικού ιστού· περιβάλλον, φυσικός χώρος και υδατικοί πόροι· κοινωνία της γνώσης (καινοτομία, E&TA, κοινωνία της πληροφορίας)· ανάπτυξη των δικτύων συγκοινωνιών και ενέργειας· τοπική και αστική ανάπτυξη· τεχνική βοήθεια.

Οι δράσεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ στα πλαίσια έξι παρεμβάσεων αφορούν το 5% της συνολικής συγχρηματοδότησης των Ταμείων για πέντε ΕΠ και το 7% για τη Μαδρίτη. Οι δράσεις αυτές υπάγονται στην αρμοδιότητα της κεντρικής διοίκησης. Το ποσοστό της χρηματοδότησης του ΕΚΤ υπερβαίνει το 21% στο ΕΠ Καταλωνίας. Οι προτεραιότητες δράσης του ΕΚΤ είναι τρεις: ενδυνάμωση της επιχειρηματικής ικανότητας· ενίσχυση της σταθερότητας και της ικανότητας προσαρμογής στην απασχόληση· στήριξη των τοπικών πρωτοβουλιών για τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.

Στις 27 Σεπτεμβρίου 2000, η Επιτροπή ενέκρινε το ΚΠΣ του **Στόχου 3** για την Ισπανία. Το ΚΠΣ υλοποιείται μέσω 12 επιχειρησιακών προγραμμάτων, 8 από τα οποία εγκρίθηκαν στις 9 Νοεμβρίου 2000. Τα 7 από αυτά τα προγράμματα είναι περιφερειακά (ένα ανά αυτόνομη κοινότητα) και θα υλοποιηθούν από τις αρμόδιες περιφερειακές κυβερνήσεις (Αραγωνίας, Βαλεαρίδων, Καταλωνίας, Μαδρίτης, Ναβάρρας, Χώρας των Βάσκων και Λα Ριόχας). Τα υπόλοιπα 5 προγράμματα έχουν θεματικό και πολυπεριφερειακό χαρακτήρα και στόχος τους είναι η προώθηση της απασχόλησης, τα συστήματα επαγγελματικής κατάρτισης, το επιχειρηματικό πνεύμα και η δια βίου μαθητεία, η κοινωνική ένταξη και η τεχνική βοήθεια.

Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο συνεισφέρει στη χρηματοδότηση του Στόχου 3 με ποσό 2.221,8 εκατ. ευρώ. Τα σημαντικότερα από χρηματοδοτική άποψη ΕΠ είναι δύο πολυπεριφερειακά προγράμματα: «Προώθηση της απασχόλησης» (36,2%) και «Επιχειρηματική πρωτοβουλία και διαρκής κατάρτιση» (20,4%).

Οι προτεραιότητες του Στόχου 3 αφορούν τους ακόλουθους τομείς: ένταξη των ανέργων στην αγορά εργασίας· ενίσχυση των επιχειρηματικών ικανοτήτων, προώθηση της μη μισθωτής απασχόλησης και της δημιουργίας μικρομεσαίων επιχειρήσεων· προώθηση της ικανότητας προσαρμογής όλων των εργαζομένων και της σταθερότητας της απασχόλησης για τα άτομα που απειλούνται περισσότερο με απώλεια της εργασίας τους· βελτίωση της επαγγελματικής κατάρτισης· αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της έρευνας, της επιστήμης και της τεχνολογίας, με ιδιαίτερη έμφαση στη βελτίωση της μεταφοράς αποτελεσμάτων στη βιομηχανία· ενίσχυση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας· ένταξη στην αγορά εργασίας των ομάδων που βρίσκονται στην πλέον δυσχερή θέση· προώθηση της τοπικής οικονομίας.

Τα μέτρα που αφορούν την αλιεία εκτός του Στόχου 1 λαμβάνουν χρηματοδότηση του ΧΜΠΑ ύψους 207,5 εκατ. ευρώ. Οι προβλεπόμενες επενδύσεις αφορούν κατά προτεραιότητα τη μεταποίηση και διάθεση στην αγορά των προϊόντων της αλιείας και την αναδιάρθρωση και ανανέωση του αλιευτικού στόλου.

2.2.6. ΓΑΛΛΙΑ

Περίοδος 1994-1999

Στόχος 2: Η Επιτροπή πραγματοποίησε το κλείσιμο 12 από τα 19 ΕΕΠ της περιόδου προγραμματισμού 1994-1996. Όσον αφορά τα ΕΕΠ της περιόδου 1997-1999, η υποβολή των αιτήσεων για την καταβολή των υπολοίπων θα πραγματοποιηθεί στις 30 Ιουνίου 2001.

Περίοδος 2000-2006

Όσον αφορά τον **Στόχο 1** και τη μεταβατική υποστήριξη του Στόχου 1, η Επιτροπή ενέκρινε τα 6 ΕΕΠ κατά το διάστημα από Οκτώβριο μέχρι Δεκέμβριο του 2000. Οι δικαιούχες περιφέρειες είναι τα τέσσερα υπερπόντια εδάφη (Μαρτινίκα, Γουαδελούπη, Γουιάνα, Ρεϋνιόν), που υπάγονται πλήρως στον Στόχο 1, καθώς και δύο μητροπολιτικές περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για μεταβατική στήριξη: η Κορσική και τμήμα της περιφέρειας Nord-Pas-de-Calais (διοικητικό διαμέρισμα Douai, Avesnes και Valenciennes). Το συνολικό ποσό της παρέμβασης των Διαρθρωτικών Ταμείων για αυτά τα 6 προγράμματα ανέρχεται περίπου σε 4 δις ευρώ.

Στο σύνολό τους, αυτά τα ΕΕΠ θα συμβάλουν κυρίως: στη δημιουργία περισσότερων από 55.000 θέσεων απασχόλησης σε καθαρή βάση· στην άμεση ενίσχυση περίπου 10.000 ΜΜΕ· στη χρηματοδότηση περισσότερων από 560.000 ατομικών ενεργειών κατάρτισης.

Στον γεωργικό τομέα, τα βασικά μέτρα αφορούν τον εκσυγχρονισμό και τη διαφοροποίηση της γεωργικής δραστηριότητας. Στα υπερπόντια διαμερίσματα, δίνεται έμφαση στην ενίσχυση των γεωργικών τομέων για τους οποίους υπάρχει κοινή οργάνωση αγοράς (μπανάνα και κλάδος ζαχαροκάλαμου-ζάχαρης-ρουμιού).

Στον τομέα της αλιείας, οι προτεραιότητες στα ΥΔ εστιάζονται στη βελτίωση των λιμενικών εγκαταστάσεων, την καλύτερη διάθεση των προϊόντων στην αγορά καθώς και στην ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας. Στην Κορσική, οι προτεραιότητες αφορούν τη διατήρηση της απασχόλησης, τον εξορθολογισμό της αλιευτικής ικανότητας και την αύξηση της παραγωγικής ικανότητας της υδατοκαλλιέργειας.

Στις 28.12.2000, η Επιτροπή ενέκρινε κατ' αρχήν πολυπεριφερειακό πρόγραμμα πληροφορικής («Πρόβλεψη») που αφορά περισσότερους Στόχους (Στόχοι 1 και 2) και υποβλήθηκε από τις γαλλικές αρχές. Το πρόγραμμα αυτό προβλέπει τη διάθεση ποσού 19,3 εκατ. ευρώ από κοινοτικούς πόρους και τη συγκέντρωση συνολικής επένδυσης 34,7 εκατ. ευρώ. Το πρόγραμμα θα επιτρέψει τη διαχείριση, παρακολούθηση και αξιολόγηση κοινοτικών ενισχύσεων άνω των 10 δις ευρώ, χάρη σε ένα μοναδικό λογισμικό που χρησιμοποιείται στις 26 γαλλικές περιφέρειες. Το εθνικό πρόγραμμα πληροφορικής θα αποτελέσει ένα χρήσιμο μέσο στη διάθεση των διαχειριστικών αρχών, θα συμβάλει στην υπέρβαση των δυσκολιών που παρατηρήθηκαν στο παρελθόν και θα ενισχύσει την εταιρική σχέση μέσω της διαφάνειας της διαχείρισης, της παρακολούθησης, της αξιολόγησης και του ελέγχου.

Στόχος 2: Τα σχέδια ΕΕΠ υποβλήθηκαν στα τέλη Απριλίου, οι συνεδριάσεις εταιρικής σχέσης ολοκληρώθηκαν στα τέλη Σεπτεμβρίου και η Επιτροπή έλαβε κατ' αρχήν απόφαση στις 28.12.2000. Αυτά τα ΕΕΠ αφορούν τις 21 περιφέρειες της μητροπολιτικής Γαλλίας (η Κορσική δεν είναι επιλέξιμη για τον Στόχο 2, διότι καλύπτεται εξ' ολοκλήρου από τον Στόχο 1 με καθεστώς μεταβατικής στήριξης).

Ο πληθυσμός των επιλέξιμων περιοχών είναι 19 εκατομμύρια, το 31,3% του πληθυσμού της Γαλλίας έναντι 41,3% κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 1994-99.

Οι γαλλικές αρχές πρότειναν στην Επιτροπή να εντάξει το 15% των συνολικών πιστώσεων του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεων στα ΕΕΠ του Στόχου 2.

Το συνολικό ποσό της παρέμβασης των Διαρθρωτικών Ταμείων (ΕΤΠΑ και ΕΚΤ) και του ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Εγγυήσεων γι αυτά τα 21 περιφερειακά προγράμματα και για το πρόγραμμα πληροφορικής – «Πρόβλεψη» ανέρχεται, για την περίοδο 2000-06, σε περίπου 7 δις ευρώ.

Στο σύνολό τους, αυτά τα ΕΕΠ θα συμβάλουν κυρίως: στην άμεση δημιουργία ή διατήρηση αρκετών εκατοντάδων χιλιάδων θέσεων απασχόλησης· στην άμεση ενίσχυση δεκάδων χιλιάδων ΜΜΕ· στη χρηματοδότηση αρκετών εκατοντάδων χιλιάδων ατομικών ενεργειών κατάρτισης.

Μεταξύ των προτεραιοτήτων της Επιτροπής οι οποίες ελήφθησαν υπόψη στα ΕΕΠ, πρέπει να επισημάνουμε την προσπάθεια της διάδοσης των ΝΤΠΕ, τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και την ισότητα των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών και την πολιτική βούληση να στηριχθεί η δημιουργία και διατήρηση των θέσεων εργασίας καθώς και τη γενική προσπάθεια ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού, σε άμεση σχέση με την ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση, στο πλαίσιο μιας πραγματικά ολοκληρωμένης προσέγγισης.

Όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό, τα μέτρα του ΕΚΤ δεν είναι συγκεντρωμένα σε έναν μόνο άξονα, αλλά έχουν κατανεμηθεί στους διάφορους άξονες του ΕΕΠ,

γεγονός που επιτρέπει τον καλύτερο συντονισμό και τη μεγαλύτερη συμπληρωματικότητα με τα άλλα Ταμεία. Η Γαλλία δίνει προτεραιότητα στις παρεμβάσεις που αφορούν τα μέτρα υπέρ των πολύ μικρών επιχειρήσεων και στις δράσεις που περιλαμβάνονται στις πολιτικές για την ανάπτυξη των πόλεων. Εντούτοις, έχει επαληθευτεί και τηρηθεί η αρχή της συμπληρωματικότητας με τις δράσεις οι οποίες συγχρηματοδοτούνται βάσει του Στόχου 3 και η συνοχή με το εθνικό σχέδιο δράσης για την απασχόληση. Επιπλέον, έχουν ενταχθεί οι τρεις εγκάρσιες προτεραιότητες: ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, ενέργειες κατάρτισης, τοπικές πρωτοβουλίες.

Στον τομέα της υλοποίησης, πρέπει να επισημάνουμε ότι η εταιρική σχέση έχει διευρυνθεί με τη συμμετοχή όλων των θεσμικών, οικονομικών και κοινωνικών φορέων. Η ενίσχυση της εταιρικής σχέσης εκφράζεται επίσης με την άσκηση της προεδρίας των επιτροπών παρακολούθησης και προγραμματισμού από κοινού από το Νομάρχη και τον πρόεδρο του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Στόχος 3: Κατά το 2000 πραγματοποιήθηκαν διαπραγματεύσεις και η έγκριση του ΕΕΠ.

Το ποσό της χορηγούμενης στη Γαλλία συγχρηματοδότησης για την περίοδο 2000-2006 για τον Στόχο 3 ανέρχεται σε 4.713,56 εκατ. ευρώ.

Το ΕΕΠ του Στόχου 3 δίνει προτεραιότητα στην προληπτική προσέγγιση. Περιέχει 6 άξονες:

- Ο άξονας 1 «Ενεργητικές πολιτικές της αγοράς εργασίας» αντιπροσωπεύει το 20,5% των συνολικών διαθεσίμων πιστώσεων και έχει στόχο να προσφέρει τη δυνατότητα για ένα νέο ξεκίνημα στους νέους και στους ενήλικες ανέργους, να καταπολεμήσει την ανεργία μέσω της βελτίωσης του προσανατολισμού και του καθορισμού των προγραμμάτων κατάρτισης για άτομα που ζητούν εργασία, να αναπτύξει προγράμματα κατάρτισης που προσφέρουν ειδικευση σε όσους συμμετέχουν στην προσπάθεια «Νέο ξεκίνημα».
- Ο άξονας 2 «Ισότητα των ευκαιριών, κοινωνική ένταξη» αφορά τα άτομα που πλήττονται σοβαρότερα από την ανεργία, λόγω συσσώρευσης των δυσκολιών κάθε είδους που τους κρατούν μακριά από την αγορά εργασίας. Αντιπροσωπεύει το 26% του συνολικού ποσού.
- Ο άξονας 3 «Εκπαίδευση και δια βίου κατάρτιση» αντιπροσωπεύει το 23% του συνόλου των διαθεσίμων πιστώσεων και έχει στόχο να διευκολύνει την επιτυχία των νέων στα προγράμματα εναλλασσόμενης κατάρτισης, την ανάπτυξη της πρόσβασης για την επικύρωση της επαγγελματικής και ατομικής εμπειρίας και την προώθηση συστήματος κατάρτισης που να περιλαμβάνει τη συστηματική εκ των προτέρων επικύρωση των επαγγελματικών προσόντων.
- Ο άξονας 4 «Προσαρμογή των εργαζομένων, επιχειρηματικό πνεύμα, έρευνα, καινοτομία, τεχνολογία» αντιπροσωπεύει το 22,5% του συνόλου των διαθεσίμων πιστώσεων και έχει στόχο τον εκσυγχρονισμό των οργανισμών απασχόλησης και την ανάπτυξη των επαγγελματικών ικανοτήτων, την ανάπτυξη επιχειρηματικού πνεύματος σε όλους τους τομείς δραστηριοτήτων και την προώθηση της καινοτομίας, της έρευνας και της τεχνολογίας, της δημιουργικότητας και των

δράσεων σε παγκόσμια κλίμακα με την ανάπτυξη επενδύσεων για τη δημιουργία ικανοτήτων.

- Ο άξονας 5 «Βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης και της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας» αφορά ειδικά μέτρα που αποσκοπούν στην άρση των ανισοτήτων μεταξύ των ανδρών και των γυναικών στην αγορά εργασίας και συμπληρώνει την εγκάρσια ολοκληρωμένη προσέγγιση των τεσσάρων πρώτων αξόνων. Ο άξονας 5 αντιπροσωπεύει, μαζί με τον άξονα 6 (τοπικές πρωτοβουλίες για την ισότητα των ευκαιριών) το 5% του συνολικού ποσού.

Η ανάπτυξη και χρησιμοποίηση των **τεχνολογιών της πληροφόρησης και της επικοινωνίας** (ΤΠΕ) κατέχει σημαντική θέση εφόσον ενισχύει και συμπληρώνει τις δράσεις που προβλέπονται στο ΕΣΔΑ.

Η ένταξη της **διάστασης της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ των ανδρών και των γυναικών** είναι ένα άλλο σημαντικό στοιχείο του προγράμματος. Δίνεται ιδιαίτερη σημασία στη διάσταση οριζόντιου χαρακτήρα. Σε αυτό το πλαίσιο, ποσοτικοί στόχοι για το ποσοστό συμμετοχής των γυναικών έχουν καθοριστεί στα πλαίσια των διαφόρων δράσεων που υπάγονται στους τέσσερις πρώτους τομείς.

Η προώθηση των **τοπικών πρωτοβουλιών** υπέρ της απασχόλησης είναι συνεπής με τις προσπάθειες που έχουν καταβληθεί για την περαιτέρω ανάπτυξη της χωρικής προσέγγισης και λαμβάνει υπόψη τις ειδικές αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί στις τοπικές διοικήσεις σε θέματα απασχόλησης και κατάρτισης.

Έχουν συσταθεί, για πρώτη φορά, **περιφερειακές εποπτικές επιτροπές**, η προεδρία των οποίων ασκείται από κοινού από τον Περιφερειάρχη ή τον εκπρόσωπό του και τον πρόεδρο του Περιφερειακού Συμβουλίου ή τον εκπρόσωπό του. Η σύνθεση των επιτροπών αυτών είναι ακριβώς η ίδια με τη σύνθεση της εθνικής επιτροπής παρακολούθησης. Στις περιφερειακές εποπτικές επιτροπές συμμετέχουν οι αντιπρόσωποι των αποκεντρωμένων υπηρεσιών του κράτους, της περιφερειακής διοίκησης, άλλων οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, των κοινωνικών εταίρων, των κοινωνικών φορέων και του συνεταιριστικού τομέα.

Τα μέτρα υπέρ της αλιείας εκτός του Στόχου 1 (233,7 εκατ. ευρώ) εστιάζονται στη μακροπρόθεσμη διαχείριση των αλιευτικών πόρων, στον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων, ώστε να μπορέσουν να αυξήσουν την παραγόμενη προστιθέμενη αξία, και στην ενίσχυση του κοινωνικο-οικονομικού περιβάλλοντος των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία.

2.2.7. ΙΡΑΑΝΔΙΑ

Περίοδος 1994-1999

Μέχρι το τέλος του 1999, πραγματοποιήθηκαν οι τελικές προσαρμογές των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999. Η εφαρμογή των υπολοίπων έργων συνεχίστηκε καθόλη τη διάρκεια του 2000 και αναμένεται να ολοκληρωθεί κατά το 2001. Σε αρκετές περιπτώσεις, η Επιτροπή ενέκρινε μικρές παρατάσεις της περιόδου για την ολοκλήρωση των πληρωμών. Κατά τη διάρκεια του 2000, η Επιτροπή έλαβε τις ετήσιες εκθέσεις του 1999 για τα περισσότερα προγράμματα.

Περίοδος 2000-2006

Για την περίοδο 2000-06, οι παραμεθόριες, μεσόγειες και δυτικές περιοχές της Ιρλανδίας, οι οποίες έχουν το 26,6% του πληθυσμού της χώρας, παραμένουν επιλέξιμες για χρηματοδότηση βάσει του **Στόχου 1**. Η υπόλοιπη χώρα, το νότιο και ανατολικό τμήμα, που καλυπτόταν προηγουμένως από τον Στόχο 1, θα λαμβάνει σταδιακά φθίνουσα μεταβατική στήριξη κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

Το Εθνικό Αναπτυξιακό Σχέδιο (ΕΑΣ) υποβλήθηκε στην Επιτροπή το Νοέμβριο του 1999 και καλύπτει ολόκληρη την Ιρλανδία. Το σχέδιο δεν περιλαμβάνει μόνο συγχρηματοδοτούμενες δαπάνες, αλλά και σημαντικότερο τμήμα μη συγχρηματοδοτούμενων δαπανών που θα πραγματοποιηθούν από τις ιρλανδικές αρχές. Το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος αφορά ποσό 7 δις ευρώ, περιλαμβανομένης της συνεισφοράς των Διαρθρωτικών Ταμείων 3,2 δις ευρώ, επί συνολικής επένδυσης της τάξης των 57 δις ευρώ.

Αυτή η ολοκληρωμένη προσέγγιση συνεπάγεται ότι τα πλεονεκτήματα του συστήματος προγραμματισμού θα εξαπλωθούν και σε άλλους τομείς των δημόσιων δαπανών. Οι περισσότερες από τις μη συγχρηματοδοτούμενες περιοχές θα στηρίζονται και θα συνδέονται στενά με τα Διαρθρωτικά Ταμεία· ορισμένες από αυτές θα είναι επιλέξιμες περιοχές βάσει των κανονισμών, αλλά οι οποίες δεν θα είναι δυνατό να συγχρηματοδοτούνται λόγω της περιορισμένης συνδρομής της ΕΕ.

Βασικά χαρακτηριστικά του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης

Η Επιτροπή διαβίβασε την εντολή διαπραγμάτευσης για το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης στις ιρλανδικές αρχές στα τέλη Ιανουαρίου 2000. Η εντολή επισημαίνει τα βασικά στοιχεία τα οποία η Επιτροπή επιθυμεί να εξετασθούν κατά τις διαπραγματεύσεις, κυρίως την ανάγκη να αποφευχθεί η υπερθέρμανση της ιρλανδικής οικονομίας λόγω των πολύ φιλόδοξων προγραμμάτων δαπανών που περιέχονται στο ΕΑΣ· την ικανοποίηση της Επιτροπής για την «ισορροπημένη περιφερειακή ανάπτυξη» μέσω των περιφερειακών προγραμμάτων και της προταθείσας εθνικής στρατηγικής χωρικής ανάπτυξης· την ανάγκη να αντιμετωπισθούν τα εμπόδια σε όλους τους τομείς της οικονομίας, ιδίως στις υποδομές και την αγορά εργασίας, μέσω των επενδύσεων αλλά και με την εφαρμογή οριζόντιων μέτρων για τη βελτίωση των επιδόσεων των τομέων και, τέλος, την προτεραιότητα που δίνει η Επιτροπή σε περιβαλλοντικά θέματα και ιδίως την προστασία των χώρων που καλύπτονται από το πρόγραμμα NATURA 2000.

Η επίσημη διαπραγμάτευση για το περιεχόμενο του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης πραγματοποιήθηκε τον Φεβρουάριο και Μάρτιο του 2000 και είχε σαν αποτέλεσμα να υπάρξουν ορισμένες τροποποιήσεις σε σχέση με τις αρχικές ιρλανδικές προτάσεις. Σε όρους οργάνωσης του ΚΠΣ, η αρμοδιότητα για τη στήριξη της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης μεταβιβάστηκε από την κεντρική στην περιφερειακή διοίκηση. Επίσης, επειδή τα προγράμματα περιλαμβάνουν μη συγχρηματοδοτούμενες δαπάνες, έχει ληφθεί ειδική μέριμνα για την προβολή των συγχρηματοδοτούμενων δαπανών, μέσω της εισαγωγής χωριστών χρηματοδοτικών πινάκων για τις συγχρηματοδοτούμενες και συνολικές δαπάνες. Όσον αφορά την ουσία των προτάσεων, υπήρξε μεγαλύτερη επικέντρωση των συγχρηματοδοτούμενων δαπανών στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης σε

ορισμένες βασικές δράσεις. Επίσης, ενισχύθηκε η προσπάθεια για έρευνα και ανάπτυξη σε περιφερειακό επίπεδο.

Το 2000 εγκρίθηκαν έξι από τα επτά συνολικά προγράμματα.

Η πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής παρακολούθησης του ΕΑΣ/ΚΠΣ πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2000. Πραγματοποίησε σύντομη επισκόπηση των τελευταίων εξελίξεων και συμφώνησε για την κατάρτιση ενός κοινού προτύπου υποβολής εκθέσεων στις μελλοντικές συνεδριάσεις των επιτροπών παρακολούθησης. Η επιτροπή παρακολούθησης του ΕΑΣ/ΚΠΣ συμφώνησε επίσης να συσταθούν τέσσερις οριζόντιες επιτροπές συντονισμού, που θα καλύπτουν τους τομείς του περιβάλλοντος, των ίσων ευκαιριών και της κοινωνικής ένταξης, της αγροτικής ανάπτυξης και απασχόλησης και των ανθρώπινων πόρων.

Πολιτικές προτεραιότητες των παρεμβάσεων στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού: Ο μετασχηματισμός της ιρλανδικής αγοράς εργασίας κατά την τελευταία εξαετία απαιτούσε αποφασιστική αλλαγή πολιτικής, η οποία επέφερε ορισμένες σημαντικές μεταβολές προτεραιοτήτων για το ΕΚΤ. Ενώ μέχρι σήμερα τα εθνικά σχέδια δράσης για την απασχόληση ακολουθούσαν σαφώς περισσότερο προληπτική προσέγγιση της ανεργίας, σήμερα το κύριο βάρος της πολιτικής έχει μετατοπισθεί στη συγκέντρωση της προσφοράς εργασίας. Η προσέγγιση αυτή συνδυάζεται με εντατικότερες προσπάθειες για τη βελτίωση της απασχολησιμότητας μέσω της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής κατάρτισης και της δια βίου μάθησης. Δίνεται επίσης έμφαση σε μια γενικευμένη προσπάθεια για την ποσοτική αύξηση και ποιοτική βελτίωση της κατάρτισης στο εσωτερικό των επιχειρήσεων και παρέχεται ισχυρή στήριξη για την εφαρμογή ενός επιχειρησιακού πλαισίου δια βίου κατάρτισης. Επιπλέον, το κύριο βάρος δίνεται στην ανάγκη να βελτιωθούν τα ποσοστά συμμετοχής στην αγορά εργασίας όλων, και ιδίως των γυναικών. Το ΕΚΤ, από κοινού με το ΕΤΠΑ, συγχρηματοδοτούν σημαντικές επενδύσεις στον τομέα των υπηρεσιών φροντίδας παιδιών (με ποσό 115 εκατ. ευρώ μέσω των περιφερειακών ΕΠ), η έλλειψη των οποίων θεωρείται ειδικός φραγμός στην εργασία και εκπαίδευση των γυναικών.

Οι χρηματοδοτήσεις στους τέσσερις πυλώνες της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση κατανέμονται ως εξής: ποσοστό άνω του 50% των πόρων του ΕΚΤ θα διατεθεί για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας και άνω του 17% θα διατεθεί για την ανάπτυξη επιχειρηματικού πνεύματος και της ικανότητας προσαρμογής. Ποσοστό 12% περίπου των πόρων του ΕΚΤ θα διατεθεί για την προώθηση της ισότητας μεταξύ των δύο φύλων και για την παροχή υπηρεσιών φροντίδας παιδιών στην Ιρλανδία. Βάσει του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006, η χρηματοδότηση από τους πόρους του ΕΚΤ υπερβαίνει ελαφρώς το 1 δις ευρώ, ποσοστό 34% περίπου της συνολικής χρηματοδότησης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία (υψηλότερο ποσοστό σε σχέση με τις περιφέρειες του Στόχου 1). Επιπλέον, ποσό 32 εκατ. ευρώ του ΕΚΤ διατίθεται μέσω της κοινοτικής Πρωτοβουλίας EQUAL.

Τα μέτρα για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη εντάσσονται στην προτεραιότητα «Ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη». Υλοποιούνται μέσω δύο περιφερειακών επιχειρησιακών προγραμμάτων (παραμεθόριες, μεσόγειες και δυτικές περιοχές, αφενός, και νότιες και ανατολικές περιοχές, αφετέρου) όσον αφορά τις προτεραιότητες «Ανάπτυξη τοπικών επιχειρήσεων» (δασοκομία) και «Γεωργία και αγροτική ανάπτυξη» και στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος «PEACE».

Η συμμετοχή του ΕΓΤΠΕ (Τμήμα Προσανατολισμού) στο ιρλανδικό ΚΠΣ (2000-2006) ανέρχεται σε 182 εκατ. ευρώ.

Τα συγχρηματοδοτούμενα μέτρα εντάσσονται σε ένα ευρύτερο σύνολο μέτρων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων με εθνικούς πόρους. Έχει αναληφθεί το πλήρες ποσό της χρηματοδότησης του ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμού για το έτος 2000.

Κατά τη διάρκεια του 2000, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο υπέβαλαν από κοινού σχέδιο για το πρόγραμμα «PEACE».

Στον τομέα της αλιείας, το ΧΜΠΑ χρηματοδοτεί δύο περιφερειακά προγράμματα και ένα οριζόντιο πρόγραμμα για τον «παραγωγικό τομέα». Η συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά του ΧΜΠΑ ανέρχεται σε 67,6 εκατ. ευρώ. Οι βασικές προτεραιότητες είναι η ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας, ο εκσυγχρονισμός των λιμένων και η βελτίωση της ποιότητας και της ασφάλειας του αλιευτικού στόλου.

2.2.8. ΙΤΑΛΙΑ

Περίοδος 1994-1999 και προηγούμενες περιόδους

Η Ιταλία παρουσιάζει τις σημαντικότερες καθυστερήσεις με μεγάλη διαφορά όσον αφορά το κλείσιμο των συγχρηματοδοτούμενων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία παρεμβάσεων (κυρίως του ΕΤΠΑ) για τις περιόδους πριν το 1989 και 1989-1993.

Επρόκειτο για 88 μορφές παρέμβασης που εκκρεμούσαν για κλείσιμο στις αρχές του 2000, εκ των οποίων κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκε το οριστικό κλείσιμο των 35. Προβλέπεται ότι εντός του 2001 θα ολοκληρωθεί το κλείσιμο των παρεμβάσεων που παραμένουν σε εκκρεμότητα.

Όσον αφορά την περίοδο προγραμματισμού 1994-1999, σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα δημοσιονομικά στοιχεία που διαβίβασε η ιταλική κυβέρνηση στην Επιτροπή, έχει σε μεγάλο βαθμό καλυφθεί η καθυστέρηση στην υλοποίηση των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων στην Ιταλία, με εξαίρεση τις κοινοτικές Πρωτοβουλίες: οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές των προγραμμάτων πραγματοποίησαν αναλήψεις υποχρεώσεων για το σύνολο των διαθεσίμων πιστώσεων, πριν από την τελική προθεσμία της 31.12.1999. Εντούτοις, θα πρέπει να υπάρξει μέριμνα ώστε να ολοκληρωθούν τα έργα που παραμένουν σε εκκρεμότητα και να πραγματοποιηθούν οι δαπάνες εντός των προβλεπόμενων προθεσμιών (31.12.2001), γεγονός που επιβάλλει την επιτάχυνση του ρυθμού των δαπανών.

Περίοδος 2000-2006

Την 1^η Αυγούστου 2000, η Επιτροπή ενέκρινε το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης του **Στόχου 1** για την περίοδο προγραμματισμού 2000-2006. Το ποσό των κεφαλαίων που χορηγούνται στην Ιταλία και τις περιφέρειες του Στόχου 1 ανέρχεται στις 23.758 εκατ. ευρώ. Εάν σε αυτό προσθέσουμε το ποσό των 201 εκατ. ευρώ βάσει του καθεστώτος μεταβατικής στήριξης, το συνολικό ποσό ανέρχεται σε 23.959 εκατ. ευρώ.

Το ΚΠΣ αποτελείται από έξι αναπτυξιακούς άξονες προτεραιότητας: 1) φυσικοί πόροι· 2) πολιτισμικοί πόροι· 3) ανθρώπινο δυναμικό· 4) τοπικά συστήματα ανάπτυξης· 5) πόλεις· 6) δίκτυα υπηρεσιών. Περιλαμβάνει ένα σύνολο ειδικών

στόχων η υλοποίηση των οποίων επιδιώκεται μέσω της εφαρμογής 14 επιχειρησιακών προγραμμάτων: 7 περιφερειακών προγραμμάτων (Καμπανίας, Απουλίας, Βασιλικάτας, Καλαβρίας, Σικελίας, Σαρδηνίας και Μολίζε, εκ των οποίων το τελευταίο υπό καθεστώς μεταβατικής στήριξης) και 7 πολυπεριφερειακών προγραμμάτων. Το 2000, η Επιτροπή ενέκρινε 12 επιχειρησιακά προγράμματα (τα 7 περιφερειακά προγράμματα και 5 πολυπεριφερειακά προγράμματα: «Τοπική ανάπτυξη», «Έρευνα, τεχνολογική ανάπτυξη και ανώτατη κατάρτιση», «Δημόσια ασφάλεια για την ανάπτυξη του Mezzogiorno», «Σχολεία» και «Αλιεία»).

Το αποτέλεσμα ήταν σημαντικό και επετεύχθη μετά από μακροχρόνια και καρποφόρα διαπραγμάτευση. Η στρατηγική παρέμβασης προϋποθέτει μια ριζική μεταβολή των ισορροπιών ανάμεσα στις πολιτικές για τη βελτίωση του γενικού πλαισίου και στα καθεστώτα άμεσης ενίσχυσης στις επιχειρήσεις. Η ανακατανομή αυτή περιλαμβάνει:

- α) τη σταδιακή μείωση του μεριδίου των πόρων που διατίθενται για ενισχύσεις και την εισαγωγή περισσότερο ανταγωνιστικών κριτηρίων για τη διάθεσή τους·
- β) ολοκληρωμένες παρεμβάσεις στο οικονομικό πλαίσιο για συστήματα ομοιογενούς χωρικής ανάπτυξης·
- γ) τη χρησιμοποίηση ενισχύσεων με ειδικούς στόχους, που δεν θα διαχέονται προς όλες τις κατευθύνσεις.

Η υλοποίηση των εγκριθέντων επιχειρησιακών προγραμμάτων άρχισε τους τελευταίους μήνες του 2000 με τις πρώτες συνεδριάσεις των επιτροπών παρακολούθησης και την υποβολή των συμπληρωμάτων προγραμματισμού.

Το 2000 ήταν για τις ιταλικές περιφέρειες του Στόχου 1 καθοριστική καμπή όσον αφορά τη στρατηγική **παρέμβασης του ΕΚΤ** σε αυτές τις περιφέρειες. Για πρώτη φορά, ο προγραμματισμός έλαβε υπόψη και ενέταξε στο επίπεδο της δράσης τους τέσσερις πυλώνες της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση. Πράγματι, ο προγραμματισμός για τη νέα περίοδο ενέταξε στα ΚΠΣ και τα ΕΠ τις συστάσεις που απηύθυνε το Συμβούλιο στην Ιταλία σχετικά με την πολιτική απασχόλησης.

Έτσι, μεταξύ των στοιχείων καινοτομίας που αποτέλεσαν αντικείμενο των διαπραγματεύσεων, οι οποίες διενεργήθηκαν κατά το πρώτο εξάμηνο του 2000 και είχαν σαν αποτέλεσμα την έγκριση των προγραμμάτων από την Επιτροπή, πρέπει να επισημάνουμε κατά κύριο λόγο την έμφαση που δίνεται στην προληπτική προσέγγιση, η οποία είναι δύσκολο να υλοποιηθεί σε περιφέρειες που πλήττονται σοβαρά από υψηλότατα ποσοστά ανεργίας, γενικά, και κυρίως μακροχρόνιας ανεργίας. Η ειδική έμφαση που δίνεται στην προώθηση της ισότητας των ευκαιριών και στο οξύ πρόβλημα της παράνομης εργασίας συνδέεται επίσης στενά με τα χαρακτηριστικά της αγοράς εργασίας του Mezzogiorno. Ορισμένα άλλα στοιχεία καινοτομίας που πρέπει επίσης να επισημάνουμε είναι η στήριξη στη μεταρρύθμιση των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης και η δημιουργία συστήματος διαπίστευσης των κέντρων επαγγελματικής κατάρτισης. Τα προγράμματα που εγκρίθηκαν το 2000 για το σύνολο της περιόδου προβλέπουν τη χορήγηση συνολικής συνδρομής 4.092 εκατ. ευρώ του ΕΚΤ. Πρόκειται για επτά περιφερειακά προγράμματα που χρηματοδοτούνται με συνολικό ποσό 2.931 εκατ. ευρώ και για έντε προγράμματα που χρηματοδοτούνται με συνολικό ποσό 1.161 εκατ. ευρώ, η διαχείριση των οποίων ασκείται σε κεντρικό επίπεδο.

Στον τομέα της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης, το ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Προσανατολισμού, με χρηματοδοτική συνεισφορά 2.983 εκατ. ευρώ, παρεμβαίνει, από κοινού με τα άλλα Ταμεία, στη συγχρηματοδότηση των αξόνων «Φυσικοί πόροι», «Πολιτιστικοί πόροι» και «Τοπικά συστήματα απασχόλησης». Τα βασικά μέτρα εστιάζονται στις παρεμβάσεις για τον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των γεωργικών επιχειρήσεων και της βιομηχανίας γεωργικών τροφίμων, ενώ ταυτόχρονα λαμβάνουν υπόψη τα περιβαλλοντικά προβλήματα. Προβλέπονται επίσης παρεμβάσεις για τη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων, ώστε να εξασφαλιστεί συμπληρωματικό ή εναλλακτικό εισόδημα για τις επιχειρήσεις. Άλλα μέτρα έχουν ως αποδέκτες τους αγροτικούς πληθυσμούς και τις περιοχές, για να αξιοποιηθούν όχι μόνον οι γεωργικοί, αλλά και οι περιβαλλοντικοί και ιστορικοί/πολιτιστικοί πόροι. Οι παρεμβάσεις εκτιμάται ότι θα εξασφαλίσουν νέες ευκαιρίες απασχόλησης, π.χ. στον τουρισμό ή στον δασοκομικό τομέα, και κατά συνέπεια θα συμβάλουν στη βελτίωση του εισοδήματος των δικαιούχων πληθυσμών. Πραγματοποιήθηκαν για τις έξι από τις επτά περιφέρειες οι αναλήψεις υποχρεώσεων των διαθέσιμων ποσών που προβλέπονται στα σχέδια χρηματοδότησης για το έτος 2000, ενώ για την Καλαβρία αναβλήθηκαν για το πρώτο τρίμηνο του 2001.

Στον τομέα της αλιείας, το επιχειρησιακό πρόγραμμα προβλέπει χρηματοδότηση του ΧΜΠΑ ύψους 122 εκατ. ευρώ για μέτρα που αφορούν τον αλιευτικό στόλο. Στις στρατηγικές προτεραιότητες περιλαμβάνονται η προσαρμογή της αλιευτικής ικανότητας με βάση τους διαθέσιμους πόρους αλιείας, η ανανέωση και ο εκσυγχρονισμός του στόλου και η τεχνική βοήθεια. Ορισμένα άλλα μέτρα όσον αφορά την αλιεία στις περιφέρειες του Στόχου 1 περιέχονται σε ειδικά προγράμματα για την κάθε ενδιαφερόμενη περιοχή.

Η Επιτροπή έλαβε μόλις την 21^η Ιουνίου 2000 πρόταση των ιταλικών αρχών για τον κατάλογο των περιοχών που υπάγονται στον Στόχο 2, η οποία έγινε αποδεκτή (η προηγούμενη πρόταση, που υποβλήθηκε την 1^η Οκτωβρίου 1999, δεν είχε γίνει αποδεκτή, διότι δεν τηρούσε την κανονιστική υποχρέωση να περιλαμβάνει τουλάχιστον το 50% του επιλέξιμου πληθυσμού βάσει των κοινοτικών κριτηρίων επιλεξιμότητας). Η Επιτροπή κίνησε αμέσως ταχεία διαδικασία για την εξέταση αυτής της νέας πρότασης. Έτσι, μπόρεσε να εγκρίνει τον κατάλογο των περιοχών του Στόχου 2 μόνο τρεις εβδομάδες μετά την παραλαβή της πρότασης.

Σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού, ο επιλέξιμος πληθυσμός του Στόχου 2 μειώθηκε από 11,150 εκατομμύρια σε 7,402 εκατομμύρια κατοίκους (κατ' εφαρμογή της ρήτρας διασφάλισης, βάσει της οποίας η ανώτατη μείωση του επιλέξιμου πληθυσμού σε σχέση με το παρελθόν δεν είναι δυνατό να υπερβεί το 33%). Οι 14 περιφέρειες της κεντρικής και βόρειας Ιταλίας είναι εν μέρει επιλέξιμες για τον Στόχο 2.

Το ποσό των κεφαλαίων που διατίθενται στην Ιταλία για τον Στόχο 2 είναι 2.228 εκατ. ευρώ. Στο ποσό αυτό πρέπει να προστεθούν 377 εκατ. ευρώ βάσει του καθεστώτος μεταβατικής στήριξης και έτσι το συνολικό ποσό ανέρχεται σε 2.605 εκατ. ευρώ.

Παρά την καθυστέρηση που σημειώθηκε στο στάδιο έγκρισης του καταλόγου των περιοχών του Στόχου 2, οι περιφέρειες συνέχισαν την προετοιμασία των νέων σχεδίων ΕΕΠ, ώστε να μην μετατεθεί η καθυστέρηση στο στάδιο της υλοποίησης. Οι προτάσεις των ΕΕΠ υποβλήθηκαν επίσημα στην Επιτροπή εντός των προθεσμιών που προβλέπονται από τον κανονισμό.

Στόχος 3: Οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ στην Ιταλία διέπονται από τη λογική της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση. Οι συστάσεις του Συμβουλίου στα κράτη μέλη αποτέλεσαν τη βάση για την αντιμετώπιση προβλημάτων και στόχο προς επίτευξη. Το πνεύμα των συστάσεων είναι να αποτελέσουν οι παρεμβάσεις τον χρηματοδοτικό μοχλό της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση. Σε επιχειρησιακούς όρους, ο αρχικός στόχος είναι να εφαρμοσθεί η στρατηγική σε περιφερειακό επίπεδο. Μία από τις ελλείψεις των ιταλικών ΕΣΔ αφορά το στάδιο της υλοποίησης. Αυτό οφείλεται εν μέρει στον κατακερματισμό των αρμοδιοτήτων ανάμεσα στις διάφορες διοικήσεις: οι πολιτικές απασχόλησης υπάγονται στην αρμοδιότητα των περιφερειακών αρχών, ενώ το Υπουργείο Εργασίας καταρτίζει τα ΕΣΔ σε κεντρικό επίπεδο. Το συνολικό ποσό της συνεισφοράς του ΕΚΤ αποτελεί, συνεπώς, πολύτιμο μέσο για να μπορέσουν οι ιταλικές περιφέρειες να εφαρμόσουν σε τοπικό επίπεδο την ευρωπαϊκή στρατηγική απασχόλησης.

Οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ στην Ιταλία την περίοδο 2000-2006 επιφέρουν σημαντική αλλαγή σε σχέση με την περίοδο 1994-1999. Πρώτον, ως προς τον αριθμό των προγραμμάτων: για τις περιφέρειες του Στόχου 3, κατά την περίοδο 1994-1999 εφαρμόστηκαν 54 προγράμματα, λαμβανομένων υπόψη των Στόχων 2, 3, 4 και 5β. Σήμερα, οι περιφέρειες του Στόχου 3 θα καλύπτονται από 15 προγράμματα, εκ των οποίων τα 14 είναι περιφερειακά και το ένα εθνικό πρόγραμμα. Δεύτερον, ως προς την περιφερειακή κατανομή των ενισχύσεων: την περίοδο 1994-1999 οι περιφέρειες έλαβαν το 83% των συνολικών κεφαλαίων του ΕΚΤ. Κατά την περίοδο 2000-2006, οι περιφερειακές αρχές θα διαχειρίζονται το 95% των κεφαλαίων. Ο ρόλος της κεντρικής διοίκησης θα είναι συντονιστικός και ρόλος δημιουργίας συστημάτων, ενώ κατά την περίοδο 1994-1999 επικαλυπτόταν σε μεγάλο βαθμό με τα καθήκοντα των περιφερειακών αρχών. Τρίτον, όσον αφορά την κλίμακα των προγραμμάτων: σε τιμές 1999, οι κεντρικές και βόρειες περιφέρειες έλαβαν 2.243 εκατ. ευρώ, ενώ την περίοδο 2000-2006 το ποσό αυτό ανέρχεται σε 3.887 εκατ. ευρώ. Τέταρτον, ως προς τους στόχους των προγραμμάτων: ενώ κατά την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού ο κύριος όγκος των παρεμβάσεων αφορούσε την επαγγελματική κατάρτιση, σήμερα ο ρόλος του ΕΚΤ έχει τροποποιηθεί, με στόχο να αποτελέσει μέσο προώθησης της συμμετοχής στην αγορά εργασίας με τη βοήθεια διαφόρων μηχανισμών: κατάρτιση, παροχή συμβουλών, δημιουργία επιχειρήσεων, ενισχύσεις στην απασχόληση, στήριξη των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης, έρευνα και ανάπτυξη, πανεπιστημιακά μαθήματα κλπ.

Οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ στις περιφέρειες του Στόχου 3 θα υλοποιούνται μέσω ενός ΚΠΣ και 15 επιχειρησιακών προγραμμάτων: ενός εθνικού και 14 περιφερειακών, ένα για κάθε περιφέρεια.

Τα βασικά προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει το ΕΚΤ προσδιορίζονται από τα τρία στάδια τα οποία διήλθε η απασχόληση κατά τη δεκαετία του '90. Στις αρχές της δεκαετίας, υπήρξε σοβαρή ύφεση, στα μέσα της δεκαετίας η κατάσταση παρουσίασε στασιμότητα και κατά τα τελευταία έτη άρχισε να παρουσιάζει δείγματα ανάκαμψης. Τα φαινόμενα αυτά συνδέονται εν μέρει μόνο με τη συνολική οικονομική κατάσταση. Η κατάσταση της απασχόλησης επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από τις αλλαγές στον παραγωγικό τομέα (μεγέθυνση του τομέα των υπηρεσιών, αναδιάρθρωση μεγάλων επιχειρήσεων κλπ) και από τις αλλαγές στην προσφορά εργασίας (επιπτώσεις των δημογραφικών αλλαγών κλπ). Οι ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας συνέβαλαν αποφασιστικά στο να περιοριστούν οι καθαρές απώλειες εργασίας και, κατά τα τελευταία έτη, αποτέλεσαν κίνητρο για την ανάκαμψη της απασχόλησης.

Δύο είναι οι στόχοι που ορίζονται στο ΚΠΣ:

(α) αύξηση του μεριδίου της απασχόλησης στην οικονομική ανάπτυξη, και ιδίως στις περιφέρειες με τα υψηλότερα ποσοστά ανεργίας·

(β) αύξηση του ποσοστού ένταξης στην αγορά εργασίας κοινωνικών ομάδων που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση.

Η επίτευξη αυτών των στόχων θα συμβάλει στη βελτίωση της κοινωνικής συνοχής μεταξύ των περιφερειών και της συνοχής μεταξύ των κοινωνικών ομάδων.

Όσον αφορά τα μέτρα στον τομέα της αλιείας εκτός του Στόχου 1, η χρηματοδοτική συνεισφορά του ΧΜΠΑ στην Ιταλία ανέρχεται σε 99,6 εκατ. ευρώ. Η βασική προτεραιότητα είναι η ανανέωση και η μείωση του αλιευτικού στόλου.

2.2.9. ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Περίοδος 1994-1999

Στόχος 2: Η μελέτη για τους εγκαταλελειμμένους βιομηχανικούς χώρους συνέβαλε στον καθορισμό τεσσάρων χώρων που πρέπει να αποκατασταθούν κατά προτεραιότητα, για τους οποίους πραγματοποιήθηκαν προπαρασκευαστικές εργασίες μετατροπής. Συνεχίζονται τα έργα εξυγίανσης στην περιοχή Belval.

Τα μέτρα στήριξης της οικονομικής μεγέθυνσης μέσω της ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού είχαν μεγάλη ανταπόκριση και το σύνολο των διαθέσιμων πιστώσεων έχει αναλωθεί εξ' ολοκλήρου. Λόγω, όμως, του σημερινού ρυθμού των δαπανών, υπάρχει φόβος ότι δεν θα αναλωθούν πλήρως τα διαθέσιμα ποσά για ορισμένα μέτρα· αυτό αφορά, παραδείγματος χάρι, το μέτρο της ευαισθητοποίησης και της τεχνολογικής βοήθειας, ή το μέτρο προώθησης των παραγωγικών επενδύσεων.

Στόχοι 3 και 4: Όλα τα έργα της περιόδου 1994-1999 έκλεισαν στο τέλος του 1999 και αναλώθηκε όλο το ποσό των 23 εκατ. ευρώ της συνδρομής του ΕΚΤ. Στο τέλος της περιόδου προγραμματισμού 1994-1999, η κατάσταση της αγοράς εργασίας του Λουξεμβούργου είναι ικανοποιητική. Πράγματι, αφενός διαπιστώνεται αύξηση της εσωτερικής απασχόλησης, με ανάκαμψη της βιομηχανικής δραστηριότητας, και, αφετέρου, μείωση της ανεργίας. Το ποσοστό της ανεργίας ανερχόταν στο 2,3% το 1999. Το ποσοστό ανεργίας των νέων ανέρχεται μόλις στο 2,3% και αυτό των γυναικών στο 3,3%.

Περίοδος 2000-2006

Με απόφαση της 25^{ης} Φεβρουαρίου 2000, η Επιτροπή ενέκρινε τον κατάλογο των επιλέξιμων περιοχών του **Στόχου 2** στο Λουξεμβούργο για την περίοδο 2000-2006. Το σχέδιο του ΕΕΠ που καλύπτει τις δράσεις οι οποίες θα υλοποιηθούν στις τρεις επιλεγείσες περιοχές καθώς και στις περιοχές που λαμβάνουν μεταβατική στήριξη, διαβιβάστηκε στη Επιτροπή στις 13 Δεκεμβρίου 2000 και κρίθηκε αποδεκτή.

Η Επιτροπή ενέκρινε πρόγραμμα για τους τομείς της εκπαίδευσης, της επαγγελματικής κατάρτισης και της απασχόλησης με ευρωπαϊκή χρηματοδότηση ύψους 39 εκατ. ευρώ για το Λουξεμβούργο, η οποία χορηγείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο βάσει του **Στόχου 3**. Παρά τα υψηλά ποσοστά αύξησης της

απασχόλησης, εξακολουθούν να υπάρχουν αρκετά προβλήματα στην αγορά εργασίας του Λουξεμβούργου, στα οποία περιλαμβάνεται κυρίως το χαμηλό ποσοστό απασχόλησης μεταξύ των ηλικιωμένων εργαζομένων και το γεγονός ότι πολλά άτομα σε παραγωγική ηλικία εξαρτώνται από επιδόματα αναπηρίας και από προγράμματα κατώτατου εισοδήματος.

Το πρόγραμμα του Λουξεμβούργου περιέχει τέσσερις βασικές προτεραιότητες: (1) την πρόληψη της ανεργίας και τη μείωση του αριθμού των ατόμων που εξαρτώνται από «παθητικά» καθεστάτα ενισχύσεων, όπως η πρόωρη συνταξιοδότηση και οι παροχές αναπηρίας (28%)· (2) η προώθηση της κοινωνικής ένταξης (35%). Τα μέτρα θα περιλαμβάνουν την κατάρτιση, με προτίμηση την πληροφορική, και ενίσχυση για ένταξη στην κοινωνική οικονομία και στην ανοικτή αγορά εργασίας· (3) η προώθηση της εκπαίδευσης και της δια βίου κατάρτισης καθώς και το επιχειρηματικό πνεύμα (30%)· (4) η ενίσχυση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας (5%).

2.2.10. ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

Περίοδος 1994-1999

Στόχος 1: Είναι υπερβολικά νωρίς για να κάνουμε τελικό απολογισμό του προγράμματος της περιόδου 1994-99, αλλά θα μπορούσαμε να επισημάνουμε ότι οι περισσότεροι από τους δείκτες έχουν ήδη επιτευχθεί. Ενδεικτικά αναφέρουμε τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων (στόχος: 10% των υφισταμένων επιχειρήσεων, υλοποίηση 17% κατά μέσον όρο) και τον αριθμό συμμετεχόντων στα προγράμματα κατάρτισης (στόχος: 11.353, έλαβαν μέρος: 19.591).

Η προηγούμενη περίοδος προγραμματισμού περιελάμβανε 5 περιφέρειες του Στόχου 2: Zuid-Limburg, Zuid-Oost-Brabant, Arnhem-Nijmegen, Twente και Groningen-Drenthe.

Για τα περισσότερα από αυτά τα προγράμματα ζητήθηκε παράταση της περιόδου πληρωμών για την περίοδο προγραμματισμού 1994-1996. Οι τελικές εκθέσεις για τα προγράμματα αυτά και οι συνακόλουθες αιτήσεις για την τελική πληρωμή υποβλήθηκαν στην Επιτροπή κατά τη διάρκεια του 1999 (ZO-Brabant και Groningen Drenthe) και το 2000 (Z-Limburg, Arnhem-Nijmegen και Twente).

Για την περίοδο προγραμματισμού 1997-1999, η επιλέξιμη περίοδος για τις αναλήψεις υποχρεώσεων έληξε στις 31/12/1999. Κατά συνέπεια, το 2000 πρέπει να θεωρηθεί ως επιχειρησιακό έτος κατά τη διάρκεια του οποίου πραγματοποιήθηκε η παρακολούθηση και ολοκλήρωση των έργων που είχαν εγκριθεί κατά τα προηγούμενα έτη.

Στόχος 3: Οι παρατυπίες που διαπιστώθηκαν το 1999 σε ορισμένα έργα του ΕΚΤ προκάλεσαν επίσης σημαντικά προβλήματα το 2000. Οι ολλανδικές αρχές πραγματοποίησαν πολλούς ελέγχους, με αποτέλεσμα να ανακαλύψουν πολύ περισσότερες παρατυπίες. Το συνολικό ποσό που θα πρέπει να επιστραφεί για την προηγούμενη περίοδο είναι δυνατό να καθοριστεί μόνο μετά την ολοκλήρωση όλων των ελέγχων. Οι ολλανδικές αρχές έχουν επίσης συστήσει ειδική ανεξάρτητη ερευνητική επιτροπή με επικεφαλής τον πρώην πρόεδρο του ολλανδικού Ελεγκτικού Συνεδρίου κ. Koning. Θα παραδώσει την έκθεσή του τον Ιούνιο του 2001.

Στόχος 5α-Αλιείας: Έχει αναληφθεί το 80% περίπου της συνολικής χορήγησης του ΧΜΠΑ. Οι αναλήψεις υποχρεώσεων για μεγάλο αριθμό έργων πραγματοποιήθηκαν μόλις στα τέλη του 1999. Κατά συνέπεια, το συνολικό ποσό από τους πόρους του ΧΜΠΑ που καταβλήθηκε στους τελικούς δικαιούχους ήταν μόλις 20% περίπου επί του συνόλου των αναλήψεων υποχρεώσεων μέχρι το τέλος του 2000. Εντούτοις, αναμένεται ότι η «τελική επιτάχυνση» θα επιτρέψει τη μεγάλη αύξηση των δαπανών το 2001.

Περίοδος 2000-2006

Το σημαντικότερο γεγονός του 2000 ήταν ασφαλώς η έναρξη του νέου τελικού προγράμματος του Στόχου 1, που καλύπτει την περίοδο 2000 έως 2006. Το σχέδιο υποβλήθηκε στην Επιτροπή το Νοέμβριο του 1999. Οι διαπραγματεύσεις πραγματοποιήθηκαν από τον Φεβρουάριο έως τον Μάρτιο του 2000.

Αυτό το νέο πρόγραμμα για το Φλέβολαντ καταρτίστηκε σε συνθήκες ικανοποιητικότητας επιδόσεων της ολλανδικής οικονομίας, που είχαν ως αποτέλεσμα να μειωθεί σε αποδεκτά επίπεδα το εθνικό ποσοστό ανεργίας. Αν και το Φλέβολαντ έχει επίσης ευνοηθεί από αυτό το ευνοϊκό οικονομικό κλίμα, η οικονομική διάρθρωση της περιφέρειας εξακολουθεί να είναι υποανάπτυκτη. Αυτό εκδηλώνεται ιδίως με το αρνητικό ισοζύγιο επαγγελματικών μετακινήσεων. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από την Κοινότητα με 126 εκατ. ευρώ.

Τέσσερις είναι οι βασικοί τομείς δραστηριότητας ή προτεραιοτήτων του εγκριθέντος ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού: η ανάπτυξη αστικών περιοχών (39,1 εκατ. ευρώ), η ανάπτυξη αγροτικών περιοχών (23,7 εκατ. ευρώ), η ενίσχυση των διαρθρώσεων της παραγωγής (39,5 εκατ. ευρώ) και η κοινωνική συνοχή και η αγορά εργασίας (20,2 εκατ. ευρώ).

Το πρόγραμμα του Φλέβολαντ έχει στόχο την προώθηση των επενδύσεων σε επιχειρήσεις ή δραστηριότητες στήριξης επιχειρήσεων με υψηλό δυναμικό ανάπτυξης. Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, μέσω ενισχύσεων για έρευνα και ανάπτυξη, για την ανάπτυξη του ηλεκτρονικού εμπορίου και τη διεθνοποίηση των δραστηριοτήτων τους. Ενδιαφέρουσα πτυχή του προγράμματος είναι η ανάπτυξη συνοικιών πόλεων, μέσω της ενθάρρυνσης του τουρισμού και δραστηριοτήτων αναψυχής.

Η συνεισφορά του ΕΓΤΠΕ (Τμήμα Προσανατολισμού) ανέρχεται σε 10 εκατ. ευρώ. Το πρόγραμμα αυτό αφορά τη συνέχιση μιας ενεργητικής πολιτικής για την ανάπλαση του Φλέβολαντ. Θα ενισχυθούν δραστηριότητες που έχουν συνοχή μεταξύ τους και θα ενισχύσουν την αγροτική περιοχή. Η επιβίωση της γεωργικής δραστηριότητας έχει ζωτική σημασία για την οικονομία της επαρχίας, όπως και η διατήρηση του αγροτικού τοπίου. Οι δραστηριότητες αναψυχής και ο τουρισμός αποκτούν όλο και μεγαλύτερη σημασία κατά τη μετάβαση από τις αστικές στις αγροτικές περιοχές, και στα προάστια πόλεων. Άλλος στόχος είναι να βελτιωθούν η βιωσιμότητα και η ποιότητα του περιβάλλοντος αυτής της αγροτικής περιοχής.

Έχει διατεθεί ποσό 6 εκατ. ευρώ σε μέτρα για τον τομέα της αλιείας. Η προβλεπόμενη επένδυση αφορά κατά κύριο λόγο την προσαρμογή της αλιευτικής ικανότητας και τη μεταποίηση και διάθεση των ιχθύων στην αγορά.

Στις 22 Δεκεμβρίου 1999, η Επιτροπή ενέκρινε επίσημα τον κατάλογο των επιλέξιμων για τον Στόχο 2 περιοχών των Κάτω Χωρών. Τον Απρίλιο του 2000, οι ολλανδικές αρχές κοινοποίησαν στην Επιτροπή 9 προγράμματα για τον **Στόχο 2** που καλύπτουν την περίοδο 2000-2006. Μετά από αίτηση της Επιτροπής, μειώθηκε ο αριθμός των προγραμμάτων του Στόχου 2· πραγματοποιήθηκε περιφερειακή σύμπτυξη προγραμμάτων και ο αριθμός επιχειρησιακών προγραμμάτων μειώθηκε σε τέσσερα

Οι διαπραγματεύσεις και για τα αυτά προγράμματα πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2000 και η έγκρισή τους αναμενόταν να πραγματοποιηθεί το πρώτο εξάμηνο του 2001.

Ένα σημαντικό ποσοστό (46%) της χορήγησης υπέρ του Στόχου 2 για τις Κάτω Χώρες έχει διατεθεί στο πρόγραμμα «Noord-Nederland». Το πρόγραμμα θα λάβει από την ΕΕ χρηματοδότηση ύψους 329 εκατ. ευρώ. Τα προγράμματα χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΤΠΑ και έχουν στόχο να ενθαρρύνουν τη βιομηχανική και οικονομική ανασυγκρότηση της περιφέρειας. Οι επιχειρησιακές προτεραιότητες του προγράμματος είναι η ενίσχυση της αγοράς, η ανάπτυξη αστικών κέντρων και η λειτουργία της αγοράς εργασίας.

Το δεύτερο πρόγραμμα «Αστικές περιοχές στις Κάτω Χώρες» χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ποσό περίπου 200 εκατ. ευρώ. Το πρόγραμμα αφορά αστικές περιοχές που αντιμετωπίζουν δυσκολίες και περιλαμβάνει περιοχές διαφόρων πόλεων στο πλαίσιο ενός Ενιαίου Προγράμματος Προγραμματισμού. Αντανακλά την προτεραιότητα που δίνει το κράτος μέλος στις αστικές περιοχές, αλλά και την ένταξη αυτού του ζητήματος στην κεντρική πολιτική της ΕΕ για τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Το πρόγραμμα καλύπτει έντεκα αστικές περιοχές σε εννέα πόλεις· περιλαμβάνει τις τέσσερις μεγαλύτερες πόλεις (Αμστερνταμ, Ρότερνταμ, Ουτρέχτη και Χάγη) και πέντε μεσαίες πόλεις (Eindhoven, Μάαστριχτ, Άρνεμ, Nijmegen και Enschede). Το ολλανδικό Υπουργείο Εσωτερικών πραγματοποίησε την επιλογή των επιλέξιμων περιοχών, βάσει των κριτηρίων για το «επίπεδο της φτώχειας» και τη «μακροχρόνια ανεργία».

Τέλος, τα δύο προγράμματα «Zuid-Nederland» και «Oost-Nederland» έχουν περισσότερο αγροτικό χαρακτήρα. Η συνεισφορά της ΕΕ ανέρχεται αντίστοιχα σε 152 και 122 εκατ. ευρώ. Το ΕΕΠ «Zuid-Nederland» χωρίζεται σε επιμέρους περιοχές: ο κεντρικός πυρήνας του προγράμματος είναι μια αγροτική περιοχή που καλύπτει τμήματα των επαρχιών της Βόρειας Βραβάνδης και Λιμβούργου. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης περιοχές της Νοτιοανατολικής Βραβάνδης, του Νότιου Λιμβούργου και του Zeeland, οι οποίες θα πάψουν να είναι επιλέξιμες. Ο πυρήνας του ΕΕΠ «Oost-Nederland» είναι μια αγροτική περιοχή η οποία καλύπτει τμήματα των επαρχιών Gelderland, Overijssel και ένα πολύ μικρό τμήμα της Ουτρέχτης. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει επίσης τις περιοχές Twente και Arnhem-Nijmegen, που θα πάψουν να είναι επιλέξιμες για τον Στόχο 2. Και τα δύο προγράμματα χρηματοδοτούνται με πόρους του ΕΤΠΑ. Οι επιχειρησιακές προτεραιότητες είναι οι ακόλουθες: χωρική ανάπτυξη, ενθάρρυνση της οικονομίας και κοινωνική συνοχή.

Στόχος 3: Για να αποφευχθούν οι παρατυπίες κατά τη νέα περίοδο, έχουν ήδη ληφθεί πολλά μέτρα όσον αφορά τη βελτίωση της επιλογής, της παρακολούθησης και του ελέγχου. Το Υπουργείο Κοινωνικών Υποθέσεων και Απασχόλησης αποφάσισε να μεταφερθεί η υπεύθυνη μονάδα για την υλοποίηση των παρεμβάσεων

του ΕΚΤ (ESF-Nederland) από το Arbeidsvoorziening στο εσωτερικό του Υπουργείου, με τη μορφή οργανισμού.

Η Επιτροπή ενέκρινε το νέο ΕΕΠ του Στόχου 3 στις 8 Αυγούστου 2000. Το πρόγραμμα αυτό λαμβάνει συνολική χρηματοδότηση 1.750,4 εκατ. ευρώ. Η Επιτροπή έχει ήδη καταβάλει τις προκαταβολές για τη νέα περίοδο 2000-2006. Εντούτοις, λόγω όλων των προβλημάτων κατά την προηγούμενη περίοδο, οι ολλανδικές αρχές δεν έχουν ακόμη αρχίσει την εφαρμογή των νέων έργων. Ως ημερομηνία έναρξης υλοποίησης των προγραμμάτων ορίστηκε η 1^η Απριλίου 2001.

ΧΜΠΑ εκτός του Στόχου 1: Το διαρθρωτικό πρόγραμμα αλιείας για τις περιφέρειες εκτός του Στόχου 1 υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 29 Δεκεμβρίου 2000 και προβλέπει χορήγηση του ΧΜΠΑ ύψους 32,1 εκατ. ευρώ. Το πρόγραμμα εξετάζεται το 2001.

2.2.11. ΑΥΣΤΡΙΑ

Περίοδος 1995-1999

Η επιτυχής εφαρμογή του μοναδικού προγράμματος της Αυστρίας για τον Στόχο 1, του Μπούργκενλαντ, συνεχίστηκε το 2000. Η συνολική χορήγηση του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ έχει κατανεμηθεί στα διάφορα έργα. Τα μέτρα που καλύπτουν τους τομείς της βιομηχανίας και των επιχειρήσεων καθώς και της Ε&ΤΑ (επενδύσεις στις τηλεπικοινωνίες) είχαν σημαντική επίπτωση με τη θετική εφαρμογή του προγράμματος στο τέλος της περιόδου.

Ο αρχικός στόχος του προγράμματος προέβλεπε τη δημιουργία 7.300 (σε καθαρή βάση) νέων θέσεων εργασίας. Ο αριθμός αυτός μειώθηκε σε 1.200 θέσεις απασχόλησης, ώστε να είναι περισσότερο ρεαλιστικός μετά την ενδιάμεση αξιολόγηση. Με βάση τα αποτελέσματα, 173 νέες επιχειρήσεις έλαβαν ενίσχυση ή εξασφαλίστηκε η επιβίωσή τους, δημιουργήθηκαν 2.400 νέες θέσεις εργασίας και διατηρήθηκαν περισσότερες από 6.200 θέσεις. Χορηγήθηκαν επενδυτικές ενισχύσεις σε περισσότερες από 1.000 επιχειρήσεις.

Τα τέσσερα αυστριακά προγράμματα του Στόχου 2 παρουσίασαν ικανοποιητική πρόοδο το 2000. Οι βασικές αλλαγές στο τέλος της περιόδου αφορούσαν προσαρμογές των χρηματοδοτήσεων, για να διατεθούν τα ποσά στα μέτρα που παρουσίαζαν τις καλύτερες επιδόσεις.

Το μεγαλύτερο πρόγραμμα του Στόχου 2, για το Steiermark, εκτιμάται ότι θα συμβάλει στη δημιουργία 2.338 νέων θέσεων απασχόλησης και στη διατήρηση 21.551 θέσεων, βάσει των εγκριθέντων έργων. Το Niederösterreich προβλέπει τη δημιουργία 1.474 νέων θέσεων απασχόλησης και τη διασφάλιση 9.840 θέσεων. Τα μικρότερα προγράμματα για το Oberösterreich και το Vorarlberg, εκτιμάται ότι θα συμβάλουν στη δημιουργία 490 νέων θέσεων εργασίας (και στη διατήρηση άλλων 2.960 θέσεων) και 752 νέων θέσεων (και στη διατήρηση 4.742 θέσεων) αντίστοιχα, βάσει των αναλήψεων υποχρεώσεων που πραγματοποιήθηκαν μέχρι το τέλος του 1999. Ο γενικός στόχος των προγραμμάτων του Στόχου 2 είναι η δημιουργία 5.054 θέσεων εργασίας.

Τα μέτρα που αποσκοπούν σε παραγωγικές και άμεσες επενδύσεις σε επιχειρήσεις παρουσιάζουν τα υψηλότερα ποσοστά υλοποίησης μεταξύ των μέτρων που

χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ. Τα μέτρα για τον τουρισμό, την καινοτομία και τη μεταφορά τεχνολογίας και την ενίσχυση επιχειρήσεων (παροχή συμβουλών) υπολείπονται σε σχέση με τους καθορισθέντες στόχους.

Περίοδος 2000-2006

Το Μπούργκενλαντ εξακολουθεί να είναι επιλέξιμο για τον **Στόχο 1** για την περίοδο 2000-2006. Η συνολική χορήγηση των Διαρθρωτικών Ταμείων, ύψους 271 εκατ. ευρώ, θα συμβάλει στο να πραγματοποιηθεί συνολική επένδυση σχεδόν 853 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων η ιδιωτική συγχρηματοδότηση εκτιμάται ότι θα υπερβεί τα 490 εκατ. ευρώ. Η Επιτροπή ενέκρινε το εν λόγω πρόγραμμα στις 7 Απριλίου 2000.

Στις 22 Μαΐου, κατά την πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής παρακολούθησης, που πραγματοποιήθηκε στο Eisenstadt, εγκρίθηκαν οι διαδικαστικοί κανόνες και το συμπλήρωμα προγραμματισμού.

Τον Αύγουστο του 2000, πραγματοποιήθηκε πρώτη πληρωμή ίση προς το 3,5% της συνεισφοράς της ΕΕ (6,8 εκατ. ευρώ).

Το νέο πρόγραμμα του Μπούργκενλαντ για τον Στόχο 1 ορίζει τρεις βασικούς στόχους:

την ανάπτυξη του Μπούργκενλαντ σε σύγχρονη περιφέρεια της Κεντρικής Ευρώπης·

την προετοιμασία του Μπούργκενλαντ για τη διεύρυνση της ΕΕ (ειδικότερα, συνεργασία με την Ουγγαρία)·

τη μείωση των εσωτερικών ανισοτήτων της περιφέρειας.

Το σκέλος του προγράμματος που χρηματοδοτείται από το ΕΚΤ καθορίστηκε σε συνεργασία με τις περιφερειακές αρχές, την αυστριακή ομοσπονδία συνδικαλιστικών οργανώσεων, την αυστριακή ομοσπονδία εργοδοτών, το ίδρυμα για την προώθηση της απασχόλησης στο Eisenstadt και με διάφορους άλλους οργανισμούς. Η συμμετοχή του ΕΚΤ προσδίδει ορισμένες νέες προσεγγίσεις στις γενικές κατευθύνσεις που προήλθαν από την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού. Αυτό είναι ένα νέο μέτρο για την προώθηση της δια βίου μάθησης, μέσω της αξιοποίησης των δυνατοτήτων που παρέχει ο νέος κανονισμός του ΕΚΤ. Το μέτρο συνίσταται στην προώθηση της κατάρτισης στον τομέα των ΤΠΕ, της οργάνωσης δικτύων ανάμεσα σε κέντρα κατάρτισης και επιχειρήσεις καθώς και σε προγράμματα κατάρτισης εκπαιδευτών.

Η συνολική χρηματοδοτική συνδρομή του ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Προσανατολισμού για το ΕΕΠ θα ανέλθει σε 41.345.471 εκατ. ευρώ για το σύνολο της περιόδου 2000-2006. Τα βασικά μέτρα έχουν στόχο τον εκσυγχρονισμό της γεωργίας, τη γεωργική εκπαίδευση, τη μεταποίηση και διάθεση των γεωργικών προϊόντων στην αγορά, μέτρα για τον δασικό τομέα και την αγροτική ανάπτυξη καθώς και για την προστασία της φύσης. Το 27% περίπου των πιστώσεων θα διατεθούν για την αγροτική ανάπτυξη (διαφοροποίηση, προϊόντα ποιότητας, ανάπλαση χωριών, μικρές αγροτικές υποδομές), το 23% για τη μεταποίηση και διάθεση των γεωργικών προϊόντων στην αγορά, το 18% για τον εκσυγχρονισμό της γεωργίας (επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις, εγκατάσταση νέων γεωργών), το 13% για τα μέτρα στον δασικό τομέα, το 13% για την προστασία της φυσικής κληρονομιάς και το 6% για την κατάρτιση (μέτρα γεωργικής ειδίκευσης, επανεκπαίδευση για διαφοροποίηση

της επαγγελματικής δραστηριότητας, κυρίως όσον αφορά τις συναφείς με τη γεωργία επιχειρήσεις, τις δραστηριότητες που αφορούν την προστασία της φύσης και την ανάπτυξη των αγροτικών δικτύων επαγγελματικής ειδικότητας). Οι αναλήψεις υποχρεώσεων (σε κοινοτικό επίπεδο) κάλυψαν το σύνολο των διαθέσιμων πιστώσεων για το 2000.

Οκτώ περιφέρειες («ομόσπονδα κράτη»), Kärnten, Niederösterreich, Oberösterreich, Steiermark, Salzburg, Vorarlberg, Tyrol και Βιέννη, καλύπτονται εν μέρει από τον **Στόχο 2** για την περίοδο 2000-2006. Η συνολική χορήγηση των Διαρθρωτικών Ταμείων, ύψους 703 εκατ. ευρώ, χωρίζεται σε 600 εκατ. ευρώ για τις περιοχές του Στόχου 2 και σε 103 εκατ. ευρώ για τις περιοχές υπό μεταβατική υποστήριξη. Ο ανώτατος επιλέξιμος αυστριακός πληθυσμός των περιοχών του Στόχου 2 είναι 1.994.853 κάτοικοι και των περιοχών που λαμβάνουν μεταβατική στήριξη είναι 1.098.794 κάτοικοι.

Τα νέα προγράμματα του Στόχου 2 για τις περιφέρειες Kärnten, Niederösterreich, Oberösterreich, Steiermark, Salzburg, Vorarlberg και Tyrol υποβλήθηκαν στην Επιτροπή τον Απρίλιο του 2000. Και τα επτά προγράμματα εγκρίθηκαν στα τέλη Απριλίου και στις αρχές Μαΐου. Το πρόγραμμα για την πόλη της Βιέννης υποβλήθηκε στην Επιτροπή τον Ιούνιο και εγκρίθηκε τον Ιούλιο του 2000.

Τα τρία προγράμματα των περιοχών Kärnten, Βιέννης και Steiermark υλοποιούνται και με τη συμμετοχή του ΕΚΤ.

Με εξαίρεση το πρόγραμμα της Βιέννης, οι διαπραγματεύσεις με όλες τις ανωτέρω περιφέρειες ολοκληρώθηκαν τον Ιούλιο του 2000.

Στόχος 3: Η αυστριακή πολιτική για την αγορά εργασίας βρέθηκε αντιμέτωπη με ορισμένες παλαιότερες και ταυτόχρονα με πολύ νέες προκλήσεις. Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας σε συγκεκριμένες ομάδες και οι διακρίσεις στην αγορά εργασίας ανάμεσα στους άνδρες και στις γυναίκες αποτελούν φαινόμενα εμφανή εδώ και αρκετά έτη. Νέα προβλήματα έχουν προκύψει λόγω της ευελιξίας των διαρθρώσεων της αγοράς εργασίας, των νέων μορφών οργάνωσης της εργασίας, των νέων αναγκών ειδίκευσης και της μετατόπισης της οικονομικής δραστηριότητας ανάμεσα σε τομείς και περιφέρειες. Το εθνικό σχέδιο δράσης 2000 περιείχε όλα τα διαθέσιμα μέσα πολιτικής για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων.

Το νέο πρόγραμμα του ΕΚΤ για τον Στόχο 3, του οποίου οι διαπραγματεύσεις ανάμεσα στις αυστριακές αρχές και την Επιτροπή άρχισαν στις 8 Δεκεμβρίου 1999 και εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 8 Αυγούστου, είναι το βασικό χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ για τη στήριξη της στρατηγικής της Αυστρίας για την αγορά εργασίας.

Βασίζεται στις εμπειρίες της τελευταίας περιόδου παρέμβασης 1995-1999. Πρέπει να αναπτυχθούν και να αξιοποιηθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα μέσα παρέμβασης. Το νέο στοιχείο της περιόδου 2000-2006 είναι πρωτίστως πρόγραμμα δια βίου κατάρτισης που θα υλοποιηθεί από το Υπουργείο Παιδείας, Επιστήμης και Πολιτισμού. Επιπλέον, το ΕΚΤ αποτελεί το μέσο υλοποίησης της προσέγγισης για την ένταξη του ζητήματος των ίσων ευκαιριών στις τομεακές πολιτικές, γεγονός που σημαίνει ότι ο περιορισμός των διακρίσεων λόγω φύλου πρέπει να αποτελεί στόχο όλων των συνιστωσών της αυστριακής πολιτικής για την αγορά εργασίας.

Το τμήμα 3 του ΕΕΠ παρουσιάζει τον τρόπο με τον οποίο οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ συμβάλλουν στην υλοποίηση των τεσσάρων πυλώνων της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση:

- Απασχολησιμότητα: ο πυλώνας αυτός λαμβάνει τους περισσότερους πόρους. Η προληπτική προσέγγιση, η οποία σημαίνει έγκαιρη παρέμβαση για τη βοήθεια των ατόμων που γίνονται άνεργοι, αποτελεί βασική αρχή.
- Επιχειρηματικό πνεύμα: το 1% των πόρων για τον Στόχο 3 διατίθεται για την ενίσχυση των τοπικών συμφώνων απασχόλησης, τα οποία είναι σχεδιασμένα κατά τρόπο ώστε να αξιοποιούνται οι δυνατότητες απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο.
- Προσαρμοστικότητα: οι εμπειρίες του προηγούμενου ΕΕΠ του Στόχου 4 είχαν σαν αποτέλεσμα να επικεντρωθεί η προσπάθεια στην επιλογή των ομάδων στόχου που απειλούνται περισσότερο από τις διαρθρωτικές αλλαγές, στην ενίσχυση σχεδίων ανάπτυξης του προσωπικού και στην πρόβλεψη των τάσεων της αγοράς εργασίας.
- Ίσες ευκαιρίες: ενισχύονται η ανάπτυξη της απασχόλησης των γυναικών σε μη παραδοσιακά και νέα επαγγέλματα, η βελτίωση των δυνατοτήτων σταδιοδρομίας, ιδίως στους τομείς των επιστημών και της τεχνολογίας.

Η αρχή της εταιρικής σχέσης αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της διαδικασίας εφαρμογής. Οι κοινωνικοί εταίροι, οι περιφερειακές αρχές και ΜΚΟ είναι μέλη της επιτροπής παρακολούθησης (ΕΠ). Στις 26 Ιουλίου, η ΕΠ πραγματοποίησε την πρώτη της συνεδρίαση. Συμφωνήθηκαν οι κανόνες λειτουργίας για τα επόμενα έτη.

2.2.12. ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Περίοδος 1994-1999

Με την πλήρη ανάληψη των διαθεσίμων πόρων, η εκτέλεση των προγραμμάτων εξελίσσεται με ικανοποιητικό ρυθμό και στα τέλη του 2000 το ποσοστό εκτέλεσης ήταν περίπου 95%. Εκκρεμεί η πληρωμή των υπολοίπων και, κατά συνέπεια, το κλείσιμο των προγραμμάτων το οποίο θα πραγματοποιηθεί, για ορισμένα προγράμματα, το 2001.

Σύμφωνα με έναν πρώτο απολογισμό κατά την ενδιάμεση αξιολόγηση, οι παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων επέφεραν σημαντικά αποτελέσματα στην Πορτογαλία, τόσο σε μακροοικονομικό επίπεδο, όσο και στο επίπεδο της απασχόλησης ή της εξέλιξης των περιφερειακών ανισοτήτων.

Τα θετικότερα αποτελέσματα σημειώθηκαν στους τομείς των υποδομών και του περιβάλλοντος· αντίθετα, ο τομέας της καινοτομίας και της έρευνας και ανάπτυξης είναι ο τομέας με τα πιο πενιχρά αποτελέσματα. Κατά συνέπεια, κατά τις διαπραγματεύσεις του ΚΠΣ 2000-2006 δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση σε αυτό τον τομέα.

Περίοδος 2000-2006

Το πορτογαλικό ΚΠΣ της περιόδου 2000-2006 εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 30 Μαρτίου 2000 και προβλέπει τη χορήγηση κοινοτικών πιστώσεων 20.535 εκατ. ευρώ σε τρέχουσες τιμές, ή το 15% περίπου των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων

που διατίθενται για τον Στόχο 1. Η συνολική προβλεπόμενη επένδυση στο πλαίσιο του πορτογαλικού ΚΠΣ ανέρχεται σε 42.199 εκατ. ευρώ.

Η παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων αναλύεται ως εξής: ΕΤΠΑ 64,8%· ΕΚΤ 23%· ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμού 11,1% και ΧΜΠΑ 1,1%.

Οι πορτογαλικές περιφέρειες που καλύπτονται από τον Στόχο 1 είναι οι ίδιες με αυτές που καλύπτονταν κατά την περίοδο 1994-1999 (δηλαδή το σύνολο της επικράτειας)· εντούτοις, η περιφέρεια Λισαβώνας και Κοιλιάδας του Τάγου είναι υπό καθεστώς μεταβατικής στήριξης.

Η στρατηγική του ΚΠΣ βασίζεται σε τέσσερις άξονες προτεραιότητας: (1) βελτίωση του επιπέδου επαγγελματικών ικανοτήτων των Πορτογάλων, προώθηση της απασχόλησης και της κοινωνικής συνοχής· (2) προσανατολισμός των παραγωγικών ικανοτήτων προς τις δραστηριότητες του μέλλοντος· (3) επιβεβαίωση της σημασίας της περιοχής και της γεωοικονομικής θέσης της χώρας· (4) προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης των περιφερειών και της κοινωνικής συνοχής.

Όσον αφορά τις παρεμβάσεις που συνδέονται άμεσα με την ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, το ΕΚΤ αντιπροσωπεύει το 23% της κοινοτικής ενίσχυσης, ποσοστό ταυτόσημο με αυτό του ΚΠΣ της περιόδου 1994-1999.

Στους τομείς της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης, η χρηματοδοτική συνεισφορά του ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμού ανέρχεται σε 2.284 εκατ. ευρώ. Τα βασικά μέτρα που υλοποιούνται έχουν στόχο: την προώθηση μιας αειφόρου γεωργίας· τη στήριξη των δραστηριοτήτων των παραγωγικών κλάδων της αγροτικής οικονομίας και του δασικού τομέα.

Στον τομέα της αλιείας, η παρέμβαση του ΧΜΠΑ αντιπροσωπεύει 217,5 εκατ. ευρώ για το σύνολο των ενδιαφερόμενων περιφερειών. Τα βασικά χρηματοδοτούμενα μέτρα αφορούν την προστασία και την ανάπτυξη των αλιευτικών πόρων· τον εξοπλισμό των λιμένων· τον εκσυγχρονισμό του στόλου και τη μεταποίηση των προϊόντων της αλιείας.

Σε σχέση με το προηγούμενο ΚΠΣ, το τρέχον ΚΠΣ παρουσιάζει τις ακόλουθες καινοτομίες:

- Σημαντική αποκέντρωση των κοινοτικών πιστώσεων προς τις περιφέρειες: το 47% περίπου των προβλεπόμενων κεφαλαίων διατίθενται στα περιφερειακά προγράμματα.
- Συνδυασμένη συμμετοχή των τεσσάρων Ταμείων στα περιφερειακά προγράμματα, γεγονός που θα συμβάλει στον καλύτερο συντονισμό των υλοποιούμενων δράσεων σε περιφερειακό επίπεδο και στη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα των μεθόδων επίλυσης των προβλημάτων στην πράξη.
- Σε τομεακό επίπεδο, το ΚΠΣ δίνει προτεραιότητα στην κοινωνία της πληροφορίας, την έρευνα και την καινοτομία. Αντίθετα, μειώνεται η χρηματοδότηση για τον τομέα της ενέργειας.
- Σύμφωνα με τις κανονιστικές διατάξεις, έχει αναβαθμιστεί η ευθύνη των περιφερειακών και τοπικών αρχών στη διαχείριση και παρακολούθηση των

παρεμβάσεων. Αυτό συνεπάγεται ενίσχυση των συστημάτων παρακολούθησης, διαχείρισης, αξιολόγησης και ελέγχου.

Στον τομέα της απασχόλησης, το ΚΠΣ προβλέπει τη δημιουργία ή τη διατήρηση 68.000 θέσεων απασχόλησης ετησίως.

Το πορτογαλικό ΚΠΣ υλοποιείται μέσω 19 ΕΠ (7 περιφερειακών προγραμμάτων και 12 πολυπεριφερειακών προγραμμάτων). Οι διαπραγματεύσεις για το πρόγραμμα τεχνικής βοήθειας πραγματοποιήθηκαν κατά το τέταρτο τρίμηνο του 2000 και το πρόγραμμα εγκρίθηκε στις αρχές του 2001.

Το τελευταίο τρίμηνο του 2000 συνήλθαν οι διάφορες επιτροπές παρακολούθησης για να εγκρίνουν τον εσωτερικό κανονισμό τους και τα συμπληρώματα προγραμματισμού.

2.2.13. ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Περίοδος 1995-1999

Μέχρι το τέλος του 1999 ολοκληρώθηκαν οι τελευταίες αναλήψεις υποχρεώσεων για την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού 1995-1999. Η υλοποίηση των έργων που επελέγησαν τελευταία συνεχίστηκε καθόλη τη διάρκεια του 2000 και αναμένεται να ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη του 2001. Η Επιτροπή έλαβε τις ετήσιες εκθέσεις για το 1999 τον Ιούνιο του 2000.

Η ενδιάμεση αξιολόγηση διαπίστωσε την ορθότητα της στρατηγικής περιφερειακής ανάπτυξης που επελέγη για την περιφέρεια του Στόχου 6. Εντούτοις, διαπιστώθηκε ότι οι αρχικοί στόχοι του προγράμματος ήταν υπερβολικά φιλόδοξοι σε σχέση με τους πόρους του προγράμματος και, κατά συνέπεια, αναπροσαρμόστηκαν. Επίσης, υπήρξε ελαφρά αναπροσαρμογή του σχεδίου χρηματοδότησης στο τέλος του 1999, η οποία εγκρίθηκε με απόφαση της Επιτροπής τον Απρίλιο του 2000.

Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση του 1999, οι πληρωμές για τα έργα ανήλθαν, στο τέλος του 1999, στο 79,8% της συνολικής δημόσιας χρηματοδότησης. Το πρόγραμμα συνέβαλε στη δημιουργία περισσότερων από 19.000 νέες θέσεις εργασίας και 2.600 επιχειρήσεων. Συνεχίστηκε η τάση μετανάστευσης από τις περιφέρειες του Στόχου 6 (και των Στόχων 2 και 5β), που εκδηλώθηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού.

Το πρόγραμμα του Στόχου 2 υλοποιήθηκε με δύο ΕΕΠ των περιόδων 1995-96 και 1997-99. Η Επιτροπή πραγματοποίησε την τελική πληρωμή την άνοιξη του 2000, μετά την υποβολή ορισμένων συμπληρωματικών στοιχείων για το κλείσιμο των λογαριασμών αυτού του προγράμματος, στο τέλος του 1999 και στις αρχές του 2000. Μέχρι το τέλος του 1999, οι πληρωμές για τα έργα ανήλθαν στο 50,5% της συνολικής δημόσιας χρηματοδότησης για το πρόγραμμα της περιόδου 1997-1999.

Σύμφωνα με την ενδιάμεση αξιολόγηση, το φινλανδικό πρόγραμμα του Στόχου 2 συνέβαλε σημαντικά στην αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων και των θέσεων απασχόλησης κατά την περίοδο προγραμματισμού, ενώ δημιουργήθηκαν επιχειρήσεις με τον ίδιο ταχύ ρυθμό όπως και στις συγκρίσιμες περιοχές της νότιας και κεντρικής Φινλανδίας. Εκτιμάται ότι μέχρι το τέλος του 1999 το πρόγραμμα συνέβαλε στη δημιουργία περίπου 15.000 νέων θέσεων εργασίας και 1.400 νέων επιχειρήσεων. Οι νέες επιχειρήσεις δημιουργήθηκαν κατά κύριο λόγο στον τομέα

των υπηρεσιών, ιδίως της παροχής υπηρεσιών σε επιχειρήσεις καθώς και κοινωνικών υπηρεσιών, υπηρεσιών υγείας κ.α. Σύμφωνα με την αξιολόγηση, τα ποιοτικά αποτελέσματα των έργων ήταν σημαντικότερα. Οι παρατηρήσεις και συστάσεις της ενδιάμεσης αξιολόγησης ελήφθησαν επίσης υπόψη κατά την προετοιμασία των νέων προγραμμάτων του Στόχου 2 για την περίοδο 2000-06.

Περίοδος 2000-2006

Οι διαπραγματεύσεις για τα νέα προγράμματα των Στόχων 1 και 2 πραγματοποιήθηκαν στο τέλος του 1999 και στις αρχές του 2000 στο Ελσίνκι, μεταξύ των φινλανδικών αρχών και των αρμοδίων για τα Διαρθρωτικά Ταμεία Γενικών Διευθύνσεων. Τα βασικά θέματα που συζητήθηκαν ήταν ο ποσοτικός προσδιορισμός των αναμενόμενων αποτελεσμάτων και επιπτώσεων, οι δείκτες, τα συστήματα παρακολούθησης και ελέγχου, η προσθετικότητα, το αποθεματικό επίδοσης, τα διαπεριφερειακά έργα, τα συστήματα δανείων Finnvera (βασικός κρατικός φορέας χρηματοδότησης επιχειρηματικών σχεδίων υψηλού κινδύνου), το περιβάλλον / Natura 2000 και η κοινωνία της πληροφορίας. Η Επιτροπή επεδίωξε να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ανάπτυξη των ΜΜΕ, στις προτεραιότητες για το ανθρώπινο δυναμικό σε σχέση με τις προσδιορισθείσες ελλείψεις σε θέματα επαγγελματικών ικανοτήτων και ειδικοτήτων και στην αγροτική ανάπτυξη (όσον αφορά τον Στόχο 1). Οι προσαρμογές αυτές ελήφθησαν υπόψη στα τελικά ΕΕΠ.

Και τα δύο φινλανδικά προγράμματα του Στόχου 1 (Ανατολικής και Βόρειας Φινλανδίας) ήταν τα πρώτα περιφερειακά προγράμματα της νέας περιόδου προγραμματισμού 2000-2006 που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 31 Μαρτίου 2000. Η συνολική χρηματοδοτική συνδρομή της ΕΕ ανέρχεται σε 913 εκατ. ευρώ (σε τιμές 1999). Η ανάπτυξη βασίζεται στην τεχνογνωσία, τη νέα τεχνολογία και την κοινωνία της πληροφορίας. Τα μέτρα του προγράμματος έχουν στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και την οικονομική ανάπτυξη, τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και επιχειρήσεων, τη μείωση της ανεργίας και την επιβράδυνση του ρυθμού απερίμωσης των αγροτικών περιοχών και των περιφερειών συνολικά.

Τα μέτρα για το ανθρώπινο δυναμικό είναι σύμφωνα με το πλαίσιο αναφοράς της πολιτικής του ΕΚΤ. Συνολικά, οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ αντιπροσωπεύουν ποσό 273 εκατ. ευρώ και για τα δύο προγράμματα. Οι προτεραιότητες του ΕΚΤ περιλαμβάνουν: ενίσχυση των επαγγελματικών ικανοτήτων, των ειδικοτήτων και της απασχολησιμότητας του εργατικού δυναμικού· ανάπτυξη επιχειρήσεων.

Για τη γεωργία και την αγροτική ανάπτυξη, οι παρεμβάσεις του ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμού ανέρχονται σε 197,1 εκατ. ευρώ. Τα βασικά μέτρα περιλαμβάνουν: την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, τη δασοκομία, την κατάρτιση, την εγκατάσταση νέων γεωργών.

Στον τομέα της αλιείας, η χρηματοδότηση του ΧΜΠΑ ανέρχεται σε 6,85 εκατ. ευρώ και τα βασικά μέτρα περιλαμβάνουν τη μεταποίηση ιχθύων, τους αλιευτικούς λιμένες και την υδατοκαλλιέργεια.

Με τις πρώτες συνεδριάσεις της επιτροπής παρακολούθησης, που πραγματοποιήθηκαν στο Oulu και Mikkeli τον Μάιο, ξεκίνησε η νέα περίοδος με την έγκριση των κανόνων λειτουργίας, τον καθορισμό των κριτηρίων επιλογής των έργων, των συμπληρωμάτων προγραμματισμού και σχεδίου δημοσιότητας. Οι

δεύτερες συνεδριάσεις της επιτροπής παρακολούθησης που πραγματοποιήθηκαν το Νοέμβριο στο Kajaani, κατά τις οποίες ολοκληρώθηκαν τα συμπληρώματα προγραμματισμού, η επιτροπή συζήτησε τη διαδικασία εφαρμογής, το σύστημα παρακολούθησης, τα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας καθώς και τα νέα συστήματα δανειοδότησης για τις συγχρηματοδοτήσεις του ΕΤΠΑ. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής παρακολούθησης, οργανώθηκαν διασκέψεις τύπου και επισκέψεις στους τόπους υλοποίησης των έργων.

Τα ΕΕΠ της Δυτικής και Νότιας Φινλανδίας ήταν τα πρώτα προγράμματα του **Στόχου 2** της νέας περιόδου που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή στις 30 Ιουνίου 2000. Πριν από τις πρώτες συνεδριάσεις της επιτροπής παρακολούθησης τον Οκτώβριο, πραγματοποιήθηκε προπαρασκευαστική συνεδρίαση τον Ιούνιο. Κατά τις συνεδριάσεις του Δεκεμβρίου στο Jyväskylä, οι επιτροπές παρακολούθησης συζήτησαν τα ίδια θέματα με αυτά που συζητήθηκαν και στις προαναφερθείσες συνεδριάσεις για τον Στόχο 1 και δήλωσαν ότι η εξέλιξη της υλοποίησης του προγράμματος ήταν ικανοποιητική.

Το πρόγραμμα του Στόχου 2 για τα νησιά Åland, που υποβλήθηκε χωριστά στην Επιτροπή, εγκρίθηκε στις 20 Δεκεμβρίου 2000. Τα νησιά Åland είναι αυτόνομη σουηδόφωνη φινλανδική επαρχία, που αποτελείται από περισσότερα από 6.500 νησιά και βραχονησίδες, από τα οποία κατοικούνται τα 65. Το πρόγραμμα έχει στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, την αύξηση του πληθυσμού στα νησιά του Αρχιπελάγους, την ένταξη του πληθυσμού των νησιών στην κοινωνία της πληροφορίας και στην αύξηση της ευαισθητοποίησης σε περιβαλλοντικά θέματα.

Η συνολική χρηματοδοτική συνεισφορά της ΕΕ στα φινλανδικά προγράμματα του Στόχου 2 ανέρχεται σε 489 εκατ. ευρώ (σε τιμές 1999). Τα ΕΕΠ της Νότιας και Δυτικής Φινλανδίας έχουν στόχο την ανάπτυξη του επιχειρηματικού πνεύματος και της απασχόλησης, μέσω της αύξησης της ανταγωνιστικότητας και της διαφοροποίησης της περιφερειακής οικονομίας. Για τον σκοπό αυτό, εστιάζονται σε αναπτυσσόμενους τομείς και στην ανταγωνιστικότητα που βασίζεται στην τεχνογνωσία. Η συμβολή και των δύο προγραμμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας είναι σημαντική· δίνουν επίσης έμφαση στην ανάπτυξη ΜΜΕ.

Η ενίσχυση του ΕΚΤ συγκεντρώνεται στη Δυτική Φινλανδία στους τομείς: ανάπτυξη επιχειρήσεων και αναδιάρθρωση της οικονομίας· ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων και νέων τεχνολογιών· εκσυγχρονισμός των υποδομών και βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης. Στη Νότια Φινλανδία τα μέτρα του ΕΚΤ εστιάζονται στους τομείς: ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και ελκυστικό επιχειρηματικό περιβάλλον· ανάπτυξη της τεχνογνωσίας και του ανθρώπινου δυναμικού· ανάπτυξη επιμέρους περιοχών, αστικών περιοχών και ελκυστικότητα των τοπικών κοινοτήτων.

Το ΕΕΠ του **Στόχου 3**, εκτός των περιφερειών του Στόχου 1, εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 1.8.2000. Το ΕΚΤ χρηματοδοτεί το πρόγραμμα με συνολικό ποσό 416 εκατ. ευρώ. Το ΕΕΠ ορίζει τέσσερις προτεραιότητες πολιτικής, σύμφωνα με το πλαίσιο αναφοράς της πολιτικής του ΕΚΤ:

1. Αξιοποίηση της ζήτησης εργασίας και βελτίωση της απασχολησιμότητας (αντιπροσωπεύουν το 29% της χορήγησης του ΕΚΤ).

2. Προώθηση της ισότητας και των ίσων ευκαιριών κατά την επαγγελματική σταδιοδρομία (αντιπροσωπεύει το 19% της χορήγησης του ΕΚΤ).

3. Βελτίωση της ποιότητας και αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης και κατάρτισης, προώθηση της επαγγελματικής κινητικότητας και καλύτερος συνδυασμός της εκπαίδευσης και επαγγελματικής εμπειρίας (αντιπροσωπεύει το 19% της χορήγησης του ΕΚΤ).

4. Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού για τη στήριξη του επιχειρηματικού πνεύματος και ποιότητα των συνθηκών εργασίας και αξιοποίηση της έρευνας και τεχνολογίας (αντιπροσωπεύει το 29% της χορήγησης του ΕΚΤ).

Επιπλέον, δίνεται προτεραιότητα στην τεχνική βοήθεια (αντιπροσωπεύει το 4% της χορήγησης του ΕΚΤ).

Οι αναλήψεις υποχρεώσεων από το Υπουργείο Εργασίας για το 2000 ανήλθαν στο 80% της προβλεπόμενης χορήγησης. Χορηγήθηκαν ενισχύσεις σε 350 έργα και 9.000 άτομα συμμετείχαν στην υλοποίηση έργων.

Στις 27.9.2000 εγκρίθηκε χωριστό πρόγραμμα του Στόχου 3, με χρηματοδότηση 2,6 εκατ. ευρώ από τους πόρους του ΕΚΤ, για την αυτόνομη περιοχή των νήσων Åland.

Τα προγράμματα του ΕΚΤ έχουν στόχο να αντιμετωπίσουν τα ακόλουθα βασικά προβλήματα της αγοράς εργασίας: υψηλό ποσοστό ανεργίας, κίνδυνος αποκλεισμού ορισμένων κοινωνικών ομάδων (π.χ. μακροχρόνια ανέργων, ανέργων νέων, ηλικιωμένων και ατόμων με ειδικές ανάγκες) από την αγορά εργασίας και αύξηση των εμποδίων για την πρόσβαση στην αγορά εργασίας· σχετικά χαμηλό ποσοστό επιχειρηματιών, έλλειψη επαγγελματικών ικανοτήτων όσον αφορά κυρίως τους μεγαλύτερους σε ηλικία εργαζομένους με χαμηλό επίπεδο εκπαίδευσης και ξεπερασμένες ειδικότητες· διακρίσεις λόγω φύλου στην αγορά εργασίας και στην εκπαίδευση· ανάγκη για βελτίωση των σχέσεων ανάμεσα στην έρευνα, την εκπαίδευση / κατάρτιση και την εργασία και για αύξηση των ευκαιριών και μεθόδων δια βίου μάθησης.

Το Υπουργείο Εργασίας είναι ταυτόχρονα η υπεύθυνη διαχειριστική αρχή και οργανισμός πληρωμής για τις παρεμβάσεις του ΕΚΤ στη Φινλανδία κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού, όπως συνέβη και με την προηγούμενη. Οι αρμοδιότητες υλοποίησης των προγραμμάτων έχουν αποκεντρωθεί σε μεγάλο βαθμό και έχουν ανατεθεί στις περιφερειακές αρχές. Έχει καταρτισθεί νέα εθνική νομοθεσία για την εφαρμογή των προγραμμάτων του ΕΚΤ στη Φινλανδία.

Αλιεία εκτός του Στόχου 1: Η συνεισφορά του ΧΜΠΑ ανέρχεται σε 32 εκατ. ευρώ. Το 55% αυτού του ποσού διατίθεται για την προστασία και την ανάπτυξη των αλιευτικών πόρων, την υδατοκαλλιέργεια, τις λιμενικές εγκαταστάσεις, τη μεταποίηση και διάθεση των προϊόντων στην αγορά και την αλιεία σε εσωτερικά ύδατα. Το 11% του ποσού διατίθεται στις νήσους Åland, οι οποίες εφαρμόζουν ειδικό πρόγραμμα.

2.2.14. ΣΟΥΗΔΙΑ

Περίοδος 1995-1999

Μέχρι το τέλος του 1999, είχαν ολοκληρωθεί και οι τελευταίες αναλήψεις υποχρεώσεων για την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού για τα πέντε προγράμματα του Στόχου 2, του Στόχου 6 και τα οκτώ προγράμματα Interreg ΠΑ. Το 2000, συνεχίστηκε η υλοποίηση των έργων που επελέγησαν τελευταία, τα οποία αναμένεται ότι θα ολοκληρωθούν πριν από το τέλος του 2001. Οι ετήσιες εκθέσεις για το 1999 ελήφθησαν τον Ιούνιο του 2000.

Περίοδος 2000-2006

Η Επιτροπή έλαβε τις τελικές διατυπώσεις των ενιαίων εγγράφων προγραμματισμού του Στόχου 1 για τις περιοχές Norra Norrland και Södra Skogslänsregionen στις 23 Νοεμβρίου 1999. Οι αρχικές αποφάσεις ελήφθησαν στις 12 και 17 Μαΐου αντίστοιχα και η τελική έγκριση των προγραμμάτων πραγματοποιήθηκε στις 24 Μαΐου 2000.

Η συνεισφορά των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2000-06 θα ανέλθει σε 748 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων το 52% θα διατεθεί στην περιοχή Norra Norrland και το 48% στην Södra Skogslänsregionen. Μαζί με την εθνική δημόσια και ιδιωτική συγχρηματοδότηση, η συνολική επένδυση θα υπερβεί τα 2 δις ευρώ. Κάθε πρόγραμμα περιέχει χωριστούς προϋπολογισμούς για τις μεσόγειες και τις παράκτιες περιοχές (ειδικό πρόγραμμα).

Τα δύο προγράμματα του Στόχου 1 καλύπτουν τεράστιες και αραιοκατοικημένες περιοχές που αντιμετωπίζουν δυσχερείς κλιματικές συνθήκες και είναι απομακρυσμένες από τα βασικά κέντρα οικονομικών δραστηριοτήτων. Οι βασικοί στόχοι είναι η δημιουργία 20.000 θέσεων απασχόλησης και 3.500 νέων επιχειρήσεων, μέσω της ανάπτυξης ενός ανταγωνιστικού επιχειρηματικού τομέα που να βασίζεται στη γνώση και να χρησιμοποιεί τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία, και μέσω της βελτίωσης της ελκυστικότητας της περιοχής ως τόπου διαβίωσης και εργασίας· αυτό προϋποθέτει τη διατήρηση του περιβάλλοντος ανέπαφου, τη διασφάλιση υψηλών εκπαιδευτικών προτύπων και την ενίσχυση της πολιτιστικής κληρονομιάς, με στόχο να προσελκυθεί η εγκατάσταση επιχειρήσεων στην περιοχή. 4.000 επιχειρήσεις και 40.000 άτομα θα συμμετάσχουν σε ενέργειες κατάρτισης. Κάθε πρόγραμμα περιέχει ειδικά μέτρα για την προώθηση του πολιτισμού των Λαπώνων και την ανάπτυξη των παραδοσιακών βιομηχανιών της Λαπωνίας.

Το 2000 πραγματοποιήθηκαν δύο συνεδριάσεις επιτροπών παρακολούθησης για κάθε πρόγραμμα, στις περιοχές Luleå και Östersund στα μέσα Ιουνίου, και στις Umeå και Höga Kusten τον Οκτώβριο. Τα βασικά θέματα της ημερήσιας διάταξης ήταν η έγκριση των διαδικαστικών κανόνων για τις επιτροπές παρακολούθησης και τα συμπληρώματα προγραμματισμού, περιλαμβανομένων των κριτηρίων επιλογής, των δεικτών παρακολούθησης και των σχεδίων πληροφόρησης και επικοινωνίας. Τα προγράμματα τέθηκαν σε εφαρμογή το καλοκαίρι και οι πρώτες επιλογές πραγματοποιήθηκαν το φθινόπωρο. Επελέγησαν περίπου 250 έργα μέχρι το τέλος του έτους. Υπήρξε μεγάλη ζήτηση ήδη από την έναρξη της εφαρμογής των προγραμμάτων και η κατάσταση είναι σημαντικά βελτιωμένη σε σύγκριση με την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού.

Το 2000, η Επιτροπή έδωσε ειδική έμφαση σε θέματα πληροφόρησης και δημοσιότητας. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής παρακολούθησης, οργανώθηκαν διασκέψεις τύπου και επισκέψεις στους τόπους υλοποίησης των έργων.

Στους τομείς της γεωργίας και αγροτικής ανάπτυξης, η συνολική συνδρομή του ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμού ανέρχεται σε 115,3 εκατ. ευρώ. Τα βασικά μέτρα αφορούν: επενδύσεις στη γεωργία, φυτοκομία και στις εκμεταλλεύσεις εκτροφής ταράνδου· την αειφόρο ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών μέσω της διαφοροποίησης των δραστηριοτήτων, της βελτίωσης των διαδικασιών μεταποίησης και διάθεσης στην αγορά, του αγροτουρισμού, της διατήρησης της αγροτικής κληρονομιάς.

Για τον τομέα της αλιείας, η παρέμβαση του ΧΜΠΑ ανέρχεται σε 11,5 εκατ. ευρώ και εστιάζεται σε επενδύσεις στην υδατοκαλλιέργεια, τη μεταποίηση ιχθύων και την προστασία και ανάπτυξη των πόρων της αλιείας.

Το σχέδιο ενιαίου εγγράφου προγραμματισμού (ΕΕΠ) για τις τέσσερις σουηδικές περιοχές του **Στόχου 2** (Norra, Västra, Södra και Öarna) κρίθηκαν αποδεκτά στις 26 Απριλίου 2000. Οι συνεδριάσεις διαπραγμάτευσης πραγματοποιήθηκαν στις 19 Ιουνίου, με αντιπροσώπους των περιφερειακών εταίρων, της σουηδικής κυβέρνησης και των ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής και Απασχόλησης, εκ μέρους της Επιτροπής. Οι διαπραγματεύσεις ολοκληρώθηκαν με ανταλλαγή επιστολών. Οι αρχικές αποφάσεις και για τα τέσσερα προγράμματα ελήφθησαν τον Οκτώβριο. Οι τελικές αποφάσεις για τα ΕΕΠ ελήφθησαν στις 15 και 20 Δεκεμβρίου και η πρώτη συνεδρίαση της επιτροπής παρακολούθησης για κάθε ένα από τα τέσσερα προγράμματα πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2000 στις πόλεις Karlskoga, Gävle και Jönköping.

Οι αναλήψεις υποχρεώσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο προγραμματισμού 2000–2006 ανέρχονται σε 423 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων το 87% προέρχεται από τους πόρους του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης και το 13% από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο. Συνολικά, η χρηματοδότηση της ΕΕ θα συμβάλει στη συγκέντρωση ποσού 1,5 δις ευρώ περίπου κοινοτικών, εθνικών και ιδιωτικών χρηματοδοτήσεων.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι περιοχές οι οποίες καλύπτονται από τα τέσσερα ΕΕΠ είναι σε μεγάλο βαθμό τα ίδια, όπως υψηλότερα από τα μέσα ποσοστά ανεργίας, χαμηλότερο επίπεδο μόρφωσης και ώριμες βιομηχανίες με διαρθρωτικά προβλήματα. Κατά συνέπεια, οι βασικοί στόχοι των προγραμμάτων είναι η δημιουργία ευνοϊκού κλίματος για τις επιχειρήσεις, η ενθάρρυνση του επιχειρηματικού πνεύματος, η ανάπτυξη επιχειρήσεων και η βελτίωση των επιπέδων μόρφωσης / επαγγελματικών ικανοτήτων που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη της απασχολησιμότητας και θα βοηθήσουν τη βιομηχανία να καταστεί περισσότερο ανταγωνιστική και να βασίζεται στη γνώση. Η ανταγωνιστικότητα αυξάνεται επίσης μέσω της προώθησης της συνεργασίας ανάμεσα στη βιομηχανία και τα πανεπιστήμια. Όλα σχεδόν τα προγράμματα προωθούν, σε μεγαλύτερο ή μικρότερο βαθμό, τη δημιουργία ελκυστικού περιβάλλοντος διαβίωσης, εφόσον περιλαμβάνουν μέτρα για τον πολιτισμό και τη βελτίωση των υπηρεσιών και της συμμετοχής των τοπικών φορέων (ενδυνάμωση). Ενθαρρύνονται και στηρίζονται οι τοπικές πρωτοβουλίες.

Όλα τα προγράμματα δίνουν ειδική έμφαση στους νέους και τις γυναίκες και έχουν ως προτεραιότητες οριζόντιου χαρακτήρα την αειφόρο ανάπτυξη, την ισότητα των ευκαιριών και την ένταξη των μεταναστών. Στόχος των προγραμμάτων είναι η δημιουργία ή διατήρηση 29.400 θέσεων απασχόλησης και 5.900 επιχειρήσεων.

Επιπλέον, θα παρέχεται κατάρτιση σε αρκετές χιλιάδες άτομα, για να βελτιωθούν οι επαγγελματικές τους ικανότητες.

Στόχος 3: Το ενιαίο έγγραφο προγραμματισμού (ΕΕΠ), αποτέλεσμα επτάμηνων διαπραγματεύσεων ανάμεσα στις σουηδικές αρχές και την Επιτροπή, εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 27 Σεπτεμβρίου 2000. Με εξαίρεση τις περιφέρειες που καλύπτονται από τον Στόχο 1, η Σουηδία είναι επιλέξιμη να λάβει ποσό 747 εκατ. ευρώ από τους πόρους του ΕΚΤ, με συνολικό προϋπολογισμό 2.780 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων τα 729 εκατ. ευρώ αποτελούν τη δημόσια εθνική και ποσό 1.303 εκατ. ευρώ την ιδιωτική συγχρηματοδότηση. Το συμπλήρωμα προγραμματισμού, που ολοκληρώθηκε μέχρι το τέλος του έτους, συμπληρώνει το ΕΕΠ και καθορίζει με μεγαλύτερη λεπτομέρεια τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν. Οι πέντε βασικές προτεραιότητες είναι οι ακόλουθες:

1. Ανάπτυξη των επαγγελματικών ικανοτήτων των εργαζομένων. Η προτεραιότητα αυτή θα αποτελέσει αντικείμενο κοινής συμφωνίας ανάμεσα στους εργοδότες και τους εργαζόμενους. Η Σουηδία χρηματοδοτεί την ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων των εργαζομένων περισσότερο από οποιοδήποτε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ. Η προτεραιότητα αυτή αφορά τους απασχολούμενους στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, με έμφαση στο προσωπικό επιχειρήσεων που απασχολούν λιγότερα από 50 άτομα.
2. Βελτίωση της απασχολησιμότητας και του επιχειρηματικού πνεύματος. Στις ομάδες στόχου περιλαμβάνονται τόσο οι εργαζόμενοι όσο και οι άνεργοι (προϋπολογισμός: 258 εκατ. ευρώ ή το 34,5% της χορήγησης του ΕΚΤ).
3. Ένταξη, ικανότητα άσκησης πολλαπλών δραστηριοτήτων και ίσες ευκαιρίες.
4. Τοπική ανάπτυξη.
5. Τεχνική βοήθεια.

Η σουηδική κυβέρνηση συνέστησε συμβούλιο του ΕΚΤ ως ανεξάρτητη διαχειριστική αρχή του προγράμματος. Ο Εθνικός Οργανισμός Αγοράς Εργασίας (AMS) είναι ο οργανισμός πληρωμών. Η επιτροπή παρακολούθησης, που αποτελεί ευρεία εταιρική σχέση για την επίβλεψη του ΕΕΠ, συνεδρίασε δύο φορές το 2000 για την έγκριση του συμπληρωματικού προγράμματος, για τη δημιουργία μηχανισμών παρακολούθησης και για την έναρξη της εφαρμογής του προγράμματος.

Παρά την καθυστερημένη έναρξη της υλοποίησης του προγράμματος, μέχρι το τέλος του 2000 εγκρίθηκαν συνολικά 1.100 έργα με 30.000 συμμετέχοντες.

Για τον τομέα της αλιείας εκτός του Στόχου 1, η χρηματοδότηση του ΧΜΠΑ ανέρχεται σε 62 εκατ. ευρώ και εστιάζεται στην αναδιάρθρωση της βιομηχανίας μεταποίησης και τον εκσυγχρονισμό του αλιευτικού στόλου.

2.2.15. ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Περίοδος 1994-1999

Στόχος 1: Μέχρι το τέλος του 1999, συμφωνήθηκαν από κοινού με τις αρμόδιες αρχές οι τελικές αναπροσαρμογές των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999. Η

υλοποίηση των υπολοίπων έργων συνεχίστηκε καθόλη τη διάρκεια του 2000 και εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2001.

Οι αναλήψεις υποχρεώσεων κάλυψαν το σύνολο των διαθεσίμων πιστώσεων για τα προγράμματα των Στόχων 3 και 4 της περιόδου 1994-1999. Δεν έχουν ακόμη ληφθεί οι αιτήσεις για τις τελικές πληρωμές.

Περίοδος 2000-2006

Το Ηνωμένο Βασίλειο περιλαμβάνει έξι περιφέρειες του **Στόχου 1**: η μία από αυτές, το Merseyside, υπάγεται στον Στόχο 1 από την περίοδο 1994-1999· τρεις περιφέρειες, Cornwall και Isles of Scilly, South Yorkshire & West Wales και Valleys, έχουν υπαχθεί για πρώτη φορά στον Στόχο 1, ενώ δύο περιφέρειες, της Βόρειας Ιρλανδίας και Highlands and Islands, παύουν να υπάγονται εξ' ολοκλήρου στον Στόχο 1 και θα λαμβάνουν μεταβατική στήριξη μέχρι το 2005.

Στις πέντε περιφέρειες του Στόχου 1 της Μεγάλης Βρετανίας, οι παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων υλοποιούνται μέσω ενιαίων εγγράφων προγραμματισμού (ΕΕΠ). Κατά συνέπεια, τα σχέδια περιφερειακής ανάπτυξης υποβλήθηκαν υπό μορφή σχεδίων ΕΕΠ. Στην περίπτωση της Βόρειας Ιρλανδίας, οι παρεμβάσεις των Ταμείων υλοποιούνται μέσω ενός Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και επιχειρησιακών προγραμμάτων βάσει σχεδίου περιφερειακής ανάπτυξης.

Οι διαπραγματεύσεις για τα ΕΕΠ του Στόχου 1 της Μεγάλης Βρετανίας πραγματοποιήθηκαν από τον Δεκέμβριο του 1999 έως τον Απρίλιο του 2000. Όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία, αν και το περιφερειακό σχέδιο υποβλήθηκε στο τέλος του 1999, το ΚΠΣ εγκρίθηκε μόλις τον Δεκέμβριο του 2000 και η έγκριση των ΕΕΠ δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί μέχρι τις αρχές του 2001. Η εν λόγω παράταση της περιόδου οφείλεται στις πολιτικές και διοικητικές εξελίξεις στη Βόρεια Ιρλανδία κατά τη διάρκεια του 2000 και κυρίως στη μεταβίβαση εξουσιών στο κοινοβούλιο της Βόρειας Ιρλανδίας.

Κάθε ένα από τα ΕΕΠ του Στόχου 1 της Μεγάλης Βρετανίας περιλαμβάνει τέσσερις έως έξι τομείς προτεραιότητας δράσης. Οι τομείς αυτοί μπορούν να συνοψιστούν ως ακολούθως: στήριξη μικρομεσαίων επιχειρήσεων· οικονομική αναζωογόνηση τοπικών κοινοτήτων· ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού· ανάπτυξη στρατηγικών υποδομών. Επιπλέον, ένα πρόγραμμα ασχολείται ειδικότερα με τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αγροτικές περιοχές· ένα άλλο ασχολείται με την έννοια των ιδιαίτερων περιφερειακών χαρακτηριστικών.

Στην περίπτωση της Βόρειας Ιρλανδίας, το ΚΠΣ υλοποιείται μέσω δύο επιχειρησιακών προγραμμάτων: το μεταβατικό πρόγραμμα του Στόχου 1 (η δημιουργία βιώσιμης ευημερίας) και το πρόγραμμα της ΕΕ για ειρήνη και συμφιλίωση στη Βόρεια Ιρλανδία και την παραμεθόρια περιοχή (PEACE II) 2000-2004. Η υλοποίηση του ΚΠΣ αφορά τις ακόλουθες βασικές προτεραιότητες: οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα, απασχόληση, Ε&ΤΑ και κοινωνική ένταξη, αστική ανάπτυξη και κοινωνική ανάπτυξη, γεωργία, αγροτική ανάπτυξη και αλιεία και περιβάλλον.

Το πρόγραμμα της ΕΕ για την ειρήνη και συμφιλίωση στη Βόρεια Ιρλανδία και την παραμεθόρια περιοχή (PEACE II) 2000-2004 αποτελεί συνέχεια του ειδικού προγράμματος στήριξης για την ειρήνη και συμφιλίωση (PEACE I) 1995-1999. Έχει

στόχο να αξιοποιήσει τα επιτεύγματα του προγράμματος PEACE I, μέσω ευρέος φάσματος δράσεων με τις ακόλουθες προτεραιότητες: οικονομική ανανέωση· κοινωνική ολοκλήρωση, ένταξη και συμφιλίωση· αναζωογόνηση τοπικών κοινοτήτων και αναπτυξιακές στρατηγικές, στροφή της περιοχής στον εξωτερικό κόσμο και στο μέλλον και διασυνοριακή συνεργασία.

Το μεταβατικό πρόγραμμα του Στόχου 1 (η δημιουργία βιώσιμης ανάπτυξης) αποτελεί τη μεγαλύτερη συνιστώσα του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης της Βόρειας Ιρλανδίας, εφόσον αντιπροσωπεύει περίπου τα δύο τρίτα της συνολικής χορήγησης των Διαρθρωτικών Ταμείων. Το πρόγραμμα αυτό θα αποτελέσει, συνεπώς, το βασικό μέσο για την οικονομική και κοινωνική μετάβαση που ορίζεται στο ΚΠΣ. Έχουν εγκριθεί οι ακόλουθες προτεραιότητες: οικονομική ανάπτυξη και ανταγωνιστικότητα, απασχόληση, αστική ανάπτυξη και κοινωνική αναζωογόνηση, γεωργία, αγροτική ανάπτυξη, δασοκομία, αλιεία, περιβάλλον.

Στον τομέα της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης, η συνολική χορήγηση του ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμού ανέρχεται σε 388 εκατ. ευρώ για τις πέντε επιλέξιμες περιφέρειες. Κάθε περιφέρεια έχει τις δικές της προτεραιότητες: στήριξη των ΜΜΕ και μικροεπιχειρήσεων και αγροτική διαρθρωτική προσαρμογή στην Κορνούαλλη· ενίσχυση των αγροτικών κοινοτήτων στην περιφέρεια Highlands and Islands· ανάπτυξη ειδικευμένων τομέων αγοράς στο Merseyside· εκσυγχρονισμός επιχειρήσεων και ενίσχυση των τοπικών κοινοτήτων για τη μετάβαση στο στάδιο της οικονομικής ανάπτυξης στο South Yorkshire· αειφόρος χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων στη Δυτική Ουαλλία· ισόρροπη αστική και αγροτική ανάπτυξη, οικονομική ανάπτυξη και ανανέωση στη Βόρεια Ιρλανδία.

Για τον τομέα της αλιείας, η παρέμβαση του ΧΜΠΑ ανέρχεται σε 60,3 εκατ. ευρώ.

Το Ηνωμένο Βασίλειο περιέχει 14 περιφέρειες του **Στόχου 2**: Γιβραλτάρ, West Midlands, Yorkshire and Humberside, East Midlands, Βορειοανατολική Αγγλία, Νοτιοδυτική Αγγλία, Ανατολική Αγγλία, Νοτιοανατολική Αγγλία, Λονδίνο, Νοτιοδυτική Αγγλία, Νότια Σκωτία, Ανατολική Σκωτία, Δυτική Σκωτία και Ανατολική Ουαλλία. Όλες οι περιφέρειες εκτός από δύο περιλαμβάνουν περιοχές υπό μεταβατικό καθεστώς. Οι διαπραγματεύσεις για τα ΕΕΠ του Στόχου 2 πραγματοποιήθηκαν από τον Ιούλιο έως τον Δεκέμβριο του 2000.

Όλα τα προγράμματα επικεντρώνονται σε έξι θέματα ή ζητήματα: μικρομεσαίες επιχειρήσεις· ευκαιρίες στρατηγικής ανάπτυξης· επαγγελματικές ικανότητες· αγροτική ανάπτυξη και αλιεία· οικονομική αναζωογόνηση τοπικών κοινοτήτων· αύξηση της απασχόλησης. Μέσω αυτών των θεμάτων, δίνεται έμφαση στην αειφορία του περιβάλλοντος και στην ισότητα των ευκαιριών. Αυτά τα δύο θέματα εντάσσονται στις δραστηριότητες και αποτελούν αντικείμενο της εκτίμησης των έργων και της αξιολόγησης της προόδου των προγραμμάτων.

Από τις 14 περιφέρειες του ΗΒ που υπάγονται στον Στόχο 2, οι έξι αποφάσισαν να μην περιλάβουν στα προγράμματά τους παρεμβάσεις του ΕΚΤ. Οι περιφέρειες αυτές θα αντιμετωπίσουν τα θέματα που αφορούν το ανθρώπινο δυναμικό μέσω της δημιουργίας άμεσων συνδέσεων με τα προγράμματα του Στόχου 3. Τα υπόλοιπα οκτώ σχέδια του Στόχου 2 περιλαμβάνουν χρηματοδότηση του ΕΚΤ που κυμαίνεται από 10% έως 20% της συνολικής συνδρομής του ΕΚΤ σε αυτά τα προγράμματα. Τα μέτρα του ΕΚΤ που περιλαμβάνονται σε αυτά τα σχέδια εστιάζονται ειδικά στην κοινωνική ένταξη για όλους και στους τομείς πολιτικής για την ικανότητα

προσαρμογής και την ανάπτυξη επιχειρηματικού πνεύματος. Κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων, η Επιτροπή βεβαιώθηκε ότι οι παρεμβάσεις του ΕΚΤ που έχουν προγραμματισθεί στις περιοχές του Στόχου 2 πληρούσαν τα δύο κριτήρια του να εντάσσονται σε στρατηγική τοπικής / περιφερειακής ανάπτυξης και να συντονίζονται με τις παρεμβάσεις του ΕΤΠΑ στην εξεταζόμενη περιοχή, χωρίς να υπάρχει επικάλυψη με τον Στόχο 3.

Όσον αφορά τα προγράμματα του Στόχου 2 της προηγούμενης περιόδου, όλες οι περιφέρειες ολοκλήρωσαν τις αναλήψεις υποχρεώσεων για τους πόρους του ΕΚΤ και οι πληρωμές μέχρι σήμερα ανέρχονται στο 64% επί του συνόλου των αναλήψεων υποχρεώσεων.

Η επίπτωση της μεταβίβασης αρμοδιοτήτων επέφερε αλλαγή στη διάρθρωση του προγράμματος του ΗΒ για τον **Στόχο 3** της περιόδου 2000-06. Κατά την περίοδο 1994-99, υπήρχε ένα μόνο ΕΕΠ που κάλυπτε ολόκληρη τη χώρα. Κατά τη νέα περίοδο προγραμματισμού, υλοποιείται ένα ΚΠΣ για το ΗΒ και χωριστά επιχειρησιακά προγράμματα για την Αγγλία, τη Σκωτία και την Ουαλλία. Επιπλέον, το ΕΠ της Αγγλίας θα υλοποιηθεί σε περιφερειακό επίπεδο. Υπάρχουν, ωστόσο, πολλές ομοιότητες ανάμεσα στις προτεραιότητες των προηγούμενων ΕΕΠ των Στόχων 3 και 4 και του νέου ΚΠΣ του Στόχου 3. Σύμφωνα με τη γενική πτωτική τάση του αριθμού των ανέργων στο ΗΒ, δόθηκε πολύ μεγαλύτερη έμφαση (αύξηση των χρηματοδοτήσεων από 31,6% σε 40%) στα προγράμματα δια βίου μάθησης, ικανότητας προσαρμογής και επιχειρηματικού πνεύματος. Ταυτόχρονα, ένα σημαντικό ποσοστό (53%) εξακολουθεί να διατίθεται για την αντιμετώπιση της ανεργίας και την ενθάρρυνση της κοινωνικής ένταξης. Το ποσοστό του προϋπολογισμού που διατίθεται σε ειδικές δράσεις για την προώθηση της ισότητας μεταξύ των δύο φύλων έχει σχεδόν διπλασιαστεί (από 3,6% σε 7%).

Η διάρθρωση του ΕΠ Αγγλίας είναι σύμφωνη με την προσέγγιση των πέντε τομέων πολιτικής που ορίζονται στον κανονισμό του ΕΚΤ και ακολουθεί πιστά την προσέγγιση που καθορίστηκε για το ΚΠΣ του ΗΒ. Η συνολική αξία του προγράμματος ανέρχεται σε 4.111 εκατ. ευρώ, που αντιπροσωπεύει το 87% της συνολικής χορήγησης του ΗΒ για τον Στόχο 3. Η κατανομή μεταξύ των τομέων πολιτικής είναι η ακόλουθη: ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας – 25%, ίσες ευκαιρίες για όλους, προώθηση της κοινωνικής ένταξης – 26%, δια βίου κατάρτιση – 26%, ικανότητα προσαρμογής και επιχειρηματικό πνεύμα – 14%, βελτίωση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας – 7% και τεχνική βοήθεια – 2%.

Η αξία του ΕΠ Σκωτίας ανέρχεται σε 498 εκατ. ευρώ και το πρόγραμμα δίνει μεγάλη έμφαση σε προβλήματα κοινωνικής ένταξης που αντιμετωπίζουν οι υποβαθμισμένες συνοικίες αστικών περιοχών, κυρίως της Γλασκώβης. Η κατανομή βάσει των τομέων πολιτικής του κανονισμού του ΕΚΤ είναι η ακόλουθη: αύξηση της απασχολησιμότητας (23%), αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού (37%), δια βίου κατάρτιση (10%), οικονομική ανταγωνιστικότητα (22%), αντιμετώπιση των διακρίσεων λόγω φύλου (7%) και τεχνική βοήθεια (1%).

Η συνολική αξία του ΕΠ Ουαλλίας ανέρχεται σε 132 εκατ. ευρώ και δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στο επιχειρηματικό πνεύμα και στην ικανότητα προσαρμογής σε σχέση με τα άλλα ΕΠ. Η κατανομή ανάμεσα στους τομείς πολιτικής είναι: ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας – 25%, προώθηση της κοινωνικής ένταξης – 21%, δια βίου μάθηση – 22%, ικανότητα προσαρμογής και επιχειρηματικό

πνεύμα – 23%, βελτίωση της συμμετοχής των γυναικών στην αγορά εργασίας – 7% και τεχνική βοήθεια – 2%.

Για τον τομέα της αλιείας εκτός του Στόχου 1, η συνεισφορά του ΧΜΠΑ ανέρχεται σε 125,5 εκατ. ευρώ. Δίδεται απόλυτη προτεραιότητα στον παροπλισμό αλιευτικών πλοίων. Ακολουθεί η προτεραιότητα στους τομείς της υδατοκαλλιέργειας, των λιμενικών εγκαταστάσεων και των μεθόδων μεταποίησης και διάθεσης ιχθύων στην αγορά. Μετά την έγκριση του προγράμματος, πρέπει να προετοιμασθούν το συμπλήρωμα προγραμματισμού και οι διοικητικές διαδικασίες. Η επιλογή των έργων που θα χρηματοδοτηθούν από το ΧΜΠΑ δεν αναμένεται να πραγματοποιηθεί πριν από το δεύτερο τρίμηνο του 2001.

2.3. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕ ΤΑ ΑΛΛΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

2.3.1. Συντονισμός με το Ταμείο Συνοχής

Το 2000 είναι το πρώτο έτος εφαρμογής της νέας ρύθμισης η οποία διέπει τη λειτουργία του Ταμείου Συνοχής. Επειδή η λειτουργία του Ταμείου Συνοχής ήταν ικανοποιητική κατά την περίοδο 1994-99, επήλθαν μόνο λίγες τροποποιήσεις στη βασική ρύθμιση του 1994.

Οι νέοι κανονισμοί που εκδόθηκαν στις 21 Ιουνίου 1999 και έχουν τεθεί σε ισχύ από την 1^η Ιανουαρίου 2000, περιέχουν τροποποιήσεις για να ληφθεί υπόψη η εισαγωγή του ευρώ, για να απλουστευθεί η διαχείριση και να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα. Οι σημαντικότερες τροποποιήσεις αφορούν τόσο τις βασικές αρχές (κανονισμό) όσο και τα μέτρα εφαρμογής (παράρτημα II του βασικού κανονισμού).

Οι χρηματοδοτικές συνεισφορές του Ταμείου Συνοχής επιτρέπουν τη χρηματοδότηση έργων υποδομών στον τομέα των μεταφορών οι οποίες συμβάλλουν στην υλοποίηση των διευρωπαϊκών δικτύων καθώς και έργων στον τομέα του περιβάλλοντος, τα οποία επιτρέπουν στις χώρες της συνοχής να προσεγγίσουν τους προβλεπόμενους από την περιβαλλοντική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης στόχους. Το Ταμείο Συνοχής επιτρέπει στα τέσσερα δικαιούχα κράτη μέλη να διατηρήσουν σημαντικό επίπεδο δημοσίων επενδύσεων σε αυτούς τους δύο τομείς κοινού ενδιαφέροντος, ενώ ταυτόχρονα οφείλουν να τηρούν τους στόχους όσον αφορά τη μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, όπως προβλέπουν τα προγράμματα σύγκλισης που καταρτίστηκαν ενόψει της δημιουργίας της οικονομικής και νομισματικής ένωσης.

Το βασικό μέσο συντονισμού των παρεμβάσεων του Ταμείου Συνοχής και των Διαρθρωτικών Ταμείων είναι το Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς. Η υποβολή εκ μέρους των κρατών μελών στην Επιτροπή ενός Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς αποτελεί το λογικό επακόλουθο του νέου νομοθετικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία του Ταμείου Συνοχής. Πράγματι, ο κανονισμός 1685/99 προβλέπει ότι *«τα κράτη μέλη παρέχουν επίσης τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, σύμφωνα με την κοινοτική ρύθμιση, και της συμβατότητάς τους με μια γενική στρατηγική στον τομέα του περιβάλλοντος και των μεταφορών σε τοπικό ή τομεακό επίπεδο»*.

Επιπλέον, οι διατάξεις του «Οδηγού του Ταμείου Συνοχής 2000-2006», που έχει διανεμηθεί στις εθνικές διοικήσεις των τεσσάρων δικαιούχων κρατών μελών,

προβλέπουν ιδίως ότι «η στρατηγική αυτή θα πρέπει να καθορισθεί και να διατυπωθεί επίσημα σε ένα έγγραφο κατευθυντήριων γραμμών που θα αποτελεί το «**πλαίσιο αναφοράς**» των παρεμβάσεων του Ταμείου Συνοχής. Το εν λόγω πλαίσιο αναφοράς, που θα καθορισθεί στο καταλληλότερο επίπεδο, θα πρέπει να περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία: τον καθορισμό των μακροπρόθεσμων στόχων· την αναφορά των μεμονωμένων έργων· τον προσδιορισμό των ενδιάμεσων στόχων που θα πρέπει να επιτευχθούν το 2006· τον προσδιορισμό των έργων που θα πρέπει να υλοποιηθούν για την επίτευξη αυτών των στόχων· για κάθε έργο, μια πρώτη αναφορά των επενδυτικών δαπανών και ενδεικτικό σχεδιασμό των πηγών χρηματοδότησης».

Τα τέσσερα κράτη μέλη δικαιούχοι του Ταμείου Συνοχής υπέβαλαν τα στρατηγικά πλαίσια αναφοράς τους για τους τομείς του περιβάλλοντος και των μεταφορών, με την ευκαιρία ενημερωτικής συνεδρίασης η οποία οργανώθηκε από την Επιτροπή για τα κράτη μέλη στις 18 Δεκεμβρίου 2000. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα εν λόγω στρατηγικά πλαίσια αναφοράς αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των επιχειρησιακών προγραμμάτων που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο του προγραμματισμού των Διαρθρωτικών Ταμείων για την περίοδο 2000-2006, γεγονός που ενισχύει τον συντονισμό με τις παρεμβάσεις του Ταμείου Συνοχής και των Διαρθρωτικών Ταμείων.

2.3.2. Συντονισμός με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΑΕ)

Στις 19 Ιανουαρίου 2000 υπεγράφη συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της Επιτροπής και της ΕΤΕπ για κοινοτική διαρθρωτική δράση κατά την περίοδο 2000-2006. Η συμφωνία αφορά την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ της Τράπεζας και της Επιτροπής στους ακόλουθους τομείς: προπαρασκευαστικά στάδια προγραμματισμού και διαπραγματεύσεις για τις διαρθρωτικές δράσεις· συγχρηματοδότηση των διαρθρωτικών παρεμβάσεων· αξιολογήσεις των μεγάλων έργων.

Κατ' εφαρμογή της προαναφερθείσας συμφωνίας, στις 7 Ιουνίου 2000 υπεγράφη σύμβαση πλαίσιο μεταξύ της Επιτροπής (ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής) και της ΕΤΕπ για την περίοδο 2000-2006, η οποία αφορά την αξιολόγηση από την Τράπεζα ορισμένων μεγάλων έργων τα οποία υποβάλλονται από τα δικαιούχα κράτη μέλη για χρηματοδότηση από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Επιπλέον, έχει τεθεί σε λειτουργία μηχανισμός επαφών ανάμεσα στις γεωγραφικές μονάδες της Επιτροπής και την ΕΤΕπ. Ο μηχανισμός αυτός λειτούργησε ικανοποιητικά και επισφραγίστηκε με συνεδρίαση υψηλού επιπέδου στην οποία συμμετείχαν ο Γενικός Διευθυντής της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής, αφενός, και οι Γενικοί Διευθυντές της Τράπεζας, αφετέρου, και η οποία πραγματοποιήθηκε στις 4 Δεκεμβρίου 2000 στο Λουξεμβούργο. Στα συμπεράσματα της συνεδρίασης αναφέρονται οι τομείς στους οποίους πρέπει να επιδιωχθεί στενή συνεργασία ανάμεσα στα δύο όργανα. Συστάθηκαν ομάδες εργασίας για να υλοποιήσουν αυτές τις κατευθύνσεις.

Όσον αφορά τις προτεραιότητες της συνεργασίας, δόθηκε ιδιαίτερη προσοχή στην Πρωτοβουλία 2 και στα νέα χρηματοοικονομικά προϊόντα, δηλαδή το επιχειρηματικό κεφάλαιο και τα συνολικά δάνεια, στο πλαίσιο της προτεραιότητας η οποία έγκειται στην αποτελεσματική στήριξη της περιφερειακής ανάπτυξης.

Όσον αφορά τη δραστηριότητα της Τράπεζας το 2000, η Τράπεζα διέθεσε ποσό 30,6 δις ευρώ έναντι 27,8 δις ευρώ το 1999, για έργα στο εσωτερικό της Ένωσης. Οι χρηματοδοτήσεις της Τράπεζας στις πλέον μειονεκτικές περιφέρειες ανέρχεται σε 13,7 δις ευρώ υπό μορφή ατομικών δανείων και 6,2 δις ευρώ υπό μορφή συνολικών δανείων (σημαντική αύξηση των χρηματοδοτήσεων υπέρ των ΜΜΕ). Τα κράτη μέλη που είναι οι βασικοί δικαιούχοι των δανείων της ΕΤΕπ είναι η Γερμανία (19,7%), η Ιταλία (18,4%), η Ισπανία (13,7%), το Ηνωμένο Βασίλειο (10,8%) και η Γαλλία (10,8%).

	2000	1999	1998
Η δραστηριότητα της ΕΤΕπ στο εσωτερικό της Ένωσης	30,6 %	27,8 %	25,1 %
Περιφερειακή ανάπτυξη	> 66 %	61%	71%

Όσον αφορά το ΕΤΑΕ, στις 7 Δεκεμβρίου 2000 το ΕΤΑΕ και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων υπέγραψαν κύρια συμφωνία για την ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ των δύο οργάνων η οποία ορίζει τον τύπο υπηρεσιών που παρέχει το κάθε ένα από αυτά.

Η εν λόγω συμφωνία αφορά τη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων διαχείρισης όλων των υφισταμένων επενδύσεων επιχειρηματικού κεφαλαίου της ΕΤΕπ στο ΕΤΑΕ, αφενός, και τη μεταβίβαση του χαρτοφυλακίου εγγυήσεων για έργα υποδομών από το ΕΤΑΕ στην ΕΤΕπ, αφετέρου.

Στο εσωτερικό του ομίλου της ΕΤΕπ, το ΕΤΑΕ ασχολείται πλέον αποκλειστικά με όλες τις πράξεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και του χαρτοφυλακίου εγγυήσεων υπέρ των ΜΜΕ (πόροι της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και πόροι ΕΤΕπ/ΕΤΑΕ).

Στο πλαίσιο των δύο προαναφερόμενων τομέων παρέμβασης του ΕΤΑΕ, έχουν εγκριθεί οι ακόλουθες σημαντικές κατευθύνσεις:

- Θα ενισχυθεί η εφαρμογή του μηχανισμού επιχειρηματικού κεφαλαίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας «ETF Start-up» και θα αναπροσανατολισθεί προς τη χρηματοδότηση «εκκολαπτηρίων» επιχειρήσεων και ταμείων κεφαλαίων εκκίνησης.
- Η δραστηριότητα του ΕΤΑΕ για την παροχή εγγυήσεων σε ΜΜΕ θα επεκταθεί και στους τομείς εγγυήσεων για μικροπιστώσεις, για την απόκτηση συμμετοχών, για επενδύσεις ΜΜΕ στον τομέα των τεχνολογιών της πληροφόρησης και επικοινωνίας (ΤΠΕ).
- Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη συνεδρίασή του της 20^{ης} Δεκεμβρίου 2000, επιβεβαίωσε τον ρόλο του ΕΤΑΕ ως ειδικού χρηματοδοτικού μέσου των ΜΜΕ της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιπλέον, από τον Σεπτέμβριο του 2000 και μετά, το Διοικητικό Συμβούλιο του ΕΤΑΕ ενέκρινε δέκα πράξεις επιχειρηματικού κεφαλαίου συνολικού ύψους 186 εκατ. ευρώ και έντεκα πράξεις εγγυήσεων για συνολικό ποσό 206 εκατ. ευρώ.

2.3.3. Η χρηματοδοτική συνδρομή για τα διευρωπαϊκά δίκτυα (ΔΕΔ)

Ο συντονισμός μεταξύ του προϋπολογισμού για τα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών και ενέργειας (ΔΕΔ) και των Διαρθρωτικών Ταμείων, και ιδίως των πόρων του ΕΤΠΑ, έχει μεγάλη σημασία για τις περιοχές των Στόχων 1 και 2 και για τις χώρες της συνοχής, επειδή τα εν λόγω κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα λαμβάνουν επίσης υπόψη την ανάγκη να συνδεθούν με τις κεντρικές περιφέρειες της Κοινότητας οι περιφέρειες που πλήττονται από διαρθρωτική υστέρηση και λόγω του νησιωτικού, μεσόγειου ή περιφερειακού χαρακτήρα τους.

Ο κανονισμός για τα ΔΕΔ δεν επιτρέπει «κατ' αρχήν» την ταυτόχρονη χρηματοδότηση του ίδιου έργου και από τον προϋπολογισμό των ΔΕΔ και από άλλες κοινοτικές πηγές αλλά, σε ορισμένες περιπτώσεις, μετά από τη διενέργεια μελετών σκοπιμότητας που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό των ΔΕΔ, είναι δυνατό να χορηγηθεί ενίσχυση από το ΕΤΠΑ και από την ΕΤΕπ για την (μερική) χρηματοδότηση κυρίως κατασκευαστικών έργων της τρέχουσας επένδυσης. Συχνά, στον τομέα των μεταφορών, το ΕΤΠΑ χρηματοδοτεί έργα που προορίζονται να εξασφαλίσουν «πρόσβαση» στο διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών, οι βασικές συνιστώσες του οποίου χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό των ΔΕΔ και/ή το Ταμείο Συνοχής.

Το 2000, το κονδύλιο του προϋπολογισμού για τα ΔΕΔ τροφοδοτήθηκε με πιστώσεις υποχρεώσεων ύψους 14 εκατ. ευρώ και πιστώσεις πληρωμών 11 εκατ. ευρώ για τα ενεργειακά δίκτυα και πιστώσεις υποχρεώσεων 594 εκατ. ευρώ και πιστώσεις πληρωμών 486 εκατ. ευρώ για τα δίκτυα μεταφορών.

Ο δημοσιονομικός κανονισμός των ΔΕΔ (ΕΚ αριθ. 2236/95) τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1655/99 για να προβλεφθεί ο μεσοπρόθεσμος σχεδιασμός μέσω ενδεικτικού πολυετούς επενδυτικού προγράμματος (ΠΕΠ) και για να ενθαρρυνθούν οι εταιρικές σχέσεις δημόσιου – ιδιωτικού τομέα, μαζί με τη χρησιμοποίηση ενός μικρού ποσού του κονδυλίου του προϋπολογισμού (1%-2%) για τη στήριξη έργων επιχειρηματικού κεφαλαίου. Κατά τη διάρκεια του 2000, η επιτροπή χρηματοδοτικής συνδρομής, η οποία συνεπικουρεί την Επιτροπή κατά την εφαρμογή του κανονισμού για τα ΔΕΔ, εξέδωσε θετική γνώμη για το ΠΕΠ της περιόδου 2000-2006, που θα αναθεωρηθεί το 2003. Η τρέχουσα πρόταση, η οποία θα εγκριθεί από την Επιτροπή πριν από το καλοκαίρι του 2001, προβλέπει τη χορήγηση συνολικού ποσού 2,8 δις ευρώ περίπου για έντεκα έργα προτεραιότητας (έργα που αποφασίστηκαν στο Συμβούλιο του Έσσεν), για το έργο Συστήματα Παγκόσμιας Δορυφορικής Ναυσιπλοΐας («Galileo») και για τέσσερις ομάδες έργων κοινού ενδιαφέροντος.

Το 1997, η Γενική Διεύθυνση Κοινωνίας των Πληροφοριών και η Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής έθεσαν σε εφαρμογή κοινή πρωτοβουλία. Στόχος της είναι να βελτιωθεί η ποιότητα των τοπικών υπηρεσιών τουριστικής πληροφόρησης και των ΜΜΕ, μέσω της επίτευξης κρίσιμης μάζας διαλειτουργικών και αξιόπιστων πληροφοριών. Στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας, το πρόγραμμα ΔΕΔ-Τηλεπικοινωνιών συγχρηματοδότησε 15 έργα. Τα έργα έχουν στόχο την προώθηση της χρησιμοποίησης του ηλεκτρονικού εμπορίου μέσω του Διαδικτύου από τις ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στον τουριστικό τομέα και είναι εγκατεστημένες στις λιγότερο ευνοημένες περιοχές της Ένωσης. Το 2000, η Επιτροπή πραγματοποίησε εκτίμηση των εν λόγω έργων, με τη βοήθεια εξωτερικών εμπειρογνομόνων. Το γενικό συμπέρασμα ήταν ότι τα έργα αυτά συμβάλλουν σημαντικά σε μια πρότυπη

δράση για την ανάπτυξη της ηλεκτρονικής Ευρώπης, η οποία θα περιλαμβάνει ενέργειες σε τοπικό επίπεδο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στο πλαίσιο της τήρησης της αρχής της επικουρικότητας.

2.4. ΣΥΜΒΑΤΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ (ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 12 ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΑΡΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ)

2.4.1. Διαρθρωτικά Ταμεία και πολιτική απασχόλησης

Σύμφωνα με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων συμφώνησαν κατά τη Σύνοδο Κορυφής του Λουξεμβούργου, το Νοέμβριο του 1997, ένα πλαίσιο δράσης που βασίζεται στη δέσμευση των κρατών μελών να καθορίζουν κοινούς στόχους για την πολιτική απασχόλησης βάσει τεσσάρων *πυλώνων*: απασχολησιμότητα, επιχειρηματικό πνεύμα, δυνατότητα προσαρμογής και ίσες ευκαιρίες. Η αποκαλούμενη διαδικασία του Λουξεμβούργου αποτελείται από διάφορες συνιστώσες: τις κατευθυντήριες γραμμές απασχόλησης για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών, τα εθνικά σχέδια δράσης των κρατών μελών, την κοινή έκθεση για την απασχόληση και τις ειδικές συστάσεις για κάθε χώρα. Με τον τρόπο αυτό, η διαδικασία του Λουξεμβούργου λειτουργεί ως συνεχές πρόγραμμα με ετήσιο σχεδιασμό, παρακολούθηση, εξέταση και αναπροσαρμογή. Τα ΕΣΔ αποτελούν σημαντική ευκαιρία για την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις συνδέσεις ανάμεσα στη δραστηριότητα των Διαρθρωτικών Ταμείων και τη στρατηγική απασχόλησης. Από τα ΕΣΔ για το 2000 προκύπτει ότι υπήρξαν οι πρώτες προσαρμογές κατά την περίοδο προγραμματισμού 1994–1999, με ανακατανομές πιστώσεων προς την προληπτική δράση και άλλες προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Απασχόληση στις ομάδες στόχου που έχουν εντοπισθεί για τη στήριξη του ΕΚΤ. Για την περίοδο 2000–2006, όλα τα κράτη μέλη θα χρησιμοποιούν το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση.

Από ανάλυση⁶ των μέχρι τώρα εγκριθέντων εγγράφων προγραμματισμού συνάγεται ότι τα νέα προγράμματα του ΕΚΤ θα πραγματοποιήσουν επένδυση στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού ύψους 60 δις ευρώ περίπου, στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού και της μεταρρύθμισης των αγορών εργασίας. Οι διαπραγματεύσεις για τα προγράμματα του ΕΚΤ έχουν αποδείξει τη δέσμευση των κρατών μελών να καταναείμουν την κοινοτική χρηματοδότηση, σύμφωνα με τις πολιτικές απασχόλησής τους, όπως ορίστηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας του Λουξεμβούργου. Από την άποψη αυτή, το ΕΚΤ έχει μετατοπίσει το κέντρο βάρους του από ένα κατ' εξοχήν πρόγραμμα κατάρτισης σε ένα μέσο πολιτικής με ευρύ φάσμα μέτρων για επενδύσεις στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού. Το πλέον ενδεικτικό παράδειγμα είναι η προτεραιότητα που δίνεται στην προληπτική δράση στο πλαίσιο των προγραμμάτων του ΕΚΤ, δηλαδή η έγκαιρη παρέμβαση για να ανακοπεί η διαδικασία μακροχρόνιας ανεργίας. Τα νέα προγράμματα περιλαμβάνουν σαφείς δεσμεύσεις στους τομείς της ισότητας των φύλων, της κοινωνικής ένταξης, της προώθησης της οικονομίας που βασίζεται στη γνώση και της ευρύτερης πρόσβασης στα οφέλη που παρέχουν οι τεχνολογίες της πληροφόρησης και επικοινωνίας. Η

⁶ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή σχετικά με τη στήριξη που παρέχει το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στην ευρωπαϊκή στρατηγική απασχόλησης (COM (2001)16).

χρηματοδότηση του ΕΚΤ για τους Στόχους 1 και 3⁷ θα στηρίζει τους τέσσερις πυλώνες της EES με τον ακόλουθο τρόπο⁸:

- **Απασχολησιμότητα:** Ποσοστό περίπου 60% (34 δις ευρώ) του προϋπολογισμού του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου θα διατεθεί για τη βελτίωση της απασχολησιμότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Δίνεται ιδιαίτερη έμφαση: στην πρόληψη της μακροχρόνιας ανεργίας, τη βελτίωση της μετάβασης των νέων από τη σχολική φοίτηση στην εργασία, στην παροχή εκπαιδευτικών υπηρεσιών και κατάρτισης για ενήλικους, στον εκσυγχρονισμό των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης. Ποσό περίπου 9 δις ευρώ θα διατεθεί για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού.
- **Επιχειρηματικό πνεύμα:** Για την προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος θα διατεθεί ποσό 8 δις ευρώ από τους πόρους του ΕΚΤ που θα αποτελέσει τον βασικό μοχλό για τη δημιουργία νέων επιχειρήσεων, την προώθηση τοπικών πρωτοβουλιών απασχόλησης, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης στους τομείς των υπηρεσιών και της κοινωνικής οικονομίας.
- **Ικανότητα προσαρμογής:** Ποσό περίπου 11 δις ευρώ θα διατεθεί για τη βελτίωση της ικανότητας προσαρμογής του εργατικού δυναμικού της Ευρώπης, με βασικές προτεραιότητες την ανάπτυξη της διαρκούς κατάρτισης, τη χρησιμοποίηση των ΤΠΕ και δραστηριότητες με αποδέκτες τις ΜΜΕ. Επιπλέον, θα ληφθούν μέτρα για θέματα που συνδέονται με εναλλακτικές και ευέλικτες μορφές οργάνωσης της εργασίας.
- **Ίσες ευκαιρίες:** Η ένταξη του ζητήματος των ίσων ευκαιριών σε ολόκληρη τη στρατηγική δεν μας επιτρέπει να προσδιορίσουμε το συνολικό ποσό που διατίθεται για την προώθηση των ίσων ευκαιριών. Εντούτοις, ο προϋπολογισμός για ειδικές δράσεις ανέρχεται περίπου σε 4 δις ευρώ. Η ένταξη του ζητήματος της ισότητας των φύλων στις γενικές πολιτικές είναι σημαντική σε σχέση με την εφαρμογή των ΕΣΔ από το 1998 και μετά και θα αναπτυχθεί περισσότερο.

Το συνολικό ποσό της χρηματοδότησης εξασφαλίζει στέρεη βάση για τη στήριξη τόσο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση όσο και των πολιτικών δεσμεύσεων που έλαβε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Λισαβώνας. Το ΕΚΤ θα στηρίζει επίσης τα μέτρα που λαμβάνονται για τη συμμόρφωση με τις συστάσεις του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμογή των πολιτικών των κρατών μελών, σε όλες τις περιπτώσεις για τις οποίες η στήριξη αυτή θα είναι επιλέξιμη. Παράλληλα και με τα δικά της μέσα, η Επιτροπή θα προσπαθήσει να προσδιορίσει το πεδίο εφαρμογής νέων θεμάτων και θεσμικών, επιχειρησιακών και διαδικαστικών προσεγγίσεων, π.χ. την ανάπτυξη μιας τοπικής διάστασης για την ΕΣΑ βάσει του άρθρου 6. Η πρόκληση που αντιμετωπίζουν σήμερα οι εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, αλλά και οι κοινωνικοί εταίροι και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι η επιτυχία αυτού του προγράμματος.

⁷ Μέχρι να ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις, δεν είναι δυνατό να παρουσιαστούν αριθμητικά στοιχεία για τους τρόπους με τους οποίους τα διαθέσιμα κεφάλαια για τον Στόχο 2 θα στηρίζουν τη στρατηγική απασχόλησης.

⁸ Τα διαγράμματα 1 και 2 παρέχουν κατανομή της χρηματοδότησης των κρατών μελών σε κάθε έναν από τους τέσσερις πυλώνες της ΕΣΑ.

Η βελτίωση των συνδέσεων μεταξύ του ΕΚΤ και των ΕΣΔ

Η συμμετοχή των περιφερειακών και τοπικών αρχών ήταν ανέκαθεν σημαντική στην εφαρμογή των παρεμβάσεων του ΕΚΤ. Η συμμετοχή τους στη διαμόρφωση των βασικών προτεραιοτήτων πολιτικής για τη χρηματοδότηση του ΕΚΤ επέτρεψε να λαμβάνουν υπόψη τα προγράμματα την πολυμορφία των καταστάσεων των περιφερειών και τις τοπικές ανάγκες, στο πλαίσιο των εθνικών σχεδίων δράσης. Εντούτοις, εξακολουθεί να υπάρχει περιθώριο βελτίωσης και οι εθνικές διοικήσεις πρέπει να καταβάλουν προσπάθεια για την πλήρη αξιοποίηση των συνεργειών ανάμεσα στη χάραξη πολιτικής, αφενός, και στα στηριζόμενα από την ΕΕ χρηματοδοτικά μέσα, αφετέρου. Σύμφωνα με τα στοιχεία για την υλοποίηση των ΕΣΔ το 2000, τα βασικά στοιχεία που πρέπει να βελτιωθούν είναι η προβολή και οι συνεισφορές των άλλων Διαρθρωτικών Ταμείων· δεύτερον, θα μπορούσε να υπάρξει στενότερη σύνδεση σε εθνικό επίπεδο της εφαρμογής των πρόσφατα εγκριθέντων προγραμμάτων με τη διαδικασία των ΕΣΔ.

2.4.2. Διαρθρωτικά Ταμεία, πολιτική αγροτικής ανάπτυξης και αλιευτική πολιτική

Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, που υλοποιείται με τις παρεμβάσεις του ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμού (για τον Στόχο 1 καθώς και για την κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+) και του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεων (για τον Στόχο 2 και τα εθνικά σχέδια αγροτικής ανάπτυξης), αποσκοπεί κυρίως στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών περιοχών και, κατά συνέπεια, στο να συμβάλει στη διασφάλιση και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε αυτές τις περιοχές.

Στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της κοινής γεωργικής πολιτικής, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης πλαισιώνουν και συμπληρώνουν τις επιμέρους πολιτικές αγορών της ΚΓΠ.

Συμβάλλουν στο να ενθαρρυνθεί η προσαρμογή των γεωργικών διαρθρώσεων στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της κοινής γεωργικής πολιτικής, μέσω της προώθησης μιας πολυλειτουργικής γεωργίας, και έχουν επίσης ως στόχο τη διαφοροποίηση των οικονομικών δραστηριοτήτων των αγροτικών περιοχών.

Το άρθρο 37 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 σχετικά με τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΠΕ, αναφέρει ότι η στήριξη αυτή παρέχεται αποκλειστικά για μέτρα που συμφωνούν με το κοινοτικό δίκαιο και υπενθυμίζει την ανάγκη συνοχής τους με τις άλλες κοινοτικές πολιτικές και με τα μέτρα που λαμβάνονται στο πλαίσιο αυτών των πολιτικών καθώς και με τα μέτρα που υλοποιούνται στο πλαίσιο άλλων κοινοτικών καθεστώτων της κοινής γεωργικής πολιτικής (κοινές οργανώσεις αγορών, ποιότητα γεωργικών προϊόντων, υγεία).

Η πολιτική για τις διαρθρώσεις της αλιείας, όσον αφορά το σκέλος της κοινής αλιευτικής πολιτικής, έχει ως προτεραιότητα την επιδίωξη αειφόρου ισορροπίας ανάμεσα στους αλιευτικούς πόρους και την εκμετάλλευσή τους· οφείλει επίσης να συμβάλει στη βιωσιμότητα και την αειφόρο ανάπτυξη των επιχειρήσεων του τομέα· πρέπει ακόμη να βελτιώσει τον εφοδιασμό και την αξιοποίηση των προϊόντων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας· τέλος, πρέπει να συμβάλει στην αναζωογόνηση των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία.

Οι ενισχύσεις για τον αλιευτικό στόλο, κοινοτικές ή εθνικές, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να συμβάλουν στην αύξηση της αλιευτικής ικανότητας. Εκτός από τη

συνέχιση της εφαρμογής των ενισχύσεων για την οριστική μείωση της αλιευτικής ικανότητας, η χορήγηση δημόσιων ενισχύσεων για την κατασκευή νέων πλοίων επιτρέπεται μόνο υπό τον όρο της οριστικής απόσυρσης τουλάχιστον ισοδύναμης, ακόμη και σημαντικά μεγαλύτερης σε ορισμένες περιπτώσεις, αλιευτικής ικανότητας χωρίς δημόσιες ενισχύσεις.

Εξάλλου, οι συγχρηματοδοτούμενες από το ΧΜΠΑ παρεμβάσεις πρέπει να βοηθούν όλες τις συνιστώσες του τομέα (στόλος, μεταποίηση και διάθεση των προϊόντων στην αγορά, υδατοκαλλιέργεια, λιμενικές εγκαταστάσεις) να ανταπεξέλθουν στις διάφορες προκλήσεις: παγκοσμιοποίηση των οικονομιών, αυξημένες απαιτήσεις των καταναλωτών όσον αφορά την ποιότητα των προϊόντων, αυστηρότεροι υγειονομικοί κανόνες, βελτίωση των συνθηκών εργασίας πάνω στα σκάφη.

2.4.3. Διαρθρωτικά Ταμεία και περιβαλλοντική πολιτική

Οι κανονισμοί των Ταμείων και η ενίσχυση της περιβαλλοντικής διάστασης

Οι κανονισμοί των Ταμείων για την περίοδο 2000-2006 προβλέπουν τη συστηματικότερη συνεκτίμηση των περιβαλλοντικών παραγόντων: έτσι, η αειφόρος ανάπτυξη και η προστασία και βελτίωση του περιβάλλοντος αποτελούν πλέον στοιχείο που διαπερνά όλους τους Στόχους των Διαρθρωτικών Ταμείων, το οποίο θα πρέπει να εντάσσεται στην προετοιμασία, την παρακολούθηση και αξιολόγηση των προγραμμάτων.

Πράγματι, η αρχή αυτή είναι διατυπωμένη στις διατάξεις που αφορούν τον ορισμό της εταιρικής σχέσης, τη συμβατότητα των ενεργειών που χρηματοδοτούνται από τα Ταμεία και την κλιμάκωση των ποσοστών συμμετοχής, κυρίως μέσω της εφαρμογής των αρχών της προφύλαξης, της προληπτικής δράσης και της αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Εξάλλου, τα σχέδια και οι παρεμβάσεις πρέπει να περιλαμβάνουν εκ των προτέρων αξιολόγηση της περιβαλλοντικής κατάστασης της ενδιαφερόμενης περιφέρειας και, κυρίως, περιγραφή της περιβαλλοντικής κατάστασης, εκτίμηση της αναμενόμενης επίπτωσης αυτής της στρατηγικής και των παρεμβάσεων στην εν λόγω κατάσταση, τις διατάξεις που αποσκοπούν στην ενσωμάτωση της περιβαλλοντικής διάστασης στην παρέμβαση και στην εξασφάλιση της τήρησης των κοινοτικών διατάξεων σε θέματα περιβάλλοντος.

Συμπληρώνοντας τις διατάξεις των κανονισμών, οι «κατευθυντήριες γραμμές για τα προγράμματα της περιόδου 2000-2006» δίνουν έμφαση στην ανάγκη ένταξης της περιβαλλοντικής διάστασης σε όλους τους τομείς. Η προσέγγιση αυτή είναι παρόμοια με τις δύο οριζόντιες αρχές των κατευθυντήριων γραμμών: αειφόρος ανάπτυξη και ισότητα των ευκαιριών.

Η συμμετοχή των αρμόδιων για περιβαλλοντικά θέματα αρχών στις επιτροπές παρακολούθησης των Διαρθρωτικών Ταμείων, τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο, αποτελεί κεκτημένο που έχει εμπλουτίσει τον προγραμματισμό για τη νέα περίοδο.

Περιβαλλοντική νομοθεσία και Διαρθρωτικά Ταμεία

Στο πλαίσιο των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων, πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για την τήρηση των σημαντικότερων στοιχείων της κοινοτικής

περιβαλλοντικής πολιτικής, κυρίως στους τομείς της προστασίας της φύσης, της προστασίας των υδάτων και της αξιολόγησης των επιπτώσεων στο περιβάλλον.

Φύση

Όσον αφορά την προστασία της φύσης, δύο είναι οι οδηγίες αναφοράς: η οδηγία 92/43/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21^{ης} Μαΐου 1992, για τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων και της άγριας πανίδας και χλωρίδας⁹ (οδηγία για τους οικοτόπους - ενδιαιτήματα) και η οδηγία 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 2^{ας} Απριλίου 1979, για τη διατήρηση των άγριων πτηνών¹⁰.

Η πρώτη από τις οδηγίες αυτές προβλέπει τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικτύου προστατευόμενων χώρων (Natura 2000), που περιλαμβάνει προστατευόμενες ζώνες οι οποίες ορίζονται στις δύο οδηγίες. Όσον αφορά τα προβλήματα και τις καθυστερήσεις που διαπιστώθηκαν κατά την εφαρμογή των προγραμμάτων της περιόδου 1994-1999 (αρκετά κράτη μέλη δεν είχαν ορίσει τους προστατευόμενους χώρους), σημειώθηκε σχετική βελτίωση καθόλη τη διάρκεια του 2000.

Παρά τα ανωτέρω, και για να τηρηθεί η ισχύουσα ρύθμιση για τη νέα περίοδο 2000-2006, ο κ. Barnier (μέλος της Επιτροπής, αρμόδιος για την Περιφερειακή Πολιτική), μετά από διαβούλευση με την κ. Walström (μέλος της Επιτροπής, αρμόδια Περιβάλλοντος), απευθύνθηκε στα κράτη μέλη για να τους υπενθυμίσει τις υποχρεώσεις τους σε αυτό τον τομέα και να αναφέρει ότι τα έγγραφα προγραμματισμού για τη νέα περίοδο έπρεπε απαρεγκλίτως να περιέχουν σαφείς και αμετάκλητες δεσμεύσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνοχή των προγραμμάτων με την προστασία των χώρων η οποία προβλέπεται στο πλαίσιο του προγράμματος Natura 2000. Για τον σκοπό αυτό, περιελήφθη ρήτρα, όπου κρίθηκε αναγκαίο, στα ΚΠΣ, ΕΕΠ και ΕΠ.

Με το ίδιο πνεύμα, ο κ. Fischler, μέλος της Επιτροπής και αρμόδιος για τη Γεωργία, απευθύνθηκε στα κράτη μέλη για να περιλάβουν στα εν λόγω έγγραφα προγραμματισμού δεσμεύσεις όσον αφορά την τήρηση της οδηγίας για τα νιτρικά άλατα.

Υδατα

Το 2000 χαρακτηρίστηκε από την έκδοση της οδηγίας πλαίσιο για την κοινοτική πολιτική στον τομέα των υδάτων (2000/60/ΕΚ), η οποία εγκρίθηκε στις 23 Οκτωβρίου· έχει δύο βασικούς στόχους: αφενός, την επίτευξη ικανοποιητικής κατάστασης όλων των υδάτων από χημική και οικολογική άποψη (επιφανειακών και υπόγειων υδάτων και των προστατευόμενων περιοχών) μέσω της ολοκληρωμένης διαχείρισης των υδατικών πόρων στο επίπεδο των υδρογραφικών λεκανών· αφετέρου, επιβάλλει στα κράτη μέλη να λαμβάνουν υπόψη την αρχή της ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών που συνδέονται με τη χρησιμοποίηση του ύδατος (περιλαμβανομένου του κόστους για το περιβάλλον και τους πόρους) καθώς και την αρχή «ο ρυπαίνων πληρώνει».

Όσον αφορά την επεξεργασία των αστικών λυμμάτων, η οδηγία 91/271/ΕΟΚ, που τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/15/ΕΚ, έθετε ως προθεσμίες εφαρμογής τις

⁹ ΕΕ L 206 της 22.7.1992.

¹⁰ ΕΕ L 103 της 25.4.1979.

31.12.1998 και 31.12.2000. Τα Διαρθρωτικά Ταμεία συνέχισαν να συγχρηματοδοτούν κατά τη διάρκεια του 2000 υποδομές που συμβάλλουν στην υλοποίηση των αρχών οι οποίες αφορούν τις ευαίσθητες περιοχές και τα μεγάλα αστικά κέντρα· η περίοδος 2001–2005 θα αξιοποιηθεί για να ολοκληρωθεί η εφαρμογή αυτής της οδηγίας, με την υλοποίηση των κατάλληλων υποδομών για τα μικρά αστικά κέντρα.

Διαχείριση των αποβλήτων

Το 2000, η Επιτροπή εξέδωσε την οδηγία 2000/76/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την αποτέφρωση των αποβλήτων. Η οδηγία αυτή αποσκοπεί στην όσο το δυνατό μεγαλύτερη πρόληψη ή μείωση της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, της ρύπανσης των υδάτων και του εδάφους που οφείλεται στην αποτέφρωση και τη συναποτέφρωση των αποβλήτων καθώς και των συνακόλουθων κινδύνων για την υγεία του ανθρώπου. Κατά το 2000 συνεχίστηκαν, επίσης, οι εργασίες καθορισμού των εθνικών κριτηρίων για την εφαρμογή της οδηγίας 1999/31/EK σχετικά με τη διάθεση των αποβλήτων. Η απόφαση 2000/532/EK αναθεώρησε ριζικά τον ευρωπαϊκό κατάλογο των αποβλήτων και τον κατάλογο των επικίνδυνων αποβλήτων και ορίστηκε ένας πληρέστερος κατάλογος αποβλήτων, ο οποίος θα τεθεί σε ισχύ την 1^η Ιανουαρίου 2002.

Αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον

Η οδηγία 97/11/EK για την εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, η οποία τροποποιεί την οδηγία 85/337/ΕΟΚ, τέθηκε σε ισχύ στις 14 Μαρτίου 1999. Αλλά η πραγματική εφαρμογή της άρχισε κατά τη διάρκεια του 2000: αυξήθηκε ο αριθμός τύπων έργων υποδομών που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι –τα οποία υπόκεινται υποχρεωτικά σε αξιολόγηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Οι τύποι έργων που αναφέρονται στο παράρτημα ΙΙ –που επίσης αυξήθηκε ο αριθμός τους– πρέπει να αποτελούν αντικείμενο αξιολόγησης, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο παράρτημα ΙΙΙ της εν λόγω οδηγίας.

2.4.4. Διαρθρωτικά Ταμεία και πολιτική ανταγωνισμού

Στα τέλη του 1997, η Επιτροπή εξέδωσε νέες κατευθυντήριες γραμμές για τις εθνικές περιφερειακές ενισχύσεις στην Κοινότητα. Με αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές, η Επιτροπή επιθυμούσε να ενισχύσει τον έλεγχο σε αυτή τη σημαντική κατηγορία κρατικών ενισχύσεων. Οι νέες κατευθυντήριες γραμμές ενοποίησαν τα κριτήρια που χρησιμοποιούνταν για την εκτίμηση της συμβατότητας των εθνικών μέτρων περιφερειακών ενισχύσεων. Οι κατευθυντήριες γραμμές διασαφήνισαν επίσης τους κανόνες για την οριοθέτηση των περιφερειών που είναι επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 3 στοιχεία (α) και (γ) της Συνθήκης ΕΚ.

Στις αρχές του 1998, η Επιτροπή ενημέρωσε τα κράτη μέλη για τις νέες κατευθυντήριες γραμμές και τα κάλεσε να καταστήσουν τα υφιστάμενα συστήματά τους περιφερειακών ενισχύσεων συμβατά με τους νέους κανόνες μέχρι το έτος 2000. Βασικό στοιχείο της διαδικασίας ήταν η επανεξέταση των χαρτών των περιφερειακών ενισχύσεων σε κάθε ένα από τα 15 κράτη μέλη. Η δυσκολία της διαδικασίας αυτής έγινε ακόμα μεγαλύτερη λόγω του γεγονότος ότι η Επιτροπή επιθυμούσε να χρησιμοποιήσει την ευκαιρία αυτή για να επιτύχει σημαντική μείωση της κάλυψης των χαρτών περιφερειακών ενισχύσεων στην Κοινότητα.

Κατά την περίοδο 1999-2000, καταρτίστηκαν νέοι χάρτες περιφερειακών ενισχύσεων για κάθε ένα από τα 15 κράτη μέλη. Η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει επιτύχει τους βασικούς στόχους τους οποίους είχε καθορίσει σε αυτό τον τομέα. Όλοι οι χάρτες καθορίστηκαν βάσει διαφανούς και αντικειμενικής μεθόδου που εξασφαλίζει την ισότιμη μεταχείριση και των 15 κρατών μελών. Ταυτόχρονα, η Επιτροπή πέτυχε, με τη βοήθεια των κρατών μελών, να μειώσει σημαντικά τον πληθυσμό που καλύπτεται από τους χάρτες περιφερειακών ενισχύσεων από το 46,7% στο 42,7% του πληθυσμού της Κοινότητας. Η αυστηρή εφαρμογή των κριτηρίων επιλεξιμότητας συνέβαλε στην αυστηρότερη οριοθέτηση των ενισχυόμενων περιφερειών. Το γεγονός αυτό θα δώσει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να εστιάσουν τις περιφερειακές ενισχύσεις τους στις περιφέρειες που πλήττονται από τα σοβαρότερα οικονομικά προβλήματα. Η Επιτροπή είναι πεπεισμένη ότι ένας υψηλότερος βαθμός συγκέντρωσης θα ενισχύσει τον χαρακτήρα κινήτρου των χορηγούμενων περιφερειακών ενισχύσεων, αυξάνοντας με τον τρόπο αυτό τη συνολική τους αποτελεσματικότητα.

2.4.5. Διαρθρωτικά Ταμεία και πολιτική για τις δημόσιες συμβάσεις

Το άρθρο 12 του γενικού κανονισμού για τα Διαρθρωτικά Ταμεία (ΕΚ) αριθ. 1260/1999 προβλέπει ότι οι ενέργειες που λαμβάνουν κοινοτική χρηματοδότηση «πρέπει να είναι σύμφωνες προς τις διατάξεις της Συνθήκης καθώς και των πράξεων που θεσπίζονται δυνάμει αυτής, καθώς και προς τις κοινοτικές πολιτικές και δράσεις, περιλαμβανομένων (...) όσων αφορούν την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων». Εφαρμόστηκε μεγαλύτερη αποκέντρωση της διαχείρισης των Διαρθρωτικών Ταμείων, μέσω της αύξησης της ευθύνης των κρατών μελών και κυρίως των αρμοδίων διαχειριστικών αρχών, όσον αφορά την ανάθεση των συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τα κοινοτικά Ταμεία. Για να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση αυτών των διαδικασιών με τους κοινοτικούς κανόνες, η Επιτροπή, με την επιφύλαξη των εξουσιών της να παρεμβαίνει σε περίπτωση παράβασης του κοινοτικού δικαίου, ενθαρρύνει τη λήψη κοινοτικών μέτρων εκ μέρους των εθνικών αρχών, όπως η επαρκής κατάρτιση του προσωπικού που ασχολείται με την ανάθεση αυτών των συμβάσεων και η έκδοση κατευθυντήριων γραμμών και οδηγιών για την ανάθεση των συμβάσεων.

Η Επιτροπή μεριμνά ώστε οι διαδικασίες ανάθεσης των συμβάσεων να είναι σύμφωνες με το κοινοτικό δίκαιο, επαληθεύοντας την ενσωμάτωση των σχετικών κοινοτικών οδηγιών και κάνοντας χρήση του δικαιώματός της να παρεμβαίνει σε περίπτωση παράβασης του κοινοτικού δικαίου.

2.4.6. Διαρθρωτικά Ταμεία και πολιτική ισότητας μεταξύ γυναικών και ανδρών

Βάσει του νέου νομικού πλαισίου που θεσπίστηκε με τη Συνθήκη του Άμστερνταμ και την Ευρωπαϊκή Στρατηγική Απασχόλησης, η αρχή της ισότητας μεταξύ των φύλων κατοχυρώνεται στους νέους κανονισμούς των Διαρθρωτικών Ταμείων. Οι νέοι κανονισμοί προτείνουν μια ολοκληρωμένη στρατηγική στον τομέα της ισότητας. Παράλληλα με την οριζόντια ένταξη του ζητήματος των ίσων ευκαιριών (ένταξη του ζητήματος στις κοινοτικές πολιτικές), απαιτείται η λήψη ειδικών μέτρων για τη βελτίωση της θέσης των γυναικών, με στόχο να μειωθούν οι συνεχιζόμενες ανισότητες. Αυτό το νέο νομικό πλαίσιο έχει εξαιρετική σημασία ως νομική βάση και αποτελεί κίνητρο για την εφαρμογή της πολιτικής που ενσωματώνει το ζήτημα της ισότητας στις παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων. Η Επιτροπή έχει συντάξει τεχνικό έγγραφο για το ζήτημα αυτό, το οποίο καθορίζει τις

κατευθυντήριες γραμμές για πρακτικές ρυθμίσεις όσον αφορά την ένταξη του ζητήματος της ισότητας των φύλων στις ενέργειες που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία¹¹. Η διάσταση των ίσων ευκαιριών έχει επίσης ενσωματωθεί στα μεθοδολογικά έγγραφα εργασίας που συνέταξαν οι υπηρεσίες της Επιτροπής για τον προγραμματισμό, την εκ των προτέρων αξιολόγηση, την παρακολούθηση και αξιολόγηση¹².

Κατά τις διαπραγματεύσεις με τα κράτη μέλη για το περιεχόμενο των νέων προγραμμάτων, η Επιτροπή επεσήμανε την ανάγκη να ληφθούν αποτελεσματικότερα μέτρα για την προώθηση της ισότητας. Μια σφαιρικότερη προσέγγιση που λαμβάνει υπόψη την ένταξη του θέματος της ισότητας καθώς και ειδικά μέτρα έχουν περιληφθεί στα νέα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης (ΚΠΣ) και τα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού (ΕΕΠ). Αυτό αφορά, παραδείγματος χάρη, τη διεξοδικότερη ανάλυση των κοινωνικο-οικονομικών ανισοτήτων μεταξύ γυναικών και ανδρών. Εντούτοις, η ανάλυση δεν συνοδεύτηκε πάντοτε με τον προσδιορισμό ποσοτικών στόχων όσον αφορά την επίτευξη μεγαλύτερης ισότητας. Αρκετά προγράμματα περιέχουν διατάξεις για την κατοχύρωση της ισότιμης συμμετοχής στις επιτροπές παρακολούθησης, παραδείγματος χάρη με ισόρροπη κατανομή των μελών, με την εξασφάλιση της συμμετοχής φορέων που προωθούν την ισότητα ή με τη σύσταση ομάδων εργασίας για τις ίσες ευκαιρίες. Σε ορισμένα κράτη μέλη, δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στην ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας παιδιών ως μέτρο για τον συνδυασμό της εργασίας με τις οικογενειακές υποχρεώσεις.

Επειδή το ζήτημα της ισότητας των φύλων εντάσσεται στη συνολική στρατηγική, δεν είναι δυνατό στο παρόν στάδιο να υπολογίσουμε με ακρίβεια τους πόρους που διατίθενται για το ζήτημα αυτό. Η εκτίμηση των συμπληρωμάτων προγραμματισμού στα προγράμματα των Διαρθρωτικών Ταμείων θα δώσει λεπτομερέστερα στοιχεία όσον αφορά το μέγεθος των χρηματοδοτήσεων που διατίθενται για τον τομέα της ισότητας. Αυτό που έχει σημασία στο παρόν στάδιο είναι το ζήτημα της ισότητας των φύλων να λαμβάνεται υπόψη κατά την υλοποίηση των δράσεων.

Τα Διαρθρωτικά Ταμεία πρέπει να αποτελέσουν καταλύτη για τις κοινοτικές και εθνικές πολιτικές στον τομέα των ίσων ευκαιριών. Η βελτίωση της χρησιμοποίησης των Διαρθρωτικών Ταμείων για την προώθηση της ισότητας των φύλων είναι ένας από τους στόχους της κοινοτικής στρατηγικής πλαισίου για την ισότητα των φύλων (2001-2005)¹³. Σύμφωνα με την εν λόγω στρατηγική, η Επιτροπή οφείλει να συντάξει ανακοίνωση σχετικά με την ένταξη του ζητήματος της ισότητας των φύλων στα νέα έγγραφα προγραμματισμού, περιλαμβανομένης της παρουσίας ορθών πρακτικών. Για να ενισχυθεί η συνεργασία στο εσωτερικό των υπηρεσιών της και ανάμεσα στους υπευθύνους σε εθνικό επίπεδο, η Επιτροπή θα συστήσει μία ad hoc ομάδα για θέματα ισότητας στον τομέα των Διαρθρωτικών Ταμείων στο εσωτερικό

¹¹ Τεχνικό έγγραφο 3 «Η ένταξη του ζητήματος των ίσων ευκαιριών για τις γυναίκες και τους άνδρες στα προγράμματα και τα έργα των Διαρθρωτικών Ταμείων» (<http://info regio.cec.eu.int>)

¹² Παράρτημα 4 του Εγγράφου Εργασίας 2 «Η εκ των προτέρων αξιολόγηση των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων» εξετάζει το ζήτημα της ισότητας μεταξύ των ανδρών και των γυναικών. Φύλο 1 του εγγράφου εργασίας 3 «Δείκτες παρακολούθησης και αξιολόγησης» (<http://info regio.cec.eu.int>). Κατευθυντήριες γραμμές για τα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης της ενίσχυσης του ΕΚΤ κατά την περίοδο 2000-2006.

¹³ Ανακοίνωση «Προς μια κοινοτική στρατηγική πλαίσιο για την ισότητα των φύλων (2001-2005)» και πρόταση για απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα για την κοινοτική στρατηγική πλαίσιο για την ισότητα των φύλων (2001-2005), COM(2000) 335 τελικό, 07.06.2000. http://europa.eu.int/comm/employment_social/equ_opp/news/arsenal_en.htm

της διϋπηρεσιακής ομάδας της Επιτροπής για την ισότητα των φύλων και δίκτυο υπευθύνων στα κράτη μέλη για να συμπεριληφθούν τα θέματα της ισότητας στις παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

3.1. ΕΚ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΟΧΟΥ 2

Ο στόχος και οι απαιτήσεις της εκ των προτέρων αξιολόγησης καθορίστηκαν στους κανονισμούς για τα Διαρθρωτικά Ταμεία που εκδόθηκαν το 1999. Το άρθρο 41 ορίζει ότι κάθε αρμόδια αρχή για την προπαρασκευή των σχεδίων, των παρεμβάσεων και του συμπληρώματος προγραμματισμού θα είναι επίσης υπεύθυνη και για την οργάνωση της εκ των προτέρων αξιολόγησης. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των σχεδίων, της ενίσχυσης και του συμπληρώματος προγραμματισμού. Αποτελεί, συνεπώς, απαίτηση για την ανάπτυξη όλων των ενιαίων εγγράφων προγραμματισμού (ΕΕΠ) του Στόχου 2.

Διαδικασία και περιεχόμενο της εκ των προτέρων αξιολόγησης

Το έγγραφο εργασίας της Επιτροπής για την εκ των προτέρων αξιολόγηση περιέχει κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με το τί πρέπει να περιλαμβάνει η εκ των προτέρων αξιολόγηση και πώς πρέπει να διενεργείται. Τα βασικά στοιχεία είναι:

- ανάλυση αποτελεσμάτων προηγούμενων αξιολογήσεων·
- ανάλυση των πλεονεκτημάτων, των αδυναμιών και της δυναμικής του κράτους, της περιφέρειας ή του εξεταζόμενου τομέα·
- εκτίμηση της λογικής και της συνολικής συνοχής της στρατηγικής·
- ποσοτικός προσδιορισμός στόχων·
- αξιολόγηση των αναμενόμενων κοινωνικο-οικονομικών επιπτώσεων και αιτιολόγηση της πολιτικής και της κατανομής των χρηματοδοτικών πόρων· και
- ποιότητα των ρυθμίσεων για την εφαρμογή και παρακολούθηση.

Η έννοια της εκ των προτέρων αξιολόγησης περιλαμβάνει και τη διαδικασία υλοποίησής της και το περιεχόμενο της έκθεσης αξιολόγησης. Ο κανονισμός για τα Διαρθρωτικά Ταμεία καθιστά σαφές ότι η αξιολόγηση αποτελεί μέρος του εγγράφου προγραμματισμού. Ο οδηγός της Επιτροπής για την εκ των προτέρων αξιολόγηση προτείνει η αξιολόγηση να αποτελεί διαλογική διαδικασία ανάμεσα στον αξιολογητή και τους υπεύθυνους κατάρτισης των σχεδίων, με τους αξιολογητές να παρέχουν πραγματογνωμοσύνη και να αναπτύσσουν εποικοδομητικό διάλογο με τους υπευθύνους σχεδιασμού. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση δεν συνίσταται, συνεπώς, αποκλειστικά στο περιεχόμενο της έκθεσης αξιολόγησης, αλλά και στη διαδικασία μέσω της οποίας οι αξιολογητές συνεργάστηκαν με τους υπευθύνους σχεδιασμού. Ο τελικός στόχος είναι η βελτίωση της ποιότητας των εγγράφων προγραμματισμού και, κατά συνέπεια, η αύξηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των χρηματοδοτούμενων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία παρεμβάσεων.

Οργάνωση των εκ των προτέρων αξιολογήσεων

Οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις των 95 ΕΕΠ του Στόχου 2 πραγματοποιήθηκαν και υποβλήθηκαν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μαζί με τα ΕΕΠ ή αποτελούσαν μέρος

των ΕΕΠ που υποβλήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2000. Οι περισσότερες εκ των προτέρων αξιολογήσεις πραγματοποιήθηκαν εξωτερικά από ανεξάρτητους αξιολογητές, οι οποίοι επελέγησαν με τη διαδικασία δημόσιων διαγωνισμών. Ορισμένες από τις αξιολογήσεις στην Ισπανία και Ιταλία ήταν συνδυασμός εσωτερικής διαδικασίας αξιολόγησης με στοιχεία που ανατέθηκαν σε εξωτερικούς φορείς (π.χ. μακροοικονομική ανάλυση, περιβαλλοντική ανάλυση κλπ). Επίσης, στην Γαλλία, μία από τις εκ των προτέρων αξιολογήσεις πραγματοποιήθηκε από εσωτερικούς εμπειρογνώμονες. Υπήρξε επίσης μεγαλύτερη διαφοροποίηση, εφόσον ο συντονισμός των ΕΕΠ του Στόχου 2 και της εκ των προτέρων αξιολόγησης πραγματοποιήθηκε κεντρικά σε επίπεδο κράτους μέλους, αντί να ανατεθεί αυτόνομα στις περιφερειακές αρχές.

Πολλοί αξιολογητές έλαβαν μέρος στις εκ των προτέρων αξιολογήσεις σε όλο το φάσμα που καλύπτεται από τον Στόχο 2. Ο ίδιος αξιολογητής συμμετείχε σε τρεις αξιολογήσεις σε διαφορετικές περιφέρειες του κράτους μέλους, όπως στο Ηνωμένο Βασίλειο, το Βέλγιο, τις Κάτω Χώρες, τη Σουηδία, τη Γερμανία και τη Γαλλία. Το γεγονός ότι ολοκληρώθηκαν και οι 95 εκ των προτέρων αξιολογήσεις δείχνει ότι υπάρχει σχετικά ελεύθερη αγορά εργασιών αξιολόγησης.

Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις πραγματοποιήθηκαν σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής ως προς το περιεχόμενο, αν και υπήρξαν διαφορές στον τρόπο παρουσίασης των εκ των προτέρων αξιολογήσεων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η αξιολόγηση ενσωματώθηκε στο ΕΕΠ, ενώ σε ορισμένες άλλες η πλήρης εκ των προτέρων αξιολόγηση περιελήφθηκε ως συμπλήρωμα.

Ίσως η σημαντικότερη καινοτομία κατά την εκ των προτέρων αξιολόγηση ήταν η έμφαση που δόθηκε στη διαλογική διαδικασία ως σημαντικό στοιχείο της όλης προσπάθειας. Ο διαλογικός χαρακτήρας της διαδικασίας παρουσίασε σημαντικές διαφορές ανάμεσα στις διάφορες περιφέρειες. Σε ορισμένες περιπτώσεις η εκ των προτέρων αξιολόγηση ήταν μια σύντομη διαδικασία γραφείου που πραγματοποιήθηκε μετά τον σχεδιασμό του ΕΕΠ, εφόσον η συμμετοχή των αξιολογητών περιορίστηκε στην παροχή πληροφοριών και εμπειρικής πραγματογνωμοσύνης για τη στήριξη της στρατηγικής που είχε ήδη αποφασιστεί για την περιοχή ή από τους φορείς της περιοχής, και σε άλλες περιπτώσεις υπήρξε πραγματική διαλογική διαδικασία ανάμεσα στους αξιολογητές και τους σχεδιαστές. Επειδή πρόκειται για νέα έννοια, αυτή η διαφορά προσεγγίσεων ήταν αναμενόμενη· εντούτοις, αποτελεί σημαντική εξέλιξη στον τομέα της πρακτικής αξιολόγησης στις περιφέρειες του Στόχου 2 που θα μπορούσε να εδραιωθεί στο μέλλον.

Επίπτωση των εκ των προτέρων αξιολογήσεων

Η επίπτωση των εκ των προτέρων αξιολογήσεων εξαρτήθηκε από δύο παράγοντες:

- την ποιότητα της αξιολόγησης, περιλαμβανομένης της ικανότητας και της βούλησης των αξιολογητών να αντιμετωπίσουν εποικοδομητικά τους φορείς σχεδιασμού του ΕΕΠ και
- τη βούληση των εθνικών ή περιφερειακών αρχών να εφαρμόσουν μια δυναμική διαδικασία ανάπτυξης του ΕΕΠ μέσω της διαδικασίας της εκ των προτέρων αξιολόγησης.

Η ποιότητα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων παρουσίασε διαφορές μεταξύ των κρατών μελών, όπως και η στάση των υπευθύνων για την κατάρτιση των σχεδίων των ΕΕΠ. Στις καλύτερες περιπτώσεις, η εκ των προτέρων αξιολόγηση ήταν πράγματι μια εξελικτική διαδικασία που συνέβαλε στη βελτίωση του ΕΕΠ, και όχι μια έκθεση αξιολόγησης η οποία μπορούσε τυπικά να ικανοποιήσει τις απαιτήσεις ως προς το περιεχόμενο της εκ των προτέρων αξιολόγησης, αλλά δεν θα εντάσσονταν στο ΕΕΠ. Στις περιπτώσεις αυτές, υπήρξε εποικοδομητικός διάλογος ανάμεσα στους αξιολογητές και τους υπεύθυνους σχεδιασμού των ΕΕΠ.

Η επίπτωση των εκ των προτέρων αξιολογήσεων φαίνεται με τον καλύτερο τρόπο στη βελτίωση των τεχνικών στοιχείων των ΕΕΠ. Η σημαντικότερη συνεισφορά τους αντανακλάται στην ποιότητα της κοινωνικο-οικονομικής ανάλυσης, της ανάλυσης SWOT και στον ποσοτικό προσδιορισμό των στόχων:

- Οι κοινωνικο-οικονομικές αναλύσεις βελτιώθηκαν μέσω της εργασίας των εκ των προτέρων αξιολογήσεων, με αποτέλεσμα τη σαφέστερη παρουσίαση των αρχικών καταστάσεων τις οποίες έχουν στόχο να αντιμετωπίσουν τα ΕΕΠ. Μια δυσκολία που αντιμετώπισαν οι αξιολογητές και τα ΕΕΠ ήταν το πολύ μικρό μέγεθος των περιοχών του Στόχου 2 και η έλλειψη των απαιτούμενων λεπτομερών δεδομένων. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα δεδομένα όσον αφορά την κατάσταση σε ορισμένες περιοχές του Στόχου 2 έπρεπε να συναχθούν από δεδομένα που αφορούσαν μεγαλύτερες περιοχές.
- Μέσω της συμβολής τους στις αναλύσεις SWOT, οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις ενίσχυσαν σημαντικά τις συνδέσεις μεταξύ της κοινωνικο-οικονομικής ανάλυσης και της στρατηγικής των ΕΕΠ, βελτιώνοντας με τον τρόπο αυτό τη συνοχή της συνολικής διαδικασίας σχεδιασμού.
- Οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις είχαν ιδιαίτερα σημαντική επίπτωση στον ποσοτικό προσδιορισμό των Στόχων. Γενικά, τηρήθηκαν οι κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τους δείκτες, με τη χρησιμοποίηση δεικτών αποτελεσμάτων και επιπτώσεων καθώς και βασικών δεικτών σε ορισμένες περιοχές, γεγονός που επέφερε μεγαλύτερη συνοχή και τη δυνατότητα σύγκρισης των δεδομένων μεταξύ των περιοχών του Στόχου 2.

Οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις συνέβαλαν επίσης στον προσδιορισμό των σημείων εκκίνησης όσον αφορά τις ίσες ευκαιρίες, το περιβάλλον, την απασχόληση και την κοινωνία της πληροφορίας, που αποτελούν βασικές προτεραιότητες της Επιτροπής. Σε ορισμένες περιπτώσεις, εντούτοις, απαιτούνταν περισσότερη εργασία είτε εκ μέρους των εμπειρογνομόνων στους οποίους ανατέθηκε η εκ των προτέρων αξιολόγηση ή από άλλους εμπειρογνώμονες, προκειμένου να ικανοποιήσουν πλήρως τις απαιτήσεις της Επιτροπής όσον αφορά τα ζητήματα των ίσων ευκαιριών και του περιβάλλοντος.

Μπορούμε να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι οι εκ των προτέρων αξιολογήσεις του Στόχου 2 συνέβαλαν στη βελτίωση της ποιότητας του προγραμματισμού. Η τελική επίπτωση θα πρέπει να αναζητηθεί στη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και τις επιπτώσεις των παρεμβάσεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία βάσει του Στόχου 2 κατά την περίοδο 2000-2006.

3.2. ΤΕΛΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΤ (1994-1999)

Συμπεράσματα των τελικών αξιολογήσεων του ΕΚΤ: Στόχοι 1, 3 και 4

Οι τελικές αξιολογήσεις των παρεμβάσεων του ΕΚΤ, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν στα κράτη μέλη σε συνεργασία με τις υπηρεσίες της Επιτροπής (η σύνθεσή τους πραγματοποιήθηκε σε κοινοτικό επίπεδο¹⁴), καλύπτουν το σύνολο των παρεμβάσεων του ΕΚΤ στους Στόχους 1, 3 και 4 και το ζήτημα της ισότητας των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών.

Ο προγραμματισμός της περιόδου 1994-1999 για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) χαρακτηρίστηκε από καινοτομίες, όπως η επικέντρωση στις κοινωνικές ομάδες που είναι περισσότερο απομακρυσμένες από την αγορά εργασίας καθώς και ο νέος Στόχος 4. Το ΕΚΤ συνέβαλε στην ανάπτυξη ή την ενίσχυση των στρατηγικών στοιχείων των εθνικών πολιτικών. Οι δημοσιονομικοί στόχοι των προγραμμάτων επιτεύχθηκαν. Όσον αφορά τους Στόχους 1 και 3, η επικέντρωση στις περισσότερο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (μακροχρόνια άνεργοι, γυναίκες και άλλες ομάδες ατόμων που βρίσκονται σε δυσχερή θέση) ήταν σχετική (οι δικαιούχοι είναι νέοι και ειδικευμένοι άνεργοι και υπάρχει υπερεκπροσώπηση ανδρών). Ο Στόχος 4, που έχει ως ομάδα στόχου τις ΜΜΕ και τους εργαζόμενους που απειλούνται από την ανεργία, έχει συμβάλει κυρίως στην κατάρτιση στελεχών επιχειρήσεων, διευθυνών επιχειρήσεων, ειδικευμένων εργαζομένων, με σκοπό τη δημιουργία πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος προς όφελος του συνόλου των μισθωτών. Παρατηρήθηκε υποεκπροσώπηση των γυναικών.

Για το σύνολο των Στόχων, το ΕΚΤ χρηματοδότησε κατά κύριο λόγο ενέργειες κατάρτισης, αλλά με διαφοροποίηση και καλύτερη συνδυασμένη χρήση των διαφόρων τύπων δράσης.

Η επίπτωση στους *άμεσους δικαιούχους* συνίσταται στη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους και/ή στην ένταξή τους στην αγορά εργασίας.

- Τα ποσοστά ένταξης στην αγορά εργασίας σε ακαθάριστη βάση αυξήθηκαν κατά τη διάρκεια της περιόδου 1994-1999, γεγονός που οφείλεται κυρίως στη βελτίωση της κατάστασης στην αγορά εργασίας. Είναι υψηλότερα όσον αφορά τις ομάδες νέων ατόμων, ειδικευμένων και/ή ανέργων για μικρό διάστημα. Παρατηρείται μεγαλύτερη εκπροσώπηση των γυναικών σε θέσεις προσωρινής και μερικής απασχόλησης, γεγονός που τείνει να ενισχύσει τον διαχωρισμό λόγω φύλου στην αγορά εργασίας.
- Τα αποτελέσματα αυτά είναι διαφορετικά εάν εξετάσουμε τα καθαρά ποσοστά ένταξης στην αγορά εργασίας. Δείχνουν ότι είναι αποτελεσματικότερες οι δράσεις που έχουν ως αποδέκτες ομάδες ατόμων που βρίσκονται σε πλέον δυσχερή θέση ή μακριά από την αγορά εργασίας (ηλικιωμένοι άνεργοι, μακροχρόνια άνεργοι, άνεργοι με χαμηλότερο βαθμό ειδίκευσης). Επιπλέον, αυτά τα ποσοστά αύξησης ή μετάβασης είναι υψηλότερα για τις γυναίκες από ό,τι για τους άνδρες.

¹⁴

«Συμπεράσματα των τελικών αξιολογήσεων του ΕΚΤ», Απασχόληση και Κοινωνικές Υποθέσεις 2000.

- Οι ολοκληρωμένες δράσεις (διαδικασίες ένταξης) έχουν σαν αποτέλεσμα υψηλότερα ποσοστά ένταξης και προόδου σε σχέση με τις απλές ενέργειες κατάρτισης.
- Για τους μισθωτούς, τα αποτελέσματα ως προς τη βελτίωση της απασχολησιμότητάς τους (ή τη μείωση του κινδύνου ανεργίας) υστερούν και από ποσοτική και από ποιοτική άποψη.

Οι **επιπτώσεις στα συστήματα** παρουσιάζουν διακυμάνσεις μεταξύ των κρατών μελών και των εξεταζόμενων στόχων:

- Στο σύνολο των κρατών μελών, το ΕΚΤ έχει συμβάλει στην ενίσχυση των ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας, προωθώντας καινοτόμες προσεγγίσεις, ωφελώντας ομάδες ατόμων που κατά παράδοση δεν καλύπτονται από τις ενεργητικές πολιτικές, αυξάνοντας τους διαθέσιμους πόρους για μέτρα, συνδυάζοντας την προσφορά συνεχούς κατάρτισης με την ικανότητα πρόβλεψης των αναγκών.
- Στην περίπτωση του Στόχου 1, το ΕΚΤ συνέβαλε στη βελτίωση της ποιότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, κυρίως ως προς την πιστοποίηση και διαπίστευση, αλλά και τη σύγκλιση ανάμεσα στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Συστάσεις που διατυπώνονται στις εκθέσεις:

- Να υπάρξει μεγαλύτερη επικέντρωση στα προβλήματα της αγοράς εργασίας και συγκέντρωση των παρεμβάσεων, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί σχετική «προβολή» και να καταδειχθεί η ειδική συνεισφορά του ΕΚΤ σε σχέση με τα εθνικά συστήματα και τις πολιτικές.
- Να εξασφαλιστεί καλύτερος εντοπισμός των επιμέρους προβλημάτων και να ενθαρρυνθούν οι ολοκληρωμένες προσεγγίσεις.
- Να οργανωθούν τα συστήματα κατάρτισης και εκπαίδευσης με περισσότερο ευέλικτο τρόπο και να εξετασθούν τα ζητήματα ποιότητας των συστημάτων (εκπαίδευσης, κατάρτισης), αφού προηγουμένως εξασφαλισθεί η επάρκειά τους, κυρίως στις μεγάλες περιοχές του Στόχου 1 .
- Να καθοριστούν τρόποι εφαρμογής που να εξασφαλίζουν μεγαλύτερη ευελιξία των παρεμβάσεων και να υπάρξει μεγαλύτερη σύγκλιση ανάμεσα στους μηχανισμούς υλοποίησης των πολιτικών στόχων.
- Να ενισχυθούν τα συστήματα παρακολούθησης και αξιολόγησης, έτσι ώστε να αποτελέσουν μέσο που θα διευκολύνει τη λήψη πολιτικής απόφασης.

Συμπεράσματα των τελικών αξιολογήσεων των Πρωτοβουλιών ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ και ADAPT

Πραγματοποιήθηκε, σε κοινοτικό επίπεδο, ειδική αξιολόγηση για τις κοινοτικές Πρωτοβουλίες του ΕΚΤ. Η αξιολόγηση αφορούσε τον διεθνικό χαρακτήρα, την καινοτομία και την ένταξη στις εθνικές πολιτικές. Όσον αφορά τον διεθνικό

χαρακτήρα, η έρευνα σχετικά με τις διεθνικές εταιρικές σχέσεις επέτρεψε τον εντοπισμό διαφόρων προτύπων διεθνικής συνεργασίας και παραγόντων επιτυχίας.

Η εργασία των αξιολογητών οδήγησε στη διατύπωση ορισμένων συστάσεων:

- Θα μπορούσε να επιτευχθεί βελτίωση των έργων με την υλοποίηση δραστηριοτήτων πληροφόρησης για την κατάρτιση των σχεδίων· ένα στάδιο ανάπτυξης των σχεδίων, περιλαμβανομένης της δυνατότητας να χρηματοδοτηθεί η αναζήτηση εταίρων· ο συγχρονισμός της επιλογής των σχεδίων στα κράτη μέλη· η ενίσχυση του ρόλου των μηχανισμών στήριξης (NSS).
- Πρέπει να απλουστευθούν οι διοικητικές διαδικασίες: μέσω σαφώς προσδιορισμένων κριτηρίων επιλογής, μέσω της εφαρμογής λιγότερο περίπλοκων διαδικασιών πληρωμής κλπ.
- Πρέπει να ενθαρρυνθεί η στενότερη συνεργασία ανάμεσα στους φορείς της εθνικής αγοράς εργασίας και τους φορείς που είναι υπεύθυνοι για τις κοινοτικές Πρωτοβουλίες.
- Θα πρέπει να καθοριστεί στρατηγική μεταφοράς των αποτελεσμάτων, κυρίως διάδοσης των αποτελεσμάτων και των προϊόντων σε ευρύτερη κλίμακα, σε τοπικό, περιφερειακό, τομεακό, εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο.

Οι συστάσεις συζητήθηκαν και εντάχθηκαν σε πολύ μεγάλο βαθμό στο πνεύμα της νέας Πρωτοβουλίας EQUAL και στην ανακοίνωσή της. Πρόκειται, ιδίως, για την ύπαρξη τριών σταδίων υλοποίησης των έργων, που αφορούν την οικοδόμηση των εταιρικών σχέσεων, την ανάπτυξή τους και τη διάδοσή τους. Προσδιορίστηκαν επίσης οι τύποι αναμενόμενων καινοτομιών με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης.

3.3. ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΤΟΥ ΕΔΙΜΒΟΥΡΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η τέταρτη διάσκεψη της Επιτροπής για την αξιολόγηση οργανώθηκε στο Εδιμβούργο από τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής, τον Σεπτέμβριο του 2000. Η εν λόγω σειρά διασκέψεων, οι οποίες άρχισαν στις Βρυξέλλες το 1995, έχει στόχο να συμβάλει στην ανάπτυξη ενός ευρωπαϊκού «πνεύματος αξιολόγησης». Η τέταρτη διάσκεψη είχε τίτλο «Αξιολόγηση για την ποιότητα» και ενέταξε το ζήτημα της αξιολόγησης στο πλαίσιο της διοικητικής μεταρρύθμισης. Είχε δύο βασικούς στόχους:

- την ποιοτική βελτίωση της αξιολόγησης και τη διάδοση των ορθών πρακτικών στην Ένωση, με στόχο τη βελτίωση της διαχείρισης των παρεμβάσεων των Διαρθρωτικών Ταμείων, και
- την ανάπτυξη στενότερων επαφών ανάμεσα στις διοικητικές υπηρεσίες που είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση των κεφαλαίων και στους εμπειρογνώμονες που διενεργούν την αξιολόγηση, έτσι ώστε να έχουν μεγαλύτερη αξία τα αποτελέσματα και οι συστάσεις των αξιολογήσεων.

Στη διάσκεψη έλαβαν μέρος 370 συμμετέχοντες, οι 206 από τους οποίους ασχολούνται με τα διοικητικά καθήκοντα της αξιολόγησης και δεν είναι εμπειρογνώμονες αξιολογητές. Στη διάσκεψη εκπροσωπήθηκαν όλα τα κράτη μέλη

(αν και όχι στον ίδιο βαθμό) καθώς και έξι από τις υποψήφιες χώρες. Στους συμμετέχοντες περιλαμβάνονταν οι κοινωνικοί εταίροι, ορισμένες ΜΚΟ, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και το Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και αξιολογητές και αντιπρόσωποι των διοικήσεων των κρατών μελών. Επίσης, ενεργός ήταν η συμμετοχή των τεσσάρων εθνικών εταιρειών αξιολόγησης της ΕΕ.

Τα θέματα που εξετάστηκαν στη διάσκεψη ήταν:

- *Αξιολόγηση της επίπτωσης των μεγάλων σχεδίων* – εστιάστηκε κυρίως στην ανάγκη να αναπτυχθούν και να βελτιωθούν οι τεχνικές αξιολόγησης της μακροοικονομικής επίπτωσης των προγραμμάτων. Η Επιτροπή στήριξε αποφασιστικά τις εξελίξεις σε αυτό τον τομέα και την εναρμόνιση της μακροοικονομικής ανάλυσης στις τέσσερις χώρες της συνοχής (μοντέλο Hermin).
- *Αξιολόγηση επιχειρησιακών προγραμμάτων και ΕΕΠ* – σημειώθηκε σημαντική πρόοδος όσον αφορά την ποιότητα και επίπτωση των αξιολογήσεων κατά τα τελευταία έτη, η οποία στηρίχθηκε από τεχνικά έγγραφα και κατευθυντήριες γραμμές που εξέδωσε η Επιτροπή. Ορισμένοι ομιλητές στη διάσκεψη αναφέρθηκαν στο ερώτημα με ποιον τρόπο πρέπει να αναπτυχθεί ο διάλογος για τις αξιολογήσεις έτσι ώστε να υπάρξουν πραγματικές αλλαγές. Προτάθηκε να παρουσιάζονται τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων με σαφέστερο τρόπο και να αποφεύγεται η χρησιμοποίηση τεχνοκρατικής γλώσσας όταν αυτό δεν είναι αναγκαίο.
- *Ανάλυση κόστους-ωφέλειας* – η οποία βελτιώθηκε και τέθηκαν οι βάσεις για να υπάρξουν περισσότερες βελτιώσεις για την περίοδο 2000-2006.
- *Θεματικές αξιολογήσεις* – η έρευνα και ανάπτυξη και οι ίσες ευκαιρίες είναι δύο τομείς στους οποίους οι αξιολογήσεις είχαν ιδιαίτερη επίπτωση. Οι θεματικές αξιολογήσεις, που άρχισαν με πρωτοβουλία της Επιτροπής, είχαν θετικότερα αποτελέσματα σε εθνικό επίπεδο. Τόσο σε κοινοτικό όσο και σε εθνικό επίπεδο, οι θεματικές αξιολογήσεις συμβάλλουν στον καλύτερο προσδιορισμό των προτεραιοτήτων των προγραμμάτων, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλουν και στην παραγωγή αποτελεσμάτων σε κοινοτικό επίπεδο. Δύο θέματα προτεραιότητας της αξιολόγησης κατά το άμεσο μέλλον είναι η αειφόρος ανάπτυξη και η κοινωνία της πληροφορίας.
- *Ποσοτικός προσδιορισμός των στόχων και καθορισμός σημείων αναφοράς* – σε σχέση με τον ποσοτικό προσδιορισμό των στόχων, η τυποποίηση της ορολογίας, η αποδοχή των αρχών και η πραγματική βελτίωση των εγγράφων προγραμματισμού για την περίοδο 2000-2006 ήταν τα βασικά αποτελέσματα που παρατηρήθηκαν. Σε σχέση με τη διαδικασία καθορισμού σημείων αναφοράς, έχει σημειωθεί μικρότερη πρόοδος και πρέπει να καταβληθεί μεγαλύτερη προσπάθεια.

Τόσο η ίδια η διάσκεψη, όσο και τα θέματα που συζητήθηκαν σε αυτήν ανταποκρίνονται στις προτεραιότητες της ανακοίνωσης της Επιτροπής για την αξιολόγηση στο πλαίσιο της διοικητικής μεταρρύθμισης (δράση 16). Εκτός από το ότι εξέτασε τα μέσα για τη βελτίωση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά τη διενέργεια και την αξιοποίηση της αξιολόγησης, η διάσκεψη προσπάθησε να ανοίξει διάλογο για περισσότερο πολιτικά ζητήματα, κυρίως για το θέμα της διακυβέρνησης. Στα θέματα που συζητήθηκαν περιλαμβάνονταν οι διαδικασίες που έπρεπε να εφαρμοστούν για να εξασφαλιστεί η συνοχή ανάμεσα στις αξιολογήσεις που

πραγματοποιούνται στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης, ο προσδιορισμός της ειδικής συνεισφοράς κάθε μέρους και θέματα ηθικής δεοντολογίας των σχέσεων ανάμεσα στους αρμόδιους για τη χάραξη πολιτικής και τους αξιολογητές του ιδιωτικού τομέα. Ο αρμόδιος Επίτροπος Περιφερειακής Πολιτικής, κ. Barnier, και ο Γενικός Διευθυντής, κ. Crauser, απηύθυναν χαιρετισμό στη διάσκεψη, δίνοντας έμφαση στην πολιτική διάσταση της αξιολόγησης.

3.4. ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΙ

Το ΕΤΠΑ

Βάσει της απόφασης της Επιτροπής της 12^{ης} Ιουλίου 2000, η Μονάδα δημοσιονομικού ελέγχου της Γενικής Διεύθυνσης, η οποία ήταν υπεύθυνη για τον έλεγχο των δαπανών του ΕΤΠΑ, μεταφέρθηκε στη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Πολιτικής στην οποία και εντάχθηκε. Κατά το πρώτο εξάμηνο του έτους, η Μονάδα αυτή, που ανήκε στη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικού Ελέγχου, διενήργησε εννέα αποστολές ελέγχου. Κατά το δεύτερο εξάμηνο, μετά την εφαρμογή της απόφασης της Επιτροπής, διενεργήθηκαν επτά ακόμη αποστολές ελέγχου. Δύο αποστολές πραγματοποιήθηκαν στην Ελλάδα, την Ιταλία, την Πορτογαλία και το Ηνωμένο Βασίλειο και σε όλα τα άλλα κράτη μέλη πραγματοποιήθηκε μία αποστολή, εκτός από τη Δανία, τη Φινλανδία και το Λουξεμβούργο.

Οι βασικοί στόχοι των δημοσιονομικών ελέγχων ήταν να ελεγχθεί η ακρίβεια των δηλώσεων δαπανών από τα κράτη μέλη μέσω της ιχνηλάτησης ελέγχου και να εξετασθεί η επάρκεια των συστημάτων διαχείρισης και ελέγχου.

Τα βασικά επαναλαμβανόμενα σφάλματα και παρατυπίες που εντοπίστηκαν κατά τη διάρκεια των ελέγχων ήταν:

- η εισαγωγή μη επιλέξιμων δαπανών στις δηλώσεις·
- η μη τήρηση των σωστών διαδικασιών για την ανάθεση συμβάσεων ή μεταγενέστερη τροποποίησή τους·
- η έλλειψη σαφούς συστήματος ιχνηλάτησης ελέγχου, περιλαμβανομένης της μη τήρησης χωριστού συστήματος λογιστικής·
- η μη τήρηση των προθεσμιών για την επιλεξιμότητα των δαπανών·
- η μη συμμόρφωση με τους κανόνες δημοσιότητας.

Η τήρηση όλων των συστάσεων και η λήψη των επιβαλλόμενων μέτρων βάσει των συμπερασμάτων του ελέγχου πρέπει να ολοκληρωθεί πριν από το κλείσιμο των προγραμμάτων.

Το ΕΚΤ

Το 2000, οι υπηρεσίες της Επιτροπής πραγματοποίησαν 52 αποστολές ελέγχου σχετικά με τη χρησιμοποίηση των πιστώσεων που χορηγεί το ΕΚΤ. Η ελαφρά μείωση του αριθμού των ελέγχων σε σχέση με το 1999 οφείλεται στη μεταφορά των καθηκόντων του εκ των υστέρων ελέγχου από την υπηρεσία δημοσιονομικού ελέγχου (ΓΔ Δημοσιονομικού Ελέγχου) στη ΓΔ Απασχόλησης, η οποία πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο του 2000, και στη συνακόλουθη αναδιάρθρωση

προσωπικού. Το πρόγραμμα αποστολών του 2000 αναθεωρήθηκε τον Οκτώβριο του 2000, έτσι ώστε να ληφθούν υπόψη αυτές οι αλλαγές.

Το ετήσιο πρόγραμμα ελέγχων που καταρτίζεται από τη ΓΔ Απασχόλησης κοινοποιήθηκε στα κράτη μέλη. Στη συνέχεια, συζητήθηκε με τις εθνικές ελεγκτικές υπηρεσίες στις διάφορες συνεδριάσεις συντονισμού, για να εξασφαλιστεί η μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητά τους.

Όσον αφορά τους δημοσιονομικούς ελέγχους, δόθηκε ύψιστη προτεραιότητα στον έλεγχο των παρεμβάσεων οι οποίες χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ με ποσό άνω των 10 εκατ. ευρώ.

Οι έλεγχοι συστημάτων ελέγχου και πιστοποίησης επικεντρώθηκαν στους μηχανισμούς κλεισίματος των παρεμβάσεων της περιόδου προγραμματισμού 1994-99 και στην εφαρμογή του κανονισμού 2064/97.

Πολλοί από τους ελέγχους που θα πραγματοποιηθούν το 2001 θα αφορούν επίσης αυτά τα θέματα και θα συμβάλουν στο να συμπληρωθούν οι πληροφορίες που συνελέγησαν το 2000. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην αξιολόγηση της αξιοπιστίας των απαιτούμενων πιστοποιητικών βάσει του άρθρου 8 του κανονισμού 2064/97, σε σχέση με τις διατάξεις που εξέδωσαν τα κράτη μέλη σε αυτό το πλαίσιο.

Τα βασικά προβλήματα που διαπιστώθηκαν στο πλαίσιο των αποστολών ελέγχου αφορούν:

- την αξιοπιστία των δηλώσεων δαπανών (κυρίως τη λανθασμένη εφαρμογή των κανόνων επιλεξιμότητας και του κανόνα της αυτοτέλειας των χρήσεων, την έλλειψη παραστατικών εγγράφων και τη διόγκωση δαπανών)·
- την έλλειψη ορατότητας και δημοσιότητας των συγχρηματοδοτούμενων από το ΕΚΤ παρεμβάσεων·
- τη μη τήρηση, από ορισμένους οικονομικούς φορείς, των κανόνων που πρέπει να εφαρμόζονται σε θέματα υποβολής προσφορών και ανταγωνισμού·
- τις διπλές χρηματοδοτήσεις και επικαλύψεις με παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται από άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα.

Αρκετοί από αυτούς τους ελέγχους είχαν σαν αποτέλεσμα να εφαρμόσουν τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη δημοσιονομικές διορθώσεις και να εφαρμόσουν οι υπηρεσίες της Επιτροπής το άρθρο 24 του κανονισμού αριθ. 4253/88, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό αριθ. 2082/93.

Το ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμού

Το 2000, πραγματοποιήθηκαν 22 αποστολές ελέγχου για να επαληθευθεί η χρησιμοποίηση των πιστώσεων του ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Προσανατολισμού, τις οποίες διαχειρίζονται τα κράτη μέλη. Οι έλεγχοι είχαν ως βασικούς στόχους να αξιολογηθούν τα εφαρμοζόμενα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου (ιδίως βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2064/97), να επαληθευθεί η συμβατότητα των δημοσιονομικών και λογιστικών εκθέσεων και της πρακτικής εκτέλεσης σε σχέση με τους κοινοτικούς κανόνες, τις αποφάσεις χορήγησης των ενισχύσεων και τις δαπάνες που δηλώνονται στο ΕΓΤΠΕ-Τμήμα Προσανατολισμού. Καταβλήθηκε προσπάθεια

να υπάρξει όσο το δυνατό μεγαλύτερη αντιπροσωπευτικότητα των ελεγχόμενων περιφερειών και διοικητικών υπηρεσιών. Ιδιαίτερα κατά το τέλος της εξεταζόμενης περιόδου προγραμματισμού, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στα προγράμματα τα συστήματα διαχείρισης των οποίων λειτουργούν σε περιφερειακό επίπεδο και δεν έχουν ακόμη ελεγχθεί ή έχουν τροποποιηθεί.

Διαπιστώθηκαν ορισμένοι τύποι παρατυπιών σε πολλά κράτη μέλη και όσον αφορά πολλά μέτρα. Πρέπει να επισημάνουμε τη μη συμμόρφωση με τους κοινοτικούς κανόνες για τις δημόσιες συμβάσεις, τη χορήγηση ενισχύσεων για μη επιλέξιμες δαπάνες (λόγω του χαρακτήρα τους ή της ημερομηνίας πληρωμής), σημαντικές καθυστερήσεις για την πληρωμή στους δικαιούχους, την έλλειψη δημοσιότητας και ενημέρωσης για την κοινοτική συγχρηματοδότηση, ανεπαρκή μέτρα ελέγχου και λανθασμένη εφαρμογή των συναλλαγματικών ισοτιμιών. Οι αδυναμίες, ακόμη και οι ελλείψεις στα συστήματα διαχείρισης των πληρωμών επισημάνθηκαν στις αρμόδιες υπηρεσίες. Μετά τη διαπίστωση αυτών των προβλημάτων, πραγματοποιήθηκαν διορθωτικές μειώσεις στις δηλώσεις δαπανών και, στις περιπτώσεις που ήταν επιβεβλημένο, μειώθηκε το ποσό της κοινοτικής συγχρηματοδότησης.

Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στις δράσεις η διαχείριση των οποίων ασκείται άμεσα από την Επιτροπή (πρότυπα έργα βάσει του άρθρου 8) και πραγματοποιήθηκε σχετικά σημαντικός αριθμός ελέγχων. Μετά τους εν λόγω ελέγχους, η Επιτροπή έλαβε ορισμένες αποφάσεις για την ανάκτηση κεφαλαίων που χορηγήθηκαν σε πρότυπα έργα τα οποία χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ-Προσανατολισμού.

Το ΧΜΠΑ

Κατά τη διάρκεια του 2000, η Επιτροπή διενήργησε, στο πλαίσιο του ΧΜΠΑ, αποστολές επιτόπιων ελέγχων στη Γερμανία, την Πορτογαλία, την Ελλάδα και την Αυστρία. Οι έλεγχοι αυτοί αφορούσαν ειδικότερα έργα υδατοκαλλιέργειας, μεταποίησης, εκσυγχρονισμού των αλιευτικών πλοίων και μελέτες. Ο έλεγχος που πραγματοποιήθηκε στην Αυστρία αφορούσε επίσης το κλείσιμο του προγράμματος της περιόδου 1995-1999 του Στόχου 5α-αλιείας.

Κατά τη διάρκεια αυτών των ελέγχων, επιδιώχθηκαν οι ακόλουθοι στόχοι:

- αντιστοιχία των διοικητικών ή οργανωτικών διαδικασιών με τις διαδικασίες που ορίζονται από τα συστήματα ελέγχου του κράτους μέλους·
- ορθός δημοσιονομικός καταλογισμός και εκτέλεση των έργων·
- υλοποίηση των έργων σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες·
- διαδικασία επιλογής και ποσοστό εκτέλεσης·
- συμμόρφωση των επιτόπιων ελέγχων που διενεργούνται από τις αρμόδιες αρχές με τις διατάξεις των κανονισμών.

Έλεγχοι που διενεργήθηκαν από την OLAF (ευρωπαϊκή Υπηρεσία καταπολέμησης της απάτης)

Το 2000, η OLAF κίνησε 33 νέες έρευνες για περιπτώσεις απάτης ή υπόνοιας απάτης και πραγματοποίησε 15 αποστολές ελέγχου που αφορούν τις διαρθρωτικές δράσεις.

Για 9 από αυτές τις αποστολές, η OLAF χρησιμοποίησε ως νομική βάση για τη διενέργεια των ελέγχων τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2185/96¹⁵ σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες. Για δύο περιπτώσεις βασίστηκε στην τομεακή νομοθεσία για τους ελέγχους, δηλαδή στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό αριθ. 2082/93.

Τέσσερις από αυτές τις αποστολές ήταν αποστολές παροχής βοήθειας στις δικαστικές αρχές για έρευνας που άρχισαν κατά τα προηγούμενα έτη και οι οποίες είχαν σαν αποτέλεσμα την άσκηση δικαστικών διώξεων (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1073/99).

Πράγματι, πρέπει να επισημανθεί ότι, εκτός από τις επιχειρησιακές έρευνες και τον συντονισμό τους σε κοινοτικό επίπεδο, η OLAF παρέχει κάθε δυνατή βοήθεια για να διευκολύνει τον συντονισμό των ανακρίσεων που πραγματοποιούνται από τις αρμόδιες διοικητικές και δικαστικές εθνικές αρχές.

Οι μισές περίπου από τις αποστολές ελέγχου αφορούν έρευνες που είχαν αρχίσει στο παρελθόν και οι υπόλοιπες μισές αφορούν νέες περιπτώσεις.

Οι εν λόγω έρευνες κάλυπταν το σύνολο των Διαρθρωτικών Ταμείων, με ιδιαίτερη έμφαση στον τομέα του ΕΚΤ και στη συνέχεια στις περιπτώσεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ.

Οι έρευνες συνέβαλαν στην αποκάλυψη δικτύων πλαστογράφησης εγγράφων, υπερτιμολογήσεων, δήλωσης μη επιλέξιμων δαπανών κλπ.

Επιπλέον, για το έτος 2000, τα κράτη μέλη κοινοποίησαν στην Επιτροπή, κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1681/94, 1.217 περιπτώσεις παρατυπιών ή απάτης για συνολικό ποσό 114,2 εκατ. ευρώ περίπου (έναντι ποσού 120,6 εκατ. ευρώ περίπου το 1999).

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι ο κοινοποιούμενος αριθμός περιπτώσεων παρατυπιών παρουσιάζει αύξηση σε σχέση με τα προηγούμενα έτη, αλλά τα κράτη μέλη οφείλουν ακόμα να καταβάλουν σημαντική προσπάθεια για να τηρήσουν όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη νομοθεσία. Πρέπει, ωστόσο, να επισημάνουμε ότι τα διακυβευόμενα ποσά μειώνονται, παρά την αύξηση του αριθμού των περιπτώσεων.

Εξάλλου, το 2000 παρατηρήθηκε σημαντική πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 5 του προαναφερθέντος κανονισμού, το οποίο επιβάλλει στα κράτη μέλη να ενημερώνουν την Επιτροπή για τη συνέχεια που δίνουν σε κάθε περίπτωση ανιχνευόμενης παρατυπίας. Εντούτοις, υπάρχουν ακόμα κοινοποιηθείσες περιπτώσεις στις οποίες δεν δόθηκε συνέχεια, αν και έχουν παρέλθει οι προθεσμίες κλεισίματος ορισμένων προγραμμάτων.

¹⁵ Κανονισμός αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11^{ης} Νοεμβρίου 1996, ΕΕ L 292, σελ. 2

Σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4253/88, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2082/93, η Επιτροπή μπορεί να κινήσει διαδικασία μείωσης, αναστολής ή ακύρωσης της ενίσχυσης που χορηγούν τα Ταμεία. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η Επιτροπή οφείλει να εκτιμήσει τη σοβαρότητα κάθε παρατυπίας πριν να λάβει απόφαση κατ' εφαρμογή του ανωτέρω κανονισμού.

Οι περιπτώσεις αυτές ενδέχεται να σχετίζονται κατά κύριο λόγο με κακή δημοσιονομική διαχείριση. Το 2000, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία έρευνας για αρκετές περιπτώσεις όσον αφορά αυτό το στοιχείο.

Επιπλέον, η Επιτροπή ανέστειλε τη χορήγηση ενίσχυσης των Ταμείων για περιπτώσεις που αφορούν παραβίαση άλλων κοινοτικών νομοθετικών διατάξεων, π.χ. για την προστασία του περιβάλλοντος και τις δημόσιες συμβάσεις. Ενδεικτική από αυτή την άποψη είναι η περίπτωση αναστολής πληρωμών του Ταμείου Συνοχής σε έργο κατασκευής σιδηροδρόμου, επειδή δεν υποβλήθηκε εκτίμηση της περιβαλλοντικής επίπτωσης του έργου, σύμφωνα με τις διατάξεις της οδηγίας 85/337/ΕΟΚ.

4.1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Ο διάλογος με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εξελίσσεται κυρίως στο πλαίσιο των τομεακών κοινοβουλευτικών επιτροπών, και ιδίως στην επιτροπή περιφερειακής πολιτικής, μεταφορών και τουρισμού. Η επιτροπή αυτή έχει εκδώσει αρκετές εκθέσεις πρωτοβουλίας οι οποίες εγκρίθηκαν σε σύνοδο ολομελείας:

- το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών για κοινοτική Πρωτοβουλία που αφορά την οικονομική και κοινωνική αναζωογόνηση των πόλεων και των συνοικιών που βρίσκονται σε κρίση, με στόχο την προώθηση μιας αειφόρου αστικής ανάπτυξης (URBAN II)·
- το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών για κοινοτική Πρωτοβουλία που αφορά τη διευρωπαϊκή συνεργασία με στόχο να ευνοηθεί η αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη του ευρωπαϊκού χώρου (INTERREG III)·
- τη δέκατη ετήσια έκθεση για τα Διαρθρωτικά Ταμεία (1998)·
- την ετήσια έκθεση του Ταμείου Συνοχής 1998·
- τις άκρως απομακρυσμένες περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- τη διεύρυνση και τη διαρθρωτική πολιτική·
- το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών για τις καινοτόμες δράσεις του ΕΤΠΑ.

Αμέσως μετά τον διορισμό του ως Επιτρόπου αρμόδιου για την Περιφερειακή Πολιτική, ο κ. Barnier ενημερώνει τακτικά και προσωπικά το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την εξέλιξη των διαφόρων θεμάτων.

Έτσι, σε τρεις περιπτώσεις (27 Ιανουαρίου, 22 Μαΐου και 11 Σεπτεμβρίου 2000), παρουσίασε σταδιακά το πρόγραμμα εργασίας του· την εξέλιξη της υλοποίησης του προγραμματισμού του Στόχου 1, τον καθορισμό των περιοχών του Στόχου 2 και την εκτέλεση του προϋπολογισμού· τις κοινοτικές Πρωτοβουλίες INTERREG III και URBAN· την υλοποίηση των παρεμβάσεων του ΧΜΠΑ· τις κατευθυντήριες γραμμές για τις καινοτόμες δράσεις· την εξέλιξη της δεύτερης έκθεσης σχετικά με την οικονομική και κοινωνική συνοχή.

Σε πολλές περιπτώσεις κατά τη διάρκεια του έτους, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συζήτησε με επείγουσα διαδικασία τις διάφορες φυσικές καταστροφές που έπληξαν ορισμένα κράτη μέλη. Στις 25 Οκτωβρίου 2000 πραγματοποιήθηκε διεξοδικός διάλογος για τις κλιματικές αλλαγές.

Ο νέος κώδικας δεοντολογίας σχετικά με την εφαρμογή των διαρθρωτικών πολιτικών, που υπεγράφη στις 6 Μαΐου 1999 από τους προέδρους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Επιτροπής, είναι το στοιχείο που διέπει κατά κύριο λόγο τις σχέσεις ανάμεσα σε αυτά τα δύο όργανα. Κατά τη διάρκεια του 2000, η Επιτροπή διαβίβασε στο Κοινοβούλιο τα σχέδια (σχέδια προγραμμάτων) των κρατών μελών

καθώς και τα έγγραφα που εγκρίθηκαν στο πλαίσιο των διαφόρων προγραμματισμών της περιόδου 2000-2006.

Το ΕΚΤ διατήρησε επίσης στενή συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, και ιδίως με την κοινοβουλευτική επιτροπή κοινωνικών υποθέσεων και απασχόλησης. Το ΕΚΤ διαβίβασε στο Κοινοβούλιο το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών για τις καινοτόμες δράσεις· το ΕΚΤ θα λάβει υπόψη τη γνώμη του Κοινοβουλίου. Οι αρμόδιοι του ΕΚΤ είχαν επίσης επαφές με τα μέλη της κοινοβουλευτικής επιτροπής κοινωνικών υποθέσεων στο πλαίσιο της άτυπης ομάδας εργασίας Κοινοβουλίου / ΕΚΤ. Κατά τις συναντήσεις αυτές εξετάστηκαν διάφορα ζητήματα της εξέλιξης του προγραμματισμού του ΕΚΤ.

Όσον αφορά την αγροτική ανάπτυξη, οι ανταλλαγές με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αφορούσαν κυρίως το πρόγραμμα LEADER+. Η κοινοβουλευτική επιτροπή γεωργίας και αγροτικής ανάπτυξης συνέταξε έκθεση στην οποία προτάθηκαν τροποποιήσεις. Η έκθεση εγκρίθηκε κατά τη σύνοδο ολομελείας του Φεβρουαρίου του 2000. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έλαβε εν μέρει υπόψη τη γνώμη του Κοινοβουλίου στην οριστική διατύπωση των κατευθυντήριων γραμμών που απέστειλε στα κράτη μέλη σχετικά με την εφαρμογή της εν λόγω κοινοτικής Πρωτοβουλίας. Επιπλέον, τα μέλη του Κοινοβουλίου υπέβαλαν στην Επιτροπή 69 γραπτές ερωτήσεις και 4 προφορικές ερωτήσεις για τον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης.

4.2. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Το 2000, η επιτροπή για την ανάπτυξη και ανασυγκρότηση των περιφερειών (ΕΑΑΠ), η οποία ασκεί ταυτόχρονα αρμοδιότητες διαχειριστικής επιτροπής και συμβουλευτικής επιτροπής, όπως ορίζει το άρθρο 48 του κανονισμού αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου, της 21^{ης} Ιουνίου 1999, συνεδρίασε έντεκα φορές.

Με την ιδιότητα της *διαχειριστικής επιτροπής*, η ΕΑΑΠ διατύπωσε ευνοϊκή γνώμη για τις κοινοτικές Πρωτοβουλίες INTERREG και URBAN και για τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις καινοτόμες δράσεις του ΕΤΠΑ για την περίοδο 2000-2006. Επιπλέον, η ΕΑΑΠ άρχισε τις εργασίες της σχετικά με τη διαπεριφερειακή συνεργασία INTERREG III Γ.

Στο πλαίσιο των *συμβουλευτικών της καθηκόντων*, η ΕΑΑΠ διατύπωσε γνώμη για την οριοθέτηση των επιλέξιμων περιοχών του Στόχου 2, για τα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού (ΕΕΠ) και για τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης (ΚΠΣ).

Η ΕΑΑΠ ενέκρινε επίσης τους κανονισμούς σχετικά με:

- τη χρησιμοποίηση του ευρώ κατά την εκτέλεση του προϋπολογισμού των Διαρθρωτικών Ταμείων,
- τις ενέργειες πληροφόρησης και δημοσιότητας που πρέπει να υλοποιούν τα κράτη μέλη σχετικά με τις παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων,
- την επιλεξιμότητα των δαπανών στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων από τα Διαρθρωτικά Ταμεία ενεργειών,
- τη διαδικασία υλοποίησης και τις κατευθυντήριες γραμμές για τον καθορισμό των δημοσιονομικών διορθώσεων,

- τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου των χορηγούμενων συνδρομών από τα Διαρθρωτικά Ταμεία.

Η επιτροπή διατύπωσε ευνοϊκή γνώμη για την ένταξη της πολιτικής για την ισότητα των ευκαιριών μεταξύ των γυναικών και των ανδρών στα προγράμματα και τα έργα των Διαρθρωτικών Ταμείων και για τη χρηματοδότηση από τους πόρους της Πρωτοβουλίας INTERREG III και τις κατευθυντήριες γραμμές για την περίοδο 2001-2006 του ευρωπαϊκού δικτύου χωρικής ανάλυσης (ORATE).

Τέλος, η ΕΑΑΠ άρχισε να εξετάζει τον ρόλο της επιτροπής χωρικής ανάπτυξης και τη δημιουργία ομάδας εμπειρογνομόνων για τη «χωρική και αστική ανάπτυξη».

Η επιτροπή του ΕΚΤ συνήλθε τέσσερις φορές το 2000. Τα μέλη της επιτροπής του ΕΚΤ διατύπωσαν γνώμη για τα ΚΠΣ/ΕΕΠ στα οποία συμμετέχει το Κοινωνικό Ταμείο. Στο ίδιο πλαίσιο, βοήθησαν ορισμένα μέλη που εκπροσωπούν τις κυβερνήσεις να παρουσιάσουν το νέο προγραμματισμό του ΕΚΤ (συνεκτίμηση των προτεραιοτήτων του Κοινωνικού Ταμείου και της στρατηγικής για την απασχόληση, καθώς και της σύνδεσής τους με τα εθνικά σχέδια δράσης). Επίσης, ζητήθηκε η γνώμη των μελών της επιτροπής του ΕΚΤ σχετικά με τα μέτρα που είναι δυνατό να χρηματοδοτηθούν βάσει της τεχνικής βοήθειας και διατύπωσαν τη γνώμη τους για το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής σχετικά με τους διάφορους τύπους καινοτόμων δράσεων (το οποίο διαβιβάστηκε στη συνέχεια στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο), καθώς και για τα σχέδια δημοσιονομικών κανονισμών που αφορούν τη διαχείριση και τον έλεγχο των Διαρθρωτικών Ταμείων και τις δημοσιονομικές διορθώσεις, κατ' εφαρμογή του άρθρου 39 του κανονισμού αριθ. 1260/1999.

Η επιτροπή του ΕΚΤ εξέτασε επίσης το πρόγραμμα κοινωνικών δράσεων το 2000, τις σχέσεις μεταξύ του ΕΚΤ και των οργανισμών απασχόλησης, τη διεύρυνση (κυρίως όσον αφορά την προετοιμασία των υποψήφιων για ένταξη χωρών στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση και για το ΕΚΤ).

Από θεματική άποψη, πραγματοποιήθηκαν ανταλλαγές απόψεων για το ζήτημα της ισότητας των ευκαιριών στο νέο προγραμματισμό, για τη συνεχή κατάρτιση και τις τοπικές κοινωφελείς υποδομές, καθώς και για τις ενέργειες «κοινωνικού διαλόγου» βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού του ΕΚΤ.

Παρουσιάστηκαν στην επιτροπή του ΕΚΤ η έκθεση του Ελεγκτικού Συνεδρίου και τα συμπεράσματα των αξιολογήσεων του Κοινωνικού Ταμείου. Τα μέλη της επιτροπής ενημερώνονταν καθόλη τη διάρκεια του έτους για όλες τις πτυχές της εφαρμογής της στρατηγικής για την απασχόληση, καθώς και για τις επιπτώσεις της στη δράση του Κοινωνικού Ταμείου.

Η επιτροπή των γεωργικών διαρθρώσεων και της αγροτικής ανάπτυξης (επιτροπή STAR) πραγματοποίησε 15 συνεδριάσεις το 2000 και άσκησε καθήκοντα διαχειριστικής επιτροπής, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 47, παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/99, για τα ακόλουθα θέματα:

- α) Διατύπωσε ευνοϊκή γνώμη για τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2075/2000 της Επιτροπής, της 29^{ης} Σεπτεμβρίου 2000, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1750/1999 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΠΕ. Ο κανονισμός αυτός αφορά τους όρους επιλεξιμότητας ορισμένων μέτρων που χρηματοδοτούνται από το

Τμήμα Προσανατολισμού και το Τμήμα Εγγυήσεων του ΕΓΤΠΕ, ιδίως όσον αφορά τις ενισχύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις πολύ μικρού οικονομικού μεγέθους. Διευρύνει το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1685/2000 για τις διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1260/99 του Συμβουλίου, όσον αφορά ορισμένα μέτρα που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεων στο πλαίσιο του Στόχου 2.

- β) Διατύπωσε, στις 22.2.00, ευνοϊκή γνώμη για τις κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με την κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+.

Η επιτροπή άσκησε καθήκοντα συμβουλευτικής επιτροπής, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 47, παράγραφος 2, όσον αφορά τα ακόλουθα ζητήματα:

- α) Την κατάρτιση του καταλόγου των περιοχών που μπορούν να υπαχθούν στον Στόχο 2. Η επιτροπή διατύπωσε γνώμη δέκα φορές για διάφορες προτάσεις καταλόγων περιοχών.
- β) Το μέρος των παρεμβάσεων που αφορούν τις γεωργικές διαρθρώσεις και την αγροτική ανάπτυξη, οι οποίες περιλαμβάνονται στα σχέδια απόφασης της Επιτροπής για τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης και τις αντίστοιχες πληροφορίες που περιέχονται στα ενιαία έγγραφα προγραμματισμού για τις περιφέρειες των Στόχων 1 και 2. Η επιτροπή διατύπωσε 26 γνώμες.
- γ) Τις διατάξεις εφαρμογής που αναφέρονται στο άρθρο 53, παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1685/00 σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής των δημοσιονομικών διορθώσεων που εφαρμόζονται στις παρεμβάσεις των Διαρθρωτικών Ταμείων και τον κανονισμό της Επιτροπής σχετικά με τον καθορισμό των διατάξεων εφαρμογής όσον αφορά τα ζητήματα διαχείρισης και ελέγχου της συνδρομής η οποία χορηγείται από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και με τη μορφή και το περιεχόμενο των λογιστικών πληροφοριών τις οποίες τα κράτη μέλη οφείλουν να θέτουν στη διάθεση της Επιτροπής για τη διενέργεια ελέγχου των λογαριασμών των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Η επιτροπή του τομέα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας διατύπωσε ευνοϊκή γνώμη

- α) για το μέρος των ΚΠΣ και ΕΕΠ του Στόχου 1 που αφορά την «αλιεία»·
- β) για τον κατάλογο των περιοχών του Στόχου 2·
- γ) για τα ΕΕΠ «αλιείας» εκτός του Στόχου 1·
- δ) για τους τύπους μέτρων τεχνικής βοήθειας, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23 του γενικού κανονισμού για τα Διαρθρωτικά Ταμεία·
- ε) για το σχέδιο κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τους διάφορους τύπους καινοτόμων δράσεων, βάσει του άρθρου 22 του γενικού κανονισμού για τα Διαρθρωτικά Ταμεία·
- στ) για κανονισμό της Επιτροπής σχετικά με τις διατάξεις εφαρμογής των δράσεων οι οποίες ορίζονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2792/1999 του Συμβουλίου (κανονισμός ΧΜΠΑ).

4.3. ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ

Η Επιτροπή συνέχισε να παρακολουθεί στενά τις εργασίες της ΟΚΕ. Στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής, η ΟΚΕ εξέδωσε δύο γνωμοδοτήσεις για την ετήσια έκθεση 1998 του Ταμείου Συνοχής και για τη 10^η ετήσια έκθεση για τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Η ΟΚΕ εκδήλωσε επίσης το ενδιαφέρον της για τις μειονεκτικές νησιωτικές περιοχές, εκδίδοντας γνωμοδότηση πρωτοβουλίας, καθώς και για την αποστολή της ΕΤΕπ.

Στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, στη γνωμοδότησή της για τη 10^η ετήσια έκθεση για τα Διαρθρωτικά Ταμεία 1998, που εκδόθηκε στις 12 Ιουλίου 2000, έκρινε ότι οι πληροφορίες σχετικά με τον συντονισμό με την ΚΓΠ και τις πολιτικές σε θέματα ανταγωνισμού και διαφάνειας των δημοσίων συμβάσεων δεν είναι επαρκείς, διότι δεν επιτρέπουν να διαπιστωθεί με σαφήνεια αν οι κοινοτικές οδηγίες ακολουθούνται και τηρούνται. Η ΟΚΕ έλαβε υπόψη την απλούστευση του απλού κανονισμού που πρότεινε η Επιτροπή για το ΕΓΤΠΕ, ο οποίος θα αφορά στο εξής κατά κύριο λόγο τους τομείς παρέμβασης. Στη γνωμοδότησή της με τίτλο «Οι αγρότισσες και η αιφόρος ανάπτυξη», η επιτροπή επεσήμανε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν ειδικά οι γυναίκες στον αγροτικό χώρο και έδωσε έμφαση στη σημασία του να οργανωθούν σε ενώσεις ή σε ομάδες εργασίας για την επίλυση αυτών των προβλημάτων.

Η επιτροπή των περιφερειών (ΕτΠ) εξέδωσε διάφορα σχέδια γνωμοδότησης στον τομέα αρμοδιότητας της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής. Πρέπει ιδιαίτερα να επισημάνουμε τη γνωμοδότηση που διατύπωσε για το σχέδιο ανακοίνωσης της Επιτροπής στα κράτη μέλη για τις «Περιφέρειες στη νέα οικονομία – κατευθυντήριες γραμμές για τις καινοτόμες δράσεις του ΕΤΠΑ», για την οποία υπήρξε διαβούλευση με την ΕτΠ. Οι άλλες γνωμοδοτήσεις αφορούσαν κυρίως τα προβλήματα των άκρως απομακρυσμένων περιφερειών, την κοινωνία της πληροφορίας και την περιφερειακή ανάπτυξη.

Ο Επίτροπος κ. Barnier έλαβε μέρος σε συνεδρίαση ολομελείας της ΕτΠ, στις 13 Απριλίου 2000, σχετικά με «τον ρόλο των περιφερειών, την εφαρμογή και το μέλλον της περιφερειακής πολιτικής και τη διακυβερνητική διάσκεψη».

Ο κ. Crauser, Γενικός Διευθυντής, παρουσίασε εισήγηση στην ΕτΠ, στις 28 Ιουνίου 2000, σχετικά με τους «τρόπους επέκτασης της περιφερειακής πολιτικής στις υποψήφιες για ένταξη χώρες» και έλαβε επίσης μέρος σε διάσκεψη που οργάνωσαν από κοινού η ΕτΠ και η Generalitat Valenciana στις 27 και 28 Νοεμβρίου 2000 σχετικά με την επεξεργασία μιας νέας ευρωπαϊκής πολιτικής περιφερειακής ανάπτυξης.

Στον τομέα της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης, η ΕτΠ εξέφρασε την ικανοποίησή της για τη βελτίωση του ποσοστού εκτέλεσης των προγραμμάτων του ΕΓΤΠΕ. Σε άλλη γνωμοδότησή της, σχετικά με τη «δυνατότητα πρόσβασης των αγροτικών περιοχών», ενθάρρυνε την αναζήτηση της συνδρομής των Διαρθρωτικών Ταμείων για την ανάπτυξη των υποδομών και συνέστησε να προωθηθεί η πολυλειτουργικότητα της γεωργίας. Στον τομέα της ανταγωνιστικότητας των αγροτικών περιοχών, η ΕτΠ επεσήμανε τις αναπτυξιακές δυνατότητες που προσφέρουν τα Διαρθρωτικά Ταμεία. Όσον αφορά την κοινοτική Πρωτοβουλία LEADER+ (2000-2006), η επιτροπή έκρινε ότι το συνολικό σχέδιο πρέπει να είναι

αποτελεσματικό, καινοτόμο και να χρηματοδοτηθεί με όσο το δυνατόν περισσότερους πόρους (το πρώτο σκέλος: χωρικές στρατηγικές αγροτικής ανάπτυξης).

Όσον αφορά τον τομέα της αλιείας, η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή εξέδωσε γνωμοδότηση για το θέμα «2002 – Η κοινή αλιευτική πολιτική και η κατάσταση της αλιείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

4.4. ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΕΤΑΙΡΟΙ

Στον τομέα της περιφερειακής ανάπτυξης, συνεχίστηκε ο διάλογος με τους κοινωνικούς και οικονομικούς εταίρους και η ετήσια συνεδρίαση που προβλέπεται από το άρθρο 8 του κανονισμού αριθ. 1260/99 πραγματοποιήθηκε στις 16 Φεβρουαρίου 2000. Δύο ήταν τα βασικά θέματα της ημερήσιας διάταξης: η κατάσταση του προγραμματισμού για τους τρεις Στόχους και οι κοινοτικές Πρωτοβουλίες 2000-2006.

- Αφού πρώτα οι υπηρεσίες της Επιτροπής παρουσίασαν την κατάσταση, μια ευρεία πλειοψηφία των κοινωνικών εταίρων αναγνώρισε ότι η διαβούλευση με τους εταίρους λειτούργησε καλύτερα σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο προγραμματισμού. Εντούτοις, κρίθηκε ότι ήταν συστηματικότερη όσον αφορά τον Στόχο 1 σε σχέση με τον Στόχο 2. Εξάλλου, κρίνεται ότι οι κοινωνικοί εταίροι έχουν δύσκολη πρόσβαση στις πιστώσεις τεχνικής βοήθειας.
- Εμφανίστηκαν σημαντικές διαφορές όσον αφορά τον ρόλο της εταιρικής σχέσης ανάμεσα στις διάφορες περιφέρειες, ανεξάρτητα από τον Στόχο στον οποίο υπάγονται. Το «πνεύμα» εταιρικής σχέσης δεν έχει ακόμη αναπτυχθεί εξ' ολοκλήρου στα κράτη μέλη.
- Εξετάστηκαν και άλλα θέματα, όπως: η δυσκολία διαχείρισης των πόρων του ΕΓΤΠΕ-Εγγυήσεων στο πλαίσιο του Στόχου 2, επειδή το μέσο αυτό δεν είναι Διαρθρωτικό Ταμείο· οι τρόποι κατανομής του αποθεματικού επιδόσεων· η λειτουργία των επιτροπών παρακολούθησης.
- Το θέμα αυτό παρουσιάστηκε από τις τρεις αρμόδιες ΓΔ σχετικά με το περιεχόμενο των νέων κοινοτικών Πρωτοβουλιών. Τέθηκαν ερωτήσεις όσον αφορά κυρίως τα κριτήρια επιλογής για τις πόλεις που εντάσσονται στην Πρωτοβουλία URBAN, τις εξ' αρχής περίπλοκες διαδικασίες για την Πρωτοβουλία EQUAL και την επιλεξιμότητα των εξωτερικών παραμεθόριων περιοχών για την Πρωτοβουλία INTERREG III.

Οι εταίροι εξέφρασαν την επιθυμία τους να πραγματοποιούνται συχνότερα συναντήσεις με την Επιτροπή και όχι μόνο μία ετήσια συνεδρίαση, ώστε να ασχολούνται με συγκεκριμένα θέματα, όπως παραδείγματος χάρι: ΧΜΠΑ, ΣΑΚΧ, Στόχος 2 κλπ. Συμφωνήθηκε να προβλεφθούν συχνότερες συναντήσεις από 2001, μετά την έγκριση των προγραμμάτων της νέας περιόδου προγραμματισμού.

Στον τομέα του ανθρώπινου δυναμικού, εκτός από τον ρόλο που διαδραματίζουν οι οργανώσεις κοινωνικών εταίρων σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο κατά την υλοποίηση των δράσεων στο πλαίσιο των πυλώνων για την απασχολησιμότητα και την ικανότητα προσαρμογής ή ειδικών κοινοτικών Πρωτοβουλιών, οι ευρωπαϊκές οργανώσεις κοινωνικών εταίρων ανέπτυξαν καινοτόμα μέτρα για την προώθηση

νέων προσεγγίσεων και για τον εντοπισμό προτύπων ορθών πρακτικών που να περιλαμβάνουν σημαντική συνιστώσα κοινωνικού διαλόγου. Σε αρκετούς τομείς, περιλαμβανομένων των τομέων του εμπορίου, των γραφημάτων και των σιδηροδρομικών μεταφορών, έχουν ολοκληρωθεί ενδιαφέροντα σχέδια που θα ενταχθούν στις δραστηριότητες των επιτροπών τομεακού διαλόγου. Ενδεικτικά αναφέρουμε το έργο στον τομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών που αφορά την εισαγωγή νέων τεχνολογιών στους οργανισμούς σιδηροδρόμων της Γαλλίας, του Βελγίου, της Ισπανίας και της Ιταλίας. Η έκθεση έδειξε ότι τα συστήματα κατάρτισης που εφαρμόζει ο κάθε οργανισμός σιδηροδρόμων δεν είναι δυνατό να αναλυθούν χωρίς να αναλυθούν προηγουμένως ο τρόπος οργάνωσης της εργασίας και τα συστήματα ένταξης των εργαζομένων σε αυτές τις επιχειρήσεις. Επίσης, ο τύπος κοινωνικών σχέσεων στην οργάνωση μπορεί να επηρεάζει τα συστήματα επαγγελματικής κατάρτισης.

Η συμβουλευτική επιτροπή για την αγροτική ανάπτυξη, η οποία συστάθηκε από την Επιτροπή βάσει της απόφασης 98/235/EK για τη λειτουργία συμβουλευτικών επιτροπών στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής, συνεδρίασε δύο φορές το 2000, στις 17 Μαΐου και στις 15 Νοεμβρίου. Και στις δύο συνεδριάσεις, πραγματοποιήθηκε ανταλλαγή πληροφοριών και απόψεων ανάμεσα στις υπηρεσίες της Επιτροπής και σε εκπροσώπους των κοινωνικο-επαγγελματικών οργανώσεων της ΕΕ σχετικά με το στάδιο έγκρισης των σχεδίων αγροτικής ανάπτυξης και των σχεδίων του SAPARD. Στις 17 Νοεμβρίου, πραγματοποιήθηκε επίσης συζήτηση σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 3 και 4 του κανονισμού αριθ. 1259/99 του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τα καθεστώτα άμεσης στήριξης στα πλαίσια της κοινής γεωργικής πολιτικής, και οι υπηρεσίες της Επιτροπής ενημέρωσαν επίσης την επιτροπή σχετικά με την εξέλιξη του προγραμματισμού για τον Στόχο 1 και τον Στόχο 2.

Όσον αφορά τα σχέδια αγροτικής ανάπτυξης, τα μέλη της επιτροπής εξέφρασαν ανησυχία και στις δύο συνεδριάσεις για τον λόγο ότι, παρά την έμφαση που δίνει η Επιτροπή στην εταιρική σχέση, δεν υπήρχε εμφανές πνεύμα εταιρικής σχέσης κατά το στάδιο της υλοποίησης. Διατυπώθηκε η άποψη ότι η έννοια και η πρακτική της εταιρικής σχέσης παρουσιάζει διαφορές στο εσωτερικό της ΕΕ και ότι οι επιδόσεις των κρατών μελών σε αυτό τον τομέα δεν ήταν σε ορισμένες περιπτώσεις ικανοποιητικές.

Στα άλλα ζητήματα που συζητήθηκαν στις 15 Νοεμβρίου περιλαμβάνονταν, μεταξύ άλλων, οι ανησυχίες για τη δημοσιονομική εκτέλεση των προγραμμάτων, λόγω της καθυστερημένης έναρξης της εφαρμογής τους, καθώς και ανησυχίες ότι το διάγραμμα υλοποίησης των έργων της Πρωτοβουλίας LEADER+ ήταν πολύ σύντομο.

Κατά τη συνεδρίαση της 17^{ης} Μαΐου, πραγματοποιήθηκε επίσης ανταλλαγή απόψεων για την Πρωτοβουλία LEADER+.

Η συμβουλευτική επιτροπή αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, που αποτελείται από εκπροσώπους του κλάδου και ενδιαφερόμενους φορείς, συζήτησε επανειλημμένα τους διάφορους εκτελεστικούς κανονισμούς της Επιτροπής για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2792 (κανονισμός ΧΜΠΑ).

4.5. ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

Στις σημαντικές δημοσιεύσεις του 2000 περιλαμβάνεται ο οδηγός για τα Διαρθρωτικά Ταμεία, το Ταμείο Συνοχής και το ΧΜΠΑ («Διαρθρωτικές δράσεις 2000-2006 – παρατηρήσεις και κανονισμοί»), καθώς και οδηγός που περιλαμβάνει τους «Κοινοτικούς κανόνες που εφαρμόζονται στις κρατικές ενισχύσεις». Εκδόθηκαν επίσης και άλλα έγγραφα, που αφορούν ειδικές πτυχές της περιφερειακής πολιτικής, όπως ο οδηγός για τα τοπικά σύμφωνα απασχόλησης 2000-2006· η τελική έκθεση της καινοτόμου δράσης TERRA· μελέτη για τον αστικό έλεγχο· οδηγός για τα *Επιχειρηματικά Κέντρα Καινοτομίας (BIC)*· καθώς και έξι μελέτες που αφορούν αντίστοιχα: τις προοπτικές χωροταξικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της διεύρυνσης· την επίπτωση της οικονομικής και νομισματικής ένωσης στη συνοχή· τις Πρωτοβουλίες που συνδέονται με την απασχόληση στο Ηνωμένο Βασίλειο· την ισότητα των ευκαιριών στα Διαρθρωτικά Ταμεία· την τοπική ανάπτυξη· τη στρατηγική και αειφόρο διαχείριση των υδατικών πόρων.

Επίσης, κατά το 2000 πραγματοποιήθηκαν και άλλες εκδόσεις, όπως τα φυλλάδια που παρουσιάζουν τα σημαντικά έργα στις ορεινές περιοχές και ο οδηγός των έργων που χρηματοδοτούνται από την Πρωτοβουλία URBAN.

Εκδόθηκαν ενημερωτικά δελτία «*INFOREGIO*» που συνοψίζουν τις γενικές κατευθύνσεις όσον αφορά τη χρησιμοποίηση των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων στο πλαίσιο των Στόχων 1, 2 και 3, καθώς και συνοπτική παρουσίαση της ετήσιας έκθεσης για τα Διαρθρωτικά Ταμεία του 1998. Συνεχίστηκε, επίσης, η έκδοση της ενημερωτικής επιστολής «*INFOREGIO NEWS*».

Το 2000 άρχισε επίσης να εκδίδεται το περιοδικό *Panorama*. Αυτό το τριμηνιαίο περιοδικό έχει ως βασικό στόχο να δώσει τη δυνατότητα στους τοπικούς και περιφερειακούς φορείς να εκφράσουν τη γνώμη τους, παραθέτοντας τις εμπειρίες τους από την επιτόπου δράση.

Ο κόμβος INFOREGIO στο Διαδίκτυο και οι ιστοσελίδες του κόμβου EUROPA που αφορούν την περιφερειακή πολιτική επικαιροποιούνται σε πολύ τακτά διαστήματα. Έτσι, όλοι οι κανονισμοί εφαρμογής των Διαρθρωτικών Ταμείων που εκδόθηκαν κατά τη διάρκεια του έτους τοποθετούνταν σε άμεση σύνδεση με τη σειρά της έκδοσής τους. Εισήχθησαν ενημερωτικά δελτία στον κόμβο που αφορά τις διατάξεις για τις ενέργειες ενημέρωσης και δημοσιότητας που πρέπει να πραγματοποιούν τα κράτη μέλη καθώς και ο κανονισμός για τη χρησιμοποίηση του ευρώ στον τομέα των Διαρθρωτικών Ταμείων, ο κανονισμός για την επιλεξιμότητα των δαπανών και οι κατευθυντήριες γραμμές για τις Πρωτοβουλίες INTERREG III και URBAN II.

Δημιουργήθηκε βάση δεδομένων που παρουσιάζει συνοπτικά τα νέα προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ για την περίοδο 2000-2006. Συνεχίστηκε καθόλη τη διάρκεια του έτους ο εμπλουτισμός της βάσης δεδομένων που παρουσιάζει ιδιαίτερα επιτυχημένα έργα («*success stories*»).

Όσον αφορά την ενημέρωση σχετικά με τις εκδηλώσεις που οργανώνει η Επιτροπή, εισήχθησαν στον ηλεκτρονικό κόμβο τα πρακτικά των τριών σημαντικών γεγονότων του έτους 2000: της διάσκεψης για την «κατανομή των αρμοδιοτήτων στο πλαίσιο της αποκεντρωμένης διαχείρισης των Διαρθρωτικών Ταμείων», τον Ιούνιο του 2000· της διάσκεψης για την «αξιολόγηση των χρηματοδοτούμενων από τα Διαρθρωτικά

Ταμεία παρεμβάσεων», τον Σεπτέμβριο, και της διάσκεψης για την «κοινωνία της πληροφορίας και τη συνοχή», που πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο.

Τέλος, το 2000 προωθήθηκε μια νέα αντίληψη για τις ενημερωτικές εκδόσεις. Παρουσιάζει μεγαλύτερη συνοχή και είναι καλύτερα δομημένη όσον αφορά την τυπολογία της ενημέρωσης και τη μορφή της (σε χαρτί και σε ηλεκτρονική μορφή). Καθορίστηκαν πέντε σειρές ενημερωτικών προϊόντων: η επικαιρότητα και οι αποφάσεις στον τομέα της περιφερειακής πολιτικής· η προβολή των υλοποιούμενων έργων ανά χώρα· η προβολή των υλοποιούμενων έργων ανά θέμα· η προβολή των έργων ανά τύπο περιοχής και, τέλος, τα διάφορα άλλα ενημερωτικά προϊόντα, όπως χάρτες, κατάλογοι κλπ.

Όσον αφορά το ΕΚΤ, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην πληροφόρηση και δημοσιότητα σχετικά με την έναρξη της εφαρμογής των νέων προγραμμάτων, έτσι ώστε να διασφαλιστεί η διαφάνεια και να παρουσιαστεί μία συνεπής εικόνα του ΕΚΤ σε όλα τα κράτη μέλη. Αυτό πραγματοποιήθηκε μέσω ενός μικρού, αλλά ειδικά προσαρμοσμένου προγράμματος εκδόσεων, που περιλαμβάνει ένα γενικό υφλλάδιο για το ΕΚΤ και τη νέα αποστολή του ως βασικό χρηματοδοτικό μέσο της ευρωπαϊκής στρατηγικής για την απασχόληση. Επιπλέον, δημιουργήθηκε και θα επικαιροποιείται σε τακτά διαστήματα, ένας νέος περιεκτικός κόμβος για το ΕΚΤ (<http://europa.eu.int/esf>), ο οποίος περιλαμβάνει ευρύ φάσμα χρήσιμων πληροφοριών. Δελτία τύπου σχετικά με την έγκριση των προγραμμάτων του Στόχου 3 καθώς και δελτία που αφορούν γεγονότα και αριθμητικά στοιχεία για τη δράση του ΕΚΤ στα κράτη μέλη διανεμήθηκαν τόσο στους διαπιστευμένους δημοσιογράφους στις Βρυξέλλες και, μέσω των Αντιπροσωπειών της Επιτροπής, στα μέσα επικοινωνίας των κρατών μελών. Τα νέα προγράμματα έτυχαν ευρείας κάλυψης από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, αλλά σε διαφορετικό βαθμό από το ένα κράτος μέλος στο άλλο.

Κατ' εφαρμογή του κανονισμού αριθ. 1159/2000, η Επιτροπή οργάνωσε, τον Απρίλιο του 2000 στο Βατερλώ (Βέλγιο), την έβδομη συνεδρίαση του άτυπου δικτύου των αρμοδίων ενημέρωσης του ΕΚΤ, προκειμένου να στηρίξει τις προσπάθειές τους να προβάλλουν τη δράση του ΕΚΤ. Από αυτή την άποψη, πραγματοποιήθηκε μελέτη για να δοθούν στα κράτη μέλη κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τους τρόπους αξιολόγησης των δικών τους δραστηριοτήτων στον τομέα της πληροφόρησης και δημοσιότητας. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θα είναι διαθέσιμες στις αρχές του 2001.

Επιπλέον, η διαδικασία διεύρυνσης έχει στηριχθεί μέσω της έκδοσης ενός «Σύντομου οδηγού του ΕΚΤ για τα μελλοντικά κράτη μέλη» και δημιουργήθηκε άτυπο δίκτυο των υπευθύνων ενημέρωσης του ΕΚΤ στις δέκα χώρες του προγράμματος PHARE, το οποίο θα επικαιροποιείται με τις βασικές εξελίξεις όσον αφορά το ΕΚΤ στην ΕΕ.

Στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης, η Επιτροπή συνέχισε να παρέχει πληροφορίες μέσω του κόμβου της στο Διαδίκτυο, εκδόσεων (με τη μορφή φυλλαδίων, δελτίων και ενημερωτικών επιστολών) και στο πλαίσιο σεμιναρίων, διασκέψεων, επισκέψεων και συνεδριάσεων. Πραγματοποιήθηκαν εργασίες για την προετοιμασία ειδικής ιστοσελίδας «αγροτικής ανάπτυξης» στον κόμβο της ΓΔ Γεωργίας, η οποία αναμενόταν να είναι διαθέσιμη τον Φεβρουάριο του 2001. Εξετάστηκαν εκ νέου ζητήματα αγροτικής ανάπτυξης σε άτυπη ενημέρωση η οποία πραγματοποιήθηκε από τις Βρυξέλλες σε 100 περιφερειακά γραφεία, τον Ιούνιο του 2000. Φυλλάδιο με

τίτλο «Γυναίκες που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αγροτικής ανάπτυξης εξασφαλίζουν το μέλλον της αγροτικής Ευρώπης» εκδόθηκε τον Αύγουστο του 2000. Το Νοέμβριο, οργανώθηκε στην Ουάσινγκτον διάσκεψη για τον «Ρόλο της γεωργίας στην αγροτική ανάπτυξη» από την πρεσβεία της Γαλλίας και την Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ουάσινγκτον. Στη διάσκεψη έλαβαν μέρος 150 άτομα (κάτοχοι γεωργικών εκμεταλλεύσεων και εκπρόσωποί τους, οργανωτές συνεδρίων, υπάλληλοι δημόσιας διοίκησης, πρεσβείες κλπ).

Το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο LEADER (EPL) συνέχισε να ασκεί σημαντικά καθήκοντα πληροφόρησης στο εσωτερικό του ευρωπαϊκού δικτύου αγροτικής ανάπτυξης, το 2000. Πραγματοποίησε 9 εκδόσεις του «Info LEADER», που καλύπτουν ευρύ φάσμα θεμάτων, όπως π.χ. τα διάφορα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης που υλοποιούνται σε κράτη μέλη και η προώθηση των ίσων ευκαιριών στα προγράμματα και έργα των Διαρθρωτικών Ταμείων.

Η άλλη έκδοση του EPL, το «LEADER Magazine», που εκδίδεται τρεις φορές τον χρόνο, κάλυψε τα ζητήματα του πληθυσμού και της αποκατάστασης του πληθυσμού των αγροτικών περιοχών, την ειδική συνεισφορά του προγράμματος LEADER II και τα θέματα της ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης. Δύο από τα θέματα αυτά ήταν «Η ειδική συνεισφορά του LEADER II» και «Η ολοκληρωμένη χωρική ανάπτυξη». Εκδόθηκε επίσης μεθοδολογικός οδηγός το 2000.

Συνεχίζοντας τις εκδόσεις της σειράς για την αγροτική καινοτομία, οι οποίες άρχισαν το 1999 και εστιάζονται σε στρατηγική χωρικής ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο LEADER ολοκλήρωσε αυτό τον κύκλο εκδόσεων με τα τεύχη για την κοινωνική ανταγωνιστικότητα, την περιβαλλοντική ανταγωνιστικότητα, την οικονομική ανταγωνιστικότητα και την ανταγωνιστικότητα σε παγκόσμια κλίμακα, με στόχο να τροφοδοτήσει τον διάλογο μεταξύ των ευρωπαϊκών φορέων αγροτικής ανάπτυξης οι οποίοι επιδιώκουν την ανάπτυξη μιας νέας μορφής χωρικής ανταγωνιστικότητας που να βασίζεται στον διάλογο και τη συνεργασία.

Το 2000, το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο LEADER οργάνωσε επίσης πολλά σεμινάρια και συνέδρια πρακτικής εργασίας στα κράτη μέλη για γενικά θέματα, όπως η ένταξη του LEADER στις αγροτικές πολιτικές, η δημιουργία ευκαιριών υπέρ των γυναικών και των νέων, η δημιουργία ευκαιριών για τα διάφορα επαγγέλματα και τις υπηρεσίες στις αγροτικές περιοχές καθώς και για ειδικότερα θέματα περιφερειακού χαρακτήρα.

Περισσότερες πληροφορίες παρέχονται σε έξι γλώσσες στον κόμβο του Διαδικτύου: <http://www.rural-europe.aeidl.be>.

Όσον αφορά το ΧΜΠΑ, οι ενημερωτικές δραστηριότητες εστιάστηκαν το 2000 στη διάδοση πληροφοριών με αποδέκτες κυρίως τα μέσα μαζικής επικοινωνίας που ειδικεύονται στον τομέα της αλιείας καθώς και με την επικαιροποίηση των μέσων και των υλικών ενημέρωσης σχετικά με την κοινή αλιευτική πολιτική.

Με την ευκαιρία της διεθνούς εκθέσεως «European seafood» με θέμα τη μεταποίηση και διάθεση στην αγορά των προϊόντων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, οργανώθηκε ενημερωτικό σεμινάριο για το εμπόριο των προϊόντων της αλιείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, που απευθυνόταν στους επαγγελματίες αυτού του τομέα.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

Παράρτημα 1: Εκτέλεση του προϋπολογισμού το 2000 ανά Στόχο

Παράρτημα 2: Εκτέλεση του προϋπολογισμού της τεχνικής βοήθειας το 2000

Παράρτημα 3: Εκτέλεση του προϋπολογισμού

Παράρτημα 1: Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2000 ανά Στόχο

ΣΤΟΧΟΣ 1						
						Εκατ. €
		ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο
ΑΤ	Συνδρομή (1)	173,82	55,01	41,35	0,83	271,00
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	24,37	7,71	5,80	0,12	38,00
	Πληρωμές	12,17	3,85	2,89	0,06	18,97
	% (2)/(1)	14%	14%	14%	14%	14%
ΒΕ	Συνδρομή (1)	409,79	191,90	41,57	1,74	645,00
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	82,56	20,15	4,09	0,21	107,01
	Πληρωμές	28,69	13,43	2,91	0,12	45,15
	% (2)/(1)	20%	11%	10%	12%	17%
ΔΕ	Συνδρομή (1)	11.295,54	5.863,94	3.442,25	0,00	20.601,72
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	1.398,31	189,87	309,39	16,35	1.913,92
	Πληρωμές	424,63	93,01	152,30	7,37	677,31
	% (2)/(1)	12%	3%	9%	-	9%
ΕΣ	Συνδρομή (1)	23.732,13	8.843,50	3.532,03	0,00	36.107,66
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	1.220,07	0,00	0,00	212,70	1.432,77
	Πληρωμές	0,00	0,00	0,00	105,32	105,32
	% (2)/(1)	5%	0%	0%	-	4%
ΦΙ	Συνδρομή (1)	471,03	272,97	197,15	6,85	948,00
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	76,40	39,81	15,81	0,98	133,00
	Πληρωμές	32,97	19,11	13,78	0,48	66,34
	% (2)/(1)	16%	15%	8%	14%	14%
ΦΡ	Συνδρομή (1)	2.289,56	938,62	675,95	40,78	3.944,91
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	273,68	150,77	72,25	3,45	500,15
	Πληρωμές	91,37	45,11	33,21	1,68	171,37
	% (2)/(1)	12%	16%	11%	8%	13%
ΓΡ	Συνδρομή (1)	12.851,66	3.936,99	2.241,60		19.030,26
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)					
	Πληρωμές					
	% (2)/(1)					
ΙΕ	Συνδρομή (1)	1.812,31	1.016,49	169,40	67,80	3.066,00
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	407,67	201,86	32,45	2,02	644,00
	Πληρωμές	126,86	67,12	11,86	2,02	207,86
	% (2)/(1)	22%	20%	19%	3%	21%

Παράρτημα 1: Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2000 ανά Στόχο

ΣΤΟΧΟΣ 1						
Εκατ. €						
		ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο
IT	Συνδρομή (1)	12.399,40	4.902,70	2.982,63	164,32	19.639,05
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	1.987,09	490,34	380,82	38,57	2.896,82
	Πληρωμές	863,19	226,11	194,42	20,01	1.303,73
	% (2)/(1)	16%	12%	13%	23%	15%
NL	Συνδρομή (1)	76,66	33,34	10,00	6,00	126,00
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	18,15	1,65	1,70	1,50	23,00
	Πληρωμές	5,37	1,65	0,70	0,42	8,14
	% (2)/(1)	24%	5%	17%	25%	18%
PT	Συνδρομή (1)	12.413,55	4.415,34	2.117,35	54,38	19.000,69
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	2.117,29	693,86	354,91	36,33	3.202,38
	Πληρωμές	867,29	305,93	148,21	15,24	1.336,68
	% (2)/(1)	17%	16%	17%	67%	17%
SE	Συνδρομή (1)	465,74	158,74	111,76	11,77	748,00
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	65,33	22,27	15,67	1,65	104,93
	Πληρωμές	32,60	11,11	7,82	0,82	52,36
	% (2)/(1)	14%	14%	14%	14%	14%
UK	Συνδρομή (1)	3.780,47	1.830,36	355,82	89,36	6.050,00
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	504,63	239,96	46,40	10,63	801,61
	Πληρωμές	229,39	108,53	19,45	4,23	361,59
	% (2)/(1)	13%	13%	13%	12%	13%
IE/UK*	Συνδρομή (1)	293,010	189,70	44,83	3,46	531,00
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)					
	Πληρωμές					
	% (2)/(1)					
ΣΥΝΟΛΟ	Συνδρομή (1)	82.464,66	31.839,58	15.963,68	447,28	130.715,23
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	8.175,55	2.058,26	1.239,28	324,49	11.797,58
	Πληρωμές	2.714,52	894,95	587,57	157,77	4.354,81
	% (2)/(1)	10%	6%	8%	73%	9%

* Πρόγραμμα διαπεριφερειακής συνεργασίας PEACE

Παράρτημα 1: Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2000 ανά Στόχο						
ΣΤΟΧΟΣ 2						
Εκατ. €						
		ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Σύνολο
DK	Συνδρομή (1)	134,15	54,85	0,00	0,00	189,00
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	23,21	7,79	0,00	0,00	31,00
	Πληρωμές	9,39	3,84	0,00	0,00	13,23
	% (2)/(1)	17%	14%			16%
FI	Συνδρομή (1)	396,83	110,17	0,00	0,00	507,00
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	60,54	15,46	0,00	0,00	76,00
	Πληρωμές	27,46	7,71	0,00	0,00	35,17
	% (2)/(1)	15%	14%			15%
SE	Συνδρομή (1)	373,30	49,70	0,00	0,00	423,00
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	59,85	0,00	0,00	0,00	59,85
	Πληρωμές	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	% (2)/(1)	16%	0%			14%
ΣΥΝΟΛΟ	Συνδρομή (1)	904,28	214,72	0,00	0,00	1.119,00
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	143,60	23,25	0,00	0,00	166,85
	Πληρωμές	36,85	11,55	0,00	0,00	48,40
	% (2)/(1)	16%	11%			15%

Παράρτημα 1: Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2000 ανά Στόχο			
ΣΤΟΧΟΣ 3			
Εκατ. €			
		ΕΚΤ	Σύνολο
ΑΤ	Συνδρομή (1)	548,18	548,18
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	76,94	76,94
	Πληρωμές	38,37	38,37
	% (2)/(1)	14%	14%
ΒΕ	Συνδρομή (1)	765,17	765,17
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	107,39	107,39
	Πληρωμές	40,40	40,40
	% (2)/(1)	14%	14%
ΔΕ	Συνδρομή (1)	4.756,13	4.756,13
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	667,52	667,52
	Πληρωμές	332,93	332,93
	% (2)/(1)	14%	14%
ΔΚ	Συνδρομή (1)	378,95	378,95
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	53,19	53,19
	Πληρωμές	13,26	13,26
	% (2)/(1)	14%	14%
ΕΣ	Συνδρομή (1)	884,02	884,02
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	124,07	124,07
	Πληρωμές	33,71	33,71
	% (2)/(1)	14%	14%
ΦΙ	Συνδρομή (1)	418,41	418,41
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	58,72	58,72
	Πληρωμές	14,74	14,74
	% (2)/(1)	14%	14%
FR	Συνδρομή (1)	9.427,12	9427,12
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	661,54	661,54
	Πληρωμές	329,95	329,95
	% (2)/(1)	7%	7%
ΙΤ	Συνδρομή (1)	7.538,90	7.538,90
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	545,55	545,55
	Πληρωμές	207,99	207,99
	% (2)/(1)	7%	7%

Παράρτημα 1: Εκτέλεση του προϋπολογισμού του 2000 ανά Στόχο			
ΣΤΟΧΟΣ 3			
Εκατ. €			
		ΕΚΤ	Σύνολο
LU	Συνδρομή (1)	39,45	39,45
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	5,54	5,54
	Πληρωμές	2,76	2,76
	% (2)/(1)	14%	14%
NL	Συνδρομή (1)	1.750,45	1.750,45
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	245,67	245,67
	Πληρωμές	61,27	61,27
	% (2)/(1)	14%	14%
SE	Συνδρομή (1)	747,52	747,52
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	104,91	104,91
	Πληρωμές	26,16	26,16
	% (2)/(1)	14%	14%
UK	Συνδρομή (1)	4.742,63	4.742,63
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	665,62	665,62
	Πληρωμές	331,98	331,98
	% (2)/(1)	14%	14%
ΣΥΝΟΛΟ	Συνδρομή (1)	31.996,94	31.996,94
	Αναλήψεις υποχρεώσεων (2)	3.316,67	3.316,67
	Πληρωμές	1.433,53	1.433,53
	% (2)/(1)	10%	10%

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Αναλήψεις υποχρεώσεων του ΕΤΠΑ για την τεχνική βοήθεια κατά το έτος 2000 (Άρθρο 23 του κανονισμού αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου)

ΤΥΠΟΙ ΜΕΤΡΩΝ	Ποσά αναλήψεων υποχρεώσεων (σε €)
A. Μελέτες, περιλαμβανομένων των μελετών γενικού χαρακτήρα σχετικά με τη δράση των Ταμείων	
1. Έκθεση οικονομικής και κοινωνικής συνοχής	544.837
2. Στήριξη στο Eurostat	100.012
3. Άλλες μελέτες	204.372
ΣΥΝΟΛΟ	849.221
B. Ενέργειες τεχνικής βοήθειας, ανταλλαγών εμπειριών και ενημέρωσης με αποδέκτες τους εταίρους, τους τελικούς δικαιούχους των παρεμβάσεων των Ταμείων και το ευρύ κοινό	
1. Συμβάσεις πλαίσια για την ανάθεση των καθηκόντων πληροφόρησης και επικοινωνίας	3.500.000
2. Εκδόσεις του Οργανισμού Εκδόσεων (ΟΡΟCE) και άλλες εκδόσεις	1.528.569
3. Σεμινάρια, διασκέψεις, συμπόσια και περίπτερα ενημέρωσης	1.691.182
4. Παραγωγή οπτικοακουστικού υλικού και διαφημιστικού υλικού	67.705
5. Επιχορηγήσεις: συμμετοχή στη χρηματοδότηση μελετών, εκδηλώσεων, δικτύων, κοινών ενεργειών κατάρτισης με τα κράτη μέλη για τους τρόπους παρέμβασης κλπ.	71.518
6. Σύναψη συμβάσεων με γραφεία τεχνικής βοήθειας (ΓΤΒ), κυρίως για τη διαχείριση των καινοτόμων δράσεων	1.399.480
7. Λοιπή τεχνική και διοικητική βοήθεια (ΤΔΒ): συμβάσεις πλαίσια και άλλες πραγματογνωμοσύνες σχετικά με τις δράσεις των Ταμείων	419.432
8. Χαρτογράφηση	146.328
ΣΥΝΟΛΟ	8.824.214
Γ. Εγκατάσταση, λειτουργία και διασύνδεση μηχανογραφικών συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης	
1. Ανάπτυξη και διατήρηση προγραμμάτων πληροφορικής	536.713
2. Δημιουργία και κόστος διατήρησης και συντήρησης των εξοπλισμών (υλικού και λογισμικού) που είναι αναγκαία για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων	581.835
3. Τεχνική βοήθεια για τη διευκόλυνση της καθημερινής λειτουργίας των συστημάτων και για την κατάρτιση και παροχή βοήθειας στους χρήστες	1.016.180
ΣΥΝΟΛΟ	2.134.728
Δ. Βελτίωση των μεθόδων αξιολόγησης και ανταλλαγή πληροφοριών για τις πρακτικές που ακολουθούνται σε αυτόν τον τομέα	
1. Θεματικές αξιολογήσεις	0
2. Εκ των προτέρων αξιολογήσεις και μεθοδολογικές εργασίες	146.165
3. Αξιολογήσεις στο πλαίσιο σύμβασης παροχής υπηρεσιών που συνάπτεται με την ΕΤΕπ	200.000
ΣΥΝΟΛΟ	346.165

ΣΥΝΟΛΟ	12.154.328 €

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Αναλήψεις υποχρεώσεων του ΕΚΤ για την τεχνική βοήθεια κατά το έτος 2000

(Άρθρο 23 του κανονισμού αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου)

ΤΥΠΟΙ ΜΕΤΡΩΝ	Ποσά των αναλήψεων υποχρεώσεων (σε €)
A. Μελέτες, περιλαμβανομένων των μελετών γενικού χαρακτήρα σχετικά με τη δράση των Ταμείων	123.842
B. Ενέργειες τεχνικής βοήθειας, ανταλλαγών εμπειριών και ενημέρωσης με αποδέκτες τους εταίρους, τους τελικούς δικαιούχους των παρεμβάσεων, των Ταμείων και το ευρύ κοινό	882.552
Γ. Εξωτερικό προσωπικό	
A) Αποσπασμένοι εθνικοί εμπειρογνώμονες	2.616.905
B) Προσωρινοί απασχολούμενοι	970.237
Γ) Βοηθητικοί	2.181.831
ΣΥΝΟΛΟ	5.768.973
Δ. Άλλες δαπάνες	
α) Αποστολές	1.039.500
β) Συνεδριάσεις	88.200
γ) Αξιολόγηση	11.000
δ) Λοιπές δαπάνες	214.088
ΣΥΝΟΛΟ	1.352.788
Ε. Άμεσες υποδομές (δαπάνες λειτουργίας μηχανογραφικών συστημάτων)	977.650
ΣΤ. Πληροφόρηση και εκδόσεις	304.953
ΣΥΝΟΛΟ	9.410.758 €

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

Αναλήψεις υποχρεώσεων του ΧΜΠΑ για την τεχνική βοήθεια κατά το έτος 2000

(Άρθρο 23 του κανονισμού αριθ. 1260/1999 του Συμβουλίου)

ΤΥΠΟΙ ΜΕΤΡΩΝ	Ποσά αναλήψεων υποχρεώσεων (σε €)
A. Μελέτες, περιλαμβανομένων των μελετών γενικού χαρακτήρα σχετικά με τη δράση των Ταμείων	
1. Μελέτη για τον ρόλο των γυναικών στον τομέα της αλιείας	97.070
2. Συμπληρωματικές περιφερειακές κοινωνικο-οικονομικές μελέτες για τον τομέα της αλιείας	17.100
ΣΥΝΟΛΟ	114.170
B. Ενέργειες τεχνικής βοήθειας, ανταλλαγών εμπειριών και ενημέρωσης με αποδέκτες τους εταίρους, τους τελικούς δικαιούχους των παρεμβάσεων των Ταμείων και το ευρύ κοινό	
1. Δημοσιεύσεις	10.000
3. Φόρουμ των οργανώσεων παραγωγών	265.000
4. Διασκέψεις και διάφορες συνεδριάσεις	58.850
ΣΥΝΟΛΟ	333.850
Γ. Εγκατάσταση, λειτουργία και διασύνδεση μηχανογραφικών συστημάτων διαχείρισης, παρακολούθησης και αξιολόγησης	
1. Ανάπτυξη και διαχείριση του μητρώου του στόλου	345.528
ΣΥΝΟΛΟ	345.528
Δ. Η βελτίωση των μεθόδων αξιολόγησης και ανταλλαγή πληροφοριών για τις πρακτικές που ακολουθούνται σε αυτό τον τομέα	
ΣΥΝΟΛΟ	0
ΣΥΝΟΛΟ	793.548

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

I/ Εκτέλεση των πιστώσεων υποχρεώσεων:

(σε εκατ. €)

	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Εκτέλεση των πιστώσεων	Ποσοστό εκτέλεσης
Στόχος 1	8.176	2.058	1.239	325	11.797	56,8 %
Στόχος 2	144	23	-	-	167	4,6 %
Στόχος 3	-	3.317	-	-	3.317	94,6 %
ΧΜΠΑ εκτός του Στόχου 1	-	-	-	143	143	88,5 %
ΚΠ ¹	0	0	0	-	0	0 %
ΚΔ και ΤΒ ²	12	9	0	1	22	13,9 %
ΣΥΝΟΛΟ	8.331	5.408	1.239	468	15.446	51,8 %
Ποσοστό εκτέλεσης ανά Ταμείο	49,7 %	55,5 %	42,6 %	82,5 %	51,8 %	

¹ ΚΠ: Κοινοτικές Πρωτοβουλίες

² ΚΔ και ΤΒ: Καινοτόμες δράσεις και τεχνική βοήθεια

Π/ Εκτέλεση των πιστώσεων πληρωμών:

(σε εκατ. €)

	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΓΤΠΕ	ΧΜΠΑ	Εκτέλεση των πιστώσεων	Ποσοστό εκτέλεσης
Στόχος 1	2.715	895	588	158	4.355	53,7 %
Στόχος 2	37	12	-	-	48	7,2 %
Στόχος 3	-	1.434	-	-	1.434	97,2 %
ΧΜΠΑ εκτός Στόχου 1	-	-	-	60	60	100 %
ΚΠ	0	0	0	-	0	0 %
ΚΔ και ΤΒ	4	6	0	0	10	25,5 %
ΣΥΝΟΛΟ	2.755	2.346	588	218	5.907	55,8 %
Ποσοστό εκτέλεσης ανά Ταμείο	46,1 %	69,8 %	57,9 %	99,7 %	55,8 %	